

ОУПО БОЙЧИНОВЦИ

АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

Ръководител:	арх.Олга Дякова
ЕКИП:	
Устройство на територията	арх.Олга Дякова арх.Владена Ставрева
Културно – историческо наследство	арх.Светослав Ризов арх.Олга Дякова арх.Владена Ставрева
Икономически анализи и прогнози	Теодора Вълкова
Транспортна инфраструктура	инж.Снежанка Гергова
Електроснабдяване и телекомуникации	инж.Денчо Денчев инж.Десислава Николчева инж.Румен Радулов
Водоснабдяване и канализация	инж.Петър Дойчинов инж.Ани Бачева - Кунчева
Ландшафт и зелена система	л.арх.Рая Борисова
Геодезия	инж.Ангел Прокопиев
Геология	доц.д-р Стефчо Стойнев
Демография	Теодора Вълкова доц.д-р Климент Найденов
Газоснабдяване	инж.Невена Ефремова
Координатор, урбанист	урб.Петя Янчовичина

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. СЪЩНОСТ, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ОУПО.....	6
1. Същност на ОУПО и необходимост от неговото създаване.....	6
2. Цели и задачи на ОУПО.....	7
2.1. Цели на ОУПО	7
2.2. Задачи на ОУПО.....	9
2.3. Прогнозен период и времеви хоризонт на ОУПО	10
3. Подход и методология, основни принципи и информационна осигуреност при изработването на ОУПО. Обхват и етапи на изработване, обем и съдържание на ОУПО....	10
3.1. Обхват на ОУПО.....	12
3.2. Етапи на изработване на ОУПО	12
3.3. Обем и съдържание, мащаб и техническо изпълнение и оформяне на ОУПО	12
4. Приложима нормативна уредба при изработването на ОУПО.....	16
5. Връзки на ОУПО с други стратегически планове и програми на национално, областно и общинско ниво.....	19
II. АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО ПОЛОЖЕНИЕ (ДИАГНОЗА).....	23
6. РЕГИОНАЛНИ УСЛОВИЯ И ПРОБЛЕМИ.....	23
6.1 Географско местоположение и връзки с територията на страната	23
6.2 Регионални пространствени, икономически, социални, културни, екологични, комуникационни и други проблеми	24
7. ПРИРОДО – ГЕОГРАФСКИ УСЛОВИЯ И ДАДЕНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА	29
7.1. Релеф.....	29
7.2. Климат.....	29
7.3. Геоложки условия и ресурси	30
7.4. Хидрографска мрежа и хидроложки условия	37
7.5. Територии с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита.....	45
7.6. Почви.....	48
7.7. Флора и фауна, защитени територии и местности	50
7.8. Ландшафтна характеристика	62
7.9. Екологична обстановка	69
8. ПОЗЕМЛЕН РЕСУРС НА ТЕРИТОРИЯТА	73
8.1. Структура на територията по начин на трайно ползване на земята	73
8.2. Структура на територията по вид собственост	78
8.1. Степен на усвоеност на поземлените имоти в урбанизираните и неурбанизираните територии.....	82
8.2. Баланс на територията	83
9. СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ И ПРОБЛЕМИ	97

9.1. Демография.....	97
9.2. Икономика.....	127
9.3. Социална инфраструктура	147
10. ПРОСТРАНСТВЕНА СТРУКТУРА НА СЕЛИЩНАТА МРЕЖА И НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА	154
10.1.Исторически етапи на развитие – възникване на населените места, пространствено развитие	154
10.2.Оси на урбанистично развитие	155
10.3.Йерархична структура на селищната мрежа	155
10.4.Степен на изграденост и обзавеждане на територията на населените места	158
10.5.Планова осигуреност на територията, устройствени планове за територията и населените места	160
10.6.Структура на устройствените зони в селищната и извънселищната територия, степен на усвоеност на територията и посока на развитие	160
11. ОБИТАВАНЕ И ЖИЛИЩЕН ФОНД.....	161
11.1.Обща характеристика на жилищния фонд	161
11.2.Структура на жилищния фонд – собственост, типове обитаване, стандарт на обитаване	162
11.3.Територии за обитаване, устройствени показатели, площ жилищни терени, жилищна задоволеност	165
12. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА	166
12.1.Транспортна инфраструктура	166
12.2.Електрически мрежи и съоръжения	175
12.3.Телекомуникационни мрежи и съоръжения	179
12.4.Водоснабдяване и канализация	181
12.5.Хидромелиоративни мрежи и съоръжения	212
12.6.Депа за отпадъци	213
13. ЗЕЛЕНА СИСТЕМА, ОТДИХ И ТУРИЗЪМ	215
13.1.Зелена система на населените места, зони за рекреация и спорт - природни ресурси и потенциал на територията	215
13.2.Обекти за отдих и туризъм	217
13.3.Територии и обекти за спорт	218
14. КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО.....	218
14.1.Историческа справка	218
14.2.Материално културно наследство – недвижимо и движимо, характеристика и местоположение	220
14.3.Нематериално културно наследство	234
15. SWOT АНАЛИЗ	235
III. ПРОГНОЗА ЗА СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКО И ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА ...	237
1. ПРОГНОЗА ЗА ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ.....	237
1.1. Мотивация на целевата концепция за икономическото развитие на общината в дългосрочна перспектива	237
1.2. Сценарии/хипотези за развитие на икономиката	240
1.3. Прогноза за динамиката и структурата на икономиката на община Бойчиновци	241

1.4. Прогнозни икономически разчети – динамика и секторна структура по показател произведена продукция	242
1.5. Прогноза за икономическото развитие по сектори	244
2. ДЕМОГРАФСКА ПРОГНОЗА	252
3. ПРОГНОЗА ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА – ОБРАЗОВАНИЕ, ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, СОЦИАЛНИ УСЛУГИ, ОБЩЕСТВЕНО ОБСЛУЖВАНЕ, КУЛТУРА, СПОРТ И ОТДИХ.....	266
4. ПРОГНОЗА ЗА ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА И СЕЛИЩНАТА МРЕЖА	267
4.1. Развитие на йерархичната структура на населените места и функционалните системи, основни урбанистични оси	267
4.2. Устройствово зониране и функционално предназначение на селищните територии – режими на устройство и строителни граници	268
4.3. Устройствово зониране и функционално предназначение на извънселищните територии и селищни образувания – режими на устройство	270
4.4. Конкретните предвиждания на ОУПО Бойчиновци за населените места и землищата им, подредени по категория и място в структурата на селищната мрежа, са следните:	272
4.5. Устройство на територии със специфични характеристики, нарушени територии, територии с превантивна устройствова защита, територии за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия.....	282
4.6. Територии с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита	285
5. ОБИТАВАНЕ И ЖИЛИЩЕН ФОНД - ПРОГНОЗА ЗА РАЗВИТИЕ	292
6. ПРОГНОЗА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА	292
6.1. Транспортна инфраструктура	292
6.2. Електрически мрежи и съоръжения	297
6.3. Телекомуникационни мрежи и съоръжения	299
6.4. Водоснабдяване и канализация	300
6.5. Хидромелиоративни мрежи и съоръжения.....	306
6.6. Депа за отпадъци	307
7. ПРОГНОЗА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА И ЛАНДШАФТА, ТУРИЗЪМ И ОТДИХ	308
8. КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО И КУЛТУРНИ ЛАНДШАФТИ - ПРОГНОЗА ЗА РАЗВИТИЕ, ОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛИЗАЦИЯ	309
9. ОКОЛНА СРЕДА, НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ – ВЪЗДУХ, ВОДИ, ПОЧВИ, ОТПАДЪЦИ.....	313
10. БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА.....	313
IV. ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ОУПО	326
V. ПРИЛОЖЕНИЯ	353
1. СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	353
2. СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ.....	356
3. СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ.....	361
4. ДАННИ ОТ НИНКН И НАИМ БАН	364
5. ДАННИ ОТ ЕКСПЛОАТАЦИОННИТЕ ДРУЖЕСТВА, БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ И ГЕОЗАЩИТА.....	365

6. СТАНОВИЩА ОТ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ИНСТАНЦИИ ПО СЪГЛАСУВАНЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ НА ОУПО БОЙЧИНОВЦИ	366
7. ПРОТОКОЛ ОТ ОЕСУТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ НА ОУПО И ВЗЕТИ РЕШЕНИЯ ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА КОРЕКЦИИ В ОКОНЧАТЕЛНИЯ ПРОЕКТ.....	367
VI. ГРАФИЧНИ МАТЕРИАЛИ НА ОУПО	368
1. ОПОРЕН ПЛАН КЪМ ОУПО БОЙЧИНОВЦИ.....	368
1. 1 . Опорен план М 1:25 000.....	368
1. 2 . Схема на културно – историческо наследство към опорен план М 1:50 000	368
2. ОУПО БОЙЧИНОВЦИ	368
2. 1 . ОУПО - Устройство на територията М 1:25 000	368
2. 2 . Схема на пространствената структура на селищната мрежа и социалната инфраструктура М 1:50 000.....	368
2. 3 . Схема на транспортно – комуникационната мрежа М 1:50 000.....	368
2. 4 . Схема на електроснабдителни и съобщителни мрежи М 1:50 000.....	368
2. 5 . Схема на водоснабдителна и канализационна мрежа М 1:50 000	368
2. 6 . Схема на културно – историческо наследство М 1:50 000	368
2. 7 . Схема на зелена система, спорт, отдих и туризъм М 1:50 000	368
2. 8 . Схема на защитени, нарушени и застрашени територии М 1:50 000.....	368
2. 9 . Схема по вид собственост М 1:50 000.....	368

I. СЪЩНОСТ, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ОУПО

1. Същност на ОУПО и необходимост от неговото създаване

Общият устройствен план е основа за цялостното устройство на територията на общината и на отделните населени места в нея с техните землища. Предвижданията на общите устройствени планове определят общата структура и преобладаващото предназначение на териториите, видът и предназначението на техническата инфраструктура, опазването на околната среда и обектите на културно-историческото наследство и са задължителни при следващи етапи на устройствено планиране и строително проектиране. Създаването и приемането на ОУПО Бойчиновци ще гарантира устойчиво развитие на територията и осигуряване на благоприятни условия за живеене, труд и отдих на населението и постигане на визията на общината за развитие, определена с ОПР 2014-2020г., а именно: „Запазила своя природо-географски потенциал, община Бойчиновци е развит селски район в сърцето на Северозападна България, където хората оползотворяват своя потенциал и откриват нови възможности за развитие”. При изработването на плана са взети предвид географското местоположение на общината, регионалните връзки с областния център и страната. Стремешът към устойчиво социално-икономическо развитие може да се осъществи чрез мобилизиране на собствените и ресурси и специфичен потенциал - природните ресурси, културното наследство и традиционните икономически дейности. С влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията – ЗИДЗУТ (обн. ДВ, бр.82, 26.10.2012 г.) се поставят съществени изисквания към устройството на отделните видове територии и значително се ограничават инвестиционните намерения на физически и юридически лица при липса на действащ Общ устройствен план на общината. Предвижданията на общия устройствен план, с който се определят общата структура и преобладаващото предназначение на териториите, видът и предназначението на техническата инфраструктура и опазването на околната среда и обектите на културно-историческото наследство, са задължителни при изготвянето на подробните устройствени планове. Неразделна част от общия устройствен план са правилата и нормативите за неговото прилагане, които се изработват в съответствие с наредбата по чл. 13, ал. 1 от ЗУТ и се одобряват едновременно с плана.

Съвременната планова осигуреност дава възможност за обоснована програма за реализация и улеснява управлението на населените места по отношение на основните им функции:

- ✓ **обитаване** – хуманизиране на жилищните територии и обзавеждането им с обекти с обслужващи функции (от търговската, социалната, здравната и образователната инфраструктура и др.);
- ✓ **труд** – създаване на нова по характера си производствена среда, чрез осигуряване на баланс между частните и обществените интереси;
- ✓ **отдых** – развитие на различни форми на отдиха и интегрирането им с подходящи пространства от неурбанизираните територии;
- ✓ **транспортно-комуникационна мрежа** – осигуряване на ефективна транспортна достъпност, чрез която се изравняват достойнствата на жизнената среда в града и селото;
- ✓ **мрежи на техническата инфраструктура** – развитие на водопроводни, канализационни и електропреносни мрежи, абсолютно необходими за изравняване на качеството на жизнената среда в различните населени места както в рамките на общината, така и в областта.

2. Цели и задачи на ОУПО

2.1. Цели на ОУПО

Целта на ОУП на Община Бойчиновци е създаването на пространствена планова основа за цялостното устойчиво устройствено развитие на територията на общината, на основните и структурни части и на отделните населени места в нея с техните землища, като осигури оптимални условия за превръщането им в по-добри места за живеене и реализация на дейности за приоритетно социално-икономическо развитие.

Предвижданията на ОУПО са основани на принципа на устойчивото развитие, при което за развитието на територията се мобилизират наличните ѝ природни, културно-исторически и демографски ресурси, като едновременно с това се съхраняват и опазват природното равновесие и културната идентичност на района. Целта на ОУП на Община Бойчиновци е в съответствие с предвижданията на приложимите документи за планиране и програмиране на регионалното развитие и с документите за стратегическо планиране на пространственото развитие в Република България.

Целта на ОУПО е в съответствие с визията на НСРР 2012-2022г.: „Българските райони – привлекателни за живеене, ефективно използващи своя потенциал за постигане на устойчив растеж, създаване на нови работни места, бизнес и туризъм, със съхранено природно и културно наследство, чрез активизиране на *собствените ресурси и съхраняване на собствената регионална специфика*”, както и с целта на НКПР 2013-2025г. за „пространствено координиране на процесите, протичащи в националната територия чрез създаване на пространствено-устройствена основа” и регулации за осъществяване на планирането на социално – икономическите сектори за „постигане на комплексно интегрирано планиране”.

Основната цел на ОУПО се осъществява чрез постигането на специфични цели при спазване на принципите на устойчивото развитие на територията.

Специфични цели на ОУПО:

- Определяне на границите на териториите, преобладаващото предназначение и начин на устройство на отделните структурни части на територията на общината съобразно конкретното им предназначение, обуславящи развитие на урбанизираните, земеделските и горски територии, териториите със специфични режими и други, както и допустимите и забранените дейности в тях и изискванията при използването, опазването и застрояването им;
- Създаване на необходимите условия за реализиране на целите на стратегическите документи на национално, регионално и местно ниво, които са ориентирани към управление и свързване на екологичните, ландшафтни и културни ценности на регионите и реализиране на местния потенциал за развитие на общините;
- Осигуряване на планова основа за изграждане на необходимата транспортна и техническа инфраструктура и обвързването и с националните и европейските инфраструктурни коридори;
- Осигуряване на възможност за възстановяване на нарушените територии и определяне на последващото им предназначение
- Осигуряване на условия за развитие на социалната инфраструктура на територията с цел подобряване на нивото и качеството на образованието и услугите;
- Осигуряване на планова основа за пълноценно интегрирано използване и опазване на природните дадености, защитени зони и културно –

историческото наследство на територията на общината за нейното социално-икономическо развитие и специфичен облик.

- Осигуряване на равнопоставеност на физическите и юридическите лица при реализиране на инвестиционни инициативи, засягащи тяхната поземлена собственост, при гарантиране на правата им
- Определяне на правила и нормативи за прилагане на ОУПО съобразно местните и регионални характеристики на територията, предмет на устройственото планиране, както и специфични правила и нормативи към тях; определяне на изискванията за наблюдение, поддържане, контрол и отчитане прилагането на плана и критериите за изменения на ОУПО.

2.2. Задачи на ОУПО

Задачите на ОУПО са формулирани в чл.106 от ЗУТ и чл.16 от Наредба № 8 от 2001 г. за обема и съдържанието на устройствените планове. С общия устройствен план на общината се определят:

1. общата структура на територията, предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните части - местоположението и границите на териториите за населени места и селищни образувания; земеделските територии; горските територии; териториите за природозащита; териториите за културно-историческа защита; нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;

2. общият режим на устройство на всяка територия със съответните правила и нормативи;

3. разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината, сервитутните им зони и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;

4. извънурбанизираните територии с изключителна държавна, публична държавна и публична общинска собственост и режимът на тяхното устройство;

5. териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;

6. териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита съгласно чл. 10, ал. 3 ЗУТ;

7. територии за специални обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната, и прилежащи към тях забранени и сервитутни зони.;

2.3. Прогнозен период и времеви хоризонт на ОУПО

Общият устройствен план е основа за цялостното устройство на територията на общината и на отделните населени места в нея с техните землища и се създава за прогнозен период до 20 години от влизането му в сила. За целите на анализа и прогнозите на плана за времеви хоризонт е възприета 2037 година.

3. Подход и методология, основни принципи и информационна осигуреност при изработването на ОУПО. Обхват и етапи на изработване, обем и съдържание на ОУПО

При изработването на плана е приложен комплексния подход на логическата рамка, при който на преден план е поставен цялостният краен резултат от дейностите по изработването му. Подходът е възприет като инструмент за решаване на отделните задачи в тяхната цялост и взаимна логическа обвързаност – времева, пространствено-функционална, системна и методична. Приложена е комбинация от емпирични, аналитични и синтезни методи, основана на добрите практики в устройственото планиране, включително анализ на събраните данни, обобщаване на изводите от анализа и определяне на прогноза за развитието на Община Бойчиновци, като в тези дейности участват експертите от проектантския екип, както и всички заинтересувани страни, чрез представяне на становища, мнения и предложения за предвижданията на плана. ОУПО е важен стратегически документ за пространственото развитие на общината и работата в експертен екип, както и привличането на различни и разнообразни мнения и предложения от широк кръг от заинтересуваните страни ще осигурят надеждност и устойчивост на решенията и предложенията на плана, както и обществена подкрепа при реализирането му. Резултатите от анализа на събраните данни и становища определят обективната картина на състоянието на общината – дейности и среда за развитието им, природна и сътворена от човека. От съпоставянето на обективното състояние с визията за развитието на общината в стратегическите документи на общинско ниво се определят задачите, които следва да се решат с ОУПО, като се направи прогноза за развитието на територията.

При изработването на ОУПО е направен анализ на заинтересованите страни, проблемите при съставяне на плана, целите и задачите на плана, стратегията за

изпълнение на дейностите, конкретните данни и материали за изработването на плана. Под заинтересовани страни се разбират всички лица, групи хора, институции или фирми, които могат да имат връзка с изпълнението на задачата и да бъдат засегнати в положителен или отрицателен смисъл. При това трябва да се следи за балансирано представяне на интересите на заинтересованите страни.

Заинтересувани страни в изработването и одобряването на ОУПО са:

- териториалните администрации - Общинският съвет - Бойчиновци, Общинската администрация, включително отделните кметства; Областен съвет – Монтана; ОС „Земеделие” и др.
- централните администрации, включително МРРБ, МОСВ чрез РИОСВ – Монтана, НИНКН към МК, АПИ, РЗИ и др.;
- експлоатационните дружества, чиито мрежи и съоръжения са намират или преминават през територията на общината – НЕК, ЧЕЗ, ВиК-Монтана, мобилни оператори, оператори на телекомуникационни мрежи;
- БДУВ Дунавски район с център Плевен;
- представители на бизнеса и НПО в общината, населението на общината.

Конкретните етапи и дейности по изработването на ОУПО се определят съобразно нормативните изисквания на Закона за устройство на територията и Наредба №8/2001г. за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове. Обхватът и етапите на ОУПО са определени със заданието. Обхватът на ОУПО включва цялата територия на Община Бойчиновци, всички населени места в нея и землищата им. Общият устройствен план на общината се изработва в две фази – предварителен проект и окончателен проект, съгласно заданието и изискванията на Възложителя, представени в документацията за участие. Едновременно с изработването на ОУПО се извършват и дейностите по екологичната оценка, което гарантира съгласуваност на решенията и устойчив резултат.

Основните принципи, по които е изработен проектът за ОУПО са следните:

- отчитане на местоположението на общината и влиянието му върху нейното развитие с положителен или отрицателен знак – влияние на международен път E79, част от общеевропейски транспортен коридор №4 – приоритет на ЕС и Стратегията на България за развитие на транспортната система до 2020г. (изграждане на четирилентов скоростен път от Ботевград до Видин), и „Дунав мост 2” във връзка с жп транспорта;

- създаване на комплекс от устройствени мерки с цел преодоляване на разликите в условията на живот в различните населени места на общината помежду им, както и съотнесено към областта;
- отговорност по отношение на земеделските земи и горски територии при решаване на урбанизационните проблеми – пътища, търговски и логистични центрове и др. и при промяна на предназначението им с цел строителство;
- осигуряване на условия за развитие на социалната и техническата инфраструктура;
- създаване на възможности за използване на природните забележителности (защитени местности и видове) за еко туризъм при задължителни мерки за опазването им;
- предвиждането за икономическо развитие на общината да бъде съобразено с постановките, залегнали в стратегическите документи по ЗРР, стимулиране на публично-частното партньорство, целесъобразно ползване на общинския поземлен и сграден фонд съобразно с обществения интерес при спазване на законовата уредба;
- отчитане и доразвиване на положителните тенденции и предвиждания на действащи и предходни устройствени планове и стратегически документи за територията;
- при определяне на устройствените зони за територията да се има предвид фактическото ползване на терените и режимите постановени с Наредба №7/2003г. за правила и нормативи за УОВТУЗ.

3.1. Обхват на ОУПО

Обхватът на ОУПО включва цялата територия на Община Бойчиновци, всички населени места в нея и землищата им.

3.2. Етапи на изработване на ОУПО

Общият устройствен план на общината се изработва в две фази – предварителен проект и окончателен проект.

3.3. Обем и съдържание, мащаб и техническо изпълнение и оформяне на ОУПО

Общият устройствен план на Община Бойчиновци се изработва съгласно изискванията на Закона за устройство на територията и Наредба №8/2001г. за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове. Обхватът и етапите на ОУПО се определят със заданието.

За изработването на устройствените планове се ползват данни от топографските карти, кадастъра, нивелационните планове, специализираните карти и регистри и други в цифров и графичен вид, както и други данни от специализираните информационни системи на централни и териториални администрации и на дружества. Данните за местоположението, границите, размерите, трайното предназначение и начина на трайно ползване на поземлените имоти и сградите и съоръженията на техническата инфраструктура, в които има самостоятелни обекти, данните за държавните граници, границите на административно-териториалните и териториалните единици и границите на територии, обхващащи имоти с еднакво трайно предназначение, както и данните за собствеността и ограничените вещни права, се извличат от кадастралната карта и имотния регистър. Данните за надземните мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, за транспортните съоръжения (железопътни линии, пътища, мостове, бродове, пристанища и други), за хидрографията, за растителната и почвената покривка, ландшафта и за релефа се извличат от топографските и специализираните карти и регистри. Данните за подземните сгради, за подземните мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, за защитените природни обекти, за обектите на културно-историческото наследство, както и други специфични данни за териториите се ползват от специализираните карти, регистри и информационни системи на централни и териториални администрации и на дружества. Информацията се предоставя задължително на съответната държавна или общинска администрация, или на други лица, имащи право да възлагат устройствени планове, като се заплащат само действителните разходи, направени за създаването на копия от документацията. При поискване информацията се предоставя в срок 7 дни. При отказ или закъснение се носи административнонаказателна отговорност съгласно този закон. Министърът на отбраната, министърът на вътрешните работи и председателят на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставят данни за наличие на нови специални обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната, в едномесечен срок от въвеждането им в експлоатация на Агенцията по геодезия, картография и кадастър и на органите по чл. 3, ал. 1 от ЗУТ – министърът на РРБ, чл. 4, ал. 1 от ЗУТ – областния управител и чл. 5, ал. 1 от ЗУТ – председателя на ОбС и кмета на общината. Данните се предоставят в

необходимия обем и по реда на Закона за защита на класифицираната информация. Ако на територията на общината има наличие на такива обекти, то възложителят следва да осигури налична и достъпна информация за тях, за да бъдат отразени по съответния начин в плана.

Обем и съдържание на предварителния проект

Предварителният проект за ОУПО се разработва въз основа на заданието, одобрено с решение на Общинския съвет, и изработения опорен план. Проектът се състои от текстова част и графични материали.

Текстовата част към ОУПО се оформя в обяснителна записка, която съдържа обща част, анализ на съществуващото положение (диагноза) и предвиждания за развитие (прогноза).

Анализът на съществуващото положение (диагноза) съдържа раздели с данни за:

а) регионални проблеми, в т.ч. пространствени, икономически, социални, културни, екологични, комуникационни и др. и отражението им върху Община Бойчиновци;

б) социално-икономически условия и проблеми на територията – общи и специфични проблеми: демография – брой жители, прираст на населението, структура (полова, възрастова, социална), гъстота на населението, тенденции на развитие; структура на заетостта по отрасли, сектори на дейност, социална и професионална категоризация, тенденции на развитие; икономическа база по отрасли (селско и горско стопанство, промишленост, туризъм, строителство, транспорт, енергетика и др.), структура на собствеността (по обекти), ефективност, регионални характеристики; територии със специфични проблеми;

в) териториални проучвания: релеф, климат, геология и хидрология, флора, фауна, поземлен ресурс по видове територии (урбанизирани територии - населени места и селищни образувания, земеделски територии, горски територии, защитени територии и защитени зони, защитени територии за опазване на културното наследство, нарушени територии, територии, заети от води и водни обекти, територии на транспорта), структура на собствеността (държавна собственост - изключителна, публична и частна, общинска собственост - публична и частна, частна собственост);

г) обитаване: количествено и качествено състояние на жилищния фонд, структура на собствеността (държавна, общинска и частна собственост), видове (типове)

пространствени структури на обитаване, технико-икономически характеристики на видовете (типовете) обитаване;

д) здравеопазване: териториално разположение на мрежата от обекти, видове лечебни заведения по нива на обслужване (доболнична и болнична помощ, центрове за спешна медицинска помощ, диспансери, рехабилитационни центрове и др.), собственост;

е) образование: териториално разположение на обектите, образователни равнища, собственост;

ж) култура, включително обекти на недвижимото културно наследство: териториално разположение, значимост, собственост;

з) техническа инфраструктура: трасета и съоръжения, технически параметри на електроснабдителната, водоснабдителната, канализационната, газопроводната, електронната съобщителна и други мрежи, пътна и железопътна мрежа (класификация, състояние), големи структурни обекти (летища, пристанища, автобусни и железопътни гари), радио- и телевизионно покритие на територията на общината, покритие с други комуникационни системи, пречистване на отпадъчните води, сметосъбиране и третиране на отпадъците, депа за отпадъци;

и) отдых и туризъм: обекти, значимост, собственост, влияние в общото икономическо развитие;

Прогнозата за развитие съдържа раздели с данни за:

а) социално-икономическо развитие (прогноза за): демографско развитие (песимистичен, оптимистичен и реалистичен вариант), икономическо развитие (селско и горско стопанство, промишленост, транспорт, строителство, туризъм и др.), развитие на социалната база (образование, здравеопазване, култура, комунални дейности), приоритети за реализация;

б) пространствено развитие: основно предназначение на териториите, режими на устройство и параметри за натоварването им, развитие на урбанизираните територии и на техническата инфраструктура, въздействие върху околната среда и мероприятия;

в) правила и нормативи за прилагане на ОУПО, които включват условията, при които може да се изменя планът, задължителните изисквания към подробните устройствени планове (ПУП), допустимите натоварвания на териториите и др.

Графичните материали са част от ОУПО, които илюстрират текстовите материали и са основни и допълнителни. Основните графични материали на ОУПО са планът за

устройства на територията в М 1:25 000, опрoният план в М 1:25 000. Допълнителните графични материали са схемиза транспортната мрежа и другите мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, социалната инфраструктура и културното наследство в мащаб 1:50 000.

Обем и съдържание на окончателния проект

Окончателният проект съдържа текстовите и графични материали на предварителния проект. Корекции се правят само, ако има решение на експертните съвети, становище на общинската администрация, проведени обществени обсъждания и становищата на заинтересуваните централни и териториални администрации с конкретни препоръки. В такъв случай, текстовите материали се допълват с доклад за изпълнение на препоръките, а графичните материали, за които се отнасят, се изработват наново.

4. Приложима нормативна уредба при изработването на ОУПО

Основните нормативни документи по отношение на същността на ОУПО и задачите при изработването му са Законът за устройство на територията и Законът за регионалното развитие. По отношение на обемът и съдържанието на текстовите и графичните материали се спазват изискванията на Наредба №8 за обема и съдържанието на устройствените планове. В Законът за устройство на територията подробно са определени изискванията към общия устройствен план, фазите и етапите на изработването му, процедурите по съгласуване и одобряване на плана. Настоящият ОУПО се изработва въз основа на задание, прието с решение на Общинския съвет на община Бойчиновци.

Приложими закони:

- Конституция на Република България
- Национална стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012 - 2022 г.,
- Закон за устройство на територията
- Закон за регионалното развитие
- Закон за кадастъра и имотния регистър
- Закон за опазване на околната среда
- Закон за защитените територии
- Закон за културното наследство

- Закон за биологичното разнообразие
- Закон за водите
- Закон за горите
- Закон за енергетиката
- Закон за енергията от възобновяеми източници
- Закон за електронните съобщения
- Закон за концесиите
- Закон за подземните богатства
- Закон за собствеността
- Закон за държавната собственост
- Закон за общинската собственост
- Закон за собствеността и ползването на земеделските земи
- Закон за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд
- Закон за опазване на земеделските земи
- Закон за туризма
- Закон за административно-териториалното устройство на Република България
- Закон за пътищата
- Закон за движение по пътищата
- Закон за железопътния транспорт
- Закон за гражданската регистрация
- Закон за здравето
- Закон за управление на отпадъците
- Закон за защита при бедствия

Подзаконови нормативни документи

- Правилник за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи
- Правилник за прилагане на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд
- Правилник за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи
- Правилник за прилагане на Закона за държавната собственост
- Правилник за прилагане на Закона за концесиите

- Заповед №РД-02-14-256 на министъра на регионалното развитие и благоустройството от 31.05.2004г. за утвърждаване на категоризацията на общините в Република България съгласно Приложение №1 и на категоризацията на населените места в Република България съгласно Приложение №2 /обн. ДВ бр.52 от 2004 г./

- Заповед №РД-46-494 на министъра на земеделието и горите от 22.08.2003г. и Заповед №РД-02-14-454 на министъра на регионалното развитие и благоустройството от 22.08.2003г. за определяне на технически изисквания и условия за контрол към планове по §4к,ал.1, ЗСПЗЗ /обн. ДВ бр.83 от 2003г., публ. БСА, бр.8 от 2003 г./

- Наредба № 7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони

- Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове

- Наредба № РД-02-20-5 от 2016 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри

- Наредба № 7 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда

- Наредба №2 за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии

- Наредба № 1 от 2000 г. за проектиране на пътища

- Правилник за прилагане на Закона за движението по пътищата

- Наредба за категоризиране на земеделските земи при промяна на тяхното предназначение

- Наредба № 19 за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им

- Правилник за прилагане на Закона за горите

- Наредба № 5 от 2014 г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им

- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда

- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми

- Наредба №Н-12 от 21 ноември 2012г. за реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категорията на недвижимите културни ценности, за достъпа и подлежащите на вписване обстоятелства в Националния регистър на недвижимите културни ценности
- Наредба за разработване на планове за управление на защитените територии, приета с ПМС №7 от 2000г.
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, приета с ПМС №201 от 2007г.
- Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели
- Наредба № 4 от 2004 г. за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните системи
- Наредба №3 за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово доснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

5. Връзки на ОУПО с други стратегически планове и програми на национално, областно и общинско ниво

Развитието на общинската територия е обвързано с развитието на областта и развитието на страната като цяло и поради тази причина не може да се разглежда самостоятелно. ОУПРО е документ, заемащ междинно йерархическо ниво и изпълняващ ролята на редуктор, който осигурява преход и конкретизация при реализирането на насоки, дефинирани от планови документи на по-високо стратегическо ниво при реалното им прилагане на територията на общината. Такива документи са Национална стратегия за регионално развитие, регионалните планове за развитие и областните стратегии, общинският план за развитие.

Основните документи, които имат въздействие върху изработването на ОУПО са следните:

Националната стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012-2022 г.

Националната стратегия за регионално развитие е стратегически документ, който задава модела на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната. НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие и следи за тяхното постигане и взаимно допълване. Главната стратегическа цел на НСРР е „Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие, базирано на използване на местния потенциал и сближаване на районите в икономически, социален и териториален аспект“. ОУПО следва да допринесе за реализацията на някои от стратегическите цели, заложи в НСРР 2012-2022 г., като такива са: „Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места“ и „Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез развитие и реализация на човешкия капитал“.

Национална концепция за пространствено развитие на Република България 2013-2025 г.

Националната концепция за пространствено развитие е стратегически документ, определящ пространствено-устройствената основа за развитие и планиране на елементите на националната територия, с цел постигане на комплексно и интегрирано планиране за осъществяване не само на регионалното, но и на отделните социално-икономически секторни планирания на национално ниво, в контекста на общоевропейското пространствено развитие. Концепцията служи за подпомагане на различните секторни политики в различните йерархични нива, включително и на ниво град. НКРР дава визия за бъдещото пространствено развитие на територията до 2025г. . Общинският план за развитие на Община Бойчиновци за периода 2014-2020г. е съобразен с реализацията на стратегическите цели на НСРР 2012-2022 г.. Развитието на Община Бойчиновци се разглежда като комплекс от мерки за икономическо съживяване, инфраструктурно развитие и стабилизиране на демографския баланс.

Регионален план за развитие на Северозападен район за периода 2014-2020 г.

Регионалният план за развитие на Северозападен район е планов средносрочен документ, задаващ цели и приоритети за устойчив растеж на регионално равнище. Той анализира силните и слабите страни на региона, неговите възможности за развитие, но и неговите слабости. Регионалният план анализира актуалните проблеми за всяко едно населено място, част от региона, и се стреми да прилага целенасочени политики, които да спомогнат за тяхното разрешаване. Осигурява достъп на информация и публичност, както и подпомага развитието на местния потенциал, включвайки го в целите и

приоритетите на района. Трите основни цели в РПР, които следва да бъдат адресирани с изпълнението на плана 2020 г. са следните: *Стратегическа цел 1: Развитие на конкурентноспособна икономика чрез развитие на собствения потенциал на СЗР; Стратегическа цел 2: Съхранение и развитие на човешкия капитал и Стратегическа цел 3: Подобряване на териториалната устойчивост и свързаност.*

Областна стратегия за развитие на област Монтана за периода 2014-2020 г.

Областната стратегия за развитие определя рамката за развитие и устройство на областта и е стратегически документ, който кореспондира с Регионалния план за развитие и общинските планове за развитие. Тази тясна взаимовръзка между отделните равнища на планиране и управление в страната е показател за синхрон и допълняемост при стратегическото целеполагане с оглед на регионалното развитие. Трите основни цели в областната стратегия, които следва да бъдат адресирани с изпълнението на плана 2020 г. са следните: *Стратегическа цел 1: Подобряване на конкурентоспособността на областната икономика и повишаване на икономическата активност; Стратегическа цел 2: Съхранение и подобряване качествата на човешкия капитал чрез социално развитие и Стратегическа цел 3: Подобряване на териториалната устойчивост и свързаност.*

Общински план за развитие на община Бойчиновци 2014-2020 г.

Общинският план за развитие за периода 2014-2020 г. е документ със стратегическо планиране и програмиране на устойчивото местно развитие, който се разработва в съответствие с предвижданията на Областната стратегия за развитие на област Монтана за периода 2014-2020 г. и останалите стратегически документи. Като документ, той засяга най-ниското ниво от системата за стратегическо планиране и управление на регионалното развитие и обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие на общината в унисон с предвижданията на документите, задаващи насоките в регионалната политика на европейско, национално и регионално ниво.

Стратегическите цели, които следва да определят развитието на община Бойчиновци в периода 2014-2020г. , и които кореспондират със стратегическите цели за област Монтана и Северозападния район, са:

- Стратегическа Цел 1 - Насърчаване на икономическата активност и предприемачеството за развитие на конкурентоспособността на местната икономика;
- Стратегическа Цел 2 - Запазване и развитие на човешкия потенциал чрез възможности за образование, заетост, социално развитие и личностна изява;

Стратегическа Цел 3 - Подобряване на териториалната устойчивост и свързаност и качествено управление на околната среда

Стратегията „Европа 2020” (2010 г.). Тя задава рамката на необходимите интервенции за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в страните и регионите на ЕС. За Община Бойчиновци ОПР 2014-2020г. поставя следните четири тематични цели(ТЦ) от единадесетте дефинирани в програмата на „Европа 2020”:

ТЦ 3 Повишаване на конкурентоспособността на МСП и на селскостопанския сектор;

ТЦ 6 Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност;

ТЦ 7 Насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет във всички ключови мрежови инфраструктури;

ТЦ 11 Повишаване на институционалния капацитет и ефективна публична администрация.

Обща стратегия за управление и развитие на хидромелиорациите и защита от вредното въздействие на водите в България.

Стратегията очертава рамка от правни и институционални реформи и развива перспектива в национален мащаб за възстановяване и поддържане на хидромелиоративната структура и възстановяване на поливните земеделски площи. В ОУПО са определени границите на поливните земеделски земи, посочени от «Напоителни системи» ЕАД, клон Мизия.

II. АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО ПОЛОЖЕНИЕ (ДИАГНОЗА)

6. Регионални условия и проблеми

6.1 Географско местоположение и връзки с територията на страната

Община Бойчиновци е разположена в източната част на Област Монтана, административно-териториална единица от ниво 3 (NUTS 3), намираща се в Северозападен район за планиране (СЗРП) от ниво 2 (NUTS 2). Съседни общини от Област Монтана в западна посока са Монтана, Якимово и Вълчедръм. На изток граничи с общините Хайредин и Криводол от Област Враца. Заема площ 307,194 кв.км в долината на средното течение на р.Огоста, долното течение на р.Ботуня, долното течение на р.Рибине и Вировска река, които извираят от Западна Стара планина и Западния Предбалкан. На територията на общината има 13 населени места, от които един град - гр.Бойчиновци, и 12 села.

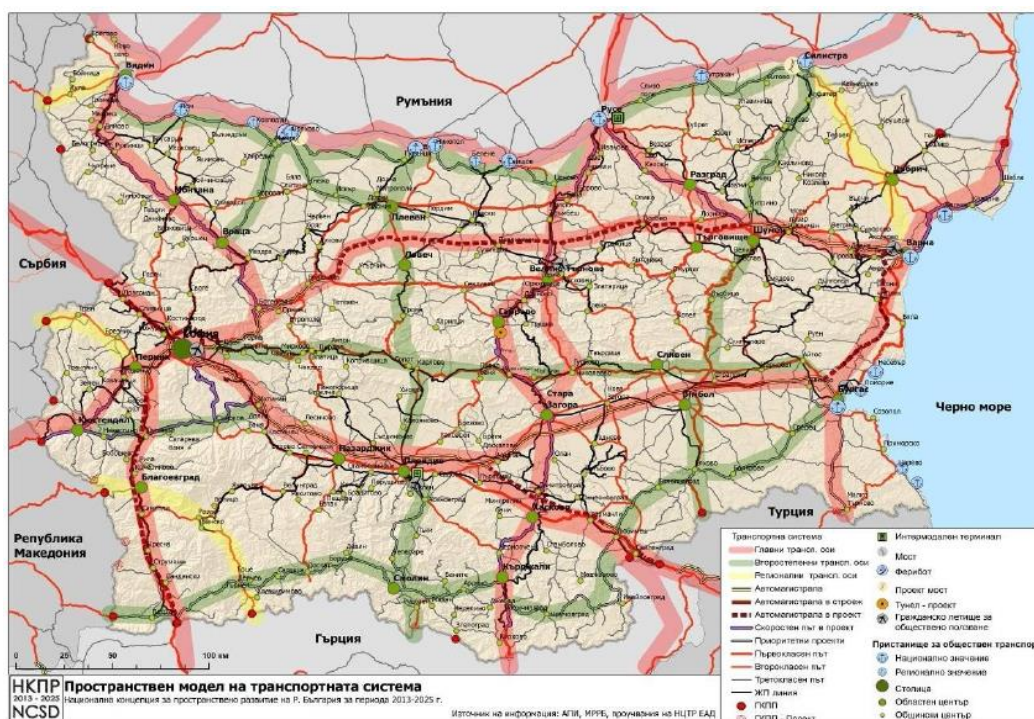
Община Бойчиновци е разположена в непосредствена близост до главната пространствена ос на развитие на СЗРП: Видин – Монтана – София, до пресечната ѝ точка с пространствената ос Монтана – Лом, и до второстепенната ос Враца – Козлодуй. Центърът на общината е град Бойчиновци, който е на 19,2 км от областния център гр.Монтана. Общинският център гр.Бойчиновци е важен жп възел по линията София - Видин, от който тръгва отклонението за областния център гр.Монтана и Община Берковица. Град Бойчиновци, център на общината, е разположен на южния бряг на р.Огоста на 102-105 м надморска височина (н.в). Чрез път III-816 (Монтана – Мърчево) гр.Бойчиновци се свързва с международен път първи клас E79 от републиканската пътна мрежа, който е европейски транспортен коридор №4 (Видин – София – ГКПП „Кулата“). Това дава възможност за връзки през гр.Видин с други държави от Европа, а също към столицата, вътрешността на страната и Република Гърция. Непосредствено достъпни чрез РПМ са дунавските пристанища Видин, Лом и Оряхово. Железопътният транспорт е вторият по значение фактор за развитието на общината във връзка с моста „Дунав 2“. След изграждането на новото трасе на четирилентов високоскоростен път I-79, част от транспортен коридор №4, който е приоритет на ЕС и Стратегията на България за развитие на транспортната система до 2020г., транспортната достъпност на общинската територия спрямо тази на страната, както и извън нея, ще се подобри значително, въпреки че пътят не минава през територията, а в близост до нея.

Пътната мрежа на територията на общината е сравнително добре поддържана. Общата ѝ дължина е 84,372 км, от които от републиканската пътна мрежа 58,872 км и общински пътища 25,50 км.

През територията на Община Бойчиновци минава жп линията София – Видин. Гара „Бойчиновци“ е важен жп възел, от който тръгва отклонението за областния център гр.Монтана и Община Берковица, и който обслужва пътническите потоци. Съседната гара „Мърчево“ е другият важен жп възел, обслужващ товарните превози от вътрешността на страната към дунавското пристанище Оряхово, както и тези в обратната посока.

Фигура 1: Пространствен модел на транспортната инфраструктура

Източник: Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025

6.2 Регионални пространствени, икономически, социални, културни, екологични, комуникационни и други проблеми

В Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г. като важни характеристики и потенциали за развитие на Северозападен район са определени:

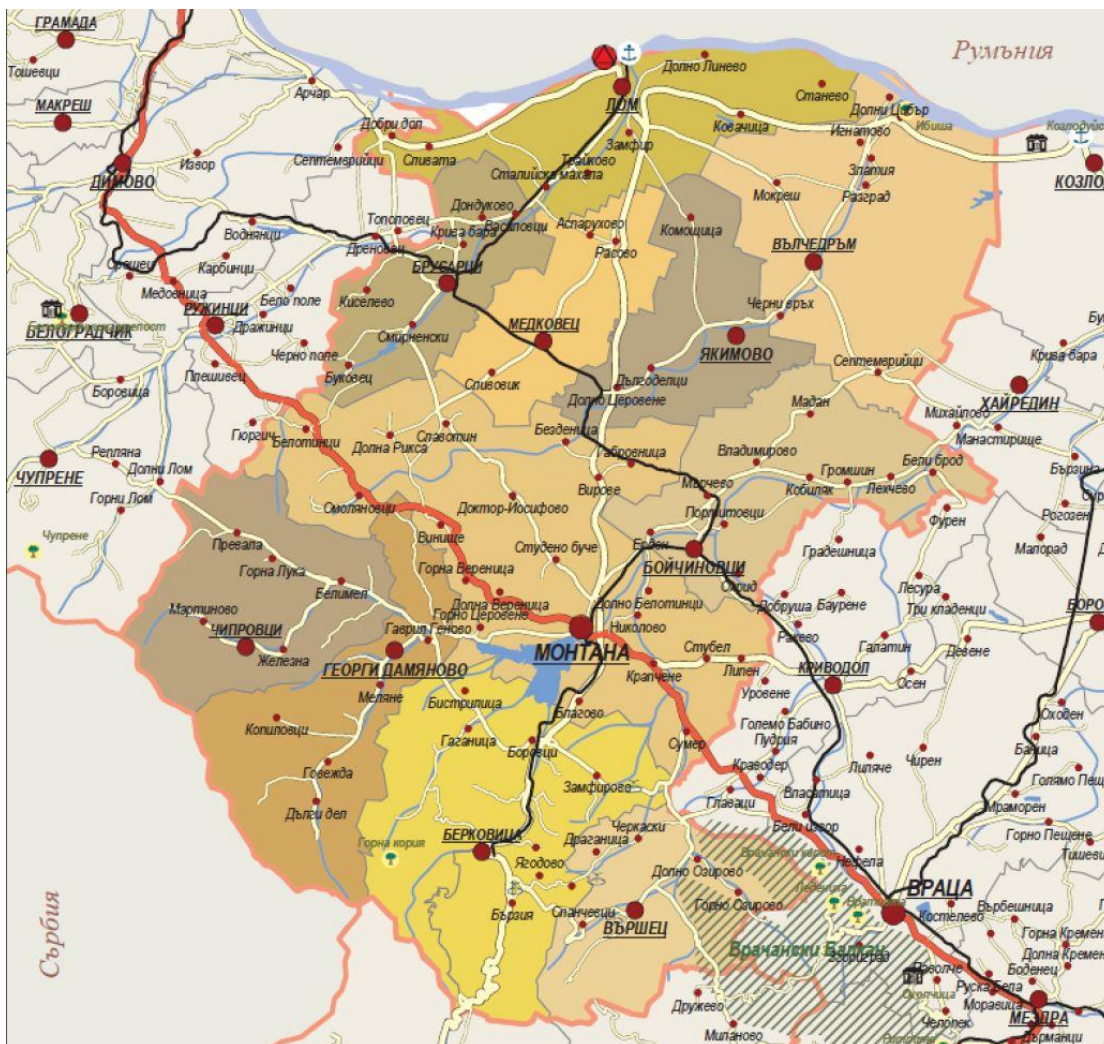
- Благоприятното географско положение, съхранените природни дадености и културно наследство са възможност за развитие на туризма и нарастване на потенциала на туристическата индустрия.

- Качеството на околната среда повишават привлекателността на територията за обитаване, бизнес и туризъм.
- Транспортната инфраструктура – трансевропейски транспортни коридори – № 4 и № 7 (река Дунав), пристанищата и фериботните комплекси, мултимодалните превози и втория мост на р. Дунав при Видин – Калафат са потенциали за развитие на бизнеса и туризма, както и за ефективно трансгранично сътрудничество.
- Река Дунав притежава сериозен транспортен и енергиен потенциал и като воден ресурс има важно значение за икономическото развитие на района.
- Наличие на качествен и ефективно използван поземлен ресурс.

Въпреки природните и инфраструктурните си дадености, Северозападният район има трайна тенденция сред останалите райони в страната от ниво 2 за създаване на най-нисък брутен вътрешен продукт общо, както и на глава от населението. Сред останалите области в района, област Монтана е на предпоследно място (преди област Видин) по принос в БВП на СЗРП. В района най-голям дял в структурата на икономиката има първичният сектор. Северозападният район е с висок потенциал за развитие на селското стопанство, тъй като е с най-висок дял на глава от населението на земеделска и обработваема земя сред останалите райони (15 и 12 дка), 13,4% поливни площи и добра бонитетна оценка на земята. Развити са растениевъдство и животновъдство. Районът е основен за страната производител на зърнени култури - 20% от крайната продукция, царевица 26%, слънчоглед 21%, маслодайни семена 19%, грозде 14%. В животновъдството СЗРП произвежда 20,6% от крайната продукция за страната от едър рогат добитък и съответно 22% от мляко, 17% птици и 19% яйца. Основните проблеми в отрасъла се коренят в раздробеността на земята, висок дял на пустеещи земи и невъзможността за прилагане на модерни технологии, липсата на преработващи предприятия. Проблемите в селското стопанство се усложняват и от обезлюдяването на населените места и застаряването на населението. За вторичния сектор определяща роля има леката промишленост – основно хранително-вкусовата промишленост, и в по-малка степен текстилната, шивашка, обуварска и друга. Третичният сектор заема малък дял от икономиката на района и се развива слабо. В сферата на услугите работят предимно малки и средни предприятия с ограничен финансов потенциал. Незадоволително е развитието на научните и развойни дейности в района, а връзката между научноизследователските и образователните институции и бизнеса е слаба или липсва. Достъпът до високоскоростен интернет посредством широколентова

свързаност, който се смята за един от основните инструменти за подобряване на икономическите условия и социално благосъстояние на населението, е сравнително нисък в област Монтана – 22% от домакинствата имат такъв.

Фигура 2: Местоположение на Община Бойчиновци в Област Монтана, източник: Областна стратегия за развитие на Област Монтана 2014-2020г.

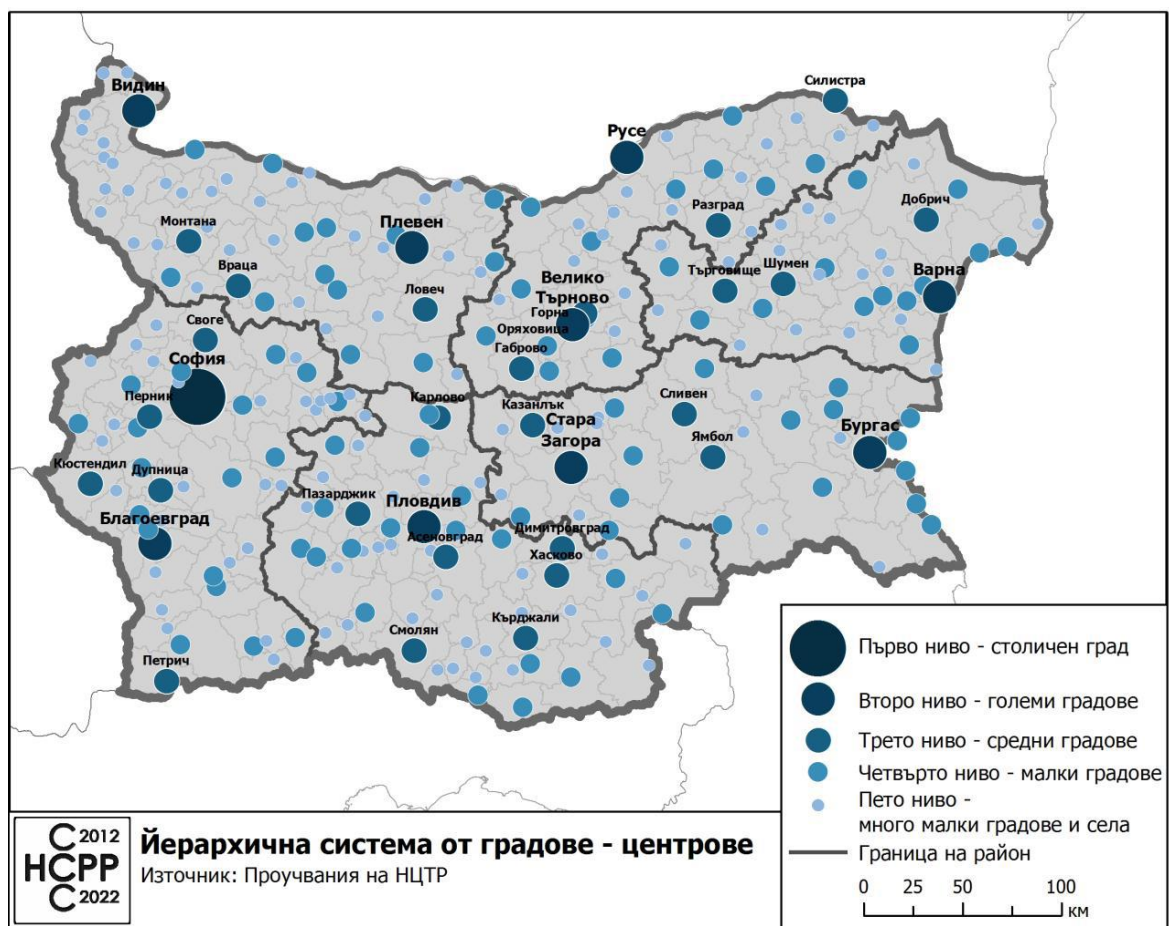
Основните железопътни линии, минаващи през територията и обслужващи Северозападния район, формират трасето на Приоритетна ос №22 от Трансевропейската транспортна мрежа на българска територия по направлението на Трансевропейския транспортен коридор №4. Това са II главна ж.п. линия „София-Мездра-Горна Оряховица-Варна“, включена в Европейското споразумение за главните международни ж.п. линии (AGC), и VII главна ж.п. линия „Видин-Мездра-София-Кулата“, включена в Европейското споразумение за най-важните линии за международни

комбинирани превози и свързаните с тях обекти (AGTC), свързано с V главна ж.п. линия *София-Кулата*. Техническото състояние на жп инфраструктурата е незадоволително.

Според Националната стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012-2022, в йерархичната система от градове – центрове гр. Бойчиновци попада в пето ниво - много малки градове и села с микрорегионално значение, общински центрове.

Фигура 3: Йерархична система от градове – центрове

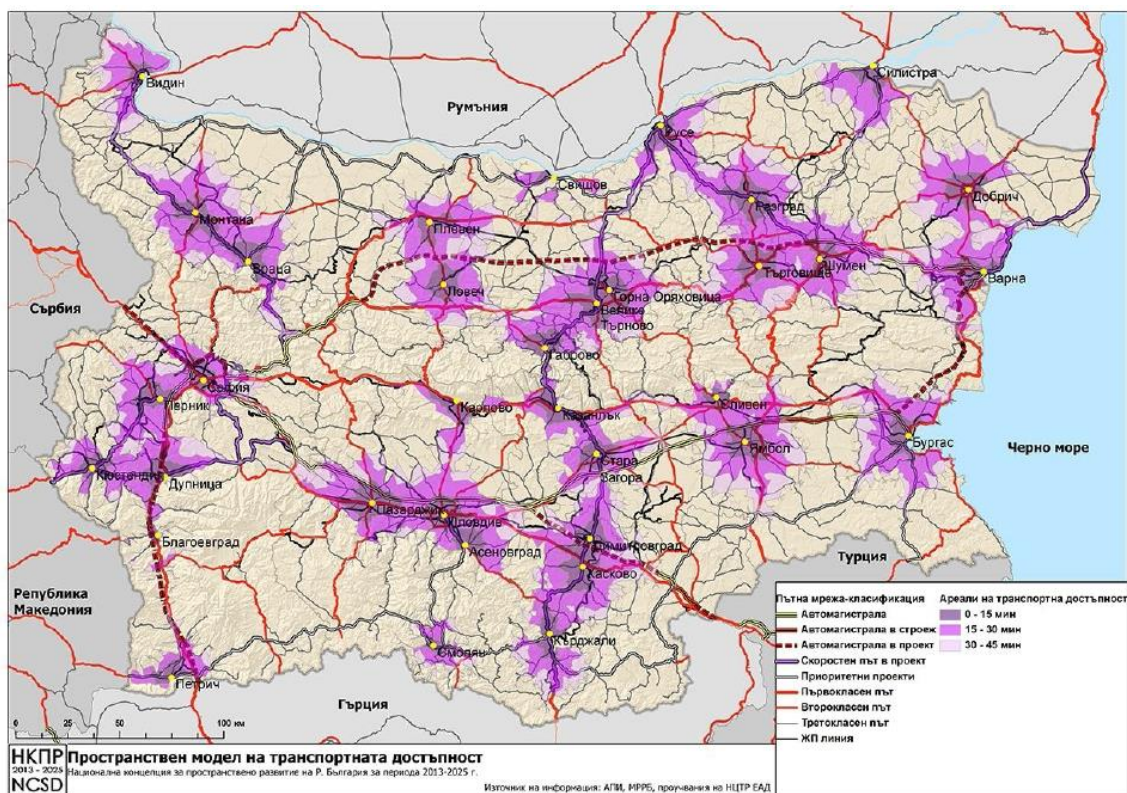
Източник: Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022

Ареалът на транспортна достъпност на общината спрямо двата най – близки областни града е в рамките на 15 – 30 минути. Това местоположение на общината определя едно от основните и предимства – възможността за бърз достъп до работни места, услуги, образование, здравеопазване, култура и други елементи на обществената инфраструктура, които предлагат големите градове. Това прави територията на общината атрактивна за живеене и бизнес инвестиции и, заедно с поземления ресурс, определя посоката на развитие на местната икономика.

Фигура 4: Пространствен модел на транспортната достъпност

Източник: Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025

При разработването на ОУПО Бойчиновци са отчетени като стимулиращи развитието ѝ няколко комплексно влияещи фактора, които могат да бъдат класифицирани в следните основни групи:

- Фактори, свързани с географското положение на общината и локализацията ѝ в рамките на област Монтана, както и в структурата на Северозападния район; транспортните връзки, близостта на Трансевропейския транспортен коридор №4 - международен път E79 (на 19 км на запад от гр.Бойчиновци), мостът „Дунав 2” и жп линията, които следва да увеличат транспортния поток и нуждата от обслужващи обекти и логистични центрове;
- Природогеографски условия и ресурси свързани с: ресурсната ориентация на икономиката; характера на селищната мрежа и комуникационните връзки в и извън рамките на общината; природните ресурси, които предлага Дунавската хълмиста равнина; природните забележителности като фактор за стимулиране на еко туризма в съчетание със селски туризъм;

- Особености в историческото развитие на територията, традиционни икономически дейности;
- Административно-териториални – мястото ѝ в административната структура на Област Монтана;
- Традиционните връзки, които общината поддържа с областния център гр.Монтана и близостта (на до 20 минути път с влак и 15 минути с автомобил), което е благоприятно за ползването ѝ като място с функции „обитаване” и „отдых” за областния център и място за развитие на предприятия.

7. Природо – географски условия и дадености на територията

7.1. Релеф

Проучваният район попада в северната периферия на Предбалкана, на който нископланинските структури постепенно се понижават и прехождат в Дунавската хълмиста равнина. Южно от град Монтана релефът е типично нископланински, а в северна посока приема хълмисти скулптурни очертания. Позитивните структури имат северозападно-югоизточно азимутно простиране. На хипсометрични нива 150-250 м билните участъци на хълмовете са заети от плиоценски денудационни повърхнини.

Регионалната речна артерия е река Огоста и по-големите ѝ притоци. Характерно за нея е, както и за други основни речни артерии в западната част на Дунавската равнина, че протичащата в меридионална посока долина е изработила типичен асиметричен профил. Източният склон е сравнително стръмен, а западният е полегат и преливащ в хълмистите структури. Речните надзаливни алувиални тераси са добре развити. Развитата водногенетична система от суходолия и отточни овражни форми, по хълмистите възвишения, е разчленила не особено силно релефа. Подобно на долината на р. Огоста, нискоразрядните водногенетични ерозионни форми имат асиметричен профил. По-големите от тях, при всичането си в масива, достигат дълбочина до 30-40 м. Те дренират изцяло подземния поток с плитка циркулация и го отвеждат към коритото на р. Огоста.

7.2. Климат

В северна България поради сравнително еднообразен релеф, климатичните различия са малко. Географското положение на проучвания район обуславя умерено-континентален климат със сравнително студена и сурова зима и горещо лято. Средно годишната температура е 11,2°C. Годишната амплитуда е 25,9°C. Най-топъл е месец

юли със средна температура 23,1°C, а най-студен месец януари с -1,7°C. Абсолютната минимална температура е от порядъка на -30°C, а абсолютната максимална температура е по висока от 42°C. Продължителността на извън вегетационния период е около 60 денонощия, а на периода с температура над 5°C – около 250 денонощия. Средната продължителност на периода на засушаване е около 16-17 денонощия, но засушливото време характеризира средно по около 35-40% от денонощията на юли и август. Продължителните засушавания налагат поливно земеделие, предпоставки за което има.

Валежите са климатичен елемент, който оказва най-голямо влияние върху водното ниво. Валежите в проучвания район са сравнително добре разпределени по сезони, като в ниската част на областта са около 550-600 мм/м2, а в по-високите райони достигат до 750 мм/м2.

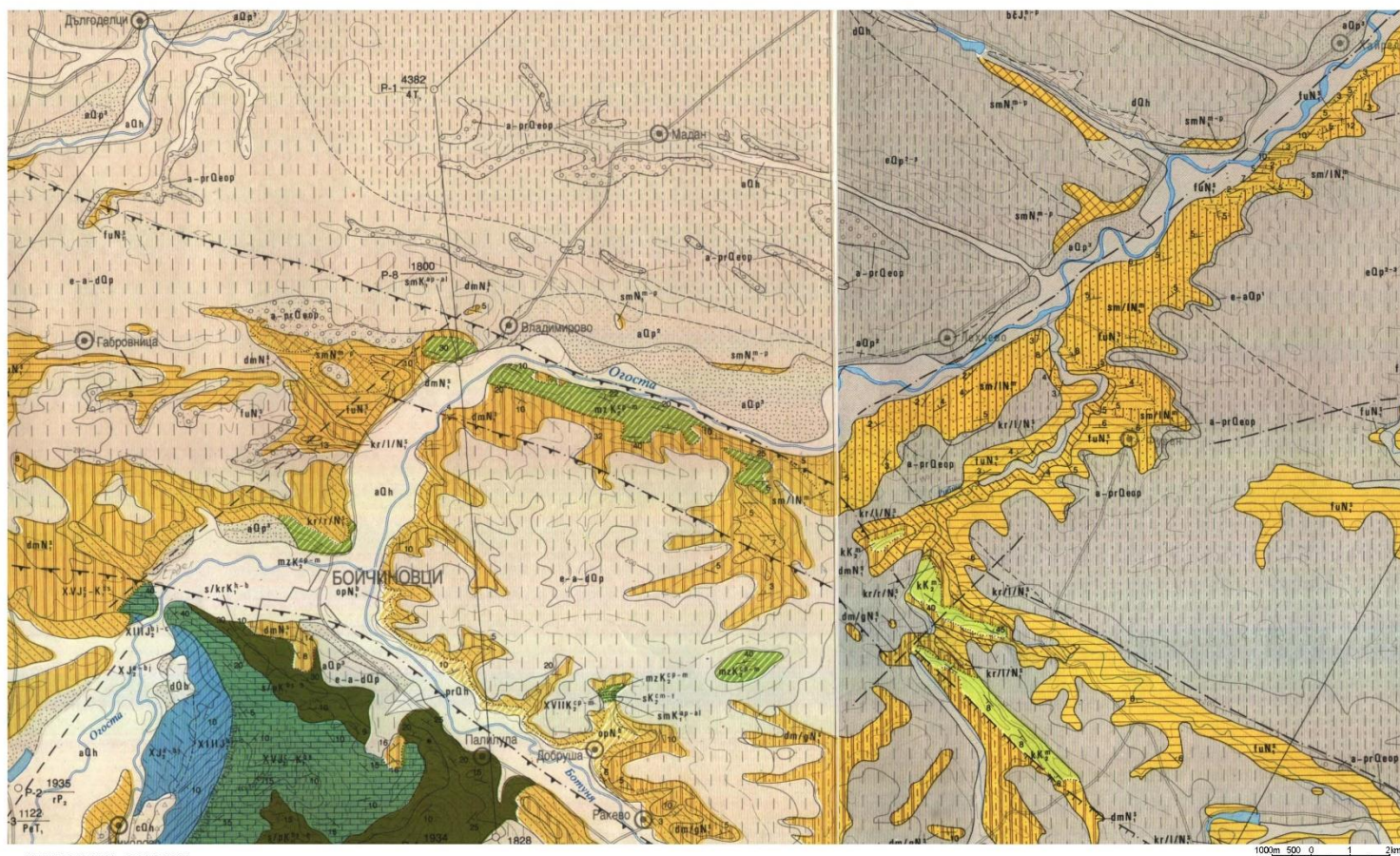
През пролетния сезон се създават благоприятни обстоятелства за проявление на силни ветрове. Преобладаващите ветрове са от северозапад, но през зимата са по-често от изток-североизток.

7.3. Геоложки условия и ресурси

Геоложки строеж и физико-геоложки процеси, инженерно – геоложки условия

Стратиграфската подялба на геоложката основа на територията на Р. България в М 1:100000, за района на община Бойчиновци, разкрива следните свити / фиг. 1/:

Фигура 5: Геоложка карта на района

УСЛОВНИ ЗНАЦИ

КВАТЕРНЕР

	Делувални образувания (скални късове, глинесто-песъчлива спойка)
	Колувални образувания (блокази и скални късове)
	Алувиални образувания руслони и на заливните тераси (чакъли, пясъци, глина и претъложен лъс)
	Еолично-алувиално-делувални образувания (лъсовидни глина)
	Алувиални образувания на първа и втора надзаливните тераси (пясъци, чакъли и глина)
	Алувиално-пролувиални образувания (валуни, чакъли и гравийни пясъци)

НЕОГЕН

	Смирненска свита (глини и пясъци)
	Фуренска свита (детритусни, оплитни и пясъчиви варовици, пясъци и пясъчници)
	Криводолска свита - Раковски клин (глини и мергели)
	Димовска свита (пясъци, пясъчници и детритусни варовици)
	Опанецка свита (глини с прослойки от органогенни варовици)

КРЕДА

	Кайлъшка свита (зърнести и органогенни варовици)
	Мездренска свита (зърнести и глинести варовици с кремъчни конкреции)
	Сумерска свита (мергели, глинести варовици и пясъчници)
	Мраморенска свита (мергели, глинести варовици и алевролити)
	Салашка свита
	Крачански член (глинести варовици и мергели)
	Пъстришки член (микритови и глинести варовици и варовити мергели)

ГОРНА ЮРА - ДОЛНА КРЕДА

	Гложненска свита (микритни и оолитни варовици)
	Бовска свита (мергели и глинести варовици)
	Разломни структури а) установени; б) предполагаеми; в) фосилизирани
	Възсед и наклон а) установен; б) предполагаем; в) фосилизиран

Кватернер

-делувиални образувания (dQ_h) – отложенията са фини глинесто-песъчливи с дебелина от 2 до 4 м. Обикновено делувиалните материали са изградени от късове от варовици и пясъчници.

-колувиални образувания (cQ_h) – Колувиалните образувания се наблюдават предимно под формата на блокажи в основата на изградените от варовици склонове. Образувани са главно под въздействието на изветрянето и гравитацията.

- алувиални леглови и терасни образувания на река Огоста (alQ_h). Разграничават се два главни слоя. Горният, с дебелина 1-2 м, е представен от силно песъчливи глини и глинести пясъци. Основният е чакълест с дебелина до 3-4 м. Средната дебелина на алувиалните отложения варира в диапазона 5-8 м.

- Еоплейстоценски алувиално-пролувиални покривни чакъли, чакълести и глинести пясъци ($al-prolQ_{eop}$). Те се установяват на билните части на относителна височина 90-100 м от съвременните речни тераси. Дебелината им в повечето случаи е от 0,5 до 5м, като в северна посока намалява.

- Еолични-алувиално-делувиални образувания ($e-a-dQ_p$) – представени са от лъосивидните глини, които се разкриват в северозападните, централните, и югоизточните части. Те са свързани с разположения на север лъосов комплекс. Лъосовидните глини са плътни, безструктурни, с жълтеникав до кафеникавочервеникав цвят. Към основата си са богати на ръбести или полузаоблени гравийни късчета, флинтови зърна и варовикови ядки. Дебелината им се променя от 3-5 до 15 м.

Неоген

- Смирненска свита (smN_1^{m-p}) – Свитата е представена от редуващи се глини и пясъци в различно съотношение. Тя заляга трансгранично и с размив върху Фуренската и Флорентинската свита и се препокрива от нормално залягащата Арчарска свита.

- Фуренска свита (fuN_1^s) – представена е главно от детритусни, оолитни и песъчливи варовици с прослойки от пясъци и пясъчници. Дебелината на свитата е около 20-30м като заляга върху Криводолската и Флорентинската свита и се припокрива от Смирненската и Арчарската свита.

- Димовска свита (dmN_1^s) – незакономерно редуване на слабо споени пясъчници /основно глинести/, меки до средно здрави детритусни варовици, сбити до споени фино зърнести пясъци. В комплекса се наблюдават и тънки /до 10-20 см/ прослойки от високопластична сивозелена с ръждиви ивици глина. Димовската свита е основният

литоложки вид в района, свързан с проектираната пътна връзка. Дебелината ѝ е в порядъка на 20-60 м.

- *Криводолска свита – Ракевски клин (krN_1^s)*. Тя е изключително дисперсна, с предимство на *пъстри високопластични глини, покриващи слабо скални глинести сивозеленикави мергели*. Дебелината ѝ варира 20-100 м. Разкритията ѝ са в ниските релефни части, в обхвата на овражните форми.

- *Опанецка свита (opN_1^b)* – представена е от сивосинкави, варовити, алевроитни глини с лещи и прослойки от органогенни варовици. Дебелината варира от 30-40м до 80 м. Свитата заляга върху прединеогенски скали и и се припокрива от Ракевския клин на Криводолската свита.

Креда

- *Кайлъшка свита (kK_2^m)* – основно се състои от бели, светло сиви до сиви зърнести варовици, които към основата са тънко пластови а нагоре стават по-дебелопластови. Наблюдават се прослойки от органогенни варовици и единични кремъчни конкреции. В горната си част варовиците са напикани и окарстени. Дебелината и е от 60 м на юг до 100-300м на север в Мизийската платформа. Кайлъшката свита се разполага с рязка граница върху Мездренската свита. Покрива се на север от мизийската платформа а на юг се покрива директно от неогенските и кватернерните образувания.

- *Мездренска свита (mzK_2^{cp-m})* – изградена е от сиви, светло сиви или белезникавокремави, в повечето случаи тънкопластови здрави зърнести варовици. Характерни за тях са включенията от черни до сивобелезникави кремъчни ядки и лещи. Свитата достига до 80-100м. На север дебелината и се колебае от 230 до 430 м.

- *Сумерска свита (smK_1^{ap-al})* – мергели в различна степен варовити с прослойки от микрозърнести глинести варовици, пясъчници и алевролити. Мергелите са тънкослойни, слабо алевроитови на емста прехождат до варовити аргилити. Глинестите варовици са микрозърнести и преобладават в долната част на свитата. Пясъчниците и алевролитите се срещат като тънки (5-10 см) прослойки сред мергелите и се увеличават от северозапад на югоизток. Пясъчниците са фино до дребнозърнести варовити, на места с глауконит. Дебелината и е от порядъка на 300-400м.

- *Мраморенска свита (m/sK_1^{b-ap})* – мергели с редки и тънки прослойки от глинести варовици и по-рядко алевролити. Дебелината на Мраморенската свита достига до 300-800 м. Развита е много широко като се разполага върху Салашката свита и се покрива от Врачанската ургонска група или от Сумерската свита.

- *Салашка свита - (sK_1^{h-b})* – алтернация на варовици, глинести варовици и мергели. Салашката свита е добре изразено геоложко тяло, чиито глинесто-варовити седименти са стабилно издържани на значителна площ. Глинесто-варовитите скали на свитата са със значително съдържание на варовито вещество и доста чисти на алевроитови примеси. Много характерни са чистите микритови варовици, сиви до светло сиви, плътни. Те се проследяват от глинести варовици и мергели. Във вертикалния разрез

се установява ясна закономерност на постепенно увеличаване на глинестото съдържание отдолу нагоре. На тази закономерност се основава отделянето на двата члена на Цалашката свита: долен – Пъстринишки член, и горен – Крапченски член.

Горна юра – долна креда

- *Гложенска свита* ($XVJ_2^c-K_1^{bs}$) – характеризира се от сиви микритни и отчасти от пелетно-оолитни варовици с интракласти, онкоиди и биокласти. Дебелината на Гложенската свита е между 80 и 130 м.

- *Бовска свита* ($XIIIJ_2^{bj-c}$) – свитата се характеризира със сиви алевроитови мергели доваровити аргилити, които алтернират със сиви глинесто-алевритови варовици. Когато не е засегната от подводна прекъснатост, дебелината на свитата е от 100 до 300 м.

Сеизмичност

Съгласно Еврокод 8 прогнозната сеизмична интензивност за 475-годишен период на територията на община Бойчиновци се характеризира с референтно сеизмично ускорение 0,11g. Степента на земетръс е VII.

Полезни изкопаеми

Метални полезни изкопаеми

Златоносни разсипи

От металните полезни изкопаеми в обхвата на проучвания район се намира златоносно разсипно находище по река Огоста. То е било разработено още в древността и е проучвано многократно. Образувано е в резултат на разрушаването на кварц-златоносните жили и златосъдържащи скали разположени на юг от Берковския антиклинорий. Златоносни са предимно русловите материали и тези на заливните тераси, представени от чакъли и песъчливи глини с дебелина от 3 до 5м. Златото е неравномерно разпределено с тенденция за неговото увеличаване в дълбочина. Златото идва във вид на отделни неправилни по форма зърна и люспи.

Неметални полезни изкопаеми

Варовици

Варовиците са широко разпространени. Използват се предимно като материал за строителство и настилки на пътища. На територията на община Бойчиновци са предоставени две концесионни площи за добив на варовик - находище „Владимирово“ и находище „Ерден“. (таблица 1)

Пясъци и чакъли

Инертните материали имат широко приложение в строителството на сгради и съоръжения, както и за настилки на пътища. За тези нужди на територията на общината се използват пясъците и чакълите от руслата и терасите на реките. Предоставени са две концесии за добив - находища „Гредо“, участъци „Охрид“ и „Палилула“, и на находище „Ерден 2“ (таблица 1)

Лъос

Лъосът и лъосовидните глинени се използват в керамичната промишленост за направа на тухли.

Съгласно данни предоставени от Министерство на енергетиката, на територията на Община Бойчиновци са разположени 4 бр. действащи концесии за добив на подземни богатства, 2 бр. заявени концесионни плащи, 6 бр. находища, заведени в Националния баланс на запасите и ресурсите на находищата на подземни богатства в Р България (НБЗР), 2 бр. находища, които не са заведени в НБЗР, но за които има геоложки доклади и 2 бр. действащи разрешения за търсене и проучване на подземни богатства. За заявено търговско откритие на газово-кондензатно находище „Етрополска аргилитна формация“ е издадена заповед за отказ от регистрация.

Таблица 1. Данни действащите концесии за добив на полезни изкопаеми на територията на община Бойчиновци; Източник: Национален концесионен регистър на МЕ

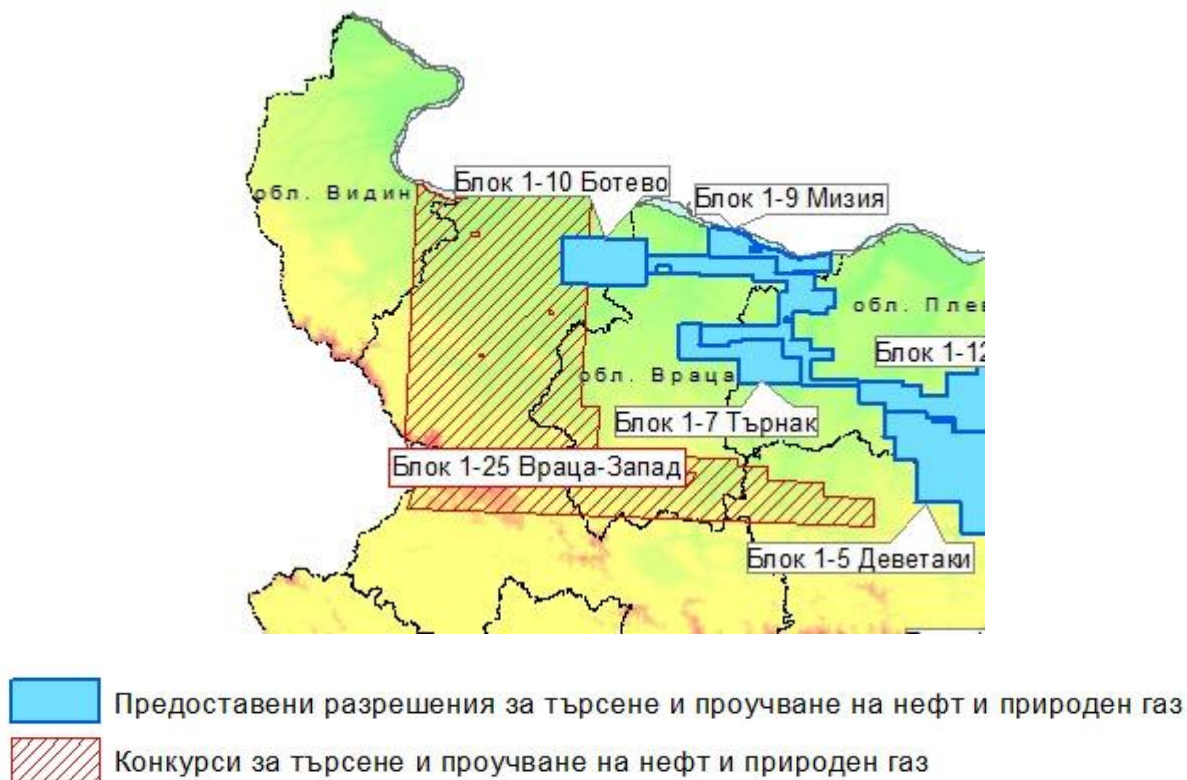
Концесионер	Находище	Община	Област	Група подземно богатство	Вид на подземното богатство	Решение на Министерски /Общински съвет №
"Екоагострой" АД, с. Ерден	Гредо, у-ци "Охрид" и "Палилула"	Бойчиновци	Монтана	Строителни материали	Пясъци	730/31.08.2012 г.
"ТБМ - 2000" ЕООД, гр. Монтана	Ерден 2	Бойчиновци	Монтана	Строителни материали	Пясък и чакъл /речна баластра/	893/22.12.2010 г.
"Пътинженеринг" АД, гр. Монтана	Владимирово	Бойчиновци	Монтана	Строителни материали	Варовици	197/27.03.2007 г.
"ТБМ-2000" ЕООД, гр. Монтана	Ерден	Бойчиновци	Монтана	Строителни материали	Варовици	1019/22.12.2004 г.

По данни на МРРБ, предоставени съгласно компетентността на МРРБ, свързана с управлението и разпореждането с имоти държавна собственост, съгласно регистъра на

обектите - изключителна държавна собственост на територията на община Бойчиновци се намират следните обекти - изключителна държавна собственост:

- Находище „Бели брод“, с местонахождение на около 1000 м източно от регулационния план на с. Бели брод, община Бойчиновци, област Монтана, за което е съставен Акт за изключителна държавна собственост (АИДС) № 252/25.06.1997 г., утвърден от министъра на финансите;
- Находище „Владимирово“, с местонахождение община Бойчиновци, на 1 км западно от е. Владимирово (м. „Крещо“) и на около 20 км североизточно от гр. Монтана, област Монтана, за което е съставен АИДС № 618/14.02.2001 г., одобрен от министъра на регионалното развитие и благоустройството
- Находище „Ерден“, с местонахождение на около 2 км югоизточно от е. Ерден и на около 1,5 км западно от гр. Бойчиновци, община Бойчиновци, област Монтана, за което са съставени АИДС № 822/17.06.2004 г. и АИДС № 833/03.08.2004 г., одобрени от министъра на регионалното развитие и благоустройството;
- Находище „Ерден 2“, с местонахождение на 0,5 км източно от е. Ерден и на около 2,5 км западно от гр. Бойчиновци, община Бойчиновци, област Монтана, разположено върху част от заливната тераса на десния бряг от средното течение на р. Огоста и представляващо естествено продължение в южна посока на находище „Ерден“, чиято южна граница е северната граница на находище „Ерден 2“, за което е съставен АИДС № 1031/26.03.2008 г., одобрен от министъра на регионалното развитие и благоустройството;
- Находище „Гредо“, участъци „Охрид“ и „Палилула“, с местонахождение между селата Охрид и Палилула, община Бойчиновци, област Монтана и представляващо част от съвременната речна тераса на р. Ботуня, която го разделя на два участъка, за което е съставен АИДС № 1264/25.11.2011 г., утвърден от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Община Бойчиновци попада в контурите на зона за конкурс за търсене и проучване на нефт и природен газ – „блок 1-25 Враца-Запад“.

Фигура 6: Контури за търсене и проучване на нефт и газ. Източник: Национален концесионен регистър на МЕ

7.4. Хидрографска мрежа и хидроложки условия

Повърхностни водни обекти

Съгласно ПУРБ 2010-2015г. Община Бойчиновци попада в поречие Огоста в обхвата на следните повърхностни водни тела:

- с код BG10G307R013 и име р.Огоста от яз.Огоста до с.Сараево, р.Ботуня от гр.Криводол до вливане в р.Огоста и р.Скът от с.Бъркачево до вливане в р.Огоста;
- с код BG10G400R019 и име р.Рибене от яз.Трикладенци до вливане в р.Огоста

В актуализирания ПУРБ 2016-2021г., вследствие прилагане на нова методология, границите на повърхностните водни тела са променени и в община Бойчиновци са разложени пет нови водни тела със съответните кодове:

- BG10G307R1213 и име р.Огоста след язовир Огоста до вливане на р.Ботуня при Бойчиновци;

- BG10G600R1018 и име р.Ботуня от вливане на р.Въртешница при Криводол до вливане на р.Огоста при Бойчиновци ;
- BG1OG307R1313 и име р.Огоста от вливане на р.Ботуня при Бойчиновци до вливане на р.Рибине при Бели брод ;
- BG10G400R1019 и име р.Рибине след вливане на приток при Лесура до вливане в р.Огоста при Бели брод ;
- BG10G307R1013 и име р.Огоста от вливане на р.Рибине при Бели брод до вливане на р.Скът при Сараево ;

В общината за ПУРБ 2016-2021 г. са предвидени за пробонабиране следните пунктове за мониторинг на повърхностни води :

- 1) Мониторингов пункт BG10G00041MS070 на р. Рибине, след село Фурен във водно тяло BG10G400R1019 ;
- 2) Мониторингов пункт BG10G00051MS080 на р. Огоста, при Кобиляк във водно тяло BG1OG307R1313 ;
- 3) Мониторингов пункт BG1OG00611MS090 на р. Ботуня, преди вливане в р. Огоста, с.Охрид във водно тяло BG10G600R1018;
- 4) Мониторингов пункт BG10G00731MS140 на р. Огоста, след гр.Монтана във водно тяло BG1OG307R1213 ;
- 5) Мониторингов пункт BG10G00733MS150 на р.Огоста след яз.Огоста във водно тяло BG1OG307R1213 ;
- 6) Мониторингов пункт BG10G0023IMS 1070 на р. Огоста при с. Гложене, преди вливане на р. Скът във водно тяло BG10G307R1013 ;

Таблица 2. Състояние на повърхностни водни тела попадащи в обхвата на Община Бойчиновци:

Код водно тяло съгл. ПУРБ 2010-2015 г.	Екологично състояние/ потенциал, съгл. ПУРБ 2010-2015 г.	Химично състояние/ потенциал, съгл. ПУРБ 2010-2015 г.	Код водно тяло/съгласно проект на актуализиран ПУРБ 2016-2021г.	Екологично състояние/ потенциал, съгласно проект на актуализиран ПУРБ 2016-2021 г.	Химично състояние/ потенциал, съгласно проект на актуализиран ПУРБ 2016-2021 г
BG10G307R013	лошо	лошо	BG1OG307R1213	умерено	добро
BG10G400R019	добро	добро	BG10G600R1018	умерено	добро
			BG1OG307R1313	добро	добро
			BG10G400R1019	добро	неизвестно
			BG 10G307R1013	добро	неизвестно

В следващите две фигури са представени данни за повърхностните водни тела, източник БД „Дунавски район” – Плевен:

Фигура 7: Повърхностни водни тела и мониторингови пунктове – 2010г.

Фигура 8: Повърхностни водни тела и мониторингови пунктове – 2014г.

Подземни водни обекти, включително минерални води

На територията на община Бойчиновци са определени 5 бр. санитарно-охранителни зони (СОЗ), съгласно изискванията на Наредба № 3/16.10.2000 г.

Обобщени данни за санитарно-охранителните зони са дадени в таблица 3.

Таблица 3. Обобщени данни за СОЗ, източник БД „Дунавски район” – Плевен

Водовземно съоръжение	Тип	Собствен ост на пояс I	Населе но място	Община	Пояс I /площ/ дка.	Пояс II /площ/ дка.	Пояс III /площ/ дка.	Координати на водовземното съоръжение		Водно тяло
								Координатна система WGS 84		
								N	E	
КИ "Палилула"	подзе мен- незащ итен	п общинска	Палилула	Бойчиновци	4,360	1715,640	680,000	43°26'11,67"	23°23'12,94"	BG1G0000TJK044
ТК 1	подзе мен- защит ен	п държавна	Ерден	Бойчиновци	2,500	8,150	32,550	43°28'34,4"	23°17'27,2"	BG1G0000N1BP036
Д-ж "Владимирово"	подзе мен- незащ итен	п държавна	Влади мирово	Бойчиновци	10,441	82,559	280,000	43°31'15,4"	23°23'21,4"	BG1G0000QAL015
Д-ж "Мърчево"	подзе мен- незащ итен	п държавна	Мърчево	Бойчиновци	6,035	61,022	13,320	43°31'21,6"	23°20'07,4"	BG1G0000N1BP036
КИ "Кобилък"	подзе мен- незащ итен	п държавна	Бели брег	Бойчиновци	2,753	789,847	350,400	43°30'51,38"	23°27'18,66"	BG1G0000K2S037

Осъществяването на дейности в границите на санитарно-охранителните зони, определените и предвидени забрани и ограничения са в съответствие с Приложение № 2 към чл.10, ал.1 на Наредба № 3/16.10.2000 г. за защитени или незащитени водни обекти в зависимост от типа на водоизточника.

В териториалният обхват на община Бойчиновци са разположени и множество водоизточници за питейно-битово водоснабдяване с организирани санитарно-охранителни зони по преди действала нормативна уредба.

- Подземно водно тяло с код BG1G0000QAL015 и име „Порови води в Кватернера - р. Огоста“ от слой 1;
- Подземно водно тяло с код BG1G0000QPL023 и име „Порови води в Кватернера - между реките Лом и Искър“ от слой 1;

- Подземно водно тяло с код BG1G00000N2034 и име „Порови води в Неогена - Ломско-Плевенска депресия“ от слой 2 ;
- Подземно водно тяло с код BG1G00N1BP0036 и име „Карстови води в Ломско-Плевенската депресия“ от слой 3 ;
- Подземно водно тяло с код BG1GOOOOK2S037 и име „Карстови води в Предбалкана“ от слой 4 ;
- Подземно водно тяло с код BG1G0000TJK044 и име „Карстови води в Западния Балкан“ от слой 5 ;

В общината попадат следните пунктове за наблюдение на химичното и състояние на подземни водни тела (ПВТ) от националната програма за мониторинг на подземни води:

- 1) Мониторингов пункт BG1G0000QALMP387 „Др-Владимирово-ВиК Монтана-Владимирово“ във водно тяло BG1G0000QAL015 ;
- 2) Мониторингов пункт BG1G00000N2MP406 “ ШК - ВиК Монтана-Мадан“ във водно тяло BG1G00000N2034 ;
- 3) Мониторингов пункт BG1G0000K2SMP203 Кобиляк, КИ "Кобиляк" във водно тяло BG1G0000K2S037 ;
- 4) Мониторингов пункт BG1G0000TJKMP246 Палилула, КИ"Пали лула" във водно тяло BG1G0000TJK044 ;

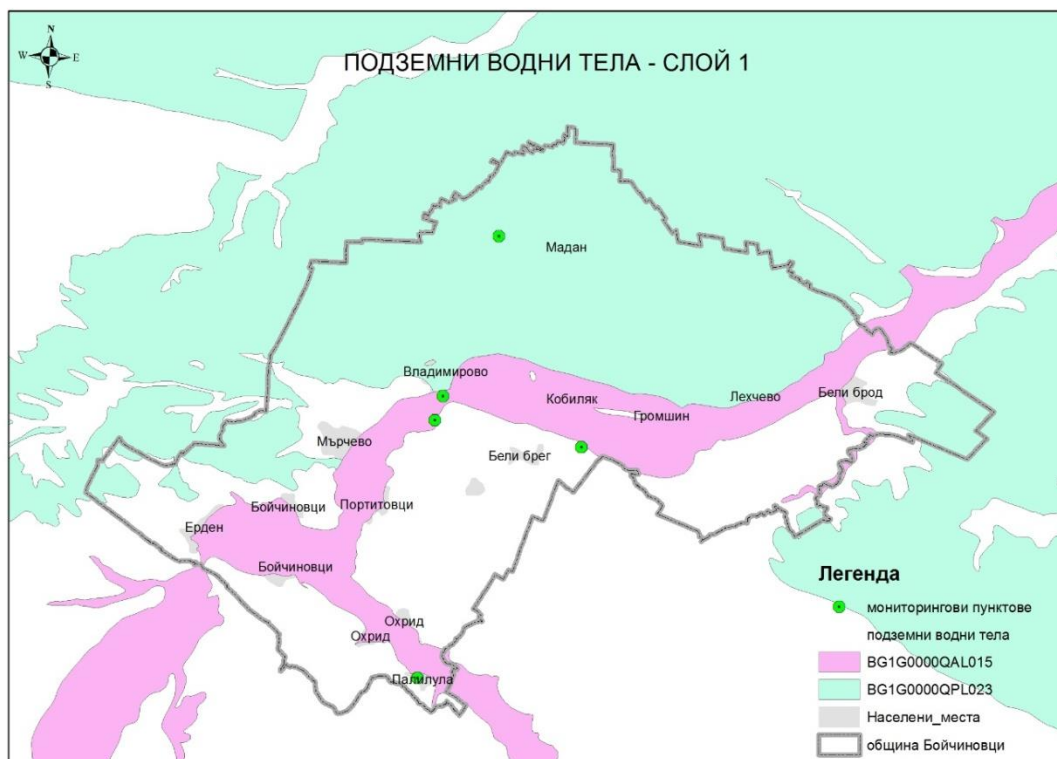
В общината попадат следните пунктове за наблюдение на количественото състояние на подземни водни тела (ПВТ) от националната програма за мониторинг на подземни води:

- 1) Мониторингов пункт BG1G0000QALMP071 Владимирowo, шахтов кладенец във водно тяло BG1G0000QAL015 ;
- 2) Мониторингов пункт BG1G0000K2SMP203 във водно тяло Кобиляк, КИ "Кобиляк" BG1G0000K2S037 ;
- 3) Мониторингов пункт BG1G0000TJKMP246 във водно тяло BG1G0000TJK044 ;

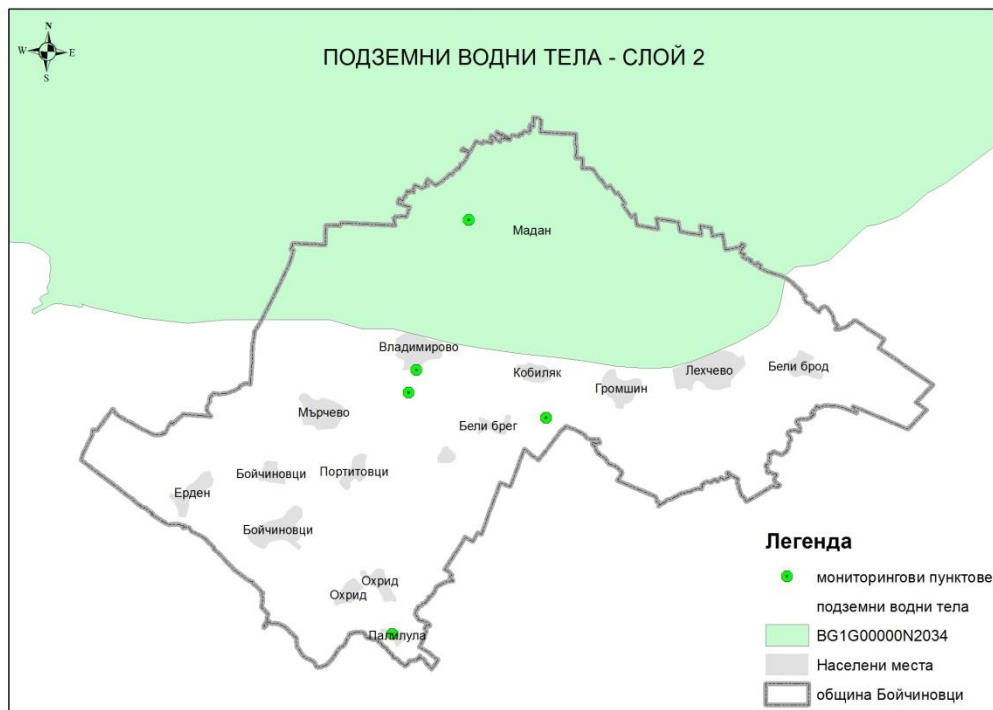
Таблица 4: Състояние на подземни водни тела попадащи в обхвата на Община Бойчиновци:

подземни водни тела - име	подземни водни тела - код	Химично състояние, съгл. ПУРБ 2010-2015 г.	Количествено състояние, съгл. ПУРБ 2010-2015 г.	Химично състояние, съгласно проект на актуализиран ПУРБ 2016-2021 г	Количествено състояние, съгл. проект на актуализиран ПУРБ 2016-2021 г
Порови води в Кватернера - р. Огоста	BG1G0000QAL015	добро	добро	добро	добро
Порови води в Кватернера - между реките Лом и Искър	BG1G0000QPL023	добро	добро	добро	добро
Порови води в Неогена - Ломско-Плевенска депресия	BG1G00000N2034	лошо	добро	лошо	добро
Карстови води в Ломско-Плевенската депресия	BG1G00N1BP0036	лошо	добро	добро	добро
Карстови води в Предбалкана	BG1G0000K2S037	добро	добро	добро	добро
Карстови води в Западния Балкан	BG1G0000TJK044	добро	добро	добро	добро

източник БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 9: Подземни водни тела - слой 1, източник: БД „Дунавски район” – Плевен

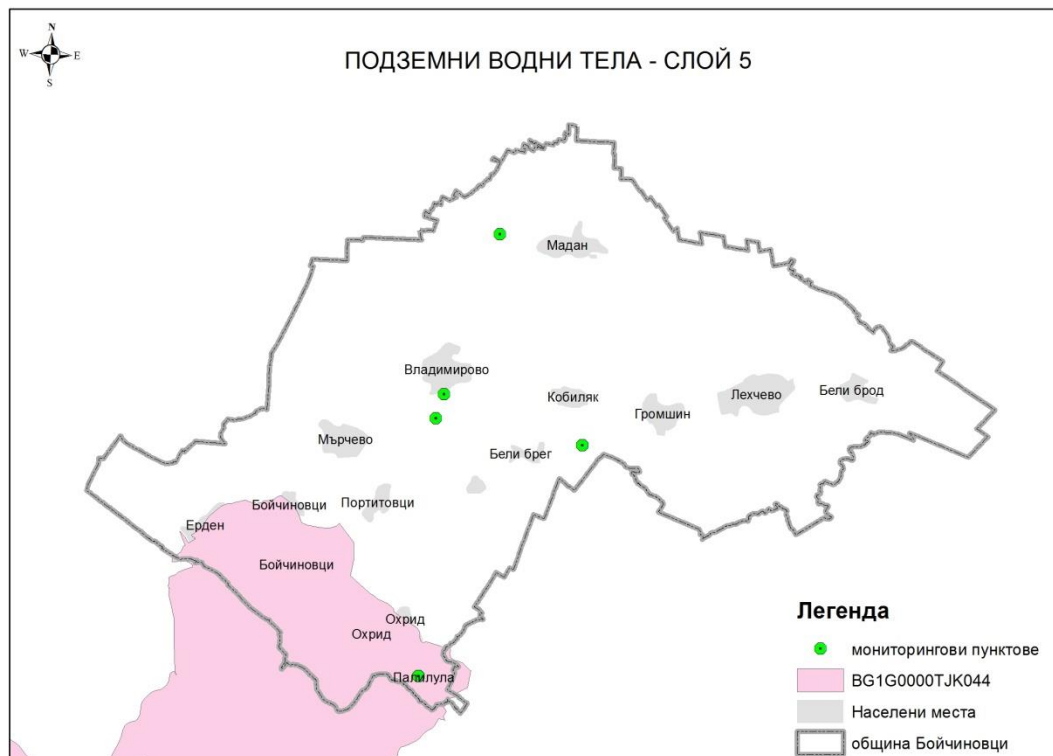
Фигура 10: Подземни водни тела - слой 2, източник: БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 11: Подземни водни тела - слой 3, източник: БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 12: Подземни водни тела - слой 4, източник: БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 13: Подземни водни тела - слой 5, източник: БД „Дунавски район” – Плевен

7.5. Територии с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита

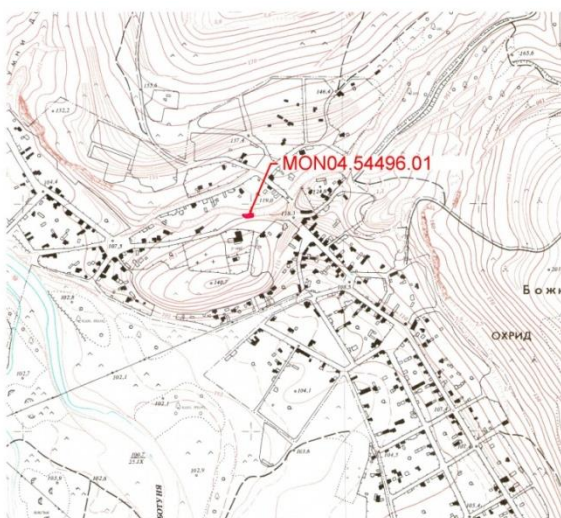
Геодинамичното състояние на терените в района на общината е свързано с разпространението на свлачищни процеси. Съгласно регистъра на свлачищата в Република България на територията на общината са регистрирани две свлачища – в село Охрид (инд. № MON04.54496.01) и в село Мадан (инд. № MON04.46036.01). Свлачището в село Мадан засяга терени в южната част на селото, по десния бряг на дерето, което преминава през селото. Терените засегнати от свлачищните процеси са в регулацията на селото, но не са застроени с НТП земеделска земя. Свлачището е регистрирано през 1989 година. Засегнатата площ е около 5 дка. Свлачищните процеси са засегнали кватернерните делувиални отложения. Причините за активизацията са свързани с преовлажняването на делувиалните глинени и ерозионните процеси на дерето при високи водни стоежи. Свлачището проявява периодична активност, свързана основно с периоди на интензивни валежи. Не са извършвани проучвателни и укрепителни дейности за свлачището. Увеличаването на обхвата му ще засегне допълнителни територии от земеделска земя.

Свлачището в село Охрид е формирано в централната част на селото, северно от училището. Свлачищните процеси са разрушили част от уличното платно. Свлачищните процеси са регистрирани през 2008 година. Свлачищните процеси са деформирали външната пътна лента на улицата и част от долинния склон на дере преминаващо в основата на склона. Свлачищният циркус е с площ около 0,180 дка (дължина 10 метра и ширина 18 метра). Свлачищните процеси проявяват периодична активност, свързана с влажни периоди. Свлачищните процеси са развити в делувиалните отложения изграждащи горната част на долинния склон. Причините за възникването и развитието на свлачищните процеси са свързани с преовлажняването на делувиалните глинести отложения в резултат на насочване на повърхностните води от уличното платно. Свлачището не е проучвано и не са изпълнявани укрепителни мероприятия.

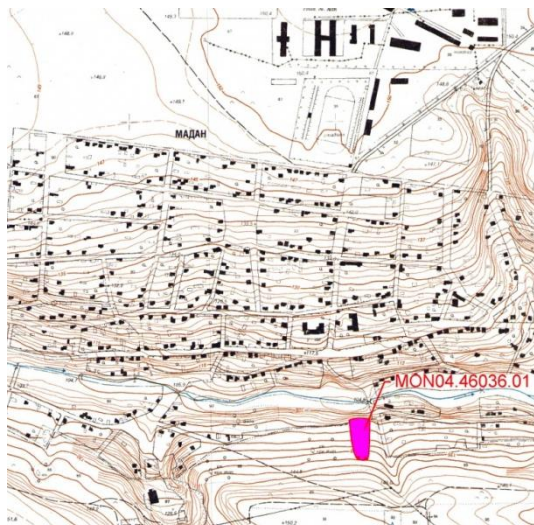
В останалата част от територията на общината не се установява развитие на неблагоприятни физико-геоложки явления и процеси. Опасността от възникването и развитието на нови свлачищни процеси е свързана с участъците на десните, стръмни склонове на деретата и реките на територията на общината. Структурата на профила на речните долини е с характерни, стръмни десни склонове и полегати ляви. Причините за активизацията на свлачищните процеси е свързана с допълнителното оводняване на

кватернерните глинести отложения в резултат на недоброто им регулиране от уличната мрежа, както и ерозионните процеси на деретата и реките.

Превантивността на развитието на свлачищните процеси е свързана с регулиране на повърхностния отток и защита на бреговете на реките и доловете от въздействието на ерозионните процеси.

Фигура 14: Местоположение на регистрирано свлачище в село Охрид

Фигура 15: Местоположение на регистрирано свлачище в село Мадан

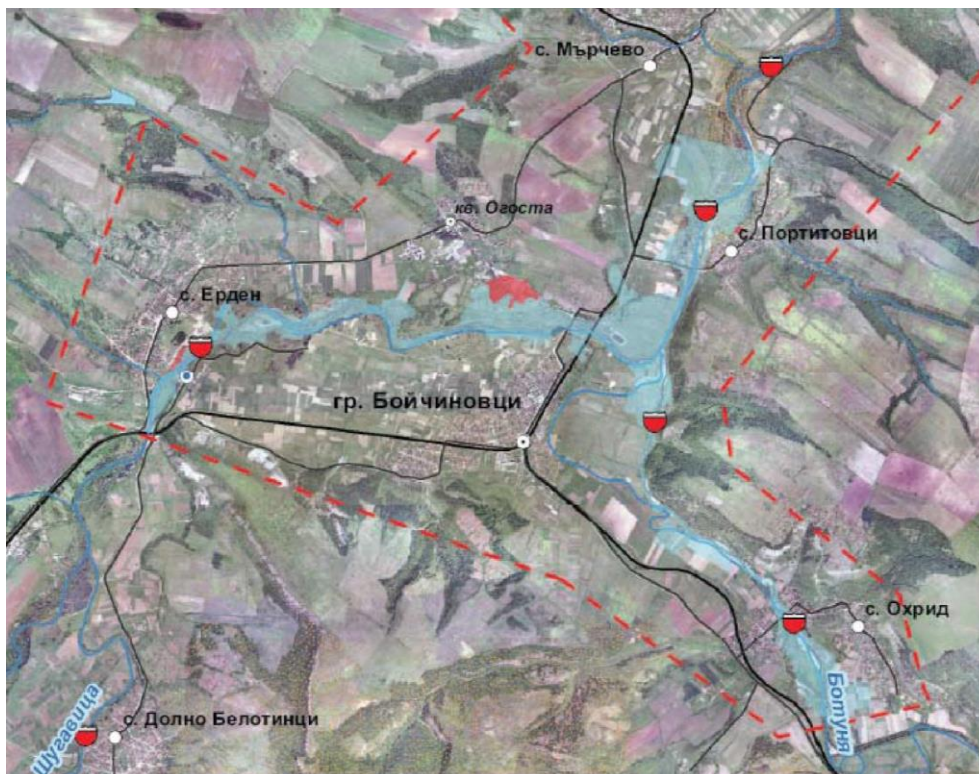
Условни обозначения

	Засичане на съвременно свлачище с периодични активизации
	Граница на свлачище
	Обхват на свлачище
	Идентификационен номер на свлачище регистрирано от "Геозащита Плевен" ЕООД

източник: ОП „Геозащита” - Плевен

Основният екологичен риск за територията на община Бойчиновци би бил опасността от наводнения. Съгласно ПУРН и предварителната оценка на риска от наводнения към него, изготвен от БДДР - Плевен, на територията на общината няма определени райони със значителен потенциален риск от наводнения. Участъкът от течението на р.Огоста в територията на общината се характеризира с широки заливаеми тераси покрай виещото се в широки меандри корито на реката. Заливаемите тераси са ясно четливи в релефа, заети са от чакъли и пясъци или ливади и дървесни групи. При определени метеорологични условия могат да настъпят наводнения по поречията на реките Огоста и Ботуня, заплаха има и по деретата, особено ако не са почистени от растителност.

Особено разрушително може да се окаже наводнение по поречието на р.Огоста от язовер „Огоста“, в заливната зона на който попадат 11 бр. населени места с население над 8000 души. Последниците от тези наводнения могат да бъдат разрушени къщи, удавени хора и животни, разрушена инфраструктура и др.

Фигура 16: Карта на заливаемите брегове в коритата на реките в община Бойчиновци, източник БД"Дунавски район" - Плевен

Община Бойчиновци попада в зона със средна степен на сеизмичност – до VII степен. Последниците могат да бъдат предимно разрушения по сградния фонд. При силни снеговалежи, бури и обледявания може да бъде прекъснато електрозахранването и транспорта, да се затрудни снабдяването на хората със стоки от първа необходимост. Опасност от пожари има в обществените и жилищни сгради, в които се ползва предимно отопление на твърдо гориво, а също в обширните площи засети със зърнени култури; опасност има и в горските масиви. При възникване на аварии в реакторите на АЕЦ „Козлодуй“ в зона с радиус от 30 км попада част от територията на общината и две населени места; има опасност от създаване на тежка радиационна обстановка.

7.6. Почви

Според данни на „География на България“, ГИ при БАН, 2002г., територията на общината попада в Карпатско-Дунавската почвена област, Карпатска подобласт, Долнодунавска почвена подобласт (по Нинов, 1997г.), Средна Долнодунавска и Западна предбалканска провинции. Това е почвеният сектор на камбисолите, лувисолите, лесивираните почви, черноземите и файоземите. Пшеницата, царевицата и слънчогледът са основните земеделски култури за тази област, заедно с лозята и овощните дървета.

В Средната Долнодунавска провинция попадат почти половината от черноземите в страната. По – голямата част от територията на изток попада в тази провинция. Преобладават черноземите: карбонатни/кестеняви, обикновени, глееви, лесивирани. Обширни площи заемат файоземите – обикновени и лувикови, пясъчниците и засолените. Бонитетните балове са високи – II и I. За преодоляване на дефлацията е препоръчително изграждането на полезащитни горски пояси. Особености на тази провинция са кафявия цвят на хумусния хоризонт, неуравновесения воден режим и изхабяването при хумусните кафяви черноземи, лекия механичен състав и карбонизацията.

В Западна предбалканска провинция попада западната част от територията на общината, на запад от р.Ботуня. Тук са разпространени лесивираните почви - обикновени, светли и хромови и киселите планосоли. Покрай реките има наносни почви. Почвите имат среден бонитет – III и IV група. Почвите ерозират по-лесно, бедни и кисели са и имат малка дълбочина на профила.

Според агроекологичното райониране на страната, направено от Националната почвена служба, територията на община Бойчиновци попада в района на черноземите и на сиво-кафявите горски почви. Агроекологичното райониране е основано главно на почвените и климатични характеристики на всяка част от страната, както и на основните изисквания на културите към почвата по отношение на главните хранителни вещества и техните количества, към физическите и водните свойства на почвата, към реакцията на почвения разтвор (pH) и други. (вж.Агроекологично райониране, НПС).

От природните условия на дадена местност най-важни за селскостопанското производство са климатът и почвата. Традиционно в общината се отглеждат зърнени и технически култури и зеленчуци.

По отношение на районирането на подходящите за пшеница терени, територията попада частично във „втори пшеничен район“ с преобладаване на карбонатни черноземи, които имат по-мощен хумусен хоризонт, но са с по-тежък механичен състав. Бонитетът на почвите за втори агроекологичен район варира от 76 до 84 бала, следователно са с добри

до много добри продуктивни възможности. По – голямата част от територията попада в „шести пшеничен район” с преобладаване на деградирани черноземи, тъмносиви и сиви горски почви, с маломощен хумусен хоризонт. Деградираните черноземи и тъмносивите горски почви са с високо съдържание на хумус, с тежко песъчливо-глинест до леко глинест механичен състав, което ги прави най-тежки сред аналозите им в другите части на страната. Реакцията им е слабо кисела. Сивите горски почви са с ниско съдържание на хумус (1-2 %) и с кисела реакция и са с песъчливо-глинест механичен състав. Страдат от преовлажняване. За шести агроекологичен район при тъмносивите горски почви бонитетът варира от 83 до 84 бала. Отнасят се към много добрите земи.

По отношение на районирането на подходящите за отглеждане на соя терени, територията попада частично в „най-подходящи” – в южната си част, и „подходящи” в северната част райони, тъй като има значително количество поливни земеделски земи. Подходящият район обхваща местата с летни валежи от 175 до 200 мм, със средна юлска температура от 19 до 24⁰, и то само местата, които са заети с карбонатни, типични, излужени, оподзолени черноземи и типични, излужени канелени горски почви. Подходящи са 80 % средно ранни и 20 % средно късни сортове соя.

По отношение на районирането на подходящите за отглеждане на лоза терени, територията попада в Севернобългарски лозарски район по районирането на проф.Н.Неделчев., който е разделен на подрайони. Територията на общината в частта североизточно от гр.Бойчиновци е подходяща за отглеждане на лоза, а в югозападна посока е малко подходяща. В района има сравнително малък брой сортове. Типичен сорт е Плевенската гъмза, Винта и Памид, в западните покрайнини сортът Зарчин. В по-малък размер са разпространени Червен мискет, Прослава и други червени сортове. Измежду белите най-разпространеният сорт е Димят. В по-малък размер се срещат Кокорко, Бяла дебела, Бял мараш и Тамянка.

Алтернативна култура за земеделие се явява шафранът, който се развива добре в тертории с умерено континентален климат, устойчив е на екстремни вариации на температурите, като понася вариране от 40° през лятото до -15° през зимата. Успешно вирее на места с много топло лято и мразовити зими, с количества на валежите между 250-400 мм. Шафранът расте успешно върху по-добре дренирани почви, алувиални и наносни почви. Понасят добре и повишени нива на карбонатите, стига те да не присъстват в по-високи количества още от повърхността. Препоръчително е след един производствен цикъл, който трае до пет или седем години, мястото да се остави да "почине" по естествен път или чрез засаждане на бобови култури, които са подходящи за

района - нахут, соя, бакла, боб, грах, леща за консумация или фий, лупина и др. за коситба или директно изпасване. Тези два способа за възвръщане на естественото плодородие са предпочитани пред употребата на синтетични торове, чието влагане оказва недобро влияние върху качеството на крайния продукт.

7.7. Флора и фауна, защитени територии и местности

Растителен свят, гори

Територията на общината е заета предимно от обработваеми земеделски земи, делът на горите и горските земи е малък. Поради тази причина растителният свят в първичната му форма е запазен в защитените зони по „Натура 2000” - 33 BG0001037 „Пъстрина” и 33 BG0000517 „Портитовци – Владимирово”.територията се характеризира с умерено – континентален климат. В околностите на село Мадан се намира най-гъстата божурова поляна. Характерно за общината е наличието на редкия вид водна жълта роза / White Water – Lity или *Castalia alba*/ разпространена по течението на река Рибине в землище на село Лехчево и Бели брод. Попоречието на река Рибине в землището на село Лехчево се срещат жълти водни рози /*Nuphar lutea*/.

От дървесните съобщества са характерни летен дъб, дръжкоцветен дъб, цер, благун и др. Има също леска и драка. Най-разпространена е тополата и габъра. От иглолистните видове е разпространен черния бор.и в малки количества белия бор.

В горскостопанско отношение горите попадат в Мизийската област, подобласт Северна България.

М-I Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.) От естествената растителност в този пояс участие в насажденията имат брезата, елшата, мъждрянът, акацията, липата, трепетликата.

М-I-1 подпояс на заливните и крайречни гори / №-600м н.в./;

М-I-2 равнинно-хълмист подпояс на листопадните дъбови и ксеротермични гори (0-400 м н.в.)

Местната растителност е представена от разпокъсани площи заети от ясен, дрян, леска. Срещат се и обикновения габър, клен, и бряст. По склоновете расте люляк и смрадлика.

На територията на община Бойчиновци, често от ДГС "Монтана" се срещат следните лечебни растения:

Дървесни лечебни растения:

- **Акация бяла (*Robinia pseudoacacia*)**. Широко разпространена като култивирано растение. Използват се цветовете, събрани по време на цъфтеж.
- **Бяла върба (*Salix alba*)**. Расте по влажни места, край реки, потоци, водоеми. Събира се кората на 2-3 годишни клонки през пролетта.
- **Бяла бреза (*Betula pendula*)**. Широко разпространена и като декоративно растение. Използват се кората, събирана през пролетта, пъпки, събрани преди разпукването им и листа, събрани през лятото.
- **Елша (*Alnus glutinosa*)**. Расте край реките, потоците и водоемите. Събират се шишарковидните женски съцветия от октомври до април следващата година.
- **Липа дребнолистна (*Tilia cordata*)**. Расте по сенчести и умерено влажни места в смесените широколистни гори. Студоустойчива, но не понася засушаванията и замърсения въздух в населените места.
- **Липа едролистна (*Tilia platyphyllos*)**. Цъфти преди дребнолистната липа. Предпочита по-мек и по-влажен климат.
- **Липа сребролистна (*Tilia tomentosa*)**. Цъфти най-късно в сравнение с другите липи. На липите се събират съцветията с прицветниците по време на пълен цъфтеж.
- **Мъждрян (*Fraxinus ornus*)**. Среца се като дърво или храст. Силно пластичен вид. Събира се кората на растението.
- **Офика (*Sorbus aucuparia*)**. Повсеместно разпространена на по-големи надморски височини, предимно на дренирани почви, поединично и на малки групи. Събират се плодовете от месец септември до падането на сняг.
- **Трепетлика (*Populus tremula*)**. Събират се пъпки и реси от месец март до месец май и кори през пролетта и есента.
- **Черна топола (*Populus nigra*)**. Събират се пролетни пъпки и реси, а кора от месец март до месец май.

Храсти, полухрасти и увивни растения.

- **Дрян обикновен (*Cornus mas*)**. Широко разпространен храст или малко дръвче. Събират се и плодовете.
- **Еферда (*Ephedra distachya*)**. Двудомно храстче, високо до 30 см. Расте на сухи скалиста места. Среца се край село Белотинци. Защитен от закона вид. Събират се млади леторасли през месеците май-юни.
- **Зърника (*Ramnus catharticus*)**. Храст или ниско дръвче. Расте поединично или на малки групи. Събират се кора през пролетта, листа през лятото, плодове през есента.

- **Обикновена леска (*Corylus avellana*).** Събират се кори през пролетта и плодове.
- **Обикновен глог (*Crataegus monogyna*).** Събират се цветове с листа през месец май и плодовете през месец октомври.
- **Черен глог (*Crataegus pentagyna*).** Среща се ограничено и следва да бъде охраняван. Използва се като обикновеният глог.
- **Черен бъз (*Sambucus nigra*).** Среща се като храст или малко дърво. Събират се цветове през месеци юни-юли, плодове през месеци август-септември, кора, листа и корени по-рядко.
- **Смрадлика (*Cotinus coggygria*).** Расте по сухи и каменливи почви, из храсталаци и дъбови гори. Събират се листата на младите летораста.
- **Трънка (*Prunus spinosa*).** Повсеместно разпространен храст, покрай пътищата периферията дъбови гори, синори, пустеещи места. Събират се цветове през март-април, листа от април до октомври и плодове през септември-ноември.
- **Ракита (*Salix purpurea*).** Расте край реките и водоемите на групички. Събира се кора от клонките от април до юни.
- **Шипка (*Rosa canina*).** Среща се повсеместно поединично и групово. Събират се плодовете от август до октомври.
- **Бръшлян (*Hedera helix*).** Вечно зелено увивно полупаразитно растение. Расте из цялата страна от морското равнище до 1800 м. н. в. Събират се листата по време на цъфтеж.
- **Залист (*Ruscus aculeatus*).** Вечнозелен полухраст. Среща се из церовите гори. Събират се коренища с корени от март до април.

Тревисти лечебни растения:

- **Айважива (*Alkanna tinctoria*).** Тревисто многогодишно растение с вдървенял корен, съдържащ червено багрило. Расте по сухи, каменливи и храсталачни места. Среща се ограничено. Защитен вид. Събират се корени през есента.
- **Блатно кокиче (*Leucoium aestivum*).** Расте из мочурливи и периодически заливани ливади, изредени крайречни гори и храсталаци. В област Монтана се среща в района на с. Долни Цибър и по Орсоя. Видът е под закрила. Събират се подземните части на растенията по време на цъфтеж.
- **Боянка (*Erisimum diffusum*).** Многогодишно растение. Расте по сухи тревисти места, силикатни и варовити терени. В Дунавската равнина се среща в Плевенско, Монтанско и Врачанско. Събират се листа и съцветия през май-юни и семена през юли-август.
- **Блян (*Hioscyamus niger*).** Двугодишно растение с дебел корен. Събират се листата по време на цъфтеж. Налага се въвеждането му като култура.

- **Брей (*Tamus communis*)**. Многогодишно растение. Расте по умерено влажни и сенчести храсталачни места до 1000 м н.в. Среща се при село Овча Могила, Драгомирово. Събират се коренищата през месеците август и септември.
- **Вълнист напръстник (*Digitalis lanata*)**. Расте по сухи до умерено влажни тревисти и каменливи места, в изредените церови гори. Растенията се събират през фазите на цъфтеж и пъпкуване.
- **Ветрогон (*Eringium campestre*)**. Расте по сухи и умерено влажни пасища, ливади и храсталаци. Събират се надземните части при цъфтеж и корените през месеци септември-април.
- **Вратига (*Tanacetum vulgare*)**. Повсеместно разпространен вид из разредените гори, сечищата, периферията на горите, по тревисти и каменливи места. Събират се цветни кошнички и стръкове през месеци юни-август.
- **Върбинка (*Verbena officinalis*)**. Разпространен вид из цялата страна по влажни и умерено влажни, буренливи места. Събира се надземната част на 30 см от основата.
- **Великденче (*Veronica officinalis*)**. Разпространено из цялата страна. Събира се надземната част по време на цъфтежа.
- **Гингер (*Onopordon acanthium*)**. Двугодишно растение с масивен вретеновиден корен. Расте по рудерализирани и деградирали пасища. Събират се цветните кошнички през юли-август.
- **Глухарче (*Taraxacum officinale*)**. Многогодишно растение. Повсеместно разпространено. Събират се надземните части малко преди цъфтежа и листа по време на цъфтеж, а корени се вадят през месец април или септември-октомври.
- **Голяма телчарка (*Polygala major*)**. Многогодишно растение с високо стъбло и вдървеняло коренище. Масово се среща в Предбалкана (Монтанско). Ксеромезофит. Събират се цели растения или надземните им части.
- **Гръмотрън (*Ononis arvensis*)**. Расте по влажни ливади, горските покрайни, пясъци край реките. Събират се корените през месеци август-октомври.
- **Дяволска уста (*Leonurus cardiaca*)**. Многогодишно растение с вдървеняло коренище. Плевел. Среща се из цялата страна. Събират се връхните части на цъфтящите стръкове месеци юни-август.
- **Еньовче (*Galium verum*)**. Многогодишно растение с дълго разклонено коренище. Събират се надземните части месеци юни-юли.
- **Жълт кантарион (*Hypericum perforatum*)**. Среща се из цялата страна в разредени гори, сечища, край пътища и ниви. Събира се горната част на стъблото с листата и цветовете.
- **Живовляк, теснолистен (*Plantago lanceolata*) и живовляк, широколистен (*Plantago major*)**. Двата вида растат из ливади, пасища, край пътища, сечища на умерено влажни

тревисти и песъчливи места до 2000 м н. в. Събират се листата и цялата надземна част месеци май - октомври.

- **Жаблек (*Galega officinalis*)**. Многогодишно растение високо от 40 до 150 см. Расте по влажни места. Събират се връхни цветоносни клонки през юни-август.

- **Зайча сянка (*Asparagus officinalis*)**. Среца се из цялата страна в изредените дъбови гори, по умерено влажни и дълбоки почви. Събират се млади зелени клонки по време на цъфтежа и коренища с корени месеци юни-ноември.

- **Змийско мляко (*Chelidonium majus*)**. Широко разпространен вид из рудерализирани места, разредени гори на сенчести и влажни почви. Събират се надземните части във фаза цъфтеж.

- **Иглика (*Primula veris*)**. Расте из храсталаци, горски поляни, изредени широколистни гори. Събират се листата (март-април), цветовете (май-юни) и корени (май-юни).

- **Изсипниче (*Herniaria glabra*)**. Расте на песъчливи, тревисти и скалисти места. Събират се надземните части (стъбло, съцветия, листа) през месеците юни до септември.

- **Кукуряк (*Helleborus odorus*)**. Расте из храсталаци, поляните, изредените гори. Събират се коренищата от юли до октомври.

- **Киселец (*Rumex acetosa*)**. Разпространен по влажни затревени площи из цялата страна. Събират се млади листа и стъбла преди началото на цъфтежа.

- **Комунига (*Melilotus officinalis*)**. Расте по влажни тревисти места до 800 м н. в. Събират се връхни клонки (юни-август).

- **Лечебно сапунче (*Saponaria officinalis*)**. Расте по песъчливи места, край реки, потоци, ливади, храсталаци. Събират се коренища и надземната част по време на цъфтеж.

- **Лопен висок (*Verbascum thapsiforme*)**. Повсеместно разпространен. Събират се цветовете без чашките и листата по време на цъфтеж.

- **Лопен мъхнат (*Verbascum phlomoides*)**. Расте по сухи тревисти, каменисти и песъчливи места, из сечища, пожарища, пустеещи земи. Събират се венчетата със срасналите тичинки и листата по време на цъфтеж.

- **Мразовец (*Colchicum autumnale*)**. Среца се в равнините и предпланините по влажни тревисти места. Събират се семената заедно с неразтворените кутийки (юни-август).

- **Маточина (*Melisa officinalis*)**. Расте около населените места и в разредени храсталаци и горски поляни. Събират се стръкове и листа.

- **Мента водна (*Mentha aquatica*) и блатна мента (*Mentha pulegium*)**. Двата вида са разпространени по влажни, мочурливи места, край реки, блата, язовири. Събират се цъфтящи стръкове месеци юни-август.

- **Обикновена мента (*Mentha spicata*)**. Група, включваща кръглолистната мента (*M. suaveolens*), дълголистната мента (*M. longifolia*) и обикновената мента (*M. spicata*). Срещат се по влажни, тревисти места край реки, блата, язовири. Видовете се култивират. Събират се цъфтящи стръкове през месеците юли-август.
- **Мащерка (*Thymus sp. diversa*)**. Расте по слънчеви скалиста места и поляни из цялата страна. Събира се надземната част по време на цъфтеж месеци май-септември.
- **Мехунка (*Physalis alkekengi*)**. Многогодишно пълзящо растение. Чашката сраснала и при узряване на плода става оранжево-червена. Събират се плодчетата без обвивката.
- **Сибирски девесил (*Heracleum sibiricum*)**. Среща се разпръснато из цялата страна, на влажни и сенчести места. Събират се листата и надземната част във фаза цъфтеж корените след узряване.
- **Очанка (*Euphrasia sp. diversa*)**. Расте из храсталаци, разредени гори и ливади. Събират се надземните части по време на цъфтеж.
- **Огниче (*Chenopodium botrys*)**. Едногодишно растение. Цялото покрито с власинки, съдържащи етерично масло с приятен аромат. Събира се цялата надземна част във фаза пълен цъфтеж.
- **Пелин обикновен (*Artemisia absinthium*)**. Расте в покрайнините на горите, по тревисти и каменисти места и като плевел в земеделските площи. Събират се стръкове и съцветия през месеците юли-август.
- **Пелин черен (*Artemisia vulgaris*)**. Многогодишно растение с характерна силна миризма. Събират се стръкове и съцветия с част от стъблото и корени през месеци юли-септември.
- **Повет (*Clematis vitalba*)**. Увивно растение. Расте по влажните места из горите и храсталаците. Събират се листа, корени и цветове от юни до август.
- **Поточарка (*Nasturtium officinalis*)**. Многогодишно растение със стелещо се стъбло. Среща се край водоеми, реки, потоци, езера. Събира се надземната част по време на цъфтеж.
- **Планинска чубрица (*Satureia montana*)**. Полухраст. Расте по сухи ерозирани храсталачни и каменисти места, върху варовик. Събират се цъфтящи стръкове (юли-август).
- **Подбел (*Tussilago farfara* L.)**. Повсеместно разпространен вид по насипи и влажни брегове. Събират се цветните кошнички през месец март-април и листата през месец май.
- **Равнец жълт (*Achillea clypeolata* Sibth. Sm.)** Расте най-често върху варовик из разредените гори, горски поляни, по скалисти и каменисти места.
- **Равнец (*Achillea millefolium* complex)**. образува група: влакнест бял равнец (*A. setacea* Waldst. et Kit.), панонски (*A. panonica* Scheele), обикновен бял равнец (*A. collina*) и полски

(*A. crithmifolia*). Събира се главно дрога от влакнест бял равнец и по-малко от другите. Събират се цветовете и стръкове с цветовете.

- **Риган обикновен (*Origanum vulgare* L.)**. Расте из изредените гори, горски поляни, сечища и ливади. Влиза в състава на тревни съобщества. Събират се цъфтящи стръкове през месеците юли и август.

- **Ранилист (*Betonica officinalis* L.)**. Многогодишно растение. Расте по тревисти и храсталачни места в горите, низините и планините. Събира се надземната част (юни-август) и корените (септември).

- **Синя жлъчка (*Cichorium intubus* L.)**. Многогодишно растение, разпространено из ливади и тревисти места, рудерализирани места, край ж.п. линии, пътища и като плевел. Събират се корените и надземната част през август-септември.

- **Слез горски (*Malva silvestris* L.)**. Разпространен вид из цялата страна по затревените и буренливи места. В Монтанска област запасите са добри и се извършва преработка на дрогата. Събират се листа по време на цъфтеж и цветовете в началото на цъфтежа.

- **Сапунче лечебно (*Saponaria officinalis*)**. Многогодишно растение с пълзящо коренище. Расте по песъчливи и чакълести места край реки, потоци, пътища, диги, канали, в храсталаци. Събират се коренища и надземната част по време на цъфтеж.

- **Тревист бъз (*Sambucus ebulus*)**. Многогодишно растение с пълзящо коренище. Събират се корени (юли-октомври), цветовете (юни-юли), плодове (юли-септември).

- **Теменуга миризлива (*Viola odorata*)**. Разпространена по влажни и умерено влажни каменисти и песъчливи места. Събират се коренищата с корените (март-август).

- **Трицветна теменуга (*Viola tricolor*)**. Расте из тревисти места и като плевел по нивите. Събират се надземните части през април-юли.

- **Хмел (*Humulus lupulus*)**. Многогодишно увивно растение. Расте по влажните места в горите и край реките. Събират се женските съцветия (шишарчици) преди цъфтежа.

- **Червен кантарион (*Centarium erythraea*)**. Двегодишно растение. Расте на умерено влажни до сухи тревисти места в редки гори и храсталаци. Събират се напълно разцъфнали стръкове.

- **Чобанка (*Petasites hybridus*)**. Многогодишно двудомно растение. Расте край реки и потоци. Събират се листа и коренища с корените през месеците август до октомври.

- **Чувен (*Chenopodium bonus-chenricus*)**. Многогодишно растение с дебел месест, многоглав корен. В Северна България се среща в Ловешка и Монтанска области. Събират се корените (август-септември).

- **Червен божур (*Paeonia peregrina*)**. Многогодишно растение. Расте в изредените гори и храсталаци. Събират се корени от октомври до пролетта, венчелисчета (май-юли) и семена (август-септември). Видът е под закрила.

- **Черно кучешко грозде (*Solanum nigrum*)**. Едногодишно растение. Разпространено предимно в предпланинските и равнинни райони. Събират се младите клонки с листата (юли-септември).
- **Черен оман (*Symphytum officinale*)**. Среца се из мочурливи ливади, заливни места край реки и потоци в низините и предпланините. Събират се коренищата с корени (август-октомври).
- **Ягода горска (*Fragaria vesca*)**. Събират се листата през май-август и зрели плодове.

В района на ДГС "Монтана" преобладават билките, разпространени в равнинните и предпланински месторастения. Голяма част от тях са характерни за цялата страна, а сравнително малко са видовете с локално разпространение (Блатно кокиче, Еферда, Блян, Чувен). Много от билките са популярни (Бял равнец, Риган, Жълт кантарион, Маточина, Мента и др.) сред местното население и съществуват традиции в събирането и използването им.

Обособени са райони, в които запасите са от национален мащаб. За Монтанска област са проучени находищата и разпространението на следните по-рядко срещани видове: Брей, Боянка, Блатно кокиче, Горски слез, Голяма телчарка, Зърника, Мъхнат лопен, Мразовец, Еферда, Чувен.

Препоръчва се създаване на култури от жълт кантарион, бял равнец, блян, маточина, обикновен риган.

Особено характерно за община Бойчиновци е наличието на редкия вид водна роза /*Castalia alba*/, разпространена по течението на р. Рибине в землището на с. Лехчево и червения божур в землището на с. Мадан.

На територията на ДГС "Монтана" няма обявени защитени природни обекти.

Местообитание 8210 в ЗЗ „Пъстрина“ представлява скален венец и отделно скални склонове формирани от карбонатни скали. По правило това местообитание е бедно на растителност, поради невъзможността на растенията да се закрепват по повърхността на скалата и те са концентрирани основно по пукнатини, процепи и по ръбовете на скалните венци. Въпреки бедния си флористичен състав местообитанието формира красив ландшафт. От типичните видове са установени *Ceterach officinarum*, *Asplenium rutamuraria*, *Stipa capillata*, *Satureja montana*, *Fraxinus ornus*. Практически няма сериозни застрашаващи фактори за това местообитание. Не бива да се допуска разработване на кариери за инертни материали в рамките на зоната.

В ЗЗ "Пъстрина" местообитание 6210 заема значителни площи, които на много места се пресичат от почвени пътища. В местообитанието доминират *Dichanthium ischaetum*, *Chrysopogon gryllus* и *Festuca valesiaca*. Регистрирани са достатъчен брой от групата на

типичните за местообитанието видове растения като *Dichanthium ischaetum*, *Dorycnium herbaceum*, *Chrysopogon gryllus*, *Festuca valesiaca*, *Poa angustifolia*, *Teucrium polium*, *Sanguisorba minor*, *Eryngium campestre* и др. Тези видове са характерни за всички полигони на местообитанието.

Местообитание 62A0 е ново за ЗЗ “Пъстрина”, но неговото разпространение в зоната не е изненадващо, защото в тази зона има условия за развитието му върху варовита скална основа. Регистрирано е на южно изложение в западната част на зоната и не попада в територията на общината.

В ЗЗ BG0000517 „Портитовци - Владимирово ” местообитанието 3150 е представено в границите на защитена зона BG0000517 “Портитовци-Владимирово” с площ от 3.10 ха, което се равнява на 0.47 % от площта на зоната (664.38 ха) – тръстика, папур и мъхове. Видовата комбинация хидрофитна растителност е типична за природното местообитание: *Myriophyllum verticillatum*, *Ceratophyllum demersum*, *Lemna trisulca*, *Lemna minor*, *Elodea nuttallii* и *Spirodella polyrhiza*. Хидрофитите са представени от: *Phragmites australis*, *Typha laxmannii*, *Typha latifolia*, *Typha angustifolia*, *Persicaria hydropiper*, *Xanthium italicum*, *Mentha aquatica* и *Butomus umbellatus*.

Животински свят

На територията на община Бойчиновци се среща голямо разнообразие от представители на животинския свят. Най-често се срещат пепелянка /*Vipera ammodytes*/, стенен гущер /*Podarcis muralis*/, лястовица /*Hirundinidae*/, черен щъркел /*Ciconia nigra*/, гарван гробар /*Corvus corax*/, прилеп /*g.Chiroptera*/, белка /*Martes foina*/, язовец /*Meles meles*/, лисица /*g. Vulpes*/, чакал /*Canis aureus*/.

В горските масиви се срещат: смок мишкар /*Zamenis longissimus*/, горски гущер /*Darevskia praticola*/, синигер /*Parus major*/, горска сова /*Asio otus*/, пъдпъдъци /*Coturnix coturnix*/, кеклици /*g. Alectorix*/, кълвач /*Dryocopus martius*/, заек /*Lepus europaeus*/, дива свиня /*Sus scrofa domesticus*/, дива котка /*Felis silvestris*/, вълк /*Canis lupus*/.

Местата с по-голяма надморска височина се обитават от гълъб, орехче, осояд и др.

Водните екосистеми се обитават от речен кефал /*Squalius cephalus*/, черна мряна /*Barbus peloponnesius*/, уклея /*Alburnus chalcoides*/, каракуда (таранка) /*g.Carassius*/, клен, сом, скобар, костур, шаран /*u. prinus carpio*/, пъстърва /*Salmo trutta*/, водна костенурка, видра /*Lutra lutra*/ и др.

Животинският свят се опазва в първичния си вид в ЗЗ BG0000517 „Портитовци - Владимирово ”. Разпространена е видрата, прилепът (голям нощник), от рибите –

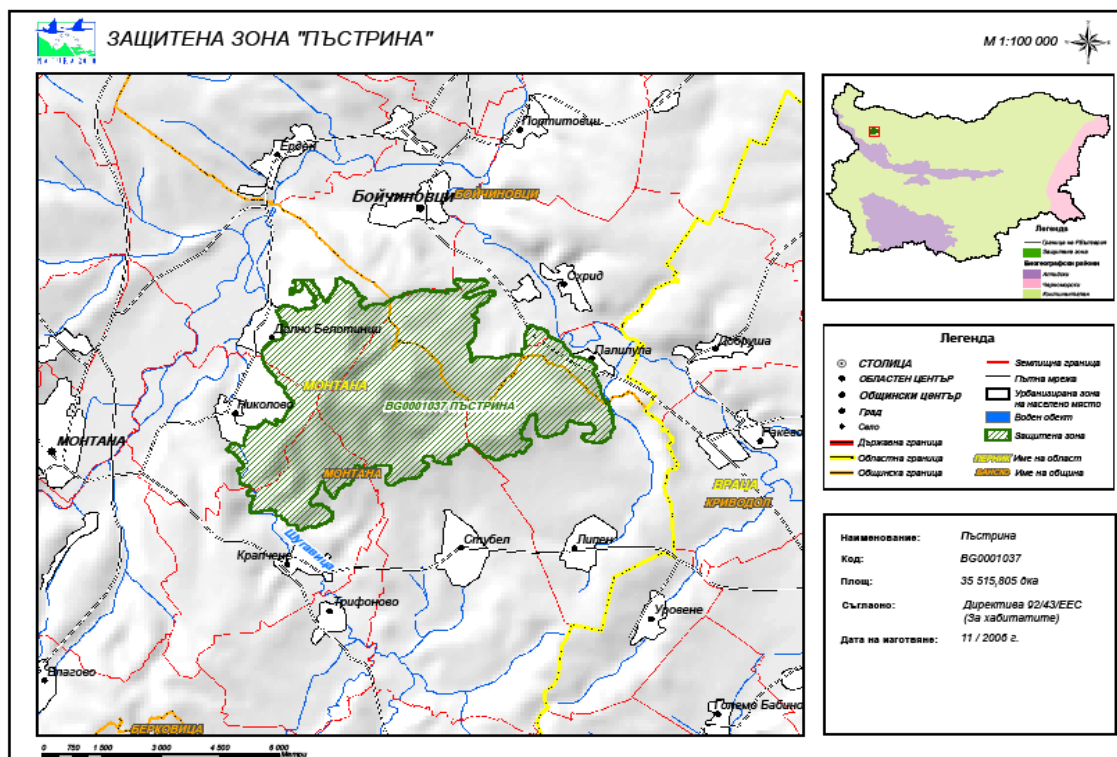
горчивка, обикновен щипок, балкански щипок, от земноводните - червенокоремна бумка, жълтокоремна бумка, обикновина блатна костенурка, шипоопашата сухоземна костенурка, северен гребенест тритон, южен гребенест тритон. В горските части се срещат дива свиня, сърна, заек, фазан и яребица.

Защитени територии и местности и защитени зони от екологична мрежа Натура 2000

На територията на общината не попадат защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.

На територията на общината има две защитени зони от Европейската екологична мрежа „Натура 2000“, по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- За опазване на природните местообитания 33 BG0001037 „Пъстрина“ по Директива 92/43 на ЕС и решение на МС №122/02.03.2007г., с площ 3551,58 ха и попада в землищата на гр.Бойчиновци, с.Охрид и с.Пали Лула;

Фигура 17: защитена зона „Пъстрина“, Източник: Натура 2000

Предмет на опазване са

природни местообитания :

91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicionalbae)

Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicionalbae)

6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi
Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the Alysso-Sedion albi

6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик(Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)

Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (Festuco-Brometalia)(*important orchid sites)

8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове Calcareous rocky slopes with chasmophytic vegetation

6240 * Субпанонски степни тревни съобщества Sub-continental steppic grasslands

91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens* Pannonian woods with *Quercus pubescens*

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори Pannonian-Balkanic turkey oak-sessile oak forests

бозайниците: Европейски вълк, Видра, Добруджански (среден) хомяк, Дългокрил прилеп, Дългопръст нощник, Южен подковонос, Лалугер

земноводни и влечуги: Жълтокоремна бумка *Bombina variegata* Обикновена блатна костенурка *Emys orbicularis*, Шипоопашата костенурка *Testudo hermanni*.

риби: Черна (балканска) мряна , Европейска горчивка, Балкански щипок

безгръбначни: Бисерна мида, Офиогомфус, Обикновен сечко, Бръмбар рогач, Буков сечко, Алпийска розалия, Ивичест теодоксус

Растения: Червено усойниче

- За опазване на природните местообитания 33 BG0000517 „Портитовци - Владимирово ” по Директива 92/43 на ЕС и решение на МС №122/02.03.2007г., с площ 664,38 ха и попада в землищата на с.Бели брег, с.Владимирово, с.Громшин, с.Кобиляк, с.Мърчево и с.Портитовци.

Фигура 18: защитена зона „Пъстрина“, Източник: Натура 2000

Предмет на опазване в зоната са:

Природни местобитения:

91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae) Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition Natural eutrophic lakes with Magnopotamion or Hydrocharition-type vegetation

3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidenton p.p.* Rivers with muddy banks with *Chenopodium rubri p.p.* and *Bidenton p.p.* vegetation

6110 * Отворени калцифилни или базиophilни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the Alysso-Sedion albi

91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens* Pannonian woods with *Quercus pubescens*

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори Pannonian-Balkan turkey oak-sessile oak forests

бозайници: Видра, Добруджански (среден) хомяк, Дългопръст нощник, Лалугер земноводни и влечуги: Червенокоремна бумка, Жълтокоремна бумка, Обикновена блатна костенурка, Шипоопашата костенурка, Голям гребенест тритон

риби: Черна (балканска) мряна, Обикновен щипок, Европейска горчивка, Балкански щипок

безгръбначни: Бисерна мида, Обикновен сечко, Бръмбар рогац, Буков сечко, Алпийска розалия, Ивичест теодоксус,

Защитени дървесни видове

На територията на общината има регистрирани 4 бр.вековни дървета, обявени със Заповед №РД-564 от 08.05.2003г..на МОСВ, 54/13.06.2003, под наблюдение на РИОСВ – Монтана. Не са предоставени координати на местоположението им.

Таблица 5: Вековни дървета попадащи в обхвата на Община Бойчиновци:

№	Дървесен вид	Населено място	Възраст, години	Височина, м	Обиколка, м	Диаметър, м	местност
1917	Цер (<i>Quercus cerris</i>)	с. Мърчево, м. Ливагето	150	18	3	-	Горно Ливаге
1960	Цер (<i>Quercus cerris</i>)	гр. Бойчиновци, кв.Огоста	100	18	2,85	-	Двора на бившето училище в кв. Огоста
1961	Цер (<i>Quercus cerris</i>)	гр. Бойчиновци, кв.Огоста	100	12	1,80	-	
1962	Летен дъб (<i>Quercus robur</i>)	с. Мърчево, м. Горно Ливаге	150	15	3,80	-	Горно Ливаге

Източник: Регистър на вековни дървета в България, съгласно закона за биологичното разнообразие

7.8. Ландшафтна характеристика

Характеристиките на ландшафта, като пространства от земната повърхност, чиито форми и цялостен облик са обусловени от естествените фактори (геология, почви, климат, релеф, животински и растителен свят и човешка дейност) участват в характеристиката на жизнената среда и инвестиционната привлекателност.

Взаимодействието с течение на времето между природогеографските условия и дадености в тяхното естествено развитие и човешката дейност е формирало част от територията със специфичен ландшафтен облик, с различни по големина пространствени измерения и характеристики.

Фигура 19. Ландшафтно райониране на България (по Петров, 1997)

Източник: Ландшафтно райониране на България (Петров 1997)

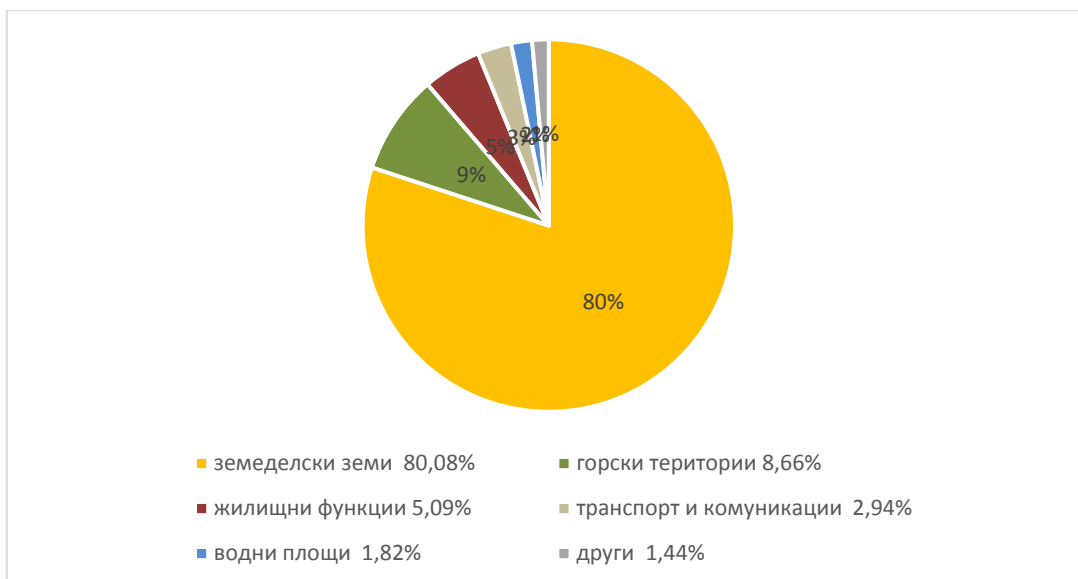
Съгласно картата на **регионалното ландшафтно райониране** на България (Петров 1997г.), която отразява ландшафтно-генетичното единство, териториалната цялостност и единството на ландшафтните Общината попада в Старопланинска област, Западностаропланинска подобласт IV/.

Ландшафтната структура на общината е предимно равнинна и на места хълмиста с красиви и плодородни долини на реките Огоста, Ботуня и Рибине.

Естествени природни ландшафти

Естествените природни ландшафти се сформирани под влиянието на географското местоположение и природните фактори релеф и климат. Територията на общината е заета предимно от земеделски земи и естествените ландшафти в нея са горските.

Според предназначението си и начинат на трайно ползване териториите в община Бойчиновци се разпределят както следва:

Фигура 20: Видове територии според предназначението и начинът на ползването им в община Бойчиновци

Горските територии в община Бойчиновци заемат 8,56% от общата територия на общината и се стопанисват и управляват от ДГС "Монтана", чиито граници са обхващат части от Западния Предбалкан - хълмисто-предпланинската част на Стара Планина и Дунавската хълмиста равнина. Стопанството има неправилна форма с най-голяма дължина от север на юг около 40 км и най-голяма ширина от изток на запад около 70 км. На запад то граничи с ДГС "Чипровци", на север и североизток с ДГС "Лом" и ДГС "Оряхово", на изток и югоизток с ДГС "Враца", на юг с ДГС "Берковица" и ДГС "Говежда". ДГС "Монтана" обхваща изцяло територията на община Монтана и община Бойчиновци, област Монтана. В нея са включени землищата на следните кметства и населени места: Белотинци, Смоляновци, Долна Рикса, Клисурица, Славотин, Вiniще, Д-р Йосифово, Студена Буче, Войници, Габровница, Вирове, Безденица, Лехчево, Бели брод, Громшин, Владимирово, Мълчево, Мадан, Кобиляк, Бели брег, Охрид, Портитовци, Пали лула, кв. Огоста, Стубел, Липен, Сумер, Трифоново, Крапчене, Николово, Долно Белотинци, Благово, Мала Кутловица, Живовци, Монтана, Долна Вереница, Кошарник, Ерден, Бойчиновци. Релефът на ДГС "Монтана" е полупланински и от части равнинен, отличаващ се със заоблени форми като на места има ясно изразен хълмист характер. Навсякъде обаче, той остава ясно обособен орографски, с добре очертани била и оформена долинна мрежа. В района на горското стопанство няма характерни върхове и централни била.

Общата площ на горите и земите от горския фонд на територията на ДГС „Монтана“ е 15445,5 ха, включително и горите недържавна собственост. Горските територии са разпределени както следва:

Таблица 6 . Разпределение на горската площ по вид на горите на територията на ДГС „Монтана“

№	ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ	Площ в ха	%
1	Иглолистни	891.20	5.8
2	Широколистни високостъблени	687.90	4.5
3	За реконструкция	3466.90	22.4
4	Издънкове за превръщане	7616.10	49.3
5	Нискостъблени	2783.40	18.0
	Всичко:	15445.5	100.0

Източник: ДГС „Монтана“

Съгласно данните предоставени от ДГС „Монтана“, общата площ на горските територии в община Бойчиновци е 3022,8 ха, от които 2890,7 ха дървопроизводителна площ.

Таблица 7 . Разпределение на горските територии в община Бойчиновци

№	ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ	Площ в ха
1	Залесена площ	2707,9
2	Незалесена площ	182,8
3	Недървопроизводителна горска площ, вкл. поляни, ливади, разсадник, скали, горски път, просека и др.	132,1
	Всичко	3022,8
	От които дървопроизводителна площ	2890,7

Източник: ДГС „Монтана“, отчет на горския фонд

Съгласно данни на РДГ „Берковица“, общата площ на горските територии в община Бойчиновци към декември 2016г. е 3124 ха, от които 2753 ха са залесени. По вид на съобствеността са разпределени както следва: 1073 ха държавна собственост, 571 ха общинска собственост, 1297 ха собственост на физически лица, 102 ха собственост на юридически лица и 81 ха религиозна собственост. Горските територии в съответствие с преобладаващите им функции се делят на три категории:

- Защитни – 111 ха
- Специални - 607 ха
- Стопански - 2406 ха

В категорията специални горски територии попадат защитените зони по Натура 2000 – Защитена зона „Пъстрина“ и защитена зона „Портировци-Владимирово“.

Таблица 8. Разпределение на горската площ по вид на земите на територията на ДГС „Монтана“

№	ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ	Площ в ха	%
1	Залесена площ	14220.50	92.1
2	Незалесена дървопроизводителна площ	723.10	4.7
3	Недървопроизводителна площ	501.90	3.2
	Всичко	15445.5	100.0

Източник: ДГС „Монтана“

Таблица 9. Разпределение на общата площ по групи гори и функции /горски територии, предоставен горски територии, горски поляни и гори в селскостопанския фонд/ на територията на ДГС „Монтана“

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	817.90	770.90	14064.10	13022.10	14882.00	13793.00
Защитни	54.80	22.40	405.00	304.90	459.80	327.30
Рекреационни	18.50	18.50	75.70	72.20	94.20	90.70
Защитени	0.00	0.00	1.50	1.50	1.50	1.50
Други	0.00	0.00	8.00	8.00	8.00	8.00
Общо ЗРЗТ	73.30	40.90	490.20	386.60	563.50	427.50
Общо ЗРЗТ+ДСФ	891.20	811.80	14554.30	13408.70	15445.50	14220.50
Общо ЗРЗТ	73.30	40.90	490.20	386.60	563.50	427.50
Общо ДСФ+ЗРЗТ	891.20	811.80	14554.30	13408.70	15445.50	14220.50
Горски пасища	-	-	-	-	-	-
Общо	1855.70	1664.50	29598.80	27204.00	31454.50	28868.50

Източник: ДГС „Монтана“

От горските култури преобладават широколистните гори – летен дъб, цер, благуна, акация, бреза и липа, от иглолистните се среща бор. Почти цялата площ на стопанството е подходяща за обитаване от дива свиня, сърна, заек, фазан, яребица и др.

Горите в района на ДГС „Монтана“ са в сравнително добро състояние. Провеждат се санитарни сечи и лесозащитни мероприятия с химични и механични средства, което чувствително подобрява санитарното състояние на горите. Сечищата са почиствани своевременно и в определените срокове, което е ограничило появата на насекоми и гъбни вредители. Проблем за горския фонд е значителното съхнене на дървета в резултат на заболяване от трахеомикоза, което засяга предимно издънковете зимендъбови и благунови дървостои. Щетите от снеговали и снеголоми са незначителни.

Антропогенни ландшафти – урбанизирани, селскостопански, промишлени и рекреационни

Урбогенен ландшафт

Населените места и урбанизираните територии в община Бойчиновци заемат 6.4% от общата площ на общината. В територията на общината попадат 13 населени места, от които един град и 12 села, с население от 8 475 жители (към 2016г.). Най – голямото село в общината е с.Лехчево с 1641 жители, а най-малкото е с.Пали лула с 66 жители.

Много малък град до 5000 души – Бойчиновци

Много малки села до 500 души – 6 бр.

Малки села – от 501-1000 души - 4бр.

Средни села – от 1001-2000 души – 2 бр.

Голям е делът на застроените терени извън селищните територии. Те са предимно бивши промишлени зони или селскостопански постройки. Като цяло, общината е застрашена от обезлюдяване, а в самите населени места има изоставени сгради и терени, които могат да бъдат проучени с оглед възможностите за ползването им като производствени зони. В населените места и извън тях голяма част от сградите са изоставени и имат занемарен вид. Не се поддържат добре и голяма част от частните дворове и обществените пространства. Повечето от улиците не са асфалтирани, което води до запрашаване на въздуха. Сам по себе си урбогенният ландшафт на селищата на територията на община Бойчиновци не създава сериозни екологични проблеми. Община Бойчиновци има сравнително добри качества на атмосферния въздух, което е предпоставка за добри екологични условия за обитаване и запазване на околната среда. Не се формират и производствени отпадъчни води, с изключение на проблема за пречистването на битовите отпадъчни води поради изоставането в изграждането на канализационната мрежа и необходимите пречиствателни съоръжения.

Отрицателно въздействие върху облика на ландшафта имат нерегламентираните сметища („временни площадки за сметосъбиране“) край селищата, които се появяват инцидентно, разпръснати са хаотично на територията на общината и замърсяват както околните територии, така и подпочвените води. Проблем при събирането на отпадъците се явява и липсата на разделно събиране.

В община Бойчиновци няма тенденции за промяна на земеползването в посока към урбанизация.

Техногенен инфраструктурен ландшафт

Община Бойчиновци има периферно разположение спрямо главните транспортни оси, част от трансевропейската транспортна мрежа, каквито за областта се явяват ЕТК № 4 (участък Видин - София) и ЕТК № 7 (р. Дунав). Основната транспортна ос в общината следва течението на р. Огоста, като там е концентрирана предимно селищната ѝ мрежа. Като пространствено направление тя е от първостепенно значение за транспортното обслужване на общината, а във вътрешно регионален план се явява второстепенна, балансираща ос на развитие. В останалата част на общината тази разновидност на антропогенния ландшафт почти не присъства на територията ѝ и има много слабо влияние върху съвременния облик на ландшафта.

Най-важен за икономическото развитие на общината е РП III-101, който свързва община Бойчиновци с пристанище и фериботен комплекс Оряхово на р. Дунав. Изграждането на трети Дунав мост Оряхово - Бекет, идентифициран като потенциал за развитие на СЗР в Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022, би оказало значителен ефект за възраждане на икономиката и стимулиране на промишлеността и търговията на територията на общината.

Агрогенен ландшафт

Община Бойчиновци е с преобладаващо аграрен характер. Равнинният и хълмист характер на релефа, естественото плодородие на почвата, възможностите за механизирани обработка и напояване са предпоставка за развитие на конвенционалното и биологичното земеделие. Обработваемата земя в земеделските територии е с обща площ 218 656 дка. На човек от населението обработваемата земя е 23.1 дка - над стойностите на показателя за областта (13.8 дка/човек) и СЗР (12.3 дка/човек) и над 3 пъти в сравнение със средната за страната (6.6 ка/човек).

Броят на земеделските стопанства в община Бойчиновци е 952. В общината преобладава равнинен и хълмист релеф, което е основна предпоставка земеделските стопанства да са едни от големите със средна ИЗП 200 дка.

Като цяло се наблюдава тенденция за окрупняване на обработваемите масиви.

Антропогенното въздействие, с резултат формиране на нарушени територии главно при добив на полезни изкопаеми и инертни строителни материали от коритата на реките, има сравнително слабо присъствие на територията на община Бойчиновци. На територията на общината като цяло няма полезни изкопаеми. С определена икономическа значимост са находищата на инертни материали, които са суровини за строителната индустрия. Понастоящем функционират две кариери за открит добив на трошен камък - в с. Владимирово и с. Ерден, както и две концесионни площадки за добив на баластра - в землището на с. Ерден и с. Пали лула.

7.9. Екологична обстановка

Състояние на въздуха

Въздухът е основен компонент на околната среда и е жизнено важен за всички живи организми. Състоянието на въздуха, определено от състава и съотношението на естествените му съставки и добавените вещества с естествен и антропогенен произход, представлява неговото качество. Въздухът се замърсява от различни частици и газове, чието отделяне е в следствие от човешката дейност в сферите на промишлеността, бита, транспорта и др.

В общината няма източници на вредни емисии в атмосферния въздух, включително радиоактивни такива. Локални източници на замърсяване с прахови частици са трите каменни кариери за инертни материали в селата Ерден, Владимирово и Пали лула и асфалтовата база в с.Владимирово. Друг източник на фини прахови частици са транспорта и битовото отопление на твърдо гориво. Липсата на асфалтова настилка по голяма част от уличната мрежа в населените места е причинител на замърсяване.

В общината се полагат грижи за поддържане на чистотата на околната среда. Мониторинг на околната среда (въздух, вода, почви, радиологичен фон и шумово натоварване) се извършва периодично от РИОСВ – Монтана. Общата оценка за качеството на околната среда в Община Бойчиновци е много добра. Нивата на азотен диоксид, серен диоксид, никел не превишават средногодишната норма.

Съгласно писмо на РИОСВ – Монтана на територията на общината към настоящия момент няма предприятия, попадащи в обхвата на Раздел I към Глава VII на ЗООС (предприятия/съоръжения с нисък и висок рисков потенциал аварии) и обекти с инсталации и съоръжения, попадащи в категориите промишлени дейности, посочени в Приложение №4 на ЗООС, касаещи риска за човека и околната среда от въздействието

на всички химични вещества, класифицирани като опасни по смисла на Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, които се съхраняват, произвеждат и употребяват.

Състояние на водите

Контролът на състоянието на реките и другите повърхностни водни тела се извършва по утвърден график от РИОСВ – Монтана, в чийто обхват на контрол попада територията на общината. Мониторингът на качеството на водите се осъществява от 4 до 12 пъти годишно от три пункта - 1 бр. на р.Ботуня при с.Охрид, преди вливането ѝ в р.Огоста , 1 бр. на р. Огоста при с. Кобиляк и 1бр. на р.Рибине. Наблюдават се основните физикохимични показатели, приоритетните вещества и специфичните замърсители. Резултатите от анализите на състоянието показват добро екологично състояние за река Огоста, умерено за река Ботуня при с.Охрид, където е устието ѝ, умерено и добро за река Рибине при с.Бели брод. Забелязват се известни количества арсен във водите на р.Огоста при с.Кобиляк и след него, коенто се дължи на наличието на високо съдържание на арсен във водите на р.Чипровска Огоста. Наличието на арсен е от естествен произход в резултат на дългите години експлоатация на арсеновите руди. Налична е и по-висока концентрация на алуминий. Други специфични замърсители не са установени. Река Ботуня за периода на 2016 г. показва добър кислороден режим и близко да отлично състояние. Натоварване с нитратни съединения /азот нитратен и общ азот/ има само измерени на устието преди вливане в река Огоста. Няма превишени нива за специфични замърсители - химични елементи и пестициди, тежките метали и органични разтворители.

Качеството на питейната вода се контролира от РИОСВ - Монтана четири пъти годишно за всяко населено място. Водите отговарят на стандартите за питейна вода. Екологичната оценка за състоянието на повърхностните и подземните водни тела е „добро състояние”. Състоянието на водното тяло на р.Рибене съгласно ПУРБ е в добро екологично и добро химическо състояние. Състоянието на подземните водни тела попадащи в територията на общината е с фоново съдържание на арсен за Подземно водно тяло с код BG1G0000K2S037 при с.Кобиляк, добро химично състояние за Подземно водно тяло с код BG1G0000TJK044 при с.Пали лула. Проучванията на подземните водни тела в района на р. Огоста установяват, че наднорменото съдържание на арсен в района се дължи на милиони години естествена ерозия на разположените високо в релефа арсенови руди, която чрез водите се пренасят в речните долини. Също така години наред в миналото хвост от рудниците, съдържащ арсен, е заустван директно в реката. Съгласно

докладите на РИОСВ – Монтана, в резултат на това се наблюдават трайно повишени нива на арсен в района.

Тъй като промишлеността в общината е ограничена, не се формират производствени отпадъчни води, които да водят до замърсяване. Основен проблем на общината е зауставането на отпадъчните води от населените места във водните тела на реките без пречистване, което е резултат от ниската степен на изграденост на канализационни мрежи и пречиствателни съоръжения. Частични канализационни колектори са изградени в гр. Бойчиновци и с. Лехчево. В по-малките селища от общината липсва изградена канализационна мрежа. В селата се използват септични и изгребни ями. Отпадъчните води на гр. Бойчиновци, с. Лехчево и Поправителен дом гр. Бойчиновци се изливат в р. Огоста и р. Ботуня без да преминат през ПСОВ.

Населените места в общината не попадат в обхвата на Директива 91/271/ЕЕС относно пречистване на отпадъчни води от населените места. Изграждането на ПСОВ може да се финансира чрез ПРСР, ПУДООС и ОПОС.

Състояние на почвите

Преобладаващите почви са излужен чернозем, сиви горски почви и оподзолени горски почви. По поречието на реките Огоста и Ботуня са разпространени и алувиално-ливадни почви, в минимални количества има и лъос. В повечето от землищата на населените места в общината са идентифицирани земи с висока природна стойност, което определя потенциала за развитие на биологичното земеделие. Земите на територията са чисти поради нискоинтензивните земеделски практики през последните години – паша и сенокос, без торове и пестициди. РИОСВ – Монтана осъществява мониторинг на състоянието на почвите. Следят се следните показатели: активна реакция на почвата (рН), биогенни елементи - общ азот, общ фосфор, нитратен азот, органично вещество - общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност и 9 тежки метали - мед, цинк, олово, кадмий, никел, кобалт, хром, арсен и живак. Няма установено замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители и препарати за растителна защита, с тежки метали и металоиди. Използването на оборски тор, торф и др. органични материали с високи сорбационни свойства помагат за възстановяване качествата на почвите и неутрализиране на токсините. Не се наблюдават проблеми свързани с ерозията на почвата. Оценката на екологичния статус на почвите показва, че те са в добро екологично състояние, с добър механичният състав, който осигурява добър водно - въздушен режим.

Нарушаване на почвите има в района около трите кариери за инертни материали в селата Ерден, Владимирово и Громшин, както и от асфалтовата база в с. Владимирово.

Шумови замърсявания

Съгласно Закона за защита от шума в околната среда "шум в околната среда" е нежелан или вреден външен звук, причинен от човешка дейност, в това число шумът, излъчван от транспортните средства от автомобилния, железопътния, водния и въздушния транспорт, от инсталации и съоръжения на промишлеността, и от локални източници на шум. Шумовите източници на територията на общината са разположени в отдалечени от жилищните райони зони, а уличната мрежа и съществуващите шосета и жп линии не са проблем поради слабата си натовареност.

Радиационен фон

В резултат от извършения мониторинг на радиационния гама фон от РИОСВ – Монтана на атмосферната радиоактивност, радиологичните характеристики на необработваеми почви и повърхностните води през 2016 г., може да се направи извода, че няма повишаване на стойностите на наблюдаваните компоненти на околната среда.

Отпадъци

Сметосъбирането се осъществява на територията на цялата община чрез договор с оборудвана с необходимата техника фирма за сметосъбиране. Битовите отпадъци се събират, извозват и депонират в Регионално депо за битови отпадъци Монтана. Депото отговаря на нормативните изисквания и се експлоатира съгласно действащото екологично законодателство, изградена е сепарираща инсталация за отделяне на отпадъците от хартия и картон, пластмаси, метални опаковки и стъкло. В регионалното депо няма инсталация за третиране на строителни отпадъци. Поради ограниченото строителство в последните години и икономическите условия, на територията на общината не се генерират големи количества отпадъци от строителна и строително-ремонтна дейност. Към момента няма депа за строителни отпадъци, които да се намират в процес на изграждане или за които да има проектна готовност. Строителните отпадъци предварително се съхраняват на площадки, определени от общината, с решение на Общинския съвет. Общината не разполага с инсталации за обработка и обезвреждане на строителните отпадъци. Опасните отпадъци на територията на общината са обезвредени и запечатани в 52 бр. Б-Б кубове. В момента няма опасност от замърсяване. През 2007 г.

общината е предприела действия за почистване и закриване на нерегламентираните сметища и депото за битови отпадъци в гр. Бойчиновци. Депото е рекултивирано и закрито през 2010 г. съгласно изискванията на ЗУО и ЗООС. Животновъдните обекти имат изградени торохранилища и съхраняват торовия отпад, съгласно добрите земеделски практики.

Нарушени територии, свлачища, срутища, ерозия и абразия

Сериозни процеси по ерозия и абразия на почвите и скалите не се наблюдават. На територията на общината има две свлачища – в село Охрид (инд. № MON04.54496.01) и в село Мадан (инд. № MON04.46036.01), които подробно са описани в съответния раздел от текста като терени застрашени от природни бедствия. Нарушени територии са участъците в експлоатация или с приключила такава от концесиите за добив на инертни материали – пясък, чакъл и трошляк, в землищата на с.Ерден, гр.Бойчиновци, с.Охрид и с.Пали лула. Нарушените територии в следствие на човешка дейност подлежат на рекултивация.

8. Поземлен ресурс на територията

8.1. Структура на територията по начин на трайно ползване на земята

Общата площ на Община Бойчиновци е 30719,43 ха или 307,194 кв.км. Тя е разделена на 13 землища за тринадесетте населени места. Територията е усвоена различно в отделните землища. Това се дължи както на разнообразния релеф и различните възможности за усвояване на територията, които той предлага, така и на качествата на почвата и на транспортната достъпност. В Община Бойчиновци няма тенденции за промяна на земеползването в посока към урбанизация. Целият район се обезлюдява, а в населените места има изоставени сгради и терени.

Територията на общината е заета предимно от земеделски земи – 81,08 %, като 88 % от тях се обработват, което показва изключително високо усвояване на земеделската земя. В необработваемите земи земеделски земи са включени мери, пасища и ливади, които също се използват в животновъдството и заемат 9,32 % от територията на общината. Обработваемите земеделски земи заемат 70,76 % от цялата територия. Делът на урбанизираните терени е сравнително малък – 5,38 %, както и делът на горските територии – 8,56 %. Това се дължи на предимно равниния релеф на територията и подходящите климатични и почвени условия за развитие на земеделие. Водните площи

и течения заемат 1,78 %, като от тях най – голям е делът на речните водни течения – 0,91 %. Транспортните мрежи и комуникации и техническата инфраструктура заемат 0,52 % от територията по вид на земята и 2,95% от територията по начин на трайно ползване. Площите за добив на полезни изкопаеми заемат 0,2% от територията, като това са кариери за добив на инертни материали.

Таблица 10. Баланс на територията по начин на трайно ползване на земята

№	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
		в ха	в %
1	Жилищни функции	1563,60	5,09
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	228,68	0,74
4	Складови дейности	6,60	0,02
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	14,43	0,05
7	Спорт и атракции	8,85	0,03
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	20355,80	66,26
	9.1. обработваеми земи - ливади	702,31	2,29
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	678,16	2,21
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	2864,42	9,32
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	2613,23	8,51
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	17,83	0,06
11	Водни площи	558,80	1,82
12	Транспорт и комуникации	902,36	2,94
13	Техническа инфраструктура	3,92	0,01
14	Добив на полезни изкопаеми	60,89	0,20
15	Индустриални и битови отпадъци	8,88	0,03
16	Деградирали земи	5,50	0,02
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	125,18	0,41
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	30719,43	100

Таблица 11. Баланс на територията по вид на земята

Територии по вид на земята	Площ на съществуващи елементи	
	в ха	в %
1. Урбанизирани територии		
1.1 Населени места	1647,20	5,36
1.2 Друг вид терени със селищен характер	5,66	0,02
2.Земеделски територии		
2.1. Ниви /орна земя/	20361,35	66,28
2.2. Трайни насаждения		
- овощни градини	7,65	0,02
- лозя	378,43	1,23
- други трайни насаждения	292,21	0,95
2.3.Необработваеми земи		
- естествени ливади	702,21	2,29
-мери и пасища	2608,82	8,49
- полски пътища	741,06	2,41
3.Други необработваеми площи	638,11	2,08
4.Горски територии		
4.1. Иглолистни дървесни типове		
4.2. Широколистни дървесни типове	6,23	0,02
4.3.Горски пътища	1,29	0,00
4.4.Горски земи	2624,89	8,54
5.Водни площи		
5.1.Реки, водни течения	280,64	0,91
5.2. Изкуствени водни басейни	26,79	0,09
5.3. Напоителни канали	28,17	0,09
5.4. Други водни територии	208,86	0,68
6.Транспортна мрежа и комуникации	155,93	0,51
7.Техническа инфраструктура	3,92	0,01
Обща площ на землищата	30719,43	100

По начин на трайно ползване най – голям е делът на нивите, обработваеми земи, които са 20355,80 ха или 66,26 % от площта на общината. Общата площ на обработваемите земеделски земи е 21736,268 ха. На човек от населението

обработваемата земя е 2,48 ха/човек, което е почти два пъти повече от средния за област Монтана и почти четири пъти повече от средния за страната. За сравнение стойностите на същия показател за областта са 1,38 ха/човек, за СЗР са 1,23 ха/човек, за страната са 0,66 ха/човек.

Хидроенергийният и хидромелиоративният потенциал на реките е предпоставка освен за производство на електроенергия и за напояване в селското стопанство. Възстановяването на изградената в миналото хидромелиоративна структура е от изключително значение за управлението на икономиката в общината. Използването на енергията на водите е най-благоприятният възобновяем енергиен източник (ВЕИ) в Община Бойчиновци.

В следващата диаграма е представен баланс на територията на Община Бойчиновци като съотношение между отделните видове земя.

Фигура 21: Процентно съотношение на отделните видове земя

Тъй като земеделската земя е основният поземлен ресурс на общината, интерес представлява съотношението на отделните видове земеделска земя по начинът им на трайно ползване. От земеделската земя най-голям е дялът на нивите – 81,15 %, следван от дялът на мерите и пасищата 10,4 %, естествените ливади 2,8 %, трайните насаждения са общо 2,69 %, полските пътища заемат 2,95 % от земеделските земи.

Фигура 22: Процентно съотношение на отделните видове земеделска земя по НТП

Структурата на поземления ресурс на общината и балансът на площите земеделска земя ясно показват стопанския профил на територията – земеделие, и по – специално отглеждане на едногодишни култури. Трайните насаждения заемат изключително малък дял, като това показва, че те се отглеждат за собствена консумация, а не със стопанска цел. Мерите и пасищата, както и част от нивите се използват в животновъдството. Възможности има в развитието на преработващата селскостопански продукти промишленост. В урбанизираните територии има възможности за обособяване на промишлени зони на местата на бившите стопански дворове на ТКЗС, на местата на закритите промишлени предприятия. Възможности за уплътняване на вече урбанизирани терени има и в самите населени места, в част от които има неусвоени земи в регулация. В следващите фази на устройствено планиране следва да се определи конкретното предназначение и начин на трайно ползване на поземлените имоти в строителните граници на населените места. Това е възможно да стане след изработване на цифрови кадастрални карти за землищата с подробни данни за съществуващия статут на терените.

Териториалната структура на общината се състои от 13 бр. землища. Най - голямо е землището на с.Лехчево: 5096,62 ха, което представлява 16,6 % от територията на общината. Следващото по големина е землището на с.Владимирово – 4213,86 ха, трето по големина това на с.Мадан – 3790,68 ха, след него е с.Мърчево – 2821,42 ха. Най - малко е землището на с.Пали лула – само 372,98 ха.

8.2. Структура на територията по вид собственост

Структурата на територията по вид собственост е определена по предоставените данни от МЗХ – карта на възстановената собственост. Видовете собственост са държавна – публична и частна, общинска - публична и частна, частна на физически лица, на обществени организации, включително на юридически лица, и религиозна. Отделени са като вид собственост и терени в режим на съсобственост и такива, стопанисвани от общината. Най – голям е делът на частната собственост – 70 %, която е предимно върху земеделски земи. Най- малък е делът на религиозната собственост – 0,07 %.

Публична държавна собственост са теченията на реките, републиканските пътища, както и обектите и имотите, определени със закон или с акт на Министерския съвет за публична държавна собственост, например първи пояс на СОЗ за източник за питейна вода. Този вид собственост заема 1,31 % от територията. Частната държавна собственост заема 7,32 % от територията, като в това число поземлени имоти на бивши стопански дворове на ТКЗС. Публична общинска собственост са имотите, предназначени за осъществяване функциите на органите на местното самоуправление и местната администрация и имотите, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от общинско значение. Частна общинска собственост са всички други общински имоти и вещи. Общинската собственост заема общо 6,09 % от територията. Почти същият е процентът и на стопанисваната от общината земя - 6,41 %.

Съотношението между държавната и общинска собственост от една страна и частната собственост от друга се дължи на преобладаващия вид на земята по начин на трайно ползване – земята е предимно земеделска, а процентът на водните течения, републикански пътища и гори е малък. Защитени територии по ЗЗТ няма.

Обекти, които са изключителна държавна собственост като запаси от подземни богатства, без да се третират имоти на повърхността на земята са следните находища:

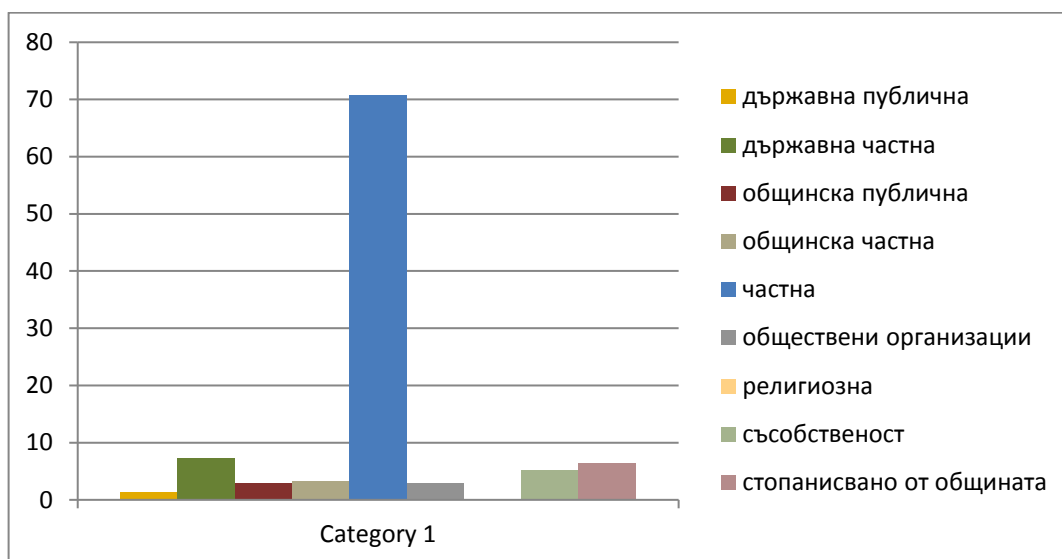
Находище „Бели брод“, на 1 км източно от с.Бели брод, АИДС №252/25.06.1997г., министър на финансите

Находище „Владимирово“, на 1 км западно от с.Владимирово, АИДС №618/14.02.2001г., министър на РРБ

Находище „Ерден“, на 2 км югоизточно от с.Ерден, АИДС №822/17.06.2004г., министър на РРБ

Находище „Ерден 2“, на 0,5 км източно от с.Ерден, АИДС №1031/26.03.2008г., министър на РРБ

Находище „Гредо“ с участъци Охрид и Пали лула, речната тераса на р.Ботуня, АИДС №1264/25.11.2011г., министър на РРБ

Фигура 23: Процентно съотношение на отделните видове земя по вид собственост

В следващите таблици е представен баланс на територията по вид собственост за всяко от землищата на населените места:

Таблица 12. Баланс на територията по вид собственост по землища

с.БЕЛИ БРЕГ , ЕКАТТЕ 03383

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	9	123,115
2	Държавна частна	83	1153,552
3	Общинска публична	213	388,345
4	Общинска частна	119	475,960
5	Частна	769	10601,083
6	Обществени организации	361	743,151
7	Съсобственост	28	689,635
Общо:		1582	16228,913

с.БЕЛИ БРОД, ЕКАТТЕ 03397

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	6	93,987
2	Държавна частна	87	721,848
3	Общинска публична	204	1954,478
4	Общинска частна	84	739,654
5	Частна	1235	7153,856
6	Обществени организации	304	3483,837
7	Религиозна	3	64,588
8	Съсобственост	13	787,555
9	Стопанисвано от общината	1	23,884
Общо:		1937	15023,687

гр.БОЙЧИНОВЦИ, ЕКАТТЕ 05236

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	22	308,225
2	Държавна частна	174	3131,383
3	Общинска публична	281	861,504
4	Общинска частна	31	128,167
5	Частна	1432	6250,179
6	Обществени организации	471	2787,256
7	Съсобственост	8	2521,753
Общо:		2419	15988,467

с.ВЛАДИМИРОВО, ЕКАТТЕ 11418

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	50	1436,572
2	Държавна частна	134	1723,074
3	Общинска публична	242	4074,878
4	Общинска частна	334	1192,207
5	Частна	3358	24046,294
6	Обществени организации	999	8006,217
8	Съсобственост	3	64,384
Общо:		5137	42138,598

с.ГРОМШИН, ЕКАТТЕ 17943

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	14	584,656
2	Държавна частна	72	659,444
3	Общинска публична	88	855,451
4	Общинска частна	138	2054,765
5	Частна	1782	13520,591
6	Обществени организации	448	4692,258
7	Съсобственост	104	2978,883
8	Стопанисвано от общината	2	131,668
Общо:		2648	25477,716

с.ЕРДЕН, ЕКАТТЕ 27557

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	1	1,119
2	Държавна частна	142	2267,84
3	Общинска публична	285	1584,986
4	Общинска частна	236	1412,99
5	Частна	1526	9254,796
6	Обществени организации	520	4295,954
7	Религиозна	1	2,752
8	Съсобственост	13	1251,585
9	Стопанисвано от общината	3	150,494
Общо:		2727	20222,516

с.КОБИЛЯК, ЕКАТТЕ 37424

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	10	61,592
2	Държавна частна	48	379,473
3	Общинска публична	75	424,973
4	Общинска частна	57	1114,689

5	Частна	776	6922,623
6	Обществени организации	261	2513,951
7	Съсобственост	5	622,106
8	Стопанисвано от общината	1	0,377
Общо:		1233	12039,784

с.ЛЕХЧЕВО, ЕКАТТЕ 43517

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	1	5,466
2	Държавна частна	197	3785,832
3	Общинска публична	198	2995,225
4	Общинска частна	357	2950,187
5	Частна	3852	29779,288
6	Обществени организации	676	6320,728
7	Религиозна	1	52,105
8	Съсобственост	205	5066,59
9	Стопанисвано от общината	2	10,745
Общо:		5489	50966,166

с.МАДАН, ЕКАТТЕ 46036

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	9	33,928
2	Държавна частна	155	743,889
3	Общинска публична	271	3026,484
4	Общинска частна	84	723,626
5	Частна	2602	28694,067
6	Обществени организации	281	3288,42
7	Религиозна	2	47,52
8	Съсобственост	7	1348,839
9	Стопанисвано от общината	9	33,928
Общо:		3411	37906,773

с.МЪРЧЕВО, ЕКАТТЕ 49607

Номер	Наименование на вида собственост	Брой моти	Площ в дка
1	Държавна публична	14	151,159
2	Държавна частна	201	2121,344
3	Общинска публична	219	1090,473
4	Общинска частна	121	1125,87
5	Частна	2907	15466,635
6	Обществени организации	882	6216,222
7	Съсобственост	29	1835,899
8	Стопанисвано от общината	4	206,576
Общо:		4377	28214,178

с.ОХРИД, ЕКАТТЕ 54496

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	67	725,728
2	Държавна частна	165	4410,63
3	Общинска публична	257	3162,626
4	Общинска частна	204	2083,521
5	Частна	1650	9298,656
6	Обществени организации	532	3835,313
7	Съсобственост	31	1075,002

Общо:	2906	24591,476
-------	------	-----------

с.ПАЛИ ЛУЛА, ЕКАТТЕ 55258

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	15	180,935
2	Държавна частна	8	123,728
3	Общинска публична	77	382,003
5	Частна	38	356,104
6	Обществени организации	661	1968,161
7	Съсобственост	105	444,183
Общо:		906	3729,817

с.ПОРТИТОВЦИ, ЕКАТТЕ 57844

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка
1	Държавна публична	20	330,398
2	Държавна частна	78	1392,034
3	Общинска публична	282	2083,073
4	Общинска частна	109	579,005
5	Частна	949	6001,993
6	Обществени организации	406	3266,081
7	Съсобственост	45	1013,614
Общо:		1889	14666,198

Таблица 13. Баланс на територията по вид собственост за Община Бойчиновци

Номер	Наименование на вида собственост	Брой имоти	Площ в дка	дял от територията, %
1	Държавна публична	238	4036,88	1,31
2	Държавна частна	1544	22875,787	7,32
3	Общинска публична	2692	23669,291	2,87
4	Общинска частна	1912	16294,713	3,22
5	Частна	23499	164709,574	70,82
6	Обществени организации	6246	53434,487	2,87
7	Религиозна	10	231,349	0,07
8	Съсобственост	507	21418,464	5,11
9	Стопанисвано от общината	13	523,744	6,41
Общо:			307194,289	100

8.1. Степен на усвоеност на поземлените имоти в урбанизираните и неурбанизираните територии

Наблюдава се неравномерност в усвояването на урбанизираните и неурбанизираните територии. Тъй като в миналото територията се е развивала възходящо в икономически план, то и населените места са търпели развитие и с регулационните планове са определени терени за бъдещи разширения и увеличаване на застроените площи. Към настоящия момент в регулационните граници на селата се

наблюдават неусвоени терени, които често са земеделски земи без променено предназначение. Такива терени има в селата Ерден, Мадан и в кв.Огоста на гр.Бойчиновци. Въпреки това е налице застрояване извън границите на населените места с различни функции. Това се дължи на проблеми предимно със собствеността върху земята и невъзможността да се усвоят вече регулираните терени. Друг проблем се наблюдава при терените на бившите дворове на ТКЗС. На практика това са урбанизирани терени – в тях има пътища, инженерна инфраструктура и сгради, но вида на земята е земеделска. Това води до трудности с усвояването на тези терени като производствени зони, тъй като се прилагат правилата за застрояване в земеделска земя. С настоящия устройствен план се цели решаването на този проблем, за да се отвори възможност за ефективното използване на тези вече застроени терени и ограничаване на използването на ценната земеделска земя за други цели. Проучени са съществуващо юридическо положение – статут, вид собственост на имотите; физическото състояние на сградния фонд, за какви функции се използват понастоящем обектите; състоянието на благоустрояването им – ВиК, електроснабдяване, пътни връзки; какви са плановете за бъдещето им на техните собственици. Тези проучвания гарантират възможността за осигуряване на устройствено планиране за тези територии в най-висока степен отговарящо на наличните условия в тях и съответствие с инвестиционните намерения на техните собственици, съчетано и с обществения интерес.

Неурбанизираните територии са усвоени в голяма степен според начина си на трайно ползване. Процентът на земеделската земя е най – голям – 81,7 %, а нивите заемат 66,28 %, като почти всички от тях се обработват. Пустеещите и необработваемите земи са сведени до минимум – 2,08%.

8.2. Баланс на територията

Балансът на територията показва съотношението между отделните видове земя по начин на трайно ползване, както и абсолютните им стойности в обхвата на общинските граници. Общата площ на Община Бойчиновци е 30719,43 ха. Балансът на територията е изведен в два вида таблици – по вид на земята и по начин на трайно ползване и вид на земята. Данните са представени в абсолютни стойности и в процентно съотношение.

В следващата таблица е представен баланс на територията на Община Бойчиновци по землища и общо за територията в абсолютни стойности и процентно съотношение по вид на земята.

Таблица 14. Баланс по вид на земята за територията на землищата на населените места

Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
	в ha	в %
1. Урбанизирани територии		
1.1 Населени места	1647,2	5,36
1.2. Друг вид терени със селищен характер	5,66	0,02
2.Земеделски територии		0,00
2.1. Ниви /орна земя/	20355,8	66,26
2.2. Трайни насаждения		0,00
- овощни градини	7,65	0,02
- лозя	378,43	1,23
- други трайни насаждения	292,08	0,95
2.3.Необработваеми земи		0,00
- естествени ливади	702,21	2,29
- мери и пасища	2608,82	8,49
3.Други необработваеми площи	625,43	2,04
4.Горски територии	2631,07	8,56
5.Водни площи	558,80	1,82
6.Транспортна мрежа и комуникации	902,36	2,94
7.Техническа инфраструктура	3,92	0,01
Площ на землищата	30719,43	100,00

Таблица 15. Баланс по начин на трайно ползване на земята за територията на общината, включително защитени и нарушени територии

№	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
		в ха	в %
ТЕРИТОРИИ С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ			
1	Жилищни функции	1563,60	5,09
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	228,68	0,74
4	Складови дейности	6,60	0,02
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	14,43	0,05
7	Спорт и атракции	8,85	0,03
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00

9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	20355,80	66,26
	9.1. обработваеми земи - ливади	702,31	2,29
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	678,16	2,21
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	2864,42	9,32
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	2613,23	8,51
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	17,83	0,06
11	Водни площи	558,80	1,82
12	Транспорт и комуникации	902,36	2,94
13	Техническа инфраструктура	3,92	0,01
14	Добив на полезни изкопаеми	60,89	0,20
15	Индустриални и битови отпадъци	8,88	0,03
16	Деградирали земи	5,50	0,02
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	125,18	0,41
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	30719,43	100
ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ			
А	За природозащита - защитени територии и защитени зони	1302,18	4,238945
Б	За опазване на културното наследство	0	0
В	С особена териториална защита	0	0
Г	За възстановяване и рекултивация	0,00	0
Д	С активни и потенциални свлачища и срутища	0,5	0,0016276
Е	Други нарушени територии	0	0
Ж	ОБЩА ПЛОЩ (с отчитане на припокриването)	1302,68	4,2405727

Таблица 16. Баланс по начин на трайно ползване на земята за територията на отделните землища в общината

№	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
		в ха	в %
БЕЛИ БРЕГ			
1	Жилищни функции	68,96	4,25
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	5,21	0,32

4	Складови дейности	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	0,00	0,00
7	Спорт и атракции	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	988,61	60,92
	9.2. обработваеми земи - ливади	2,58	0,16
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	19,83	1,22
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	321,69	19,82
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	155,61	9,59
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00
11	Водни площи	20,92	1,29
12	Транспорт и комуникации	33,36	2,06
13	Техническа инфраструктура	0,68	0,04
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	5,44	0,34
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	1622,89	100,00
№	Наименование на терито- риален елемент	Площ на съществу- ващи елементи	
		в ха	в %
БЕЛИ БРОД			
1	Жилищни функции	61,87	4,12
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	10,63	0,71
4	Складови дейности	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	1,46	0,10
7	Спорт и атракции	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	1029,71	68,54

	9.2. обработваеми земи - ливади	30,33	2,02
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	50,57	3,37
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	195,42	13,01
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	43,01	2,86
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00
11	Водни площи	22,62	1,51
12	Транспорт и комуникации	49,04	3,26
13	Техническа инфраструктура	0,00	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	3,33	0,22
15	Индустриални и битови отпадъци	0,09	0,01
16	Деградирали земи	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	4,30	0,29
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	1502,37	100,00

	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
		в ха	в %
БОЙЧИНОВЦИ			
1	Жилищни функции	247,75	15,50
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	44,49	2,78
4	Складови дейности	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	1,64	0,10
7	Спорт и атракции	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	716,13	44,79
	9.2. обработваеми земи - ливади	7,29	0,46
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	113,35	7,09
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	165,45	10,35
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	204,25	12,77
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00

	10.4.горски земи	1,75	0,11
11	Водни площи	24,78	1,55
12	Транспорт и комуникации	49,63	3,10
13	Техническа инфраструктура	0,04	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	16,49	1,03
15	Индустриални и битови отпадъци	2,66	0,17
16	Деградирали земи	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	3,16	0,20
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	1598,85	100
№	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
		в ха	в %
ВЛАДИМИРОВО			
1	Жилищни функции	142,79	3,39
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	31,86	0,76
4	Складови дейности	1,39	0,03
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	0,32	0,01
7	Спорт и атракции	2,20	0,05
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	2880,44	68,36
	9.2. обработваеми земи - ливади	59,23	1,41
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	66,04	1,57
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	399,71	9,49
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	331,11	7,86
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00
11	Водни площи	154,69	3,67
12	Транспорт и комуникации	126,64	3,01
13	Техническа инфраструктура	0,13	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	13,00	0,31
15	Индустриални и битови отпадъци	4,31	0,10
16	Деградирали земи	0,00	0,00

17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	0,00	0,00
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	4213,86	100,00
№	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
		в ха	в %
ГРОМШИН			
1	Жилищни функции	115,78	4,54
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	12,05	0,47
4	Складови дейности	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	2,89	0,11
7	Спорт и атракции	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	1990,03	78,11
	9.2. обработваеми земи - ливади	120,47	4,73
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	2,18	0,09
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	79,76	3,13
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	88,71	3,48
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00
11	Водни площи	61,11	2,40
12	Транспорт и комуникации	71,09	2,79
13	Техническа инфраструктура	0,00	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	2,61	0,10
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00
16	Деградирали земи	1,10	0,04
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	0,00	0,00
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	2547,77	100,00
№			

	Наименование на терито- риален елемент	Площ на съществу- ващи елементи	
		в ха	в %
ЕРДЕН			
1	Жилищни функции	117,37	5,80
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	20,40	1,01
4	Складови дейности	1,27	0,06
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	0,12	0,01
7	Спорт и атракции	0,17	0,01
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	1253,84	62,00
	9.2. обработваеми земи - ливади	16,00	0,79
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	36,07	1,78
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	147,01	7,27
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	269,50	13,33
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00
11	Водни площи	32,56	1,61
12	Транспорт и комуникации	51,57	2,55
13	Техническа инфраструктура	0,01	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	22,78	1,13
15	Индустриални и битови отпадъци	1,12	0,06
16	Деградирали земи	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	52,46	2,59
19	За рекултивация	0,00	0,00
14	ОБЩА ПЛОЩ	2022,25	100,00
№	Наименование на терито- риален елемент	Площ на съществу- ващи елементи	
		в ха	в %
КОБИЛЯК			
1	Жилищни функции	60,91	5,06
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	10,20	0,85

4	Складови дейности	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	1,05	0,09
7	Спорт и атракции	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	983,75	81,71
	9.2. обработваеми земи - ливади	0,00	0,00
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	2,56	0,21
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	108,51	9,01
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	0,00	0,00
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00
11	Водни площи	6,68	0,56
12	Транспорт и комуникации	29,91	2,48
13	Техническа инфраструктура	0,41	0,03
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	0,00	0,00
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	1203,98	100,00
№	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
		в ха	в %
ЛЕХЧЕВО			
1	Жилищни функции	295,91	5,81
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	27,95	0,55
4	Складови дейности	0,31	0,01
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	2,65	0,05
7	Спорт и атракции	1,32	0,03
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	3556,23	69,78

	9.2. обработваеми земи - ливади	42,71	0,84
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	212,75	4,17
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	372,13	7,30
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	298,15	5,85
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00
11	Водни площи	105,96	2,08
12	Транспорт и комуникации	166,14	3,26
13	Техническа инфраструктура	0,03	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00
16	Деградирали земи	4,40	0,09
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	9,98	0,20
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	5096,62	100,00
№	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
		в ха	в %
МАДАН			
1	Жилищни функции	126,02	3,32
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	24,22	0,64
4	Складови дейности	0,98	0,03
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	1,63	0,04
7	Спорт и атракции	3,11	0,08
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	3120,02	82,31
	9.2. обработваеми земи - ливади	4,29	0,11
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	5,72	0,15
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	315,29	8,32
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	55,13	1,45
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00

	10.4.горски земи	0,00	0,00
11	Водни площи	23,11	0,61
12	Транспорт и комуникации	110,45	2,91
13	Техническа инфраструктура	0,00	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,70	0,02
16	Деградирали земи	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	0,00	0,00
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	3790,68	100,00
№	Наименование на терито- риален елемент	Площ на съществу- ващи елементи	
		в ха	в %
МЪРЧЕВО			
1	Жилищни функции	160,52	5,69
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	16,09	0,57
4	Складови дейности	2,18	0,08
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	0,60	0,02
7	Спорт и атракции	2,05	0,07
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	1658,33	58,78
	9.2. обработваеми земи - ливади	300,64	10,66
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	98,90	3,51
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	122,02	4,32
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	299,61	10,62
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	9,45	0,33
11	Водни площи	44,97	1,59
12	Транспорт и комуникации	91,45	3,24
13	Техническа инфраструктура	0,108	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	2,688	0,10
15	Индустриални и битови отпадъци	0,000	0,00
16	Деградирали земи	0,000	0,00

17	Специално предназначение	0,000	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	11,824	0,42
19	За рекултивация	0,000	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	2821,42	100,00
№	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
		в ха	в %
ОХРИД			
1	Жилищни функции	87,23	3,55
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	18,25	0,74
4	Складови дейности	0,47	0,02
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	0,00	0,00
7	Спорт и атракции	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	1154,96	46,97
	9.2. обработваеми земи - ливади	75,37	3,06
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	41,15	1,67
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	372,37	15,14
	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	584,94	23,79
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00
11	Водни площи	23,67	0,96
12	Транспорт и комуникации	63,10	2,57
13	Техническа инфраструктура	1,64	0,07
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	36,00	1,46
19	За рекултивация	0,000	0,00
14	ОБЩА ПЛОЩ	2459,15	100,00
№			

	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
		в ха	в %
ПАЛИ ЛУЛА			
1	Жилищни функции	26,71	7,16
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	0,00	0,00
4	Складови дейности	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	0,00	0,00
7	Спорт и атракции	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	199,46	53,48
	9.2. обработваеми земи - ливади	0,95	0,25
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	8,54	2,29
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	40,15	10,76
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	59,90	16,06
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	2,11	0,57
11	Водни площи	15,67	4,20
12	Транспорт и комуникации	18,57	4,98
13	Техническа инфраструктура	0,00	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	0,92	0,25
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	372,98	100,00
№	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи	
		в ха	в %
ПОРТИТОВЦИ			
1	Жилищни функции	51,77	3,53
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00
3	Производствени дейности	7,34	0,50

4	Складови дейности	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	2,08	0,14
7	Спорт и атракции	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.		
	9.1. обработваеми земи - ниви	824,29	56,20
	9.2. обработваеми земи - ливади	42,45	2,89
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	20,50	1,40
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	224,90	15,33
10	Горски територии, в т.ч.		
	10.1. гори	223,31	15,23
	10.2.защитни гори	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00
	10.4.горски земи	4,53	0,31
11	Водни площи	22,07	1,51
12	Транспорт и комуникации	41,40	2,82
13	Техническа инфраструктура	0,88	0,06
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	1,09	0,07
19	За рекултивация	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	1466,62	100,00

9. Социално – икономически условия и проблеми

9.1. Демография

Обща демографска характеристика, движение на населението

По данни на Института за пазарна икономика за 2015г. Област Монтана е от областите в България с най-ярко изразена демографска криза. За периода 2001-2014год. населението на областта намалява с 25,5%, което я нарежда на четвърто място след Видин, Враца и Разград. Демографската характеристика на Община Бойчиновци не се различава от тази на Област Монтана.

По данни на НСИ към 31.12.2016 г. в община Бойчиновци живеят 8 475 души, което представлява 6,3% от населението на област Монтана и 1,1% от населението на Северозападен район. Средната гъстота на населението е ниска – 27,6 души/кв.км – под средната за област Монтана (37,1 души/кв.км), Северозападен район (40,4 души/кв.км) и страната (64 души/кв.км).

Общината включва 13 населени места – един град и 12 села. В центъра на общината – гр. Бойчиновци, към края на 2016 г. е съсредоточено 15,6% от общото население (1323 д.). Към средните села (с население 1000-2000 души) се отнасят с. Лехчево – с население 1641 д. и с. Владимирово – с население 1303 д. В групата на селата с население 250-1000 души попадат 7 села – с. Мърчево – 812 д., с. Мадан – 709 д., с. Громшин – 703 д., с. Ерден – 479 д., с. Портитовци – 444 д., с. Охрид – 424 д., с. Кобиляк – 296 д. Три села са с население под 250 души – с. Бели брод – 208 д., с. Бели брег – 67 д. и с. Палилула – 66 д.

Основни демографски структури

Основните демографски структури показват разпределението на населението по определени признаци: възраст, пол, образование, етническа и религиозна принадлежност, местоживеене. Чрез анализът на демографските структури се определя трудовия и възпроизводствен потенциал на населението, качеството на работната сила, възрастовата зависимост и се правят изводи за посоката на развитие на демографските характеристики на територията.

Структура на населението по пол

Половата структура на населението в община Бойчиновци е с по-благоприятна пропорция от средната за областта и страната. Към 31.12.2016 г. броят на жените - 4242 д. е незначително по-голям от броя на мъжете в общината - 4233 д. (табл.17). Броят на

жените на 100 мъже е 100,2. В област Монтана съотношението брой на жените на 100 мъже е 104, а средно за страната – 105,9.

По населени места в общината се наблюдават различия, като преобладаващ е делът на мъжете в селата Владимирово, Громшин, Палилула и Портитовци. Преобладаващ е делът на жените в гр. Бойчиновци, селата Бели брег, Лехчево, Мадан и Охрид. В останалите села в общината броят на мъжете и жените е почти равен – Бели брод, Ерден, Кобиляк, Мърчево.

Таблица 17. Структура на населението в област Монтана и в населените места в община Бойчиновци по пол за периода 2002-2016 г. (бр.)

Населено място	2002			2007			2012			2015			2016		
	Мъже	Жени	Бр. жени на 100 мъже	Мъже	Жени	Бр. жени на 100 мъже	Мъже	Жени	Бр. жени на 100 мъже	Мъже	Жени	Бр. жени на 100 мъже	Мъже	Жени	Бр. жени на 100 мъже
РБългария	3816162	4029679	105.6	3699689	3940549	106.5	3545073	3739479	105.5	3477177	3676607	105.7	3449978	3651881	105.9
Област Монтана	86285	90678	105.1	77870	83291	107	70556	73106	104	67227	69961	104	65899	68770	104
Община Бойчиновци	5819	5949	102.2	5176	5290	102	4418	4501	102	4307	4353	101	4233	4242	100.2
с. Бели брег	63	90	142.9	63	65	103	43	46	107	30	38	127	26	41	158
с. Бели брод	181	185	102.2	132	149	113	100	119	119	108	111	103	106	102	96
гр. Бойчиновци	1015	955	94.1	875	835	95	750	720	96	660	662	100	656	667	102
с. Владимирово	815	794	97.4	771	744	96	705	674	96	692	646	93	671	632	94
с. Громшин	534	541	101.3	448	466	104	385	389	101	358	359	100	357	346	97
с. Ерден	307	350	114.0	264	319	121	260	269	103	239	246	103	241	238	99
с. Кобиляк	193	223	115.5	177	171	97	150	152	101	157	155	99	146	150	103
с. Лехчево	1121	1149	102.5	1013	1029	102	838	888	106	801	862	108	793	848	107
с. Мадан	528	557	105.5	460	491	107	345	369	107	356	378	106	347	362	104
с. Мърчево	517	561	108.5	452	504	112	395	433	110	400	416	104	403	409	101
с. Охрид	259	263	101.5	247	257	104	180	202	112	230	240	104	207	217	105
с. Палилула	45	43	95.6	42	35	83	38	29	76	33	26	79	38	28	74
с. Портитовци	241	238	98.8	232	225	97	229	211	92	243	214	88	242	202	83

Източник: Национален статистически институт

Възрастова структура на населението

През 2016 г. възрастовата структура на населението на община Бойчиновци в групите 0-9, 10-19 и 20-29 г. е по-благоприятна от средната за област Монтана и по-неблагоприятна от средната за страната. Делът на населението в останалите възрастови групи (основно населението в трудоспособна и надтрудоспособна възраст) в общината като дял от общото население е по-висок от този, характерен за област Монтана средно и за страната средно в същата година. Сред населените места в община Бойчиновци най-неблагоприятна е възрастовата структура в селата Бели брег, Палилула и Бели брод, в които съответно 88,1%, 75,8% и 70,2% от населението е на възраст над 50 г. Населението на възраст до 40 г. е най-многобройно в селата Портитовци, Лехчево и Владимирово – съответно 60,1%, 43,8% и 43,1%. Възрастовата структура на общинския център – гр. Бойчиновци е по-неблагоприятна от някои от селата в общината (Портитовци, Лехчево, Владимирово, селата Громшин и Мадан са с по-висок дял на населението под 40 г. от средния за населеното място в сравнение с гр. Бойчиновци) – табл.18.

Таблица 18. Възрастова структура на населението на община Бойчиновци и област Монтана за 2011 г. и 2016 г.

Област/община	2011																		
	брой										дял от населението в населеното място - %								
	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+	Общо население	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
РБългария	667700	670299	966438	1071522	1006611	1034603	962457	644157	303437	7327224	9.1	9.1	13.2	14.6	13.7	14.1	13.1	8.8	4.1
Област Монтана	12226	14156	14604	17835	19231	20914	22478	16381	8159	145984	8.4	9.7	10.0	12.2	13.2	14.3	15.4	11.2	5.6
Община Бойчиновци	805	926	857	853	1015	1090	1526	1340	728	9140	8.8	10.1	9.4	9.3	11.1	11.9	16.7	14.7	8.0
с. Бели брег	2	0	1	4	3	12	30	30	14	96	2.1	0.0	1.0	4.2	3.1	12.5	31.3	31.3	14.6
с. Бели брод	8	9	9	20	25	30	39	52	35	227	3.5	4.0	4.0	8.8	11.0	13.2	17.2	22.9	15.4
гр. Бойчиновци	95	190	144	144	168	230	254	203	96	1524	6.2	12.5	9.4	9.4	11.0	15.1	16.7	13.3	6.3
с. Владимирово	149	166	150	128	159	142	217	177	110	1398	10.7	11.9	10.7	9.2	11.4	10.2	15.5	12.7	7.9
с. Громшин	66	72	87	61	90	91	136	129	62	794	8.3	9.1	11.0	7.7	11.3	11.5	17.1	16.2	7.8
с. Ерден	35	40	46	43	55	87	95	102	44	547	6.4	7.3	8.4	7.9	10.1	15.9	17.4	18.6	8.0
с. Кобиляк	17	17	20	24	37	33	80	48	28	304	5.6	5.6	6.6	7.9	12.2	10.9	26.3	15.8	9.2
с. Лехчево	205	188	162	195	191	193	268	241	127	1770	11.6	10.6	9.2	11.0	10.8	10.9	15.1	13.6	7.2
с. Мадан	72	61	60	71	65	78	135	108	85	735	9.8	8.3	8.2	9.7	8.8	10.6	18.4	14.7	11.6
с. Мърчево	58	74	83	75	109	95	143	129	69	835	6.9	8.9	9.9	9.0	13.1	11.4	17.1	15.4	8.3
с. Охрид	23	45	25	30	56	50	71	64	36	400	5.8	11.3	6.3	7.5	14.0	12.5	17.8	16.0	9.0
с. Палилула	1	0	2	9	4	7	16	19	11	69	1.4	0.0	2.9	13.0	5.8	10.1	23.2	27.5	15.9
с. Портитовци	74	64	68	49	53	42	42	38	11	441	16.8	14.5	15.4	11.1	12.0	9.5	9.5	8.6	2.5
	2016																		
	брой										дял от населението в населеното място - %								
	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+	Общо население	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
РБългария	679625	630990	815529	995426	1055585	959282	976527	651142	337753	7101859	9.6	8.9	11.5	14.0	14.9	13.5	13.8	9.2	4.8
Област Монтана	11941	12483	12616	15192	19035	18487	21297	15310	8308	134669	8.9	9.3	9.4	11.3	14.1	13.7	15.8	11.4	6.2
Община Бойчиновци	786	779	915	798	1055	958	1373	1141	670	8475	9.3	9.2	10.8	9.4	12.4	11.3	16.2	13.5	7.9
с. Бели брег	1	0	0	2	5	7	19	17	16	67	1.5	0.0	0.0	3.0	7.5	10.4	28.4	25.4	23.9
с. Бели брод	8	7	13	16	18	33	46	37	30	208	3.8	3.4	6.3	7.7	8.7	15.9	22.1	17.8	14.4

ОУП на Община Бойчиновци

гр. Бойчиновци	99	102	173	121	159	154	250	176	89	1323	7.5	7.7	13.1	9.1	12.0	11.6	18.9	13.3	6.7
с. Владимирово	137	145	148	132	168	125	172	155	121	1303	10.5	11.1	11.4	10.1	12.9	9.6	13.2	11.9	9.3
с. Громшин	66	63	70	64	76	79	101	121	63	703	9.4	9.0	10.0	9.1	10.8	11.2	14.4	17.2	9.0
с. Ерден	28	34	47	45	48	62	100	67	48	479	5.8	7.1	9.8	9.4	10.0	12.9	20.9	14.0	10.0
с. Кобиляк	18	15	21	21	41	34	74	50	22	296	6.1	5.1	7.1	7.1	13.9	11.5	25.0	16.9	7.4
с. Лехчево	186	195	172	165	204	173	243	192	111	1641	11.3	11.9	10.5	10.1	12.4	10.5	14.8	11.7	6.8
с. Мадан	70	59	77	64	88	74	106	102	69	709	9.9	8.3	10.9	9.0	12.4	10.4	15.0	14.4	9.7
с. Мърчево	72	59	87	76	111	111	130	112	54	812	8.9	7.3	10.7	9.4	13.7	13.7	16.0	13.8	6.7
с. Охрид	14	35	40	35	68	60	86	58	28	424	3.3	8.3	9.4	8.3	16.0	14.2	20.3	13.7	6.6
с. Палилула	4	0	0	5	7	7	10	26	7	66	6.1	0.0	0.0	7.6	10.6	10.6	15.2	39.4	10.6
с. Портитовци	83	65	67	52	62	39	36	28	12	444	18.7	14.6	15.1	11.7	14.0	8.8	8.1	6.3	2.7

Източник: Национален статистически институт

Население в под, в и над трудоспособна възраст

Структурата на населението в под, в и над трудоспособна възраст в община Бойчиновци е по-неблагоприятна от средната за област Монтана и за страната. Към 31.12.2016 г. 34,1% от населението на общината е в над трудоспособна възраст при средно за областта - 29,7% и за страната - 24,4%. Населението в трудоспособна възраст като дял от общия брой население в общината е по-малко - 51,2%, в сравнение със средното за областта – 55,9% и за страната – 60,6%. При възрастовата група на населението в под трудоспособна възраст не се наблюдават съществени различия между общината, средното за област Монтана и средното за страната – в границите на 14,4%-15% (Табл.19).

В периода 2002-2016 г. населението в подтрудоспособна възраст в общината намалява с 26,5% при средно намаление за област Монтана – 29,8% и за страната – 14,8%. Като процент от общото население на общината, населението в подтрудоспособна възраст се движи в границите от 13,9% до 14,8%. Населението в трудоспособна възраст като относителен дял от общото население на общината нараства от 44% през 2002 г. на 51,2% през 2016 г., а населението в надтрудоспособна възраст – намалява от 41,6% на 34,1%.

Структурните съотношения по пол са в съответствие с изискванията за трудоспособната възраст при мъжете и жените - мъжете преобладават в трудоспособна възраст и съответно са с по-малък дял сред населението в над трудоспособна възраст в сравнение с жените.

Таблица 19. Население в под, в и над трудоспособна възраст в община Бойчиновци, област Монтана и Р България в периода 2002-2016 г.

Териториалн о ниво	Възрастови групи	2002			2007			2011			2014			2016		
		Общо			Общо			Общо			Общо			Общо		
		Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
брой																
Общо за страната	Общо	7845841	3816162	4029679	7640238	3699689	3940549	7327224	3566767	3760457	7202198	3502015	3700183	7101859	3449978	3651881
	Под трудоспособна възраст	1246753	640041	606712	1105833	568165	537668	1044910	537514	507396	1064735	547243	517492	1062705	546706	515999
	В трудоспособна възраст	4712052	2478458	2233594	4817100	2511969	2305131	4522769	2375182	2147587	4403374	2310639	2092735	4304436	2262326	2042110
	Над трудоспособна възраст	1887036	697663	1189373	1717305	619555	1097750	1759545	654071	1105474	1734089	644133	1089956	1734718	640946	1093772
Област Монтана	Общо	176963	86285	90678	161161	77870	83291	145984	71682	74302	139350	68347	71003	134669	65899	68770
	Под трудоспособна възраст	27572	14052	13520	22808	11549	11259	20175	10323	9852	19971	10283	9688	19348	9983	9365
	В трудоспособна възраст	95438	51370	44068	92310	49171	43139	82320	44783	37537	78153	42295	35858	75278	40716	34562
	Над трудоспособна възраст	53953	20863	33090	46043	17150	28893	43489	16576	26913	41226	15769	25457	40043	15200	24843
Община Бойчиновци	Общо	11768	5819	5949	10466	5176	5290	9140	4535	4605	8664	4306	4358	8475	4233	4242
	Под трудоспособна възраст	1692	883	809	1460	775	685	1273	658	615	1279	644	635	1243	644	599
	В трудоспособна възраст	5179	3012	2167	5062	2896	2166	4479	2592	1887	4357	2506	1851	4341	2506	1835

ОУП на Община Бойчиновци

	Над трудоспособна възраст	4897	1924	2973	3944	1505	2439	3388	1285	2103	3028	1156	1872	2891	1083	1808
отн. дял - %																
Общо за страната	Общо	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	Под трудоспособна възраст	15.9	16.8	15.1	14.5	15.4	13.6	14.3	15.1	13.5	14.8	15.6	14.0	15.0	15.8	14.1
	В трудоспособна възраст	60.1	64.9	55.4	63.0	67.9	58.5	61.7	66.6	57.1	61.1	66.0	56.6	60.6	65.6	55.9
	Над трудоспособна възраст	24.1	18.3	29.5	22.5	16.7	27.9	24.0	18.3	29.4	24.1	18.4	29.5	24.4	18.6	30.0
Област Монтана	Общо	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	Под трудоспособна възраст	15.6	16.3	14.9	14.2	14.8	13.5	13.8	14.4	13.3	14.3	15.0	13.6	14.4	15.1	13.6
	В трудоспособна възраст	53.9	59.5	48.6	57.3	63.1	51.8	56.4	62.5	50.5	56.1	61.9	50.5	55.9	61.8	50.3
	Над трудоспособна възраст	30.5	24.2	36.5	28.6	22.0	34.7	29.8	23.1	36.2	29.6	23.1	35.9	29.7	23.1	36.1
Община Бойчиновци	Общо	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	Под трудоспособна възраст	14.4	15.2	13.6	13.9	15.0	12.9	13.9	14.5	13.4	14.8	15.0	14.6	14.7	15.2	14.1
	В трудоспособна възраст	44.0	51.8	36.4	48.4	56.0	40.9	49.0	57.2	41.0	50.3	58.2	42.5	51.2	59.2	43.3
	Над трудоспособна възраст	41.6	33.1	50.0	37.7	29.1	46.1	37.1	28.3	45.7	34.9	26.8	43.0	34.1	25.6	42.6

Източник: Национален статистически институт

Процесът на остаряване е по-силно изразен сред много малките села, където повече от половината от населението е над 65 г. В останалите села около 30% от населението е на възраст над 65 г., т.е. възрастовата структура е сходна със средната за общината. Сравнително по-благоприятна е възрастовата структура на гр. Бойчиновци и селата Владимирово и Лехчево. С най-благоприятна възрастова структура, с възможности за разширено възпроизводство е населението на с. Портитовци, поради високия относителен дял на ромски етнос спрямо общото население на селото, който се отличава с висока фертилност.

Коефициент на възрастова зависимост и коефициент на демографско заместване

Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години). Общият коефициент на възрастова зависимост за общината в периода 2011-2015 г. се движи в границите на 78-80,8%, като през 2015 г. е 78,2%, което означава, че на 100 лица във възрастовата група 15-64 навършени години се падат 78 лица под 15 и на 65 и повече години. Това се дължи предимно на високия дял на населението на общината във възрастовата група над 65 години. Съотношението е по-неблагоприятно от средното за област Монтана през същата година – 63,5% и за страната – 52,4% (табл.19).

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез коефициента на демографско заместване, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15-19 г.) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60-64 г.) За общината това съотношение през 2015 г. е 150,6, т.е. 151 лица, излизащи от трудоспособна възраст се замесват от 100 влизащи. За сравнение, коефициентът на демографско заместване за област Монтана е малко по-благоприятен – 162 – на 100 влизащи в трудоспособна възраст се падат 162 излизащи (табл.20).

Таблица 20. Коефициенти на възрастова зависимост и на демографско заместване в община Бойчиновци и в област Монтана в периода 2011-2015 г.

Териториално ниво	2011	2012	2013	2014	2015
Коефициент на възрастова зависимост					
Община Бойчиновци	78.0	79.1	80.8	79.9	78.2
Област Монтана	58.1	59.3	61.0	62.4	63.5
Коефициент на демографско заместване					

Община Бойчиновци	146.0	138.7	158.3	154.1	150.6
Област Монтана	162.7	168.5	169.1	169.8	162.0

Източник: Национален статистически институт

Образователна структура на населението

Индикатор за качествата на населението е неговата образователна структура. Структурата на населението по образователен ценз се наблюдава при преброяванията. За периода до 2011 г. образователната структура на населението на 7 и повече навършени години се подобрява с тенденция на увеличение на броя и дела на населението с висше и средно образование при намаляване на броя на лицата с по-ниско образование.

Населението в община Бойчиновци е с по-ниско образователно равнище в сравнение със средното за област Монтана и за страната. Към 01.02.2011 г. броят на лицата с висше образование в община Бойчиновци е 477 души или 5,5% от населението на 7 и повече години. За област Монтана този дял е 12,2%, а за страната – 19,6%. Лицата, завършили средно образование в общината при преброяването през 2011 г. са 3420 души или 39,2% от населението на общината над 7 години при 45,5% в областта и 43,4% в страната средно. В община Бойчиновци с основно образование са 3173 души – 36,4% при средно за областта – 27,6% и за страната – 23,1%. Начално и незавършено начално образование в общината имат 17,3%, а 124 души (1,4%) никога не са посещавали училище и са неграмотни. Делът на неграмотните лица в област Монтана е 0,8%, а средно за страната – 1,2% (Табл.21).

Като цяло, в общината най-голям е делът на лицата със средно и с основно образование. Населението на общинския център – гр. Бойчиновци, е с по-високо образователно равнище в сравнение със средното за общината – делът на лицата с висше образование в града е 7,7%, а на тези със средно – 44,3%. Най-нисък е образователния ценз в селата Лехчево и Портитовци, където делът на лицата, никога не посещавали училище и на лицата с начално и незавършено начално образование е най-висок от всички населени места в общината.

Таблица 21. Структура на населението по образование в област Монтана и по населени места в община Бойчиновци към 01.02.2011 г.

Населени места	Население на 7 и повече години	Висше	Средно	Основно	Начално	Незавършено начално	Никога не посещавали училище	Дете (до 7 години вкл., което още не посещава училище)
----------------	--------------------------------	-------	--------	---------	---------	---------------------	------------------------------	--

РБългария	6891177	1348650	2990424	1591348	536686	328803	80963	14303
област Монтана	139634	17068	63538	38595	12128	6922	1115	268
община Бойчиновци	8716	477	3420	3173	1002	506	124	14
гр. Бойчиновци	1502	115	665	506	145	61
с. Бели брег	94	3	28	43	17	-
с. Бели брод	233	16	111	91	7	-
с. Владимирово	1299	88	538	415	143	90	20	5
с. Громшин	762	27	299	277	109	49	..	-
с. Ерден	526	23	237	194	56	14	..	-
с. Кобиляк	306	16	129	122	29	10	-	-
с. Лехчево	1659	82	638	560	186	122	69	..
с. Мадан	710	42	229	318	69	44
с. Мърчево	785	39	298	327	81	36	4	-
с. Охрид	381	17	132	140	67	24	-	..
с. Палилула	71	8	25	29	7	-
с. Портитовци	388	..	91	151	86	47	10	..
относителен дял - %								
РБългария	100	19.6	43.4	23.1	7.8	4.8	1.2	0.2
област Монтана	100	12.2	45.5	27.6	8.7	5.0	0.8	0.2
община Бойчиновци	100	5.5	39.2	36.4	11.5	5.8	1.4	0.2
гр. Бойчиновци	100	7.7	44.3	33.7	9.7	4.1
с. Бели брег	100	3.2	29.8	45.7	18.1	-
с. Бели брод	100	6.9	47.6	39.1	3.0	-
с. Владимирово	100	6.8	41.4	31.9	11.0	6.9	1.5	0.4
с. Громшин	100	3.5	39.2	36.4	14.3	6.4	..	-
с. Ерден	100	4.4	45.1	36.9	10.6	2.7	..	-
с. Кобиляк	100	5.2	42.2	39.9	9.5	3.3	-	-
с. Лехчево	100	4.9	38.5	33.8	11.2	7.4	4.2	..
с. Мадан	100	5.9	32.3	44.8	9.7	6.2
с. Мърчево	100	5.0	38.0	41.7	10.3	4.6	0.5	-
с. Охрид	100	4.5	34.6	36.7	17.6	6.3	-	..
с. Палилула	100	11.3	35.2	40.8	9.9	-
с. Портитовци	100	..	23.5	38.9	22.2	12.1	2.6	..

Източник: Национален статистически институт, преброяване на населението 2011 г. (данните са анонимизирани в съответствие с чл.25 от Закона за статистиката)

Етническа структура на населението и вероизповедание

Етническата структура на населението, както и образователната се наблюдава при преброяванията. При преброяването през 2001 г. на въпроса за етническа принадлежност са отговорили всички преброени лица, докато през 2011 г. въпросът е доброволен, т.е.

лицето има възможност да не отговори (според принципите и препоръките на ООН свързани с изучаването на населението по етнически и религиозни признаци).

Лицата, които са се възползвали от правото на доброволен отговор на въпроса за етническо определение при преброяването на населението през 2011 г. са 97,6% от населението на общината при средно за област Монтана – 96,9% и за страната – 90,7%.

От отговорилите на доброволния въпрос за етническа принадлежност в община Бойчиновци при преброяването на населението през 2011 г. от българската етническа група се самоопределят 7864 души, което представлява 86,9% от населението на общината при 86,3% за областта и 84,8% средно за страната (табл.22). Втора по самоопределение е ромската етническа група, която обхваща 1051 души от самоопределилите се лица – 11,6% при 12,7% за област Монтана и 4,9% за страната средно. Ромската група е най-многобройна в селата Портитовци (34,9% от самоопределилите се лица), Мадан (19,1%), Ерден (18,3%) и Громшин (16,8%). Турският етнос в общината наброява 23 души с относителен дял 0,3% според самоопределението на лицата, съсредоточен предимно в центъра на общината – гр. Бойчиновци – 17 души (0,1% в областта и 8,8% средно за страната).

Таблица 22. Етническа структура на населението на област Монтана и по населени места в община Бойчиновци към 01.02.2011 г.

Област Община Населено място	Лица, отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност	Етническа група				Не се самоопределям
		българска	турска	ромска	друга	
РБългария	6680980	5664624	588318	325343	49304	53391
Област Монтана	143467	123820	171	18228	420	828
Община Бойчиновци	9053	7864	23	1051	23	92
гр. Бойчиновци	1513	1370	19	100	9	15
с. Бели брег	94	94	-	-	-	-
с. Бели брод	232	231	-
с. Владимирово	1360	1125	..	186	..	47
с. Громшин	811	669	..	136	..	3
с. Ерден	540	440	-	99
с. Кобиляк	318	300	..	6	..	11
с. Лехчево	1775	1640	..	125	..	6
с. Мадан	737	594	..	141	-	..

с. Мърчево	801	698	..	98	4	..
с. Охрид	373	364	-	9	-	-
с. Палилула	69	68	-	-
с. Портитовци	430	271	..	150	..	7
относителен дял - %						
РБългария	100.0	84.8	8.8	4.9	0.7	0.8
Област Монтана	100.0	86.3	0.1	12.7	0.3	0.6
Община Бойчиновци	100.0	86.9	0.3	11.6	0.3	1.0
гр. Бойчиновци	100.0	90.5	1.3	6.6	0.6	1.0
с. Бели брег	100.0	100.0	-	-	-	-
с. Бели брод	100.0	99.6	-
с. Владимирово	100.0	82.7	..	13.7	..	3.5
с. Громшин	100.0	82.5	..	16.8	..	0.4
с. Ерден	100.0	81.5	-	18.3
с. Кобилjak	100.0	94.3	..	1.9	..	3.5
с. Лехчево	100.0	92.4	..	7.0	..	0.3
с. Мадан	100.0	80.6	..	19.1	-	..
с. Мърчево	100.0	87.1	..	12.2	0.5	..
с. Охрид	100.0	97.6	-	2.4	-	-
с. Палилула	100.0	98.6	-	-
с. Портитовци	100.0	63.0	..	34.9	..	1.6

Източник: Национален статистически институт, преброяване на населението 2011 г. (данните са анонимизирани в съответствие с чл.25 от Закона за статистиката)

Установилите се демографски тенденции в общината се отразяват върху броя на всички етнически групи, в резултат на което не настъпват съществени изменения в етническата структура на населението в годините между последните две преброявания. Населението от българската етническа група през 2011 г. в сравнение с преброяването през 2001 г. намалява като абсолютен брой, но се увеличава относително с 5,5%. Различията в сравнение с 2001 г. при броя на лицата, самоопределили се към ромския етнос, се дължат на доброволността на самоопределението и възможностите за конфиденциалност на информацията (табл.23).

Таблица 23. Етническа структура на населението на област Монтана и на община Бойчиновци по данни от преброяванията на населението през 2001 и 2011 г.

	2001	2011
--	------	------

Териториално ниво	Българска	Турска	Ромска	Друга	Не се самоопределя	Българска	Турска	Ромска	Друга	Не се самоопределя
Р България	83.9	9.4	4.7	0.9	0.8	84.8	8.8	4.9	0.7	0.8
Област Монтана	86.4	0.1	12.5	0.4	0.2	86.3	0.1	12.7	0.3	0.6
Община Бойчиновци	81.4	0.3	16.9	0.5	0.7	86.9	0.3	11.5	0.3	1

Източник: Национален статистически институт

Като цяло, българската етническа общност преобладава във всички населени места, като съставлява над 80% от общото население, с изключение на с. Портитовци, където българският етнос е 2/3 от населението на населеното място. Население от ромска етническа група има във всички населени места в общината. Делът на ромския етнос съставлява 10-20% от населението на селищата, с изключение на Бели брег, Бели брод и Палилула (където нито едно лице не се е самоопределило от този етнос).

На територията на община Бойчиновци се изповядва източно-православната религия, като девет от селищата имат църкви.

Брой и динамика на населението

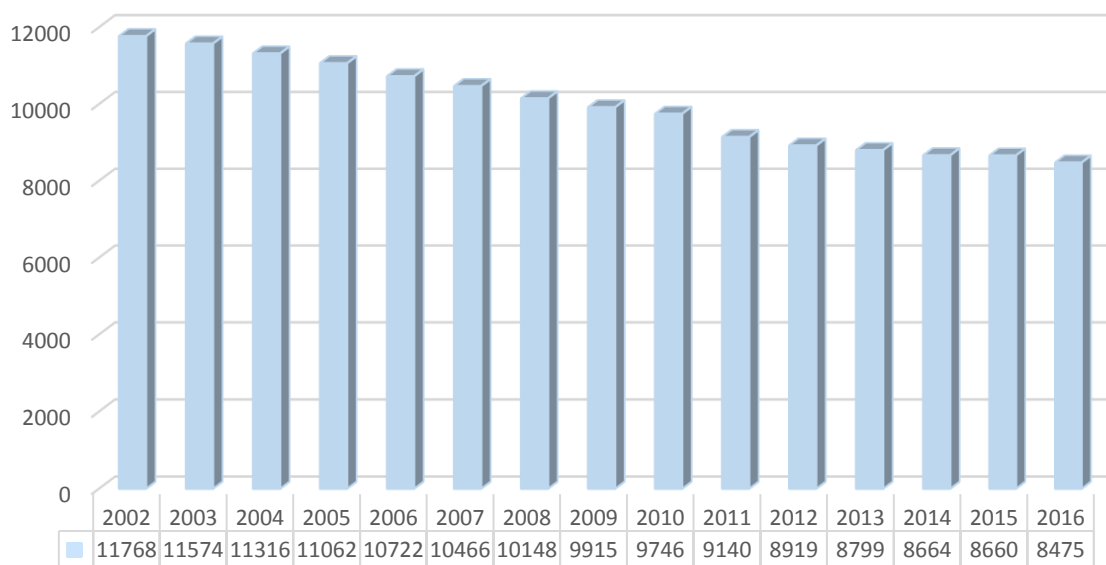
Съгласно данни на НСИ за периода 2002-2016 г. броят на населението на община Бойчиновци намалява от 11768 д. на 8475 д. или с 3293 души, което представлява 28% намаление на населението за 15-годишния период. Тенденция на намаление на населението се отчита и на ниво област и район от ниво 2, но в по-ниска степен – в област Монтана населението за периода 2002-2016 г. намалява с 23,9%, в Северозападен район (за периода 2010-2016 г.) – с 13,2%, в страната средно – с 9,5% (табл.24, фиг.24, фиг.25).

Таблица 24. Брой и прираст на населението в област Монтана и по населени места в община Бойчиновци в периода 2002-2016 г. Източник: Национален статистически институт

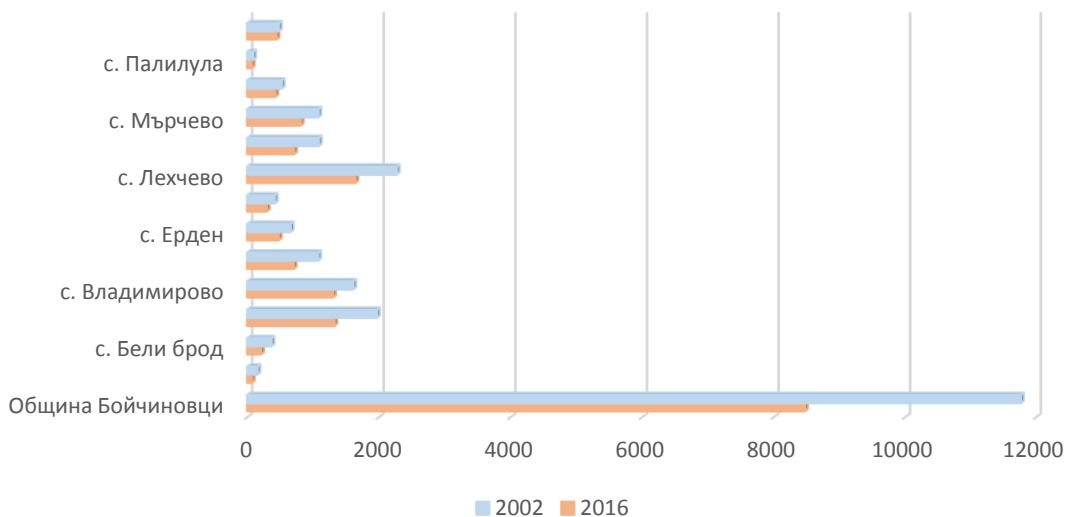
Населени места	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Прираст 2002-2016		
	бр.															Общ бр.	Ср.год.-бр.	Ср.год.-%
РБългария	7845841	7801273	7761049	7718750	7679290	7640238	7606551	7563710	7504868	7327224	7284552	7245677	7202198	7153784	7101859	-743982	-49599	-0.6
Област Монтана	176963	173596	170217	166775	164057	161161	158291	155899	153066	145984	143662	141596	139350	137188	134669	-42294	-2820	-1.6
Община Бойчиновци	11768	11574	11316	11062	10722	10466	10148	9915	9746	9140	8919	8799	8664	8660	8475	-3293	-220	-1.9
с. Бели брег	153	143	151	148	143	128	121	119	115	96	89	86	78	68	67	-86	-6	-3.7
с. Бели брод	366	351	334	315	299	281	263	247	228	227	219	215	204	219	208	-158	-11	-2.9
гр. Бойчиновци	1970	1916	1858	1812	1764	1710	1692	1648	1615	1524	1470	1446	1380	1322	1323	-647	-43	-2.2
с. Владимирово	1609	1583	1565	1566	1519	1515	1487	1453	1439	1398	1379	1354	1318	1338	1303	-306	-20	-1.3
с. Громшин	1075	1057	1018	979	942	914	893	865	829	794	774	754	731	717	703	-372	-25	-2.3
с. Ерден	657	653	636	615	611	583	566	561	550	547	529	528	514	485	479	-178	-12	-1.8
с. Кобиляк	416	404	394	379	364	348	332	339	389	304	302	298	292	312	296	-120	-8	-1.9
с. Лехчево	2270	2230	2196	2114	2079	2042	1975	1922	1887	1770	1726	1721	1680	1663	1641	-629	-42	-1.8
с. Мадан	1085	1078	1043	1033	972	951	899	861	825	735	714	708	716	734	709	-376	-25	-2.3
с. Мърчево	1078	1071	1047	1029	991	956	916	905	876	835	828	821	818	816	812	-266	-18	-1.6
с. Охрид	522	513	509	526	505	504	484	474	473	400	382	361	421	470	424	-98	-7	-1.3
с. Палилула	88	89	90	79	76	77	75	70	61	69	67	67	64	59	66	-22	-1	-1.7
с. Портитовци	479	486	475	467	457	457	445	451	459	441	440	440	448	457	444	-35	-2	-0.5
Гъстота на населението община Бойчиновци (д/кв.км)	38.2	37.6	36.7	35.9	34.8	34.0	32.9	32.2	31.6	29.7	29.0	28.6	28.2	28.2	27.6	-	-	-
Гъстота на населението област Монтана (д/кв.км)	48.7	47.8	46.8	45.9	45.1	44.3	43.5	42.9	42.1	40.2	39.5	39.0	38.3	37.8	37.1	-	-	-

Средногодишният темп на намаление на населението в община Бойчиновци в периода 2002-2016 г. е близък до средния за област Монтана и Северозападен район - минус 1,9% (средно с 220 д. годишно), на областно ниво е минус 1,6% (средно с 2820 д. годишно), в СЗР (за периода 2010-2016 г.) съответно – минус 1,9%.

Фигура 24. Брой на населението на община Бойчиновци в периода 2002-2016 г.

Фигура 25. Прираст на населението в населените места в община Бойчиновци в периода 2002-2016 г.

Източник: Национален статистически институт

Гъстотата на населението в общината в периода 2002-2016 г. намалява с над 10 души/кв.км – от 38.2 на 27.6 д/кв.км. Тенденцията е същата и за област Монтана, като гъстотата на населението намалява от 48.7 на 37.1 д/кв.км.

Към 31.12.2016 г. в селата в община Бойчиновци живеят 7152 души – 84,4% от населението на общината, а в гр. Бойчиновци – 1323 души, съответно 15,6% от населението на общината. Делът на селското население в област Монтана възлиза на 36,3% (48918 души), а на градското – 63,7% (85751 души).

Таблица 25. Брой население в градове и в селата в област Монтана и в община Бойчиновци и прираст в периода 2002-2016 г.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Прираст 2002-2016		
	бр.															Общ бр.	Ср.год.- бр.	Ср.го д.-%
РБългария - общо	7845841	7801273	7761049	7718750	7679290	7640238	7606551	7563710	7504868	7327224	7284552	7245677	7202198	7153784	7101859	-743982	-49599	-0,6%
В градовете	5461255	5441727	5431846	5416564	5425332	5403188	5407105	5401214	5375069	5324900	5307868	5291675	5267480	5227182	5204385	-256870	-17125	-0,3%
В селата	2384586	2359546	2329203	2302186	2253958	2237050	2199446	2162496	2129799	2002324	1976684	1954002	1934718	1926602	1897474	-487112	-32474	-1,4%
Област Монтана - общо	176963	173596	170217	166775	164057	161161	158291	155899	153066	145984	143662	141596	139350	137188	134669	-42294	-2820	-1,6%
В градовете	108871	106624	105005	103186	102462	100758	99852	98743	97024	93267	92166	91026	89572	87012	85751	-23120	-1541	-1,4%
В селата	68092	66972	65212	63589	61595	60403	58439	57156	56042	52717	51496	50570	49778	50176	48918	-19174	-1278	-1,9%
Община Бойчиновци - общо	11768	11574	11316	11062	10722	10466	10148	9915	9746	9140	8919	8799	8664	8660	8475	-3293	-220	-1,9%
В градовете	1970	1916	1858	1812	1764	1710	1692	1648	1615	1524	1470	1446	1380	1322	1323	-647	-43	-2,2%
В селата	9798	9658	9458	9250	8958	8756	8456	8267	8131	7616	7449	7353	7284	7338	7152	-2646	-176	-1,8%

Източник: Национален статистически институт

Средногодишният темп на намаление на населението в селата в община Бойчиновци в периода 2002-2016 г. е минус 1,8% и е близък до този на селата в област Монтана – минус 1,9%, но е по-висок от средния за страната – минус 1,4%. Съотношението на средногодишния темп на намаление на населението в градовете в страната, в градовете в област Монтана и в гр. Бойчиновци е минус 0,3%: минус 1,4%: минус 2,2%.

В границите на община Бойчиновци, най-малки демографски загуби в разглеждания 15-годишен период се наблюдават в селата Портитовци, Охрид и Владимирово – намаление на населението съответно със 7,3%, 18,8% и 19%, а най-големи – в селата Бели брег и Бели брод, в които населението намалява съответно с 56,2% и 43,2%. Населението на общинския център – гр. Бойчиновци, намалява с 32,8% - по-голям процент на намаление от средния за общината (28%).

По данни на ГД ГРАО населението на община Бойчиновци към 15.01.2017 г. е 8884 д. по постоянен адрес (5,7% от населението на област Монтана по постоянен адрес) и 9240 д. по настоящ адрес (6,3% от населението на област Монтана по настоящ адрес). За периода 2011-2015 г. населението по постоянен адрес намалява с 5,6%, а по настоящ – с 1,4%. Различията с данните на НСИ се дължат на методическия подход при регистрирането на населението и на временно отсъстващите лица.

Таблица 26. Брой на населението в населените места в община Бойчиновци по постоянен и настоящ адрес в периода 2011-2015 г.

Населени места	2011		2012		2013		2014		2015	
	постоянен адрес	настоящ адрес	постоянен адрес	настоящ адрес	постоянен адрес	настоящ адрес	постоянен адрес	настоящ адрес	постоянен адрес	настоящ адрес
гр. Бойчиновци	1739	1561	1699	1588	1676	1497	1652	1462	1631	1419
с. Бели брег	61	106	58	99	55	96	46	89	40	77
с. Бели брод	212	216	207	218	191	216	189	209	183	229
с. Владимирово	1407	1442	1404	1452	1382	1437	1358	1412	1350	1446
с. Громшин	836	821	820	814	808	805	776	793	758	778
с. Ерден	559	530	552	522	543	534	534	520	516	495
с. Кобиляк	273	361	272	355	271	349	272	347	263	374
с. Лехчево	1932	1842	1908	1816	1913	1837	1892	1817	1867	1795
с. Мадан	750	764	725	747	706	751	693	764	682	789
с. Мърчево	840	886	826	887	828	892	810	889	803	896

с. Охрид	386	458	375	439	360	416	345	499	351	534
с. Палилула	53	72	53	72	50	72	48	67	48	63
с. Портитовци	470	458	471	450	472	454	482	470	494	490
Общо за общината	9518	9517	9370	9379	9255	9356	9097	9347	8986	9385

*Източник: ГРАО***Естествен и механичен прираст**

Промените в броя и структурата на населението на общината се определят от неговото естествено развитие и миграционните процеси.

Естественото възпроизводство на населението е фактор за демографската жизненост на населените места. Компонентите на естественото възпроизводство оказват влияние и върху възрастовата структура на населението. От равнището на раждаемостта се влияят и някои от специфичните възрастови контингенти, които са важни за обектите на образователната инфраструктура – детски заведения, училища и др.

Статистическите данни на НСИ показват, че в периода 2011-2015 г. броят на живородените в община Бойчиновци бележи тенденция на намаление (с изключение на 2012 г.) от 84 на 72 души годишно. През 2016 г. негативната тенденция е прекъсната и броят на живородените в общината възлиза на 81 души – нарастване с 9 души спрямо 2015 г.

Коефициентът на раждаемост средно за общината през 2016 г. е 9,6‰, като за разглеждания период 2011-2016 г. се движи в диапазона между 8,3‰ (през 2015 г.) и 9,8‰ (през 2012 г.). В териториален аспект, през 2016 г. общината е с по-високи стойности на раждаемостта от средните за област Монтана – 8,1‰, Северозападен район – 8,1‰ и страната – 9,1‰.

През периода 2011-2016 г. броят на умрелите в общината се движи в границите на 228 души до 297 души. Това формира коефициент на смъртност за периода в рамките на 26,9‰ (през 2016 г.) до 33,3‰ (през 2012 г.) Смъртните случаи са близо 3 пъти повече от случаите на раждане. За разлика от положителната тенденция при коефициента на раждаемост в общината в сравнение с областта и страната, следва да се отбележи, че смъртността е значително по-висока от средната за област Монтана и страната – през 2016 г. коефициентът на смъртност за област Монтана средно възлиза на 21,3‰, за СЗР – 19,7‰ и за страната – 15,1‰.

Развитието на естественото възпроизводство на населението на общината по населени места се вижда от данните в таблица 27:

Таблица 27. Брой живородени, брой умрели, коефициент на раждаемост, коефициент на смъртност, коефициент на естествен прираст на населението на община Бойчиновци и област Монтана в периода 2011-2016 г.

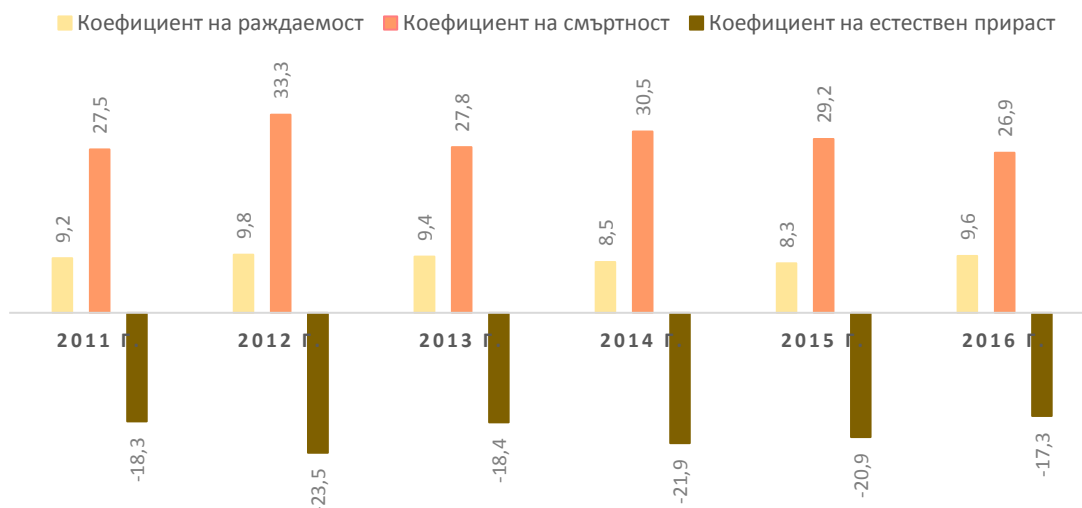
Населен и места	Живородени						Умрели						Естествен прираст					
	20 11	20 12	20 13	20 14	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
РБългар ия	70 84	69 12	66 57	67 58	6595 0	6498 4	1082 58	1092 81	1043 45	1089 52	1101 17	10758 0	-37412	-40160	-37767	-41367	-44167	-42596
Област Монтана	12 64	12 49	11 93	11 87	1118	1106	3075	3101	2871	2988	2950	2896	-1811	-1852	-1678	-1801	-1832	-1790
Община Бойчин овци	84	87	83	74	72	81	251	297	245	264	253	228	-167	-210	-162	-190	-181	-147
с. Бели брег	0	0	0	0	0	0	5	4	4	7	8	0	-5	-4	-4	-7	-8	0
с. Бели брод	1	0	2	1	3	1	11	5	10	9	6	10	-10	-5	-8	-8	-3	-9
гр. Бойчино вци	15	10	7	10	10	12	32	44	34	42	35	29	-17	-34	-27	-32	-25	-17
с. Владими рово	12	18	10	11	15	6	52	51	45	52	45	38	-40	-33	-35	-41	-30	-32
с. Громшин	6	10	8	7	1	11	17	25	23	15	28	20	-11	-15	-15	-8	-27	-9
с. Ерден	6	4	3	3	1	1	12	18	11	14	16	14	-6	-14	-8	-11	-15	-13
с. Кобиляк	0	3	2	3	2	1	9	7	14	11	8	14	-9	-4	-12	-8	-6	-13
с. Лехчево	26	16	18	12	13	24	38	54	34	35	46	40	-12	-38	-16	-23	-33	-16
с. Мадан	11	8	9	7	8	4	24	37	18	26	19	25	-13	-29	-9	-19	-11	-21
с. Мърчево	2	9	11	6	7	9	30	24	28	26	21	19	-28	-15	-17	-20	-14	-10
с. Охрид	2	1	2	2	3	3	10	17	17	16	11	9	-8	-16	-15	-14	-8	-6
с. Палилул а	0	1	0	0	1	0	2	2	2	3	4	1	-2	-1	-2	-3	-3	-1
с. Портито вци	3	7	11	12	8	9	9	9	5	8	6	9	-6	-2	6	4	2	0
на 1000 души от населението - ‰																		
РБългар ия	9.6	9.5	9.2	9.4	9.2	9.1	14.7	15.0	14.4	15.1	15.3	15.1	-5.1	-5.5	-5.2	-5.7	-6.2	-6.0
Област Монтана	8.6	8.6	8.4	8.5	8.1	8.1	20.9	21.4	20.1	21.3	21.3	21.3	-12.3	-12.8	-11.7	-12.8	-13.2	-13.2
Община Бойчин овци	9.2	9.8	9.4	8.5	8.3	9.6	27.5	33.3	27.8	30.5	29.2	26.9	-18.3	-23.5	-18.4	-21.9	-20.9	-17.3
с. Бели брег	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	52.1	44.9	46.5	89.7	117. 6	0.0	-52.1	-44.9	-46.5	-89.7	-117.6	0.0
с. Бели брод	4.4	0.0	9.3	4.9	13.7	4.8	48.5	22.8	46.5	44.1	27.4	48.1	-44.1	-22.8	-37.2	-39.2	-13.7	-43.3

гр. Бойчиновци	9.8	6.8	4.8	7.2	7.6	9.1	21.0	29.9	23.5	30.4	26.5	21.9	-11.2	-23.1	-18.7	-23.2	-18.9	-12.8
с. Владимирово	8.6	13.1	7.4	8.3	11.2	4.6	37.2	37.0	33.2	39.5	33.6	29.2	-28.6	-23.9	-25.8	-31.1	-22.4	-24.6
с. Громшин	7.6	12.9	10.6	9.6	1.4	15.6	21.4	32.3	30.5	20.5	39.1	28.4	-13.9	-19.4	-19.9	-10.9	-37.7	-12.8
с. Ерден	11.0	7.6	5.7	5.8	2.1	2.1	21.9	34.0	20.8	27.2	33.0	29.2	-11.0	-26.5	-15.2	-21.4	-30.9	-27.1
с. Кобиляк	0.0	9.9	6.7	10.3	6.4	3.4	29.6	23.2	47.0	37.7	25.6	47.3	-29.6	-13.2	-40.3	-27.4	-19.2	-43.9
с. Лехчево	14.7	9.3	10.5	7.1	7.8	14.6	21.5	31.3	19.8	20.8	27.7	24.4	-6.8	-22.0	-9.3	-13.7	-19.8	-9.8
с. Мадан	15.0	11.2	12.7	9.8	10.9	5.6	32.7	51.8	25.4	36.3	25.9	35.3	-17.7	-40.6	-12.7	-26.5	-15.0	-29.6
с. Мърчево	2.4	10.9	13.4	7.3	8.6	11.1	35.9	29.0	34.1	31.8	25.7	23.4	-33.5	-18.1	-20.7	-24.4	-17.2	-12.3
с. Охрид	5.0	2.6	5.5	4.8	6.4	7.1	25.0	44.5	47.1	38.0	23.4	21.2	-20.0	-41.9	-41.6	-33.3	-17.0	-14.2
с. Палилула	0.0	14.9	0.0	0.0	16.9	0.0	29.0	29.9	29.9	46.9	67.8	15.2	-29.0	-14.9	-29.9	-46.9	-50.8	-15.2
с. Портитовци	6.8	15.9	25.0	26.8	17.5	20.3	20.4	20.5	11.4	17.9	13.1	20.3	-13.6	-4.5	13.6	8.9	4.4	0.0

Източник: Национален статистически институт

Посоченото съотношение на раждаемостта и смъртността формира и отрицателните стойности на естествения прираст, който варира между минус 17,3‰ (през 2016 г.) и минус 23,5‰ (през 2012 г.) при средно за областта през 2016 г. – минус 13,2‰ и за страната – минус 6‰ (фиг.26).

Фигура 26. Естествен прираст на населението на община Бойчиновци в периода 2011-2016 г., ‰

Източник: Национален статистически институт

През 2016 г. раждаемостта е най-висока в селата Портитовци, Громшин и Лехчево, а смъртността – в селата Бели брод, Кобиляк и Мадан. Естественят прираст е с най-ниска отрицателна стойност в с. Лехчево, с. Мърчево, с. Громшин и гр. Бойчиновци. В последните години единствено в с. Портитовци естественят прираст е положителен или нулев.

За равнището на раждаемостта и възпроизводството на население основно значение оказват родилните контингенти и тяхната фертилност. Към 31.12.2016 г. родилните контингенти на общината са 1751 (жени във възрастовата група 15-49 г.) Характерното в периода 2011-2016 г. е, че над 90% (през 2016 г. – 89%) от ражданията се осъществяват от жените на възраст 15 до 34 години, които през 2016 г. са 737. По същество това е характерно и за област Монтана средно (табл.28)

Таблица 28. Брой раждания в община Бойчиновци по възраст на майката за периода 2011-2016 г.

Година	Област/община	Общо раждания - бр.	Раждания по възраст на майката от 15 до 34 г. - бр.	Дял на ражданията по възраст на майката от 15 до 34 г. от всички раждания - %	под 20 г. - бр.	20 - 24 г. - бр.	25 - 29 г. - бр.	30 - 34 г. - бр.	35 - 39 г. - бр.	40 - 44 г. - бр.	45 + г. - бр.
2011	Област Монтана	1264	1177	93	218	407	335	217	77	10	-
	Община Бойчиновци	84	83	99	22	35	18	8	1	-	-
2012	Област Монтана	1249	1122	90	233	378	331	180	106	19	2
	Община Бойчиновци	87	82	94	25	22	18	17	4	1	-
2013	Област Монтана	1193	1098	92	203	383	306	206	75	20	-
	Община Бойчиновци	83	76	92	16	24	18	18	5	2	-
2014	Област Монтана	1187	1089	92	190	377	349	173	81	17	-
	Община Бойчиновци	74	69	93	17	24	18	10	5	-	-
2015	Област Монтана	1118	1001	90	176	308	337	180	99	15	3
	Община Бойчиновци	72	70	97	14	24	14	18	2	-	-
2016	Област Монтана	1106	996	90	191	297	326	182	84	23	3
	Община Бойчиновци	81	72	89	18	26	19	9	7	2	-

Източник: Национален статистически институт

Механичното движение на населението на община Бойчиновци в периода 2011-2016 г. като цяло показва, че броят на заселените лица е по-голям от броя на изселените,

което формира положителен механичен прираст за периода – в границите на 1,8‰ до 20,4‰ (с изключение на годините 2012 и 2016, когато механичният прираст е отрицателен, но минимален, съответно минус 1,2‰ и минус 4,5‰) – табл.29, фиг. 27. За сравнение, механичният прираст за област Монтана средно за 2016 г. е минус 5,4‰, а за страната – минус 1,3‰.

Таблица 29. Брой заселени, брой изселени, коефициент на механичен прираст на населението на община Бойчиновци и област Монтана в периода 2011-2016 г.

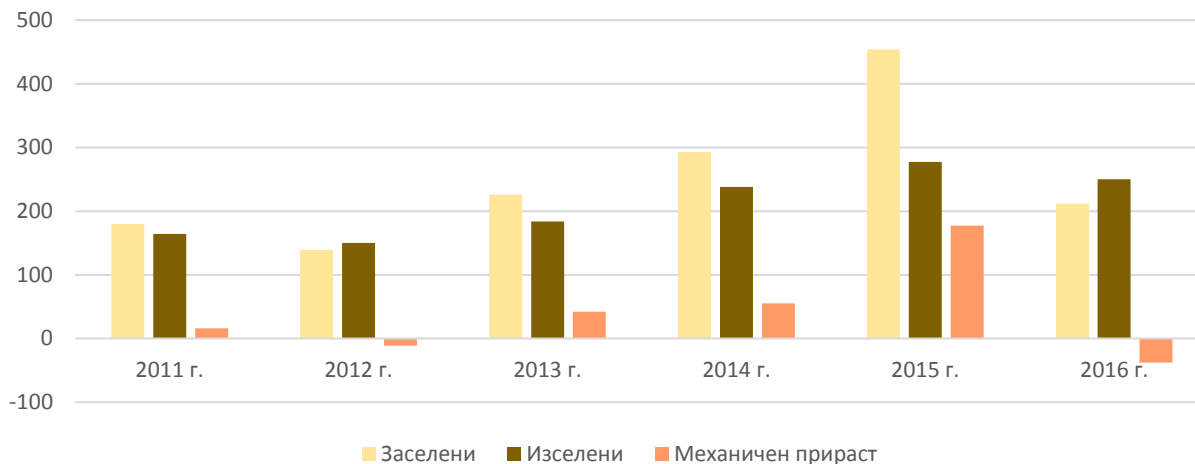
Населени места	Заселени						Изселени						Механичен прираст					
	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.	г.
РБългария	95388	96300	104948	121135	144425	117255	100163	98812	106056	123247	148672	126584	-4795	-2512	-1108	-2112	-4247	-9329
Област Монтана	2082	1926	2283	2844	3875	2600	2550	2396	2671	3289	4205	3329	-468	-470	-388	-445	-330	-729
Община Бойчиновци	180	139	226	293	454	212	164	150	184	238	277	250	16	-11	42	55	177	-38
с. Бели брег	8	1	3	5	2	4	4	4	2	6	4	5	4	-3	1	-1	-2	-1
с. Бели брод	3	1	14	6	23	5	4	4	10	9	5	7	-1	-3	4	-3	18	-2
гр. Бойчиновци	13	13	19	27	34	44	41	33	16	61	67	26	-28	-20	3	-34	-33	18
с. Владимир ово	38	42	38	34	70	30	16	28	28	29	20	33	22	14	10	5	50	-3
с. Громшин	11	10	15	9	33	18	18	15	20	24	20	23	-7	-5	-5	-15	13	-5
с. Ерден	15	6	22	10	2	15	5	10	15	13	16	8	10	-4	7	-3	-14	7
с. Кобиляк	0	4	11	10	35	4	10	2	3	8	9	7	-10	2	8	2	26	-3
с. Лехчево	7	18	41	16	51	31	28	24	30	34	35	37	-21	-6	11	-18	16	-6
с. Мадан	5	12	14	37	59	18	14	4	11	10	30	22	-9	8	3	27	29	-4
с. Мърчево	41	20	37	32	43	20	9	12	27	15	31	14	32	8	10	17	12	6
с. Охрид	22	5	6	84	81	4	5	7	12	10	24	44	17	-2	-6	74	57	-40
с. Палилула	1	1	2	3	5	8	3	2	0	3	7	0	-2	-1	2	0	-2	8

с. Портитовци	16	6	4	20	16	11	7	5	10	16	9	24	9	1	-6	4	7	-13
на 1000 души от населението - ‰																		
РБългари	13.0	13.2	14.5	16.8	20.2	16.5	13.7	13.6	14.6	17.1	20.8	17.8	-0.7	-0.3	-0.2	-0.3	-0.6	-1.3
Област Монтана	14.3	13.4	16.1	20.4	28.2	19.3	17.5	16.7	18.9	23.6	30.7	24.7	-3.2	-3.3	-2.7	-3.2	-2.4	-5.4
Община Бойчиновци	19.7	15.6	25.7	33.8	52.4	25.0	17.9	16.8	20.9	27.5	32.0	29.5	1.8	-1.2	4.8	6.3	20.4	-4.5
с. Бели брег	83.3	11.2	34.9	64.1	29.4	59.7	41.7	44.9	23.3	76.9	58.8	74.6	41.7	-33.7	11.6	-12.8	-29.4	-14.9
с. Бели брод	13.2	4.6	65.1	29.4	105.0	24.0	17.6	18.3	46.5	44.1	22.8	33.7	-4.4	-13.7	18.6	-14.7	82.2	-9.6
гр. Бойчиновци	8.5	8.8	13.1	19.6	25.7	33.3	26.9	22.4	11.1	44.2	50.7	19.7	-18.4	-13.6	2.1	-24.6	-25.0	13.6
с. Владимир ово	27.2	30.5	28.1	25.8	52.3	23.0	11.4	20.3	20.7	22.0	14.9	25.3	15.7	10.2	7.4	3.8	37.4	-2.3
с. Громшин	13.9	12.9	19.9	12.3	46.0	25.6	22.7	19.4	26.5	32.8	27.9	32.7	-8.8	-6.5	-6.6	-20.5	18.1	-7.1
с. Ерден	27.4	11.3	41.7	19.5	4.1	31.3	9.1	18.9	28.4	25.3	33.0	16.7	18.3	-7.6	13.3	-5.8	-28.9	14.6
с. Кобиляк	0.0	13.2	36.9	34.2	112.2	13.5	32.9	6.6	10.1	27.4	28.8	23.6	-32.9	6.6	26.8	6.8	83.3	-10.1
с. Лехчево	4.0	10.4	23.8	9.5	30.7	18.9	15.8	13.9	17.4	20.2	21.0	22.5	-11.9	-3.5	6.4	10.7	9.6	-3.7
с. Мадан	6.8	16.8	19.8	51.7	80.4	25.4	19.0	5.6	15.5	14.0	40.9	31.0	-12.2	11.2	4.2	37.7	39.5	-5.6
с. Мърчево	49.1	24.2	45.1	39.1	52.7	24.6	10.8	14.5	32.9	18.3	38.0	17.2	38.3	9.7	12.2	20.8	14.7	7.4
с. Охрид	55.0	13.1	16.6	199.5	172.3	9.4	12.5	18.3	33.2	23.8	51.1	103.8	42.5	-5.2	-16.6	175.8	121.3	-94.3
с. Палилула	14.5	14.9	29.9	46.9	84.7	121.2	43.5	29.9	0.0	46.9	118.6	0.0	-29.0	-14.9	29.9	0.0	-33.9	121.2

с. Портитовци	36. 3	13. 6	9.1	44. 6	35. 0	24. 8	15. 9	11. 4	22. 7	35. 7	19. 7	54. 1	20. 4	2.3	- 13. 6	8.9	15. 3	- 29. 3
------------------	----------	----------	-----	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	-----	---------------	-----	----------	---------------

Източник: Национален статистически институт

Фигура 27. Механичен прираст на населението на община Бойчиновци в периода 2011-2016 г., %

Източник: Национален статистически институт

Трудов потенциал и пазар на труда, трудова заетост

Трудов потенциал

Икономически активното население определя параметрите на работната сила, включваща заетите и безработните лица. Данните на НСИ от последното преброяване на населението през 2011 г. показват, че общият брой на икономически активните лица в общината във възрастовата група над 15 г. е 2743 души – 34% от населението в същата възрастова група, а на икономически неактивните лица – 5336 души (66%). Това е индикатор за непълното използване на трудовия потенциал на населението в общината. За сравнение – за област Монтана стойностите на показателя са 47,1% (икономически активни лица от населението на 15 и повече години) и 52,9% (икономически неактивни лица), а за страната средно – 52,1% и 47,9% (Табл.30). По населени места се наблюдават различия, като по-висок от средния за общината е дялът на икономически активните лица в центъра на общината – гр. Бойчиновци и в селата Владимирово, Громшин, Лехчево и Портитовци (в последното село високият дял на икономически активни лица се дължи на високия брой безработни лица – 94 при заети - 54). Много висок е дялът на икономически неактивните лица в селата Бели брег – 87,2% и Палилула – 85,9%.

Таблица 30. Население на 15 и повече години по икономическа активност в област Монтана и по населени места в община Бойчиновци към 01.02.2011 г.

Населени места	Население на 15 и повече години - бр.	Икономически активни				Икономически неактивни	
		общо - бр.	отн. дял - %	заети	безработни	общо - бр.	отн. дял - %
Р България	6389298	3329683	52.1	2834834	494849	3059615	47.9
Област Монтана	129138	60803	47.1	47485	13318	68335	52.9
Община Бойчиновци	8079	2743	34.0	1825	918	5336	66.0
гр. Бойчиновци	1419	603	42.5	436	167	816	57.5
с. Бели брег	94	12	12.8	82	87.2
с. Бели брод	223	67	30.0	35	32	156	70.0
с. Владимирово	1181	428	36.2	277	151	753	63.8
с. Громшин	712	262	36.8	139	123	450	63.2
с. Ерден	498	141	28.3	120	21	357	71.7
с. Кобиляк	291	80	27.5	62	18	211	72.5
с. Лехчево	1509	503	33.3	371	132	1006	66.7
с. Мадан	661	167	25.3	87	80	494	74.7
с. Мърчево	741	231	31.2	157	74	510	68.8
с. Охрид	345	91	26.4	74	17	254	73.6
с. Палилула	71	10	14.1	61	85.9
с. Портитовци	334	148	44.3	54	94	186	55.7

Източник: Национален статистически институт

В категорията на икономически активното население от значение е броят на заетите лица. Съгласно данни от преброяването на населението през 2011 г., броят на заетите лица в общината съставлява 66,5% от икономически активните лица при средно за областта – 78,1% и за страната – 85,1%. По-висок от средния за общината е делът на заетите лица в гр. Бойчиновци и селата Ерден, Охрид, Кобиляк и Лехчево. Най-нисък е делът на заетите лица в селата Мадан, Бели брод и Громшин. 23,9% (436 души) от заетите лица в общината са в общинския център – гр. Бойчиновци, 20,3% - в с. Лехчево (371 души) и 15,2% (277 души) - в с. Владимирово.

В сравнение с 2001 г., броят на икономически активните лица в община Бойчиновци през 2011 г. е значително по-нисък (намалява с 24,1%), като причините са в общото намаление на населението в общината. Същата тенденция се наблюдава и на областно ниво, но в по-малко негативна степен (намаление с 13,3%). Икономически неактивните

лица в общината в периода 2001-2011 г. намаляват със 730 лица, като такава е тенденцията и средно за област Монтана (табл.31).

Таблица 31. Население на 15 и повече години по икономическа активност в област Монтана и в община Бойчиновци при последните две преброявания на населението през 2001 г. и 2011 г.

Населено място	Икономически активни лица - брой		Коефициент на икономическа активност - %		Икономически неактивни лица - брой	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Община Бойчиновци	6163	2743	58.1	34	6066	5336
Област Монтана	93874	60803	60.4	47.1	87623	68335

Източник: Национален статистически институт

Безработица

По данни на административната статистика на Агенцията по заетостта коефициентът на регистрираната безработица в община Бойчиновци през 2015 г. възлиза на 41%, което представлява нарастване с близо 10% в сравнение с 2011 г., но в сравнение с 2014 г. безработицата спада с 1,6% (2014 г. – 42,6%) – табл.16. Общината е в много по-неблагоприятна позиция от средното ниво за област Монтана и за страната, където коефициентът на безработица през 2015 г. е съответно 8,2% и 9,1% (съгласно данни на НСИ).

Съгласно данни на Агенцията по заетостта броят на регистрираните безработни лица в община Бойчиновци в периода 2011-2014 г. непрекъснато нараства и през 2014 г. достига 1158 души. Негативната тенденция е прекъсната през 2015 г., когато броят на безработните лица намалява с 44 души и възлиза на 1114 души. Делът на безработните жени от всички безработни лица през разглеждания период 2011-2015 г. се движи в границите на 45,7% (през 2013 г.) до 50,5% (през 2014 г.) Делът на безработните лица на възраст до 29 г. през 2015 г. е 15,1% от всички регистрирани безработни лица и намалява с 5,4% спрямо 2011 г., въпреки нарастването на абсолютния брой на регистрираните безработни лица. Делът на безработните лица, самоопределили се като роми, също намалява с над 10% за периода 2011-2015 г. и през 2015 г. възлиза на 11,2%. Разглеждани по степен на образование, преобладава делът на нискообразованите и неквалифицираните безработни. Най-голям е делът на регистрираните безработни лица с начално и по-ниско образование – 39,9% и със средно и средно професионално образование – 38,3%. Голям е делът на безработните лица сред ромското население,

което е с лоши или изобщо без трудови навици. Висшистите са много малко, което показва тенденцията те да мигрират трайно от общината.

Таблица 32. Равнище на безработица в община Бойчиновци в периода 2011-2015 г.

Показател		2011	2012	2013	2014	2015
Регистрирани безработни лица	общ бр.	847	993	1017	1158	1114
	от тях, жени	404	479	465	585	562
Регистрирани безработни до 29 г. вкл.	бр.	174	223	222	193	168
	%	20.5	22.5	21.8	16.7	15.1
Регистрирани безработни лица, самоопределили се като роми	бр.	192	134	164	182	125
	%	22.7	13.5	16.1	15.7	11.2
Регистрирани безработни лица с висше образование	бр.	11	9	9	3	8
	%	1.3	0.9	0.9	0.3	0.7
Регистрирани безработни лица със средно и средно професионално образование	бр.	345	400	430	463	427
	%	40.7	40.3	42.3	40.0	38.3
Регистрирани безработни лица с основно образование	бр.	188	203	196	244	235
	%	22.2	20.4	19.3	21.1	21.1
Регистрирани безработни лица с начално и по-ниско образование	бр.	303	381	382	448	444
	%	35.8	38.4	37.6	38.7	39.9
Равнище на безработица	%	31.6	36.5	37.4	42.6	41

Източник: Агенция по заетостта

Основни изводи и тенденции в демографското развитие и развитието на пазара на труда:

- Демографското развитие на общината следва общите тенденции, характерни за повечето общини, разположени в селски райони в страната; наблюдава се тенденция на постепенно застаряване на населението, характерна в особено силна степен за Северозападен район, част от който е община Бойчиновци. Показателен за това е коефициентът на възрастова зависимост, който в общината се движи в границите на 78-80% в периода 2011-2015 г. при средно за областта – 63,5% и за страната – 52,4%
- Намалението на броя на населението е резултат основно от отрицателния естествен прираст; средногодишният темп на намаление на населението е близък до средния за област Монтана и за страната; като резултат намалява и гъстотата на населението

- Тенденцията на намаление на населението на общината в периода 2011-2015 г. е с по-ниски темпове, през 2015 г. населението в някои от населените места (селата Владимирowo, Кобиляк, Мадан, Охрид, Портитовци) дори нараства; през 2016 г. обаче темпът на намаление средно за общината е минус 2,1%
- Коефициентът на раждаемост в общината е по-висок от средния за областта и за страната; коефициентът на смъртност обаче е значително по-висок от средния за област Монтана и за страната; това е причината и за по-високите отрицателни стойности на естествения прираст в община Бойчиновци от средните за област Монтана и за страната
- Налице е по-слабо изразено намаление на родилните контингенти и на най-репродуктивната възрастова група (15-34 г.) в сравнение с общата тенденция за страната и областта; положителен факт е, че населението във възрастовата група 20-29 г. в общината нараства с 6,8% за периода 2011-2016 г.
- Механичният прираст на населението е положителен, с изключения в отделни години
- Половата структура на населението в община Бойчиновци е с по-благоприятна пропорция от средната за областта и страната – на практика броят на жените е равен на броя на мъжете
- Делът на населението в трудоспособна и в над трудоспособна възраст в общината от общото население е по-нисък в сравнение със средното за област Монтана и страната ниво; при възрастовата група на населението в под трудоспособна възраст не се наблюдават съществени различия между общината, средното за област Монтана и средното за страната; към 31.12.2016 г. делът на населението на възраст 65+ е 42,6% от населението на общината, а това на възраст 0-15 г. е едва 14,7%.
- Коефициентът на демографско заместване (възпроизводството на трудоспособното население) е по-нисък от средния за страната и областта
- Населението в община Бойчиновци е с по-нисък образователен ценз в сравнение със средното за област Монтана и за страната; образователното равнище е по-високо в общинския център – гр. Бойчиновци
- В етническата структура на населението основна етническа група е българската. Ромският етнос (съгласно доброволното самоопределение на населението) е съсредоточен в няколко населени места - предимно селата Портитовци, Мадан, Ерден и Громшин; намалението на ромския етнос с над 5% и съответно

увеличението на българската етническа група със сходен процент между последните две преброявания на населението се дължи преди всичко на въвеждането на възможността за доброволно самоопределение на населението през 2011 г.

- Очертава се тенденция на обезлюдяване на малките и по-отдалечени населени места в общината, основен проблем е тяхната периферност и изолация (най-негативни са тенденциите в селата Бели брег, Бели брод и Палилула)
- Икономическата активност на населението в община Бойчиновци е сравнително ниска, по-ниска от средната за областта и страната; поради застаряващото население в някои населени места делът на икономически неактивните лица надвишава 70% от населението на съответното населено място
- За периода между двете преброявания на населението 2001-2011 г. броят на икономически активното население бележи намаление, като основна причина за това е, от една страна, общото намаление на населението в общината и процеса на неговото застаряване и от друга страна, социално-икономическото развитие на общината и влиянието/последичите от икономическата криза
- Има взаимовръзка между степен на образованост и квалификация и равнище на безработица и икономическо състояние на общината, което ще влияе върху социално-икономическото развитие на общината и в бъдеще – трудовият потенциал на общината е с незадоволителни качествени характеристики (по отношение на образование и квалификация и по отношение на възрастови особености)
- Изменението на коефициента на безработица в общината следва общите за страната тенденции, но с по-висок интензитет – в периода 2011-2014 г. нараства, а през 2015 г. негативната тенденция е прекъсната. Следва да се отбележи, че равнището на безработица в общината е 4 пъти по-високо от средното за област Монтана и средното за страната
- Положителна тенденция в периода 2011-2015 г. е намаляване на дела на безработните лица на възраст до 29 г. и на безработните лица, самоопределили се като роми
- В образователната структура най-висок е относителният дял на нискообразованите и неквалифицираните безработни (с начално и по-ниско образование – 39,9% и със средно и средно професионално образование – 38,3%)

- Обезпокоителен е процесът на влошаване на качеството на човешкия ресурс, което в средносрочен и дългосрочен аспект би могло да влоши още повече икономическия профил на общината
- Общината показва интензивни връзки със зоната на влияние на гр. Монтана по отношение на трудовата миграция
- Анализът на структурата на пазара на труда регистрира като цяло неблагоприятни тенденции, сред които най-ярко изразени са увеличаването на структурната безработица, влошаването на качеството на човешкия ресурс и „изтичането” на квалифицираната работна ръка. За тяхното преодоляване и стабилизиране на процесите сред икономически активното население е необходимо общината да играе активна роля на трудовия пазар чрез осъществяване на мерки, както за задържането на специалистите, така и за интеграцията на най-уязвимите групи сред безработните. Възможности трябва да се търсят както чрез реализацията на проекти за квалификация и преквалификация на безработни лица, така и чрез иновативни подходи, какъвто например е социалното предприемачество.

9.2. Икономика

Обща характеристика и структура на икономиката и нефинансови предприятия

За икономическото развитие на община Бойчиновци голяма роля имат секторите, свързани с природните ресурси. След финансовата криза развитието на икономиката в общината е изправено пред редица проблеми и е налице спад на броя на заетите лица.

Регистрираните предприятия на територията на община Бойчиновци към 31.12.2015 г. са 164 броя, което представлява 3,6% от предприятията в област Монтана. В структурата на фирмите по размер на заетост преобладават микро предприятията с до 9 заети лица - 95,1% от всички предприятия в общината (156 броя). Малките предприятия между 10 и 49 заети лица са 4,3% (7 броя). НСИ отчита и 1 голямо предприятие с над 50 заети лица. Средно за областта микро предприятията са 92%, малките – 6,4% и големите – 1,4% (табл.33).

В сравнение с 2010 г. броят на регистрираните предприятия в общината се увеличава с 5,8% (с 11 броя), като тенденциите в относителния дял на фирмите съобразно броя на заетите лица не показват съществени промени. Микро предприятията се

увеличават със 7,6% (от 145 на 156 броя), а малките намаляват с 30% (от 10 на 7 броя). Средно за областта увеличението (за периода 2010-2015 г.) е с 0,5%.

Предприемаческата активност в общината е по-ниска от средната за областта. Измерена с гъстотата на фирмите на 1000 човека тя е 18,9, което е под средното равнище за област Монтана – 33,7 на 1000.

Таблица 33. Брой предприятия от нефинансовия сектор на икономиката в област Монтана и в община Бойчиновци според броя на заетите лица в периода 2010-2015 г.

Групи предприятия		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Бр.							
Община Бойчиновци	Микро до 9 заети	145	146	150	148	152	156
	Малки от 10 до 49 заети	10	11	8	9	7	7
	Големи от 50 до 249 заети					1	1
	Общо за общината	155	157	158	157	160	164
Общо за област Монтана			4518	4551	4436	4490	4542
Отн. дял %							
Община Бойчиновци	Микро до 9 заети	93,5	93,0	94,9	94,3	95,0	95,1
	Малки от 10 до 49 заети	6,5	7,0	5,1	5,7	4,4	4,3
	Големи от 50 до 249 заети					0,6	0,6
	Общо за общината	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Източник: Национален статистически институт

Община Бойчиновци е с преобладаващо аграрен характер на икономиката. Въпреки това 24,4% от предприятията на територията на общината през 2015 г. са в сектора на селското, горско и рибно стопанство, 6,7% - в сектора на преработващата промишленост и останалите 63,4% са в сектора на услугите. В сравнение с 2010 г., нарастването на броя на селскостопанските предприятия е със 100% (от 20 на 40 броя). Предприятията от сектора на индустрията през 2015 г. нарастват незначително - с 3 бр. на годишна база и с 1 бр. спрямо 2010 г. Броят на предприятията в сектора на услугите намалява с 10,3% в периода 2010-2015 г. (от 116 на 104 бр.) Броят на предприятията в сферата на услугите в периода е 5 пъти по-голям от този в сферата на индустрията и над два пъти по-голям от този в сферата на селското стопанство – табл.34.

Таблица 34. Брой предприятия от нефинансовия сектор в община Бойчиновци според броя на заетите лица по икономически сектори в периода 2010-2015 г.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Общо за общината	155	157	158	157	160	164
Селско, горско и рибно стопанство	20	23	26	36	34	40
Индустрия	19	20	18	17	17	20
Услуги	116	114	114	105	109	104

Източник: Национален статистически институт

За периода 2010-2015 г. нетните приходи от продажби на предприятията в община Бойчиновци нарастват с 65,6%, а разходите за придобиване на ДМА – със 142,1%. За област Монтана (за периода 2011-2015 г.) нарастването на нетните приходи от продажби е с 23,7%.

Нетните приходи от продажби на човек от населението в общината през 2015 г. възлизат на 3400 лв. и нарастват с 89,9% за периода 2010-2015 г. За сравнение, делът на нетните приходи от продажби на човек от населението средно за област Монтана нараства с 31,6% за периода 2011-2015 г.

През 2015 г. нефинансовите предприятия в община Бойчиновци формират незначителен дял от нетните приходи от продажби на всички предприятия в област Монтана – 1,5%.

Таблица 35. Основни характеристики на предприятията от нефинансовия сектор на икономиката в община Бойчиновци и в област Монтана в периода 2010-2015 г.

Населено място	Показател	Мерна единица	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Прираст 2010/2015
Община Бойчиновци	Предприятия	бр.	155	157	158	157	160	164	5,8
	Произведена продукция	хил.лв.	22342	15982	18554	18700	21097	21967	-1,7
	Нетни приходи от продажби	хил.лв.	17715	20747	23030	25247	28410	29334	65,6
	Разходи за придобиване на ДМА	хил.лв.	3162	3937	2525	3608	3715	7654	142,1
Област Монтана	Предприятия	бр.		4518	4551	4436	4490	4542	0,5
	Нетни приходи от продажби	хил.лв.		1631192	1729017	1892672	1962605	2017490	23,7

Източник: Национален статистически институт

Таблица 36. Основни показатели за развитие на сектор индустрия и сектор услуги в икономиката на община Бойчиновци в периода 2010-2015 г.

Сектор индустрия								
	Мярка	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Прираст 2010/2015
Произведена продукция	хил.лв.	4275	5601	5290	5961	7536	7834	83,3
Приходи от дейността	хил.лв.	4771	6247	5468	6888	8348	8563	79,5
Нетни приходи от продажби	хил.лв.	4574	5488	4813	5914	7435	7592	66,0
Предприятия	бр.	19	20	18	17	17	20	5,3
Наети лица	бр.	102	103	90	95	111	131	28,4
Сектор услуги								
	Мярка	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Прираст 2010/2015
Произведена продукция	хил.лв.	1969	1891	2592	2722	2745	2822	43,3
Приходи от дейността	хил.лв.	8470	8295	9117	9651	10426	11070	30,7
Нетни приходи от продажби	хил.лв.	8349	8057	8921	9411	10109	10884	30,4
Предприятия	бр.	116	114	114	105	109	104	-10,3
Наети лица	бр.	128	122	130	117	109	126	-1,6

Източник: Национален статистически институт

Нетните приходи от продажби на предприятията и в двата сектора – на индустрията и на услугите, нарастват в периода 2010-2015 г. При сектора на индустрията нарастването е в по-голяма степен - с 66%, като промишлените предприятия формират 7592 хил. лв. нетни приходи от продажби през 2015 г. За разглеждания период секторът на услугите нараства в по-малка степен – с 30,4%, но въпреки това предприятията от този сектор формират по-високи нетни приходи от продажби - 10884 хил.лв. през 2015 г. – фиг.5.

Броят на наетите лица в предприятията в двата сектора през 2015 г. е почти равен, съответно в индустрията – 131 лица и в услугите – 126 лица. В периода 2010-2015 г. е налице тенденция на увеличение на броя на заетите в индустриалните предприятия – с 28,4%. В предприятията в сферата на услугите броят на наетите лица през 2015 г. нараства с 15,6% на годишна база (спрямо 2014 г.), но спрямо 2010 г. в сферата на услугите са наети 1,6% по-малко лица.

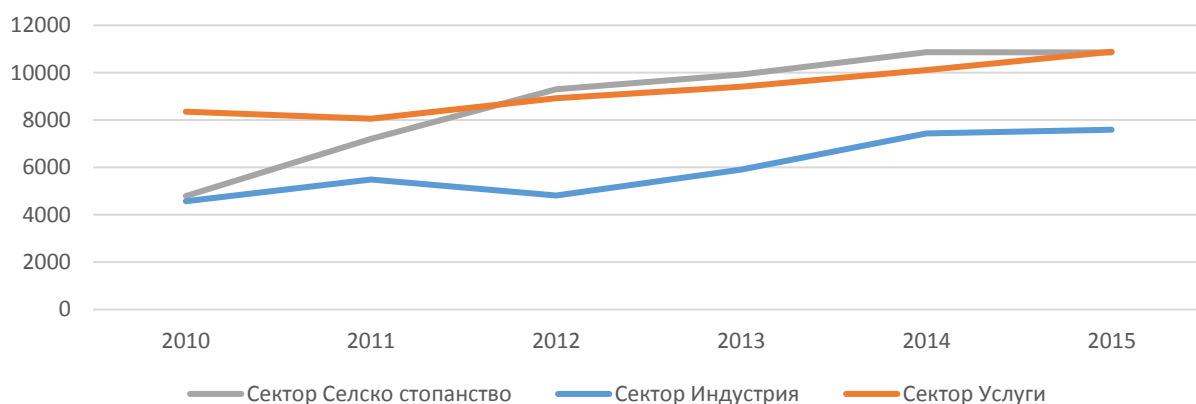
Таблица 37. Основни показатели за развитие на предприятията от селскостопанския сектор на икономиката на община Бойчиновци в периода 2010-2015 г.

	Мярка	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Прираст 2010/2015
Произведена продукция	хил.лв.	16098	8490	10672	10017	10816	11311	-29,7
Нетни приходи от продажби	хил.лв.	4792	7202	9296	9922	10866	10858	126,0
Предприятия	бр.	20	23	26	36	34	40	100,0

Източник: Национален статистически институт

Нетните приходи от продажби на предприятията в сектора на селското стопанство през 2015 г. достигат 10858 хил.лв. и са почти еднакви с тези, формирани от предприятията в сферата на услугите през същата година. Нарастването на нетните приходи от продажби на селскостопанските предприятия за периода 2010-2015 г. е с над 126% (от 4792 хил. лв. през 2010 г.) През 2015 г. на годишна база се регистрира минимално намаление с 0,07% - фиг.5.

Фигура 28. Нетни приходи от продажби по сектори в икономиката на община Бойчиновци в периода 2010-2015 г.

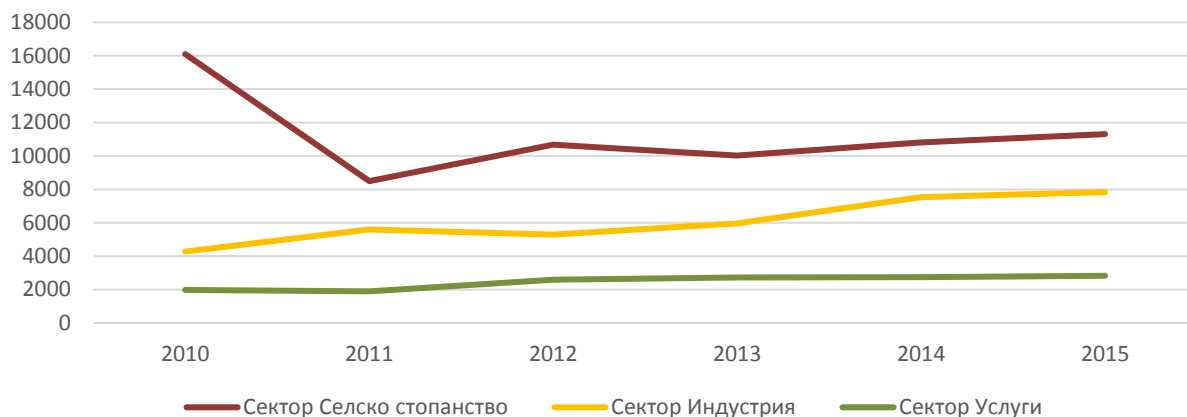

Източник: Национален статистически институт

Произведената продукция нараства в най-голяма степен в сектора на индустрията – с 83,3% за периода 2010-2015 г. Нарастването в сектора на услугите е с 43,3%. Въпреки че е най-значителна като абсолютна стойност, произведената продукция в сектора на селското стопанство за разглеждания период като цяло намалява с 29,7%, което се дължи на намалението с над 47% през 2011 г. спрямо 2010 г. От 2012 г. произведената продукция

от селскостопанските предприятия се стабилизира на над 10000 хил.лв. годишно и в периода 2012-2015 г. постепенно нараства, но не достига нивото от 2010 г.

Фигура 29. Произведена продукция по сектори в икономиката на община Бойчиновци в периода 2010-2015 г.

Източник: Национален статистически институт

Селско стопанство

Селското стопанство е важен структуроопределящ отрасъл в общинската икономика.

Земеделските територии заемат 24 600 ха – 80,08% от територията на общината. От тях 20 355 ха (82,74%) са ниви, 678 ха (2,75%) са трайни насаждения и 2864 ха (11,64%) са необработваеми земи и естествени ливади 702 ха (2,85%). В необработваемите земи влизат мери и пасища (11,64% от земеделските земи).

Таблица 38. Земеделски територии в община Бойчиновци

	Ха	Дял, %
Земеделски територии общо, в т.ч.	24600,69	100,00
Ниви /орна земя/	20355,80	82,74
ливади	702,31	2,85
Трайни насаждения, в т.ч.	678,16	2,75
- овощни градини	7,65	0,03
- лозя	378,43	1,54
- други трайни насаждения	292,21	1,19
Необработваеми земи	2864,42	11,64

Източник: Изготвена за целите на ОУП

Общата площ на обработваемите земи в община Бойчиновци към 2015/2016 г., описани съгласно Наредба 3/1999 за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани възлиза на 115764 дка и в периода 2011-2016 г. (разглеждано ежегодно) се запазва в почти същия размер (табл.39). На човек от населението обработваемата земя е 24,8 дка/човек, за сравнение стойностите на същия показател за областта са 13,8 дка/човек, за страната са 6,6 дка/човек.

Таблица 39. Брой и разпределение на земеделските стопанства в община Бойчиновци по стопански години според размера на обработваемата земя (дка)¹

	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016	
	Брой стопанства	Площи обработв аема земя	Брой стопанства	Площи обработв аема земя	Брой стопанства	Площи обработв аема земя	Брой стопанства	Площи обработв аема земя	Брой стопанства	Площи обработв аема земя
<0.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.1-4.9	19	41	11	17	10	20	11	22	13	34
5.0-9.9	10	148	13	93	10	72	11	75	10	66
10.0-19.9	12	108	26	360	22	303	21	270	19	165
20.0-49.9	16	492	20	658	15	491	16	618	14	454
50.0-99.9	10	816	9	607	16	1191	22	1620	23	1940
100.0-499.9	24	5507	24	6253	39	9350	39	8604	39	9125
>500	33	108000	34	111000	34	103224	35	105300	34	103980
Общо	124	115112	137	118988	146	114651	155	116509	152	115764

Източник: Описание в анкетен формуляр по Наредба 3/1999 за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани; Областна дирекция „Земеделие“, Монтана

Основните земеделски структури са: частни кооперации, земеделски фирми, арендатори, частни семейни стопанства и лични стопанства. Преобладаващи са частните земеделски стопанства с относително малки парцели земя (към 2016 г. 77,6% от земеделските стопанства са с ИЗП под 500 дка).

¹ В посочените в таблицата площи не се включват земите, обработвани на територията на община Бойчиновци от фирми и физически лица със седалище или адресна регистрация в друга област

Броят на земеделските стопанства към стопанска година 2015/2016 г. в община Бойчиновци е 152 (Табл.39). Най-голям е броят на земеделските стопанства (39 бр. – 25,7%) с използвана земеделска площ между 100 и 500 дка, следвани от тези с ИЗП над 500 дка (34 бр. – 22,4%). Двете групи общо формират 48% от всички земеделски стопанства в общината. Значително по-малък е броят на земеделските стопанства с ИЗП между 5 и 10 дка – 10 бр., между 0,1 и 5 дка – 13 бр. и между 20 и 50 дка – 14 бр. В периода 2011-2016 г. се забелязва тенденция на увеличаване броя на земеделските стопанства с ИЗП между 50 и 100 дка и между 100 и 500 дка и намаляване броя на стопанствата с ИЗП между 0,1 и 5 дка.

Към 2016 г. в 22,4% от земеделските стопанства е съсредоточена 89,8% от обработваемата земя в общината. Посоченото разпределение на земеделските стопанства позволява частично прилагане на високопродуктивни и ефективни технологии за произвеждането на конкурентоспособни селскостопански продукти.

Отрасълът на селското стопанство в общината се характеризира със специфични почвено-климатични условия, които са подходящи за развитие на растениевъдството и отглеждане на почти всички видове селскостопански култури, сред които най-разпространени са зърнено-житните култури и маслодайните култури (табл.40).

Таблица 40. Засети площи с основни земеделски култури в община Бойчиновци в периода 2007-2016 г.

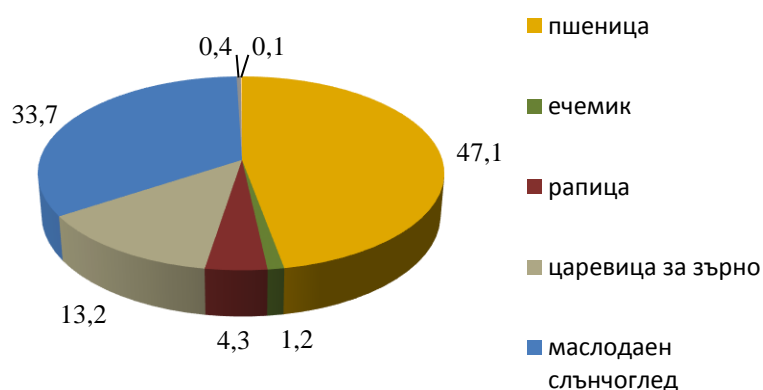
Вид култура	Засети площи (дка)										
	2007/2008	Дял от общия размер засети площи 2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	Дял от общия размер засети площи 2015/2016
пшеница	68188	52,3	74178	57615	78425	70950	71000	93400	84450	61400	47,1
ечемик	13200	10,1	9569	8723	3750	5975	7600	4700	7230	1500	1,2
рапица			1640	11570	12150	12400	7120	1600	8570	5600	4,3
овес	650	0,5	1932	2255	245	400	405	291	200	180	0,1
царевица за зърно	6828	5,2	7620	26450	29230	33700	28250	24190	23435	17216	13,2
маслодаен слънчоглед	30640	23,5	24850	50920	43300	44100	46270	61333	69120	44010	33,7
картофи						60	60	57	55	17	0,0
лозя винени	1382	1,1	1382	1382	1382	745	500	500	500	500	0,4
лозя десертни	175	0,1	175	175	175						
череша, слива, ябълка	20	0,0	3		14	13					
тютюн	110	0,1	290	58							
пролетен ечемик	9232	7,1									
Общо	130425	100,0	121639	159148	168671	168343	161205	186071	193560	130423	100,0

Източник: Областна дирекция „Земеделие“, Монтана

В периода 2007-2016 г. се наблюдава колебливост в размера на засетите площи в общината, които варират в диапазона от 121639 дка през 2008/2009 г. до 193560 дка през 2014/2015 г., като тяхната площ през 2015/2016 г. е една от най-малките за периода и възлиза на 130423 дка. Това е причината, през 2016 г. да се отчита намаление на засетите площи с всички видове земеделски култури.

До 2014/2015 г. се наблюдава увеличение на засетите площи с пшеница и маслодаен слънчоглед, но през 2016 г. тази тенденция се обръща и площта на засетите с пшеница и маслодаен слънчоглед земи намалява. След период на силно увеличение на площите, засети с царевица за зърно, през последните 2 години техният размер намалява. Площите, засети с рапица през 2016 г. са с по-малка площ в сравнение с 2010-2012 г., но с по-голяма от тази през 2009 г. Площите, засети с ечемик, овес и винени лозя, бележат значително намаление. През 2016 г. 47,1% от засетите в общината площи са с пшеница и 33,7% с маслодаен слънчоглед. Относителният дял на засетите с пшеница площи намалява с 5,2% спрямо 2007/2008 г., а дялът на засетите с маслодаен слънчоглед площи се увеличава с 10,2%. Царевицата за зърно е третата по значение селскостопанска култура в общината – с нея са засети 13,2% от площите в общината (нарастване с 8% спрямо 2007/2008 г.) Дялът на площите с рапица възлиза на 4,3% от всички засети площи през 2016 г. Засетите с ечемик площи съставляват едва 1,2% от общия размер на засети площи (намаление с 8,9% спрямо 2007/2008 г.) Останалите видове култури обхващат по-малко от 1% от засетите площи, като сред тях по-голяма площ имат винените лозя. Производството на зеленчуци, плодове, грозде не задоволява дори собствената консумация (фиг.30).

Фигура 30. Засети площи по видове култури в община Бойчиновци през 2016 г.

Източник: Областна дирекция „Земеделие“, Монтана

Животновъдството в общината е свързано с отглеждане на едър (говедовъдство) и дребен (овцевъдство и козевъдство) рогат добитък. Развито е и птицевъдството и пчеларството (табл.41).

Таблица 41. Вид и брой на животновъдните обекти и животните в община Бойчиновци в периода 2010-2016 г.

Вид обекти/животни	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Говедовъдни обекти	238	200	174	143	143	143	97
Говеда	2089	1727	1676	1544	1410	1480	1516
Биволовъдни обекти	9	7	7	7	7	7	7
Биволи	21	19	19	18	18	28	35
Овцевъдни обекти	963	964	962	952	953	953	956
Овце	4332	5007	4087	4521	3730	3530	6403
Козевъдни обекти	914	911	910	887	887	887	323
Кози	2754	2923	1959	1954	1537	1337	2285
Свиневъдни обекти							
В т.ч. тип А	1	2	2	2	2	2	2
Задни дворове	34	9	22	20	10	47	19
Свине	54	42	79	35	38	69	31
Обекти за еднокопитни	738	465	502	502	502	502	442
Еднокопитни общо	774	505	539	555	555	535	476
В т.ч. коне	520	340	387	402	402	430	333
В т.ч. магарета	254	165	152	153	153	153	143
Птицевъдни обекти (задни дворове)	2060	1859	1904	1962	1965	1965	1723
Птици общо	29080	30887	31263	31980	39730	39718	31600
В т.ч. кокошев вид	27823	30314	30520	31250	39015	39006	31000
В т.ч. водоплаващи	1257	573	743	730	715	712	450
В т.ч. други - декоративни и дивечови							250

Регистрирани пчелини	18	115	109	75	76	76	45
Пчелни семейства	2909	3100	2956	3169	2744	2744	2825
Рибовъдни обекти (шаранови стопанства)			2	2	2	3	3

Източник: Областна дирекция по безопасност на храните, гр. Монтана

Животновъдството е съсредоточено основно в частния сектор. В периода 2010-2016 г. като цяло броят на отглежданите животни намалява, с изключение на овцете и биволите. Броят на говедата намалява от 2089 на 1516, броят на козите – от 2754 на 2285, броят на свинете – от 54 на 31, броят на еднокопитните – от 774 на 476, броят на пчелните семейства – от 2909 на 2825. Броят на птиците през 2014 и 2015 г. е много по-висок от този през 2010 г., но през 2016 г. (на годишна база) птиците намаляват с 8006 броя. Една от най-важните причини за намалението броя на животните е преминаването на животновъдството в общината почти изцяло в дребния, основно семеен частен сектор, където няма условия за стопанска ефективна концентрация и за въвеждане на съвременни технологии при отглеждане на голям брой животни, независимо от наличието на естествени ливади, мери и пасища. Нарастването при овцете и биволите е съответно с 2071 броя и с 14 броя.

Горско стопанство

Горските територии на община Бойчиновци попадат в района на дейност на ТП ДГС Монтана, Регионална дирекция по горите Берковица, Северозападно държавно предприятие-Враца. Площта на горските територии на общината по данни на КВС е 2631,06 ха – 8,6% от територията на общината. по данни на РДГ Берковица площта на горските територии е 3124 ха, като са включени и горските пътища, специални и защитни гори.

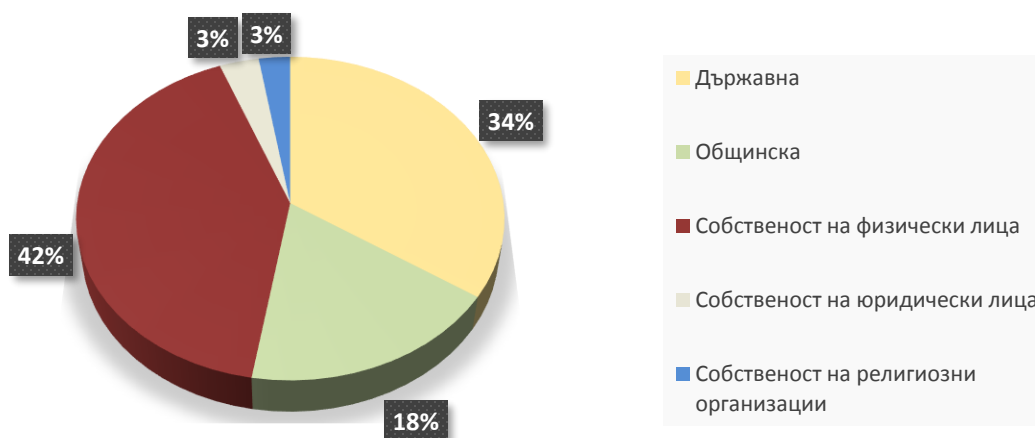
Собствеността е разделена на държавна, общинска и собственост на физически лица. Малка част от собствеността е на юридически лица и на религиозни организации. Най-голям е делът на горите, собственост на физически лица – 1297 ха – 41,5%. Държавните гори заемат 1073 ха (34,3%), а общинските гори включват 571 ха (18,3%) – табл.42, фиг.31.

Таблица 42. Разпределение на горските територии по видове собственост в община Бойчиновци

Община		Видове собственост					
		Държавна	Общинска	Собственост на физически лица	Собственост на юридически лица	Собственост на религиозни организации	Общо
Община	ха	1073	571	1297	102	81	3124
Бойчиновци	%	34.3	18.3	41.5	3.3	2.6	100.0

Източник: Регионална дирекция по горите-Берковица

Фигура 31. Разпределение на горските територии по видове собственост в община Бойчиновци

Източник: Регионална дирекция по горите-Берковица

Горските територии в съответствие с преобладаващите им функции се делят на 3 категории:

- защитни – 111 ха
- специални – 607 ха
- стопански – 2406 ха.

В категорията „Специални горски територии“ попадат защитените зони по Натура 2000 по Закона за защитените територии и по Закона за биологичното разнообразие – Защитена зона „Пъстрина“ - с код BG 0001037 по Директива 92/43 на ЕС и решение на МС №122/02.03.2007 г., с площ 3551,58 ха и попада в землищата на гр. Бойчиновци, с. Охрид и с. Палилула и Защитена зона „Портитовци-Владимирово“ - с код BG 0000517 по Директива 92/43 на ЕС и решение на МС №122/02.03.2007 г., с площ 664,38 ха и попада в землищата на с. Бели брег, с. Владимирово, с. Громшин, с. Кобиляк, с. Мърчево и с.

Портитовци. Общата площ на обектите, обхванати от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000 е 42,160 кв. км. и съставляват 4, 23 % от общата площ на общината.

Общата площ на ловностопанските територии за община Бойчиновци по данни от Ловностопанския план на ТП ДГС Монтана възлиза на 30409 ха, от която горски територии – 3224 ха и земеделски територии – 27185 ха. Почти цялата площ на стопанството е подходяща за обитаване от дива свиня, сърна, заек, фазан, яребица и др.

Разпределението по вид гори в общината е следното:

-иглолистни – 9 ха

-широколистни високостъблени – 187 ха

-издънкови за превръщане – 1662 ха

-нискостъблени – 895 ха.

В местността „Горно ливаге” има вековни дъбови дървета. В околностите на с. Мадан има обширна поляна с див божур, а в разливите на р. Рибене при с. Лехчево цъфтят уникални жълти водни рози „Castalia alba”.

Дървесното богатство е предпоставка за развитие на горското стопанство и благоприятен фактор за съхраняване на екологична околна среда. Понастоящем горите се използват предимно за добив на дърва за огрев (от нискостеблените и издънкови гори), незначителни количества дървесина – за преработка, за събиране на гъби, билки и диворастящи плодове, за краткотраен отдих, планински и ловен туризъм, паша на селскостопански животни и др. Чрез залесяване на нови територии са създадени предпоставки за подобряване състоянието на горите.

Промисленост и строителство

Основните структуроопределящи производства на територията на община Бойчиновци са в сферата на добивната и преработващата промишленост (фирми за добив на инертни материали, фирми за производство на хранителни продукти – месо и мляко, преработка на маслодайни суровини, производство и преработка на селскостопанска продукция и др.) Големите фирми, очертавали в миналото (преди 2008 г.) икономическия облик на общината в преобладаващата част са закрити. Новопоявилите се фирми страдат от ниска ефективност на различните производства поради използване на стари технологии

и остарели производствени мощности, липса на средства за капиталовложения, хаотичност и нестабилност на пазара и т.н.

Към 2017 г. регистрираните в общината фирми представляват предимно дребния и средния бизнес, като преобладават търговските фирми.

По отношение на хранително-вкусовата промишленост по-големи фирми са:
- „Кариана” ЕООД с. Ерден – производство и преработка на малотрайни и трайни месни продукти

- „АДЛ” ООД – с.Владимирово – производство на млечни продукти

- „Хаджийски и фамилия” ЕООД – преработка и производство на млечни продукти

- „Мак-Оил-2” ЕООД - бутилиране и преработка на маслодайни суровини, производство на растителни, хранителни, технически и хидрогенни масла

Производство на фуражни смеси се осъществява от фирма „ПОУЛТРИ ПРОДЪКТС” ЕАД. Производство, преработка, изкупуване и реализация на селскостопанска продукция от растителен и животински произход (зърнени култури и маслодайни семена) се извършва от фирма „АГРО – К.П” ЕООД.

Добив и преработка на инертни материали се осъществява от фирмите:

- „Екоагросрой” АД – добив и преработка на инертни материали

- „ТБМ 2000” ЕООД – добив и преработка на инертни материали

- „Пътинженеринг - М” АД – асфалтова база, строителство, ремонт и поддържане на пътища и пътни съоръжения, градски комуникации и инфраструктури около тях, производство на всички видове инертни строителни материали и изделия от тях

Други икономически дейности:

- „Ава скай” ЕООД – с. Ерден - Ръководство за провеждане на полети с парапланери на фирмата; ремонт, скътаване и отдаване под наем на парашути, запасни парашути и парапланери; внос, износ на парашути

- „АВА Спорт” ООД – с. Ерден, област Монтана - производство на нетъкани текстилни изделия, без облекло

Търговската дейност на територията на общината се осъществява от частни търговски обекти и четири кооперации – гр. Бойчиновци, с. Лехчево, с. Владимирово и с. Ерден. В общината работят 71 обекта, които осъществяват търговска дейност – кафе - аперитиви, търговски обекти за хранителни и промишлени стоки, стоки за бита и други.

В три от селата има организирани ежеседмични пазари за селскостопански и промишлени стоки – във вторник в с. Владимирово, в четвъртък - в с. Лехчево и в събота – в с. Мадан.

Обслужването на населението с течни и твърди горива се осъществява чрез фирми за доставка на твърдо гориво /въглища и дърва/, 3 броя бензиностанции и 1 брой газостанции.

Търговия и услуги

Съгласно публичния регистър на търговските обекти в Община Бойчиновци са регистрирани 41бр.търговски дружества – 23 бр.еднолични търговци, и 18 бр.дружества с ограничена отговорност. Обектите на тези търговци се намират предимно в областния център гр.Монтана. Почти 95% от обектите са магазини за хранителни стоки и фурни за хляб. На територията на общината има магазин за хранителни стоки и заведение за хранене или кафене във всяко село. Магазини за промишлени стоки има в гр.Бойчиновци, с.Лехчево, с.Ерден, а в с.Кобиляк има смесен магазин. В с.Ерден се намира хотелски комплекс и летателна база за екстремни спортове, склад за строителни материали. В с.Лехчево има още аптека и автосервиз. Обекти на битовите услуги липсват.

Туризм

Повечето от селищата, разположени на територията на община Бойчиновци имат древна история. Поради богатата на златни наноси р. Огоста и възможностите за развитие на земеделие, бреговете ѝ са били удобни за заселване от най-дълбока древност.

В община Бойчиновци културно-историческият и експозиционен потенциал не е голям. В землищата на селата Пали лула и Охрид са намерени надгробни могили, в които са открити бронзови гривни, копия и други предмети, датиращи от времето на тракийските поселения (II хил.пр.Хр.) В землището на с. Владимирово на около 300 метра от църквите се намира местността Манастира. Тук е имало раннохристиянски манастир „Св. Иван Пусти“. В същия район е имало тракийско светилище. Открити са и останки от антични сгради. През 1971 г. районът на манастира, както и районът на височината Голо бърдо на километър източно от шосето за Оряхово са обявени за паметници на културата. Наличието на още неизследвани тракийски надгробни и римски крайпътни могили и останките от няколко тракийски селища и римски строежи говори, че районът е обитаван от най-дълбока древност и е интересен за развитие на културен туризъм. Значителни са паметните знаци от римската епоха в района на с. Лехчево. Те са свързани предимно с

името на римския император Константин I Велики (IV век) – „Царската пещера“, „Еленина могила“, „Калето“.

Значителен потенциал за развитие на културния туризъм имат и православните храмове на територията на общината, по-голяма част от които имат над стогодишна история - православен храм „Св. Димитър“ в с. Охрид, православен комплекс „Св. Николай Чудотворец“ в с. Владимирово, който се състои от два храма. Южно на около 300 м. от православния комплекс се намира местността „Манастира“. Там е имало раннохристиянски манастир с името „Св. Иван Пусти“. Опожаряван е многократно и в началото на 19 в. е напуснат окончателно.

Местоположението на община Бойчиновци благоприятства развитието на селското стопанство и в по-малка степен на туризма, предимно с местно значение. Въпреки това, привлекателната и разнообразна природна среда, природните забележителности и климатични дадености, горските територии, липсата на промишлени замърсявания създават добри условия и възможности за развитие на селски туризъм и еко туризъм в общината. По-голямата част от територията на общината е с много добра екологична характеристика.

Особено атрактивни са следните природни забележителности:

- малката рекичка Рибине в землището на с. Лехчево, с естествено езеро с красиви жълти водни рози;
- в село Мадан се намира язовир „Маданска бара“, който може да се разработи и благоустрои за развитието на спортния риболов и отдих. В околностите на същото село се намират божурови поляни, разположени в близост до горски масив;
- в защитените зони по НАТУРА 2000 „Пъстрина“ и „Портитовци - Владимирово“, разположена по поречието на р. Огоста могат да се развият екологичен и орнитоложки туризъм.

Недвижими културни ценности (паметници на културата) на територията на община Бойчиновци съгласно Закона за културното наследство:

- Бели брег – Антична крепост, на Огоста
- Бели брод – Антична крепост на р. Рибене; Керамични пещи на р. Рибене; Антично селище на р. Рибене; Антично и средновековно селище на р. Рибене; Цъвква „Св. Богородица“

- Бойчиновци – Място на сражение в м. „Чукара“; Историческо място Маслодобивната фабрика; Лобно място в м. „Салашата“; Лобно място на септемврийци, гарата: Сградата на жп гара Бойчиновци
- Владимирово - Антично селище; Костница на убити септемврийци, площада; Историческа местност, м. „Марков камък“; къща на Владимир Минчев; Църква „Св. Николай“; Старата църква „Св. Николай“; къща на Георгия Гергова Цанова; къща на Борис Атанасов Спасов; къща на Илиия Гърдев
- Ерден – Средновековна крепост в м. „Калето“ на р. Огоста; Средновековен некропол в м. „Стамболийска градина“; Антично селище и некропол в м. „Делниците“; Старата чешма – 1848 г.
- Кобиляк – Антично селище в м. „Рогача“
- Лехчево – Праисторическо селище в м. „Селище“; Праисторическо селище на р. Огоста; Антично селище в градините на ТКЗС; Антично селище в м. „Маданска бара“; Антична сграда в м. „Мермера“; къща на Никола Попов; къща на Томо Павлов Илчов; къща на Дашо Терзийски; къща на Цветан Петров Медански
- Мърчево – Антична и средновековна крепост в м. „Калето“
- Охрид – Антична крепост в м. „Орничево“ на р. Ботунец; Антично селище в м. „Пъстрина“; къща на Дамян Ламбов; къща на Митко Пецов; къща на Иван Киров; църква „Св. Димитър“
- Палилула – Антично селище в м. „Сандъково“; Оброк в м. „Гробищата“
- Портитовци – Антично укрепено селище в м. „Калето“

Религиозни обекти

На територията на община Бойчиновци се изповядва източно-православната религия. Девет от селищата имат църкви, една от тях, намираща се в двора на функциониращата църква във Владимирово е строена през 17 век и заедно с тази в с. Охрид са паметници на културата с национално значение.

Места за настаняване

- база за настаняване е изградена в единствения Летателен център за въздушни и екстремни спортове в Северозападна България - „Ава спорт“, който се намира на територията на село Ерден, в близост до гр. Бойчиновци. Предназначен е за специализиран туризъм в областта на екстремните въздушни спортове и летенето. В Летателния център се провеждат национални и международни състезания, посещава се

от чуждестранни състезатели, а също привлича и любители на различните екстремни въздушни спортове

- семеен хотел в центъра на с. Ерден.

Основни изводи и тенденции в развитието на икономическия сектор:

- Икономиката на община Бойчиновци е с ясно изразен селскостопански профил, като предпоставки за това създават богатият поземлен ресурс и дългогодишните традиции в развитието на селското стопанство; преобладаващо развити са първичният и вторичният сектори
- Стопанските субекти в общината се включват в категорията малки и средни предприятия, като 95,1% от всички са микро предприятия с персонал до 10 човека
- В периода 2010-2015 г., разглеждан като цяло, произведената продукция в сектора на индустрията нараства с над 80%, в този на услугите – с над 40%, а в селскостопанския сектор спада с близо 30%; въпреки това към 2015 г. произведената продукция в селскостопанския сектор в общината е над 3 пъти повече от тази в сектора на услугите и с 1,5 пъти повече от тази в сектора на индустрията; след силния спад през 2011 г., от 2012 г. произведената продукция в селскостопанския сектор се стабилизира и постепенно нараства
- Нетните приходи от продажби в сектора на селското стопанство нарастват над 2 пъти в периода 2010-2015 г.; Секторът на индустрията също се развива стабилно - нетните приходи от продажби на предприятията от сектора в периода 2010-2015 г. нарастват с над 60%, увеличава се броят на наетите лица; В сектора на услугите ръстът е с по-ниски темпове – нетните приходи от продажби нарастват с около 30%
- Основните структуроопределящи производства на територията на общината са в сферата на добивната и преработващата промишленост - добив на инертни материали, производство на хранителни продукти – месо и мляко, преработка на маслодайни суровини, производство и преработка на селскостопанска продукция и др.; има реални възможности за развитието на хранително-вкусовата промишленост, използваща суровини от селското стопанство
- 81,7% от общата площ на общината са земеделски територии и само 8,6% - горски територии
- Обработваемата земя на територията на общината заема по-голямата част от земеделските територии – 84,5%; обработваемата земя на човек от населението е близо 2 пъти повече отколкото средното за областта

- Най-висок е относителният дял на засетите площи със зърнени култури – пшеница, царевица за зърно, ечемик, които общо заемат близо 2/3 от засетите площи, като преобладават площите на пшеницата; на второ място са маслодайните култури – маслодаен слънчоглед и маслодайна рапица, които заемат 1/3 от засетите площи; трайните насаждения и техническите култури имат минимален дял – около 1% от засетите площи;
- Постигнатите средни добиви от основните отглеждани в общината култури са около средните за страната, което показва, че природните дадености са благоприятни
- Неоползотворен потенциал за биологично земеделие. Налице са обективни условия за развитие на основните и традиционни култури в общината, основани на принципите на биологично производство
- Важен елемент е основния поминък на населението в даден регион – на територията на община Бойчиновци няма силна промишленост, а има добри условия за селско стопанство; общината е силно зависима от земеделието и животновъдството, като източник на заетост и доходи; това от своя страна води до непостоянна заетост и появата на различна безработица – продължителна и временна
- Отглежданите животни на 100 жители, с изкл. на свинете, за община Бойчиновци са значително над средното ниво за областта и страната
- Базата за развитие на животновъдството в общината е добра. Разположението и релефът предоставят възможности за използване на естествените пасища и ливади за производство на висококачествена екологично чиста продукция – мляко (краве, биволско, овче, козе), месо, яйца, мед и др. Важна роля за стабилизиране на подотрасъла има развитието на животновъдство, базирано на местни породи, развитие на фуражното растениевъдство, както и развитие на пчеларството. Изграждането на ферми е важна предпоставка за ефективността на животновъдството
- Основните проблеми пред развитието на земеделието в община Бойчиновци не правят изключение от националните: Разпокъсаност и маломерност на основната част от земеделските земи; Липса на модерна високоефективна селскостопанска техника; Ниско количествено и качествено ниво на механизация в растениевъдството; Ненаучно торене, основно поради високите цени на торовете; Липса на достатъчно растително-защитни мероприятия в областта на растениевъдството

- Въпреки необходимостта от разнообразяване на икономиката устойчивото развитие на аграрния сектор е от ключово значение, особено в близко бъдеще. Потенциалът на малките производители за развитие на отрасъла и за създаване на заетост в селските райони не бива да бъде подценяван
- Съществена предпоставка за бъдещото развитие на промишления отрасъл на общината е успешното интегриране на земеделските производители с преработвателните предприятия и фирми
- Местоположението на община Бойчиновци благоприятства развитието на селското стопанство и в по-малка степен на туризма, предимно с местно значение. Туризмът е с ниска ефективност и под потенциалния принос към местната икономика. Секторът, безспорно, има потенциал за развитие, особено във формите на алтернативен и специализиран туризъм – екологичен, селски и др.
- Приоритетното доразвитие на съществуващата и изграждането на нова техническа, социална, административна и екологична инфраструктура като условие за създаване на благоприятна среда за привличане на инвестиции е от първостепенно значение за развитието на икономиката и туризма в общината.

9.3. Социална инфраструктура

Образование

Образователната инфраструктура в общината се състои от шест детски заведения и седем училища за основно, средно и средно специално образование. Висши учебни заведения няма. Училищата и детските градини са публична общинска собственост с изключение на СУ „Св.св.Кирил и Методий“ към МП, което е публична държавна собственост. Персоналът, зает в системата на образованието е с общ брой 85,5 щатни места, от които с педагогически персонал с висше образование 57,5 бр., помощен персонал 56 бр. Повечето от педагогическия персонал е приходящ и пътува ежедневно от гр.Монтана, липсват педагогически съветници – психолози и учители по чужди езици. Намалява посещаемостта на учебните занятия, ниска е култура на родителите, поради което липсва равен старт на децата в първи клас. Не е добро и състоянието на сградния фонд – липсват достатъчно физкултурни салони, не отговарят на съвременните изисквания и санитарните възли. В общината няма нито един ученически плувен басейн.

На територията на общината функционират седем училища – 2бр. средни училища (СУ), 3бр. основни училища (ОУ), 1бр. професионална гимназия по транспорт (ПГ), 1бр. СУ

към Министерство на правосъдието (МП), които изцяло покриват необходимостта от учебни заведения в общината. В училищата е осигурено целодневно образование от първи до осми клас. За пътуващите ученици са осигурени 4 училищни автобуса. Училищата са разположени както следва :

1. ПГ по транспорт „Владимир Минчев” в с.Владимирово – държавно училище, професионална гимназия
2. СУ „Васил Левски” в гр.Бойчиновци – средно общинско училище
3. СУ „Св.св.Кирил и Методий” в с.Лехчево – средно общинско училище
4. ОУ „Владимир Минчев” в с.Владимирово – основно общинско училище
5. ОУ „Отец Паисий” в с.Мадан – основно общинско училище
6. ОУ „Христо Ботев” в с.Мърчево – основно общинско училище
7. СУ „Св.св.Кирил и Методий” към МП, в гр.Бойчиновци – държавно училище към местата за лишаване от свобода

Паралелките са общо 40 бр. Рано отпадналите ученици за периода от 2007г. до 2011г. са: за гр.Бойчиновци 57бр.; с.Мадан 14бр.; с.Лехчево 8бр. Има реална опасност от закриване на две училища – в с.Мадан и в с.Мърчево.

Предучилищното образование се обслужва от три целодневни детски градини (ЦДГ) в гр.Бойчиновци, с.Портитовци, с.Мърчево и три обединени детски заведения с яслени групи (ОДЗ) в с.Лехчево, с.Владимирово и с.Мадан. Общият брой на децата, ползващи се от детските заведения е около 238. Детските заведения са разположени, както следва:

Обединени детски заведения с яслени групи:

- ОДЗ “Звездица” в село Лехчево
- ОДЗ “Вълшебен свят” в село Владимирово
- ОДЗ “Щастливо детство” в село Мадан

Целодневни детски заведения:

- ЦДГ “Звънче” в град Бойчиновци
- ЦДГ “Зора” в село Мърчево
- ЦДГ “Щурче” в село Портитовци

В Община Бойчиновци едва 5 % от населението е с висше образование, тъй като висшистите напускат общината. Има остър недостиг от високо квалифицирани кадри в областта на образованието, здравеопазването и строителството.

Здравеопазване

Инфраструктурата на **здравеопазването и социалните услуги** е представена от 5 броя общо практикуващи лекарски практики и 4 броя стоматологични практики, които обслужват цялото население на общината. Личните лекари и стоматолозите ползват помещения публична общинска собственост, ползват както общинско, така и оборудване от Световната банка. Училищното здравеопазване е представено то 4бр. фелдшери и една медицинска сестра. Сред децата най-честите заболявания са затлъстяване, смущения в зрението и астма, поради намалена физическа активност и пропуски в храненето. Голям е броят на здравно неосигурените лица.

В Община Бойчиновци няма болници и общински здравни заведения, диспансери и рехабилитационни центрове. На територията на общината липсва спешна медицинска помощ, като най-близкият център за спешна помощ е в гр.Монтана, на 19,5 км от гр.Бойчиновци.

Съгласно данни на РЗИ Монтана в Община Бойчиновци са регистрирани следните заведения за доболнична помощ:

Таблица 43. Регистрирани заведения за доболнична помощ в община Бойчиновци

Населено място	Амбулатория за индивидуална практика за първична медицинска помощ	Амбулатория за индивидуална практика за първична дентална помощ	Амбулатория за групов практика за първична дентална помощ
Гр.Бойчиновци	2	-	1
С.Лехчево	2	1	-
С.Владимирово	1	1	-
С.Мадан	1	-	-
С.Мърчево	1	1	-
С.Громшин	2	1	-

Социални услуги

Инфраструктурата на **социалните услуги** е представена от „Дом за стари хора” в с. Владимирово с капацитет 54 места. Домът приема възрастни хора от област Монтана и има обособено отделение за лежачо болни. Има потенциал за откриването на още едно подобно заведение. Общината предлага дейности от социалните услуги в обичайна домашна среда чрез организирания Домашния социален патронаж в Бойчиновци с общ капацитет от 200 места, което позволява обхващането на почти всички селища от

общината. В по-големите села има клубове на пенсионерите, два клуба на инвалидите и два младежки клуба за лични и социални контакти. Социални услуги в общността са „личен асистент“ и „социален асистент“, „домашен помощник“, „приемна грижа“ и „здравен медиатор“. Възможност за развитие в сферата на социалните услуги има в реконструкцията на сградния фонд на закрите учебни заведения и лечебни заведения и превръщането им в хосписи или домове за стари хора. Това ще допринесе за отварянето на нови работни места в общината и за повишаване на услугите за долекуване.

Обществено обслужване

Административното обслужване се осъществява в общинския център и в населените места - десет кметства и две кметски наместничества (с.Бели брег и с.Пали лула).

Във всички населени места има търговски обекти и обекти за обществено хранене – кафене, бистро и др. Регистрираните търговски обекти съгласно публичния общински регистър са 41 бр., като 85% от тях се занимават с търговия на хранителни стоки, два магазина за промишлени стоки, три смесени и един магазин за строителни материали. Най – много фирми са регистрирани в с.Лехчево – 8бр., в селата Владимирово и Мърчево по 6 бр., с.Охрид 4бр., с.Бели брод 3бр., в селата Ерден, Громшин и Кобиляк по 2 бр. В населените места има неизползван сграден фонд на закрити предприятия и кооперации, който може да се преустрои и да бъде използван за дейности по общественото обслужване.

Култура и културни дейности

Инфраструктурата на културата са местните читалища. Те са единадесет на брой и са разположени в гр.Бойчиновци и селата Лехчево, Владимирово, Громшин, Мадан, Мърчево, Охрид, Портитовци, Ерден, Кобиляк и Бели брод. В две от селата няма читалища – това са с.Бели брег и с.Пали лула, които са и с най-малобройно население. Във всички читалища има библиотеки. Общо 7 читалища са оборудвани с работни станции за потребители по Програмата "Глобални библиотеки - България" на фондация "Бил и Мелинда Гейтс", като по този начин е улеснен обществения достъп до информация и услуги чрез интернет. До 2009г. по същата програма са одобрени библиотеките при НЧ "Възраждане 1932" в гр.Бойчиновци, и НЧ "Нов Живот - 1900г." в с.Владимирово. До 2010г. са одобрени библиотеките при НЧ "Развитие - 1911" в с.Лехчево, НЧ "Гоцо Николов - 1960" в с.Мадан, и НЧ "Просвета - 1934" в с.Мърчево, а до 2011г. – НЧ "Просвета - 1921" в с.Охрид и НЧ "Христо Ботев - 1934" в с.Бели брод. Читалищата съхраняват българския фолклор

чрез певчески и танцови състави, включително и за деца. Традиционно е участието на самодейните колективи в общински, областни и национални прояви, много от които са отличени с награди. В гр.Бойчиновци е изграден нов културен дом по ПРСР, в който е настанено НЧ "Възраждане 1932". Всички читалища ползват сграден фонд общинска собственост. Със спечеления през 2014 година проект „Реконструкция и ремонт на НЧ „Светлина – 1929” с.Громшин, НЧ „Развитие – 1911” с.Лехчево, НЧ „Гоцо Николов – 1960” с.Мадан, НЧ „Просвета – 1934” с.Мърчево, НЧ „Нов живот – 1900” с.Владимирово” по ОП „Развитие на селските райони” е обновявана материалната база и са създадени условия за развиване на дейност в тези читалища.

Всяко от читалищата има годишен културен календар, в който са включени народни и християнски празници, национални празници и местни събори и фестивали. Основната дейност на читалищата е насочена към опазване и развитие на националните традиции и българския фолклор и изграждане на национално самосъзнание и ценностна система у децата и младежите. В читалищата се осъществява достъп на населението до информационни технологии и интернет, до литература от различен характер чрез библиотечните фондове. Чрез организираните кръжоци, състави чествания и събития читалищата са притегателен център за изява и оползотворяване на свободното време както на възрастни, така и на деца и младежи.

Всички читалища в общината са авписани в публичния регистър на народните читалища към Министерство на културата.

-
- 1 НЧ „Гоцо Николов – 1960”, с.Мадан, рег.№ 1371;

ел поща: goconikolov.madan@gmail.com

действащо читалище с отлична
материална база

адрес: “Гоцо Николов” № 1, п.к.3448

-
- 2 НЧ „Просвета – 1921”, с.Охрид, рег.№ 1587;

ел поща: prosveta_ohrid1@abv.bg

адрес: "Първа" 62, п.к.3438

действащо читалище с добра материална
база

3	НЧ „Светлина – 1929”, с.Громшин, рег.№ 1603; ел поща: svetlina.g@abv.bg Адрес: "Христо Ботев" 49, п.к.3444 действащо читалище с материална база, която се нуждае от ремонт	
4	НЧ „Развитие – 1911”, с.Лехчево, рег.№ 1652; ел поща: razvitie_lehchevo@abv.bg Адрес: пл."9-ти Септември" 7, п.к. 3445 действащо читалище с отлична материална база	
5	НЧ „Христо Ботев – 1934”, с.Бели брод, рег.№ 1691; ел поща: b_borisova_b@mail.bg Адрес: "Георги Димитров" 8, п.к. 3447 действащо читалище с добра материална база	
6	НЧ "Просвета -1934", с.Мърчево, рег.№ 1870; ел поща: prosveta1934@abv.bg Адрес: "Първа" 61, п.к.3443 действащо читалище с добра материална база	
7	НЧ "Възраждане 1932", гр.Бойчиновци, рег.№ 2143; ел поща: vazrajthane1932@mail.bg Адрес: „Малчика” 10, п.к.3430 действащо читалище с добра отлична материална база – нова сграда	
8	НЧ "Пробуда -1934", с.Портитовци, рег.№ 2813; ел поща: probuda2_1934@abv.bg Адрес: "Първа" 38, п.к.3432 действащо читалище с материална база, която се нуждае от ремонт	

<p>9 НЧ "Светлина -1934", с.Ерден, рег.№ 3148; ел поща: ninamarkova64@abv.bg Адрес: "Седемнадесета" № 2, п.к.3431 действащо читалище с отлична материална база</p>	
<p>10 НЧ „Христо Ботев – 1926”, с.Кобиляк, рег.№ 3149; ел поща: chitali6te_kobilqk@abv.bg Адрес: "Георги Кирков" 14, п.к.3442 действащо читалище с материална база, която се нуждае от ремонт</p>	
<p>11 НЧ „Нов живот – 1900”, с.Владимирово, рег.№ 3150; ел поща: dimkasretenieva_chitalishte@abv.bg Адрес: “Вл. П. Минчев” 71, п.к.,3440 действащо читалище с отлична материална база</p>	

Спорт и отдих

Развитието на **спортните дейности** и поддръжката на спортните обекти, които са общинска собственост, са ангажимент на общината. В Община Бойчиновци има клубове по Шахмат, Тенис на маса, Волейбол и Футбол. Футболните клубове в общината са представени от 9 бр.сдружения, две в гр.Бойчиновци, две в с.Лехчево и по едно в селата Владимирово, Ерден, Кобиляк, Мадан и Портитовци.

Инфраструктурата на спорта е с капацитет 1700 места и включва следните обекти:

- Футболни стадиони и футболни игрища – в гр. Бойчиновци и селата Лехчево, Ерден, Владимирово и Кобиляк;
- Волейболни игрища – в гр. Бойчиновци и селата Лехчево и Владимирово.

- Футболно игрище на малки врати в гр.Бойчиновци, изградено 2011г. с финансовата подкрепа на МФВС

Към тези спортни обекти следва да се прибавят и физкултурните салони в някои от училищата и училищните спортни площадки, като това в с.Мадан, които обаче се нуждаят от ремонти и дооборудване със съвременни спортни уреди, за да предоставят възможности за активен спорт на децата.

10. Пространствена структура на селищната мрежа и населените места

10.1. Исторически етапи на развитие – възникване на населените места, пространствено развитие

По земите на Община Бойчиновци е имало живот от древността. За това свидетелстват археологическите обекти – неолитно селище, антични крепост и сграда, средновековна крепост и др. В пространствено отношение обектите са разположени по основните структурообразуващи направления – течението на река Огоста и пътят в близост до него. Тази пространствена структура на поселища се е запазела до голяма степен и до днес – съвременната мрежа от населени места е развита по същите направления. Част от археологическите находки са в самите селища, а останалите се намират в непосредствена близост до тях. Това показва, че структурата на селищната мрежа в общината е устойчива във времето и ефективно използва реалния потенциал за развитие на територията.

В административно отношение Община Бойчиновци е създадена през 1910 година, откъсвайки се от Белотинската и се обособява като самостоятелна такава. В състава и влизат селата Бойчиновци, Охрид и Пали лула. С Указ № 694 от 25.11.1922 година се постановява село Портитовци да се присъедини към община Бойчиновци. До тогава то е било към община Люта (днешното с.Владимирово). През 1935 година към общината се присъединява и село Ерден, което до тогава е било самостоятелна община. С указ № 844/обн. 20.10.1949 г. с.Люта се преименува на с.Владимирово. с указ №251/12.06.1962г. с.Минкова махала се преименува на с.Огоста. С Указ № 1942 от 04.09.1974 година на ДС на НРБ село Бойчиновци е обявено за град. Със същия указ село Огоста се заличава от списъка на населените места и се присъединява към гр.Бойчиновци като негов квартал. С новото административно-териториално деление на страната община Бойчиновци променя границите си - с Указ № 2296 от 22.12.1978 година на ДС на НРБ се извършват административно-териториално промени, като в Михайловградски окръг, в Бойчиновска

община със седалище гр.Бойчиновци се включват населените места: гр.Бойчиновци и селата Ерден, Охрид, Пали лула, Портитовци, Владимирово, Мадан, Мърчево и село Бели брег. С Указ 3005 от 06.10.1987 година на ДС на НРБ “За административно-териториални промени в страната” е закрыта община Лехчево, която съществува като такава от 1878 година. Към Лехчевската община още през 1878 година е присъединено село Громшин, а няколко години по-късно и село Бели брод. Със създаването на селищните системи се присъединява и село Кобиляк. През 1987 година след като Лехчево е закрыто като община съставните села Лехчево, Громшин, Кобиляк и Бели брод се присъединяват към новоформираната окрупнена община Бойчиновци с център град Бойчиновци. Така населените места на общината стават общо 13 бр. В този си вид общината съществува и до днес, включваща в състава си 13 населени места, от които 1 – център на общината, 10 кметства и 2 населени места с кметски наместници.

10.2. Оси на урбанистично развитие

В територията се наблюдават една главна и две второстепенни оси на урбанистично развитие, които се пресичат в общинския център. Главната ос минава успоредно на течението на р.Огоста и основната пътна връзка в територията - републикански път III-101, в посока изток - запад. По тази ос са разположени трите по – големи населени места в общината – общинският център гр.Бойчиновци и селата Лехчево и Владимирово, както и повечето от останалите села. Двете вторични оси свързват общинския център с някои от селата и са разположени напречно на главната ос. Първата вторична ос минава по трасето на жп – линията като свързва гр.Бойчиновци и селата Мърчево, Охрид и Пали лула. Втората вторична ос свързва гр.Бойчиновци, с.Владимирово и с.Мадан, което остава периферно спрямо останалите населени места.

Осите на урбанистично развитие са гръбнакът на устойчивата пространствена структура на селищната мрежа на Община Бойчиновци.

10.3. Йерархична структура на селищната мрежа

Селищната мрежа на Община Бойчиновци се състои от гр.Бойчиновци и 12 села – с.Бели брег, с.Бели брод, с.Владимирово, с.Громшин, с.Ерден, с.Кобиляк, с.Лехчево, с.Мадан, с.Мърчево, с.Охрид, с.Пали лула и с.Портитовци. Гъстотата на селищната мрежа е 4,45 населени места/100 кв.км при средна за страната 4,8 населени места /100 кв.км.

Повечето населените места са разположени по главната урбанистична ос, успоредна на поречието на р.Огоста, свързани чрез републикански път III-101 – това са с.Ерден, гр.Бойчиновци, с.Мърчево, с.Владимирово, с.Кобиляк, с.Громшин и с.Лехчево. Чрез пет отклонения на РПМ III-101 са свързани останалите населени места - отляво за с.Мадан и отдясно за с.Охрид и с.Пали лула, за с.Портитовци, за с.Бели брег и за с.Бели брод. Най – голямото село в общината е с.Лехчево, а най-малкото е с.Пали лула. В четири села населението е от 101 до 500 жители - с.Бели брод, с.Кобиляк, с.Охрид и с.Портитовци, от 501 до 1000 жители има в четири села – Громшин, Ерден, Мадан и Мърчево. До 1500 жители има в с.Владимирово, а над 1500 ж. са жителите на гр.Бойчиновци и с.Лехчево. Под 100 жители са в с.Бели брег и с.Пали лула.

Община Бойчиновци е с **категория пета** съгласно Приложение №1 към т.1 от Заповед № РД-02-14-2021 от 14 август 2012 г. (обн. ДВ, бр. 66, 28.08.2012 г., неофициален раздел) за категоризация на общините в Република България. Община Бойчиновци е в Област Монтана, част от NUTS 1 – СЗР, и е с ЕКАТТЕ MON04. Категоризацията е интегрална характеристика, която дава административна, демографска, социално-икономическа, инфраструктурна, териториално-устройствена и функционална характеристика на всяка община. Определя се от 12 бр. основни и 5 бр. допълващи критерии и показатели. Единният класификатор на административно –териториалните единици (ЕКАТТЕ), приет с Решение №565 на МС от 10.08.1999г., създава единство в идентифицирането и класифицирането на административно-териториалните и териториалните единици с цел използването им при автоматизираното обработване на различна информация, чрез класификационен код за категория.

Община	ЕКАТТЕ на община	Категория
Община Бойчиновци	MON04	5

В таблицата по-долу са представени данни за населените места, за площта им, броя на жителите им (по данни от Община Бойчиновци), жилищната територия на жител, вида на населеното място според броя на жителите и категорията им съгласно Приложение №2 към т.2 от ЗАПОВЕД № РД-02-14-2021 от 14 август 2012 г. (обн. ДВ, бр. 66, 28.08.2012 г., неофициален раздел) за категоризация на населените места в Република България:

Таблица 44. Категоризация на населените места в Община Бойчиновци, по данни на Община Бойчиновци

№	ЕКАТТЕ Община Бойчиновци	ЕКАТТЕ Населено място	Населено място	Площ, ха	Брой жители към 2016г.	Селищна територия кв.м/жит.	вид на населено място	Категория*
1	MON04	03383	с.Бели брег	68,96	67	7495,65	много малки села	8
2	MON04	03397	с.Бели брод	59,46	208	2508,86	много малки села	7
3	MON04	05236	гр.Бойчиновци	274,81	1 323	1617,58	много малък град	5
4	MON04	11418	с.Владимирово	142,78	1 303	1017,68	средни села	5
5	MON04	17943	с.Громшин	115,78	703	1456,35	малки села	6
6	MON04	27557	с.Ерден	117,05	479	2143,77	малки села	6
7	MON04	37424	с.Кобилък	60,00	296	1910,83	малки села	7
8	MON04	43517	с.Лехчево	285,94	1 641	1605,50	средни села	5
9	MON04	46036	с.Мадан	125,52	709	1691,64	малки села	6
10	MON04	49607	с.Мърчево	160,21	812	1956,17	малки села	6
11	MON04	54496	с.Охрид	84,02	424	2205,25	малки села	7
12	MON04	55258	с.Пали лула	26,71	66	3815,71	много малки села	8
13	MON04	57844	с.Портитовци	51,77	444	1218,12	малки села	7
	общо			1569,77	8 475	1718,04		

(*Информационен масив с категориите на административно-териториалните и териториалните единици в страната и числовите стойности на показателите, въз основа на които е направена категоризацията по т. 1 и 2, се съхранява в Главна дирекция „Стратегическо планиране на регионалното развитие и административно-териториално устройство“ на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.)

При прилагането на действащата нормативна уредба в устройственото планиране се използва категоризацията на населените места съгласно §1 от ДР към Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони. Най-голям брой от населените места в Община Бойчиновци са в категорията „малки села“ (от 250 до 1000 жители) - 7 броя, „много малки села“ (до 250 жители) са 3 броя, „Средни села“ (от 1001 до 2000 жители) 2 броя и „много малък град“ (до 10 000 жители) е гр.Бойчиновци. В най – големите населени места са съсредоточени административното обслужване и обектите на социалната инфраструктура – гр.Бойчиновци и селата Лехчево и Владимирово. Най – голям процент от населението живее в малките села – 45,62 %. Това означава, че трябва да се обърне специално внимание на подобряване на транспортната свързаност на тези села с обслужващите центрове, а също и на благоустрояването им. Най – малък процент от населението живее в много малките села – 4,02%.

Таблица 45. Разпределение на населението по населените места в Община Бойчиновци

№	ЕКАТТЕ Община Бойчиновци	ЕКАТТЕ Населено място	Населено място	Площ, ха	Брой жители към 2016г.	Дял от населението %	вид на населено място	Категория*
	Много малък град (до 10 000 жители)				1 323	15,6 %		
1	MON04	05236	гр.Бойчиновци	274,81	1 323	15,6	много малък град	5
	Средни села (от 1000 до 2000 жители)				2944 общо	34,73 %		
1	MON04	11418	с.Владимирово	142,78	1 303	15,37	средни села	5
2	MON04	43517	с.Лехчево	285,94	1 641	19,36	средни села	5
	Малки села (от 250 до 1000 жители)				3867 общо	45,62 %		
1	MON04	17943	с.Громшин	115,78	703	8,3	малки села	6
2	MON04	27557	с.Ерден	117,05	479	5,65	малки села	6
3	MON04	46036	с.Мадан	125,52	709	8,36	малки села	6
4	MON04	49607	с.Мърчево	160,21	812	9,58	малки села	6
5	MON04	54496	с.Охрид	84,02	424	5,0	малки села	7
6	MON04	57844	с.Портитовци	51,77	444	5,24	малки села	7
7	MON04	37424	с.Кобиляк	60,00	296	3,49	малки села	7
	Много малки села (до 250 жители)				341	4,02 %		
1	MON04	03397	с.Бели брод	59,46	208	2,45	много малки села	7
2	MON04	03383	с.Бели брег	68,96	67	0,79	много малки села	8
3	MON04	55258	с.Пали лула	26,71	66	0,77	много малки села	8
	общо				1569,77	8 475	1718,04	

10.4. Степен на изграденост и обзавеждане на територията на населените места

Населените места са с достатъчна степен на изграденост на елементите на средата за броя население, което ги обитава. В много от тях има необитаеми жилищни сгради, но и добре поддържани жилищни сгради, които явно се ползват сезонно. Застрояването е предимно с един етаж и половина – висок полуподземен етаж и един жилищен етаж. Понякога жилищните сгради са на два етажа. Голяма част от обществено – обслужващите сгради не се използват по предназначение. В по – голямата си част улиците в селата не са асфалтирани.

Уличната мрежа има обща дължина 217 516 м и е сравнително добре развита. Асфалтирани са едва 78 382 м или 36,04 %, като това са участъците по РПМ или местните пътища, преминаващи през селата. Голяма част от асфалтираните участъци се нуждаят

от основен ремонт на настилката. Трасетата на междуселищните третокласни пътища обикновено са главната улица на населеното място. Това за момента не създава проблеми, тъй като пътищата не са натоварени с тежък транспорт. Най-интензивен е трафикът по РП III-816 и РП III-101 след разклона при с.Мърчево, транзитен с превес на леки и лекотоварни автомобили. В град Бойчиновци и изградено пешеходно пространство и е благоустроен централния площад със средства по Програма за развитие на селските райони (ПРСР). Обновени и благоустроени са също площадните пространства на селата Лехчево, Владимирово и Ерден. Към всички площадни пространства са изградени обществени паркинги. Паркирането в селищата не е проблем, тъй като всеки жилищен имот има паркомясто в двора, а улиците са с ширина 5,50м до 8,00м на уличното платно. Благоустрояването на уличната мрежа - цялостно асфалтиране, рехабилитация на тротоари и бордюри, е свързано с подмяната на водопроводните тръби и изграждане на канализация в по-големите населени места, както и на други елементи на техническата инфраструктура. Всички населени места са водоснабдени, но само гр.Бойчиновци и с.Лехчево имат частично изградена канализация, без пречиствателно съоръжение. Всички селища са електроснабдени. В някои села уличното осветление обхваща само част от уличната мрежа.

Таблица 46. Улична мрежа, източник: Общинска администрация Бойчиновци

№	населено място	улична мрежа в м		
		с асфалт	без асфалт	общо
1	Бойчиновци	15070	14040	29110
2	Ерден	3565	14785	18350
3	Мърчево	6340	13880	20220
4	Кобиляк	4960	5168	10128
5	Громшин	9775	8555	18330
6	Бели брод	2260	6720	8980
7	Портитовци	1780	8069	9849
8	Бели брег	4017	8322	12339
9	Пали лула	600	5040	5640
10	Охрид	3000	11840	14840
11	Лехчево	19160	15430	34590
12	Владимирово	5600	11080	16680
13	Мадан	2255	16205	18460
	ОБЩО:	78382	139134	217516
	%	36,04	63,96	100,00

10.5. Планова осигуреност на територията, устройствени планове за територията и населените места

За територията на общината е изработен общ градоустройствен план през 1985г., който е с изтекъл срок на действие. Две от населените места в общината имат подробен план за регулация и застрояване – гр.Бойчиновци от 1984г. и с.Лехчево от 1990г. Останалите населени места имат планове за улична и дворищна регулация. Всички планове са влезли в сила преди повече от 15 години.

Таблица 47. Планова осигуреност на населените места и урбанизираните територии извън населените места в Община Бойчиновци, източник: Общинска администрация Бойчиновци

Населено място	Вид план и година на одобряване		
	ЗРП (ПРЗ)	Улична регулация	Дворищна регулация
с.Бели брег	ПР	345/1997 г.	345/1997 г.
с.Бели брод	ПР	2094/1974 г.	2094/1974 г.
гр.Бойчиновци	ПРЗ	1430/1984 г.	1430/1984 г.
с.Владимирово	ПР	2591/1963 г.	2591/1963 г.
с.Громшин	ПР	242/1988 г.	242/1988 г.
с.Ерден	ПР	33/1993 г.	33/1993 г.
с.Кобиляк	ПР	52/1994 г.	52/1994 г.
с.Лехчево	ПРЗ	64/1990 г.	64/1990 г.
с.Мадан	ПР	413/1998 г.	413/1998 г.
с.Мърчево	ПР	51/1994 г.	51/1994 г.
с.Охрид	ПР	32/1993 г.	32/1993 г.
с.Пали Лула	ПР	299/1993 г.	299/1993 г.
с.Портиновци	ПР	300/1993 г.	300/1993 г.

За отделни имоти извън населените места са изработвани ПУП за промяна на предназначението, които са отразени в настоящия план. Необходимо е изработването на цифрова кадастрална карта за територията, след което да се изработят нови подробни устройствени планове, отговарящи на актуалните условия и на предвижданията на настоящия общ устройствен план.

10.6. Структура на устройствените зони в селищната и извънселищната територия, степен на усвоеност на територията и посока на развитие

Устройствените зони към настоящия момент отразяват преобладаващото използване на терените. Преобладаващата част от населените места представлява жилищна зона с малкоетажно застрояване. Обществено – обслужващи терени има в централните части на населените места, в които са разположени сгради на административното и социалното обслужване. В общинския център има добре развита като територия промишлена зона, но предприятията в нея не работят. Населените места са с нискоетажно застрояване, като изключения има в общинския център – един четириетажен блок и сградата на общината. Извън населените места има частични действащи подробни устройствени планове, които определят правилата на устройство на предимно производствени терени, предназначени за животновъдни и други обекти свързани със селското стопанство. Има отделни терени за обекти на транспорта и хидромелиоративни съоръжения, както и на други технически съоръжения, като например МВЕЦ.

В строителните и регулационни граници на населените места има терени, които не са усвоени към настоящия момент и са със статут на земеделска земя. В същото време се наблюдава интерес към усвояване на терени извън регулационните граници, което се дължи на вида дейности, за които ще се използват. Тъй като санитарните норми не допускат отглеждането на голям брой животни в границите на населените места, както и изграждането на големи складови бази за зърно и други продукти, то терени за тях се търсят на съответните отстояния. Резерви за развитие на производствени терени има в териториите на бившите стопански дворове. Наблюдава се и тенденция за недостиг на терени за гробищни паркове в почти всички села – поради юридически и други причини, свързани с ползването на съществуващите гробни места, се явява нуждата от разширение на границите на съществуващите гробища или търсенето на нови подходящи терени.

Поради развитието на селскостопанския сектор в общината се увеличава и потока от преминаващи през населените места селско-стопанска техника и машини, което влошава качествата на средата за обитаване – повишава се замърсеността на въздуха с прахови частици и шума. Затова е необходимо намирането на подходящи трасета за обход на населените места, които да се осигурят от общински пътища и полски пътища, които да се включат в общинската пътна мрежа. Този проблем намира решение в прогнозата на ОУПО.

11. Обитаване и жилищен фонд

11.1. Обща характеристика на жилищния фонд

Състоянието и изменението на показателите за жилищна осигуреност са в пряка зависимост от демографските и икономически показатели на развитие в страната и

конкретно в Област Монтана. Жилищната задоволеност и платежоспособността на населението оказват непосредствено влияние върху развитието на сектор „Строителство“ в частта жилищно строителство, и върху пазара на недвижими имоти. В Северозападен район, част от който е Област Монтана и Община Бойчиновци, се наблюдава намаляване на населението и съответно повишаване на показателите за жилищна задоволеност и жилищен стандарт. Абсолютните стойности на тези показатели обаче, не показват реалната картина на жилищния стандарт на населението – реално се увеличава броят на необитаемите жилища, намалява броят на новопостроените жилища и се забавя темпът на намаляване на броя на жилищата спрямо този на населението

11.2. Структура на жилищния фонд – собственост, типове обитаване, стандарт на обитаване

Жилищната осигуреност се характеризира чрез следните показатели: брой жилища на 1000 обитатели, жилищен стандарт, средна площ на едно жилище, жилищна площ, брой и структура на жилищата и на жилищните сгради, коефициент на концентрация на жилищата.

За Област Монтана показателят за жилищна осигуреност нараства с приблизително 3,65% за последните пет години, което се дължи на изпреварващ темп на намаляване на населението спрямо намаляването на жилищата в областта. По темп на намаляване на населението областта е на 10^{то} място в страната. По брой на населението областта се нарежда на 18^{то} място в страната. По данни на НСИ населението на област Монтана към 31.12.2015 година е 137 188 души, което представлява 1.9% от населението на страната. В сравнение с 2011 година – 145 984 души, населението е намаляло с 8 796 души или с 6,4%.

Таблица 48. Данни за жилищния фонд в област Монтана, източник НСИ

Област Монтана Жилищен фонд						
Показатели	Мерна единица	2011	2012	2013	2014	2015
Жилищни сгради	Брой	82 212	82 221	82 225	82 234	82 241
По материал на външните стени на сградата						
стомано-бетонни и панелни	Брой	1 018	1 030	1 038	1 049	1 060
тухлени	Брой	63 599	63 597	63 594	63 592	63 589
други	Брой	17 595	17 594	17 593	17 593	17 592
Жилища	Брой	90 899	90 920	90 950	90 993	91 002
По форма на собственост						

държавни и общински	Брой	719	719	719	733	733
частни на юридически лица	Брой	220	237	258	258	260
частни на физически лица	Брой	89 960	89 964	89 973	90 002	90 009
По брой на стаите						
едностайни	Брой	6 019	6 022	6 021	6 038	6 038
двустайни	Брой	24 832	24 842	24 848	24 857	24 853
трестайни	Брой	31 050	31 054	31 075	31 087	31 090
четирестайни	Брой	18 384	18 386	18 389	18 393	18 397
петстайни	Брой	6 403	6 403	6 403	6 404	6 409
с шест и повече стаи	Брой	4 211	4 213	4 214	4 214	4 215
Полезна площ	кв. м	6 722 202	6 724 610	6 727 131	6 729 871	6 731 662
жилищна	кв. м	4 944 813	4 946 127	4 947 629	4 949 374	4 950 398
спомагателна	кв. м	925 841	926 657	927 220	927 895	928 491
площ на кухни	кв. м	851 548	851 826	852 282	852 602	852 773
Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища						
Сгради	Брой	11	13	10	12	13
Жилища	Брой	15	29	36	47	15
Полезна площ	кв. м	1 450	2 661	2 803	2 934	2 068
в т.ч. жилищна	кв. м	926	1 487	1 706	1 885	1 190

Жилищният фонд в Област Монтана към 2011г. наброява 82 212 жилищни сгради, а през 2015г. е 82 241 бр. жилищни сгради, тоест за последните пет години е нараснал с 0,04% от общия брой. Наблюдава се изключително слаб ръст в броя на новите жилища, което е свързано с отрицателния естествен прираст в областта, както и с миграцията на населението към развитите райони. За последните пет години са построени 59бр. нови жилищни сгради, а общият брой е нараснал с 29 бр. сгради, разрушени са 30 бр. негодни жилищни сгради.

Показателят за брой жилища на 1000 обитатели за 2015г. е 653 бр., а за 2011г. е 630 бр., тоест има увеличение с 3,5%, което е по-малко от средното за страната за същия период, което е 4,5%. Съпоставката между броя на населението на областта и броя на жилищата показва, че за 2015г. на едно жилище се падат по 1,51 броя обитатели.

Жилищният стандарт на населението се повишава – от 46,05 кв.м на жител през 2011г. до 49,07 кв.м на жител през 2015г. или с 6,2 % за последните пет години, повече от средния показател за страната. Средните стойности за страната за същия период са 38,87 кв.м/жител за 2011г. и 40,69 кв.м/жител за 2015г. или нарастване с 4,68%. Средната площ на едно жилище за 2015г. е 73,97 кв.м., като този показател на се променя за последните

пет години. За същия период жилищната площ е нараснала с 4722 кв.м, въпреки че новопостроената жилищна площ е 7194 кв.м.

Жилищата в областта са 91002 бр. за 2015г., което съотнесено към броя на жилищните сгради показва, че повечето от тях са еднофамилни жилищни сгради. Преобладават тухлените постройки, които са 77,3% от общия брой. По форма на собственост значителният дял е на частната собственост на физически лица – 98,9%. По брой на стаите преобладават тристайните жилища – 34,16%, следвани от двустайните – 27,3% и четиристайните – 20,2%. По тези показатели областта се доближава до стойностите за страната.

Коефициентът на концентрация на жилищата за 2015г. е 1,10, тоест на 100 жилища се падат по 110 бр. жилищни сгради. Коефициентът на концентрация на новопостроените жилища за 2015г. е 1,15, което показва, че повечето от тях са в еднофамилни жилищни сгради.

Развитието на жилищната осигуреност на Община Бойчиновци следва посоката на Област Монтана. Жилищният фонд на Община Бойчиновци към 2011г. е 8074 бр. жилища, а през 2015г. възлиза на 8074 бр. жилищни сгради, тоест за периода няма нито една новопостроена жилищна сграда.

Таблица 49. Данни за жилищния фонд в Община Бойчинов, източник НСИ

Община Бойчиновци – Жилищен фонд						
Показатели	Мерна единица	2011	2012	2013	2014	2015
Жилищни сгради	Брой	8 074	8 074	8 074	8 074	8 074
По материал на външните стени на сградата						
стомано-бетонни и панелни	Брой	12	12	12	12	12
тухлени	Брой	6 681	6 681	6 681	6 681	6 681
други	Брой	1 381	1 381	1 381	1 381	1 381
Жилища	Брой	6 208	6 208	6 208	6 208	6 208
По брой на стаите						
едностайни	Брой	274	274	274	274	274
двустайни	Брой	1 426	1 426	1 426	1 426	1 426
тристайни	Брой	2 136	2 136	2 136	2 136	2 136
четиристайни	Брой	1 503	1 503	1 503	1 503	1 503
петстайни	Брой	584	584	854	584	584
с шест и повече стаи	Брой	285	285	285	285	285
Полезна площ	кв. м	467 981	467 981	467 981	467 981	467 981

жилищна	кв. м	331 266	331 266	331 266	331 266	331 266
спомогателна	кв. м	60 246	60 246	60 246	60 246	60 246
площ на кухни	кв. м	76 469	76 469	76 469	76 469	76 469
Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища						
Сгради	Брой	-	-	-	-	-
Жилища	Брой	-	-	-	-	-
Полезна площ	кв. м	-	-	-	-	-
в т.ч. жилищна	кв. м	-	-	-	-	-

Вид на сградите в населените места

Жилищата в общината са 6 208 бр. за 2015г., което съотнесено към броя на жилищните сгради показва, че повечето от тях са еднофамилни жилищни сгради. По – голямата част от жилищните сгради са морално и физически остарели. Преобладават еднофамилните едноетажни и двуетажни сгради, разположени свободно в сравнително големи поземлени имоти, богато озеленени с овощни дървета и зеленчукови градини.

Повечето от жилищните сгради са тухлени постройки – 82,7%. За 2015г. по брой на стаите преобладават тристайните – 2136 бр. или 34,4%, следвани от четиристайните – 1503 бр. или 24,2% и двустайните – 1426 бр. или 23%. По форма на собственост значителният дял е на частната собственост на физически лица – 98,9%, което не се различава от общата картина за областта и страната.

11.3. Територии за обитаване, устройствени показатели, площ жилищни терени, жилищна задоволеност

Община Бойчиновци има силно неблагоприятна демографска характеристика за последните пет години. За периода 2011 – 2015 г. по данни на НСИ населението в общината е намаляло от 9 140 на 8 660 души. Това се отразява на показателите за жилищна задоволеност, които са с високи стойности, но при това качеството на обитаване остава ниско поради физическото състояние на сградите и инфраструктурната осигуреност на територията.

Показателят за брой жилища на 1000 обитатели за 2015г. е 716,9 бр., а за 2011г. е 679,2бр., като абсолютните му стойности са по-големи от тези за областта и страната. Увеличението на показателя за периода е с 5,26%, което е по-голямо от средното за страната за същия период, което е 4,5%. Съпоставката между броя на населението на

общината и броя на жилищата показва, че за 2015г. на едно жилище се падат по 1,39 броя обитатели, или по 0,71 жилище на обитател, което е по-малко от стойността на същите показатели за областта. Тези стойности се дължат на относително високия темп на намаляване на населението спрямо ниския темп на увеличаване на жилищата за периода.

Жилищният стандарт на населението е по – висок от този на областта и на страната. Показателят се повишава като абсолютни стойности – от 51,20 кв.м на жител през 2011г. до 54,04 кв.м на жител през 2015г. или с 5,26 % за последните пет години, повече от средния показател за страната. Средните стойности за страната за същия период са 38,87 кв.м/жител за 2011г. и 40,69 кв.м/жител за 2015г. или нарастване с 4,68%. Средната площ на едно жилище за периода е без промяна – 75,3 кв.м.

Коефициентът на концентрация на жилищата за 2015г. е 1,3, тоест на 100 жилища се падат по 130 бр. жилищни сгради. Стойността на коефициента съответства на преобладаващия вид обитаване – еднофамилни жилищни сгради.

Анализът на жилищния фонд и качеството на обитаване показват, че няма необходимост от нови жилищни терени и жилища. Съществуващият сграден фонд е морално и физически остарял и се нуждае от реновиране, премахване на негодните сгради и изграждане на нови. Преобладаващата форма на собственост, а именно частната, предопределя начините за обновяване на жилищния фонд – чрез лична инициатива в следствие на повишаване на финансовите възможности или чрез евентуални форми на публично финансиране, налични през прогнозния период.

12. Техническа инфраструктура

12.1. Транспортна инфраструктура

Видове транспорт и транспортни мрежи, степен на изграденост, достъпност на територията, републиканска и общинска пътна мрежа

Община Бойчиновци се намира в Северозападна България в област Монтана и граничи с общините Монтана, Криводол, Вълчедръм и Хайредин.

Град Бойчиновци е административен център на Община Бойчиновци, която включва един град и 12 села – Бели брег, Бели брод, Владимирово, Громшин, Ерденов, Кобиляк, Лехчево, Мадан, Мърчево, Охрид, Пали лула и Портитовци.

На територията на общината има развита мрежа за автомобилен и железопътен транспорт. Регистриран е и един летателен център, но той има локална функция за развитие на спортни дейности. Автомобилната пътна инфраструктура е първостепенна по значимост в структурата на транспортната инфраструктура на Община Бойчиновци. Състои се от републикански и местни пътища.

Републиканска пътна мрежа

През територията на община Бойчиновци преминават следните пътища от Републиканската пътна мрежа (РПМ):

1) Третокласният път III – 101

„Криводол – Граница ОПУ – Враца – Пали лула – Бойчиновци – Мърчево – Владимирово I Кобиляк – Громшин – Лехчево – Граница ОУП – Враца” от км.28+450 до км.61+473, с дължина 33,023 км.

2) Третокласният път III – 816

„РП II-81 – Граница Община Монтана – Ерден – Бойчиновци – Мърчево” от км.5+000 до км.12+567 е с дължина 7,567 км.

3) Третокласният път III – 1011

„Владимирово – Мадан - Граница Община Вълчедръм – Септемврийци” от км.0+000 до км.11+000 е с дължина 11,000 км.

4) Третокласният път III – 1301

„Криводол – Галатин – Лесура – Фурен – Бели брод – Лехчево” от км.23+380 до км.30+662 е с дължина 7,282 км.

Пътища първи клас няма. Пътища втори клас няма.

В следваща таблица са показани обобщените данни за пътищата от РПМ на територията на Община Бойчиновци.

Таблица 50. Данни за пътищата от РПМ на територията на Община Бойчиновци

№ по ред	№ на пътя	От км до км	Дължина (км)	Габарити на пътя		Състояние
				Пътна настилка (м)	Банкети (м)	
1	III – 101	28+450	8,376	6,00	2 x 1,00	Асфалт
		36+826				лошо състояние
		36+826	0,150	6,00	2 x 1,00	Асфалт
		36+976				добро състояние

		36+976 37+058	0,082	6,00	2 x 1,00	Асфалт лошо състояние
		37+058 39+976	2,918	5,20	2 x 1,00	Асфалт лошо състояние
		39+976 46+400	6,430	6,00	2 x 1,00	Асфалт лошо състояние
		46+400 49+400	3,000	6,00	2 x 1,00	Асфалт средно състояние
		49+400 61+473	12,073	6,00	2 x 1,00	Асфалт лошо състояние
			33,023			
2	III – 816	5+000 12+567	7,567	7,00	2 x 1,50	Асфалт лошо състояние
3	III – 1011	0+000 11+000	11,000	6,00	2 x 1,00	Асфалт лошо състояние
4	III – 1301	23+380 30+662	7,282	6,00	2 x 1,00	Асфалт лошо състояние
		Всичко:	58,872			

Информация за дължина, категоризация, класификация, габарит и състояние на пътната настилка на пътищата от Републиканската пътна мрежа на територията на Община Бойчиновци е получена от ОПУ – Монтана. Изходните данни сочат не добро състояние на третокласната пътна мрежа. От общо 58,872 км пътища III клас, само 0,150 км (0,26%) са в добро състояние (III-101), 3,00 км (4,10%) са в средно състояние и 55,72 км (94,64%) са в лошо състояние. Като цяло е наложителна реконструкция на пътищата от РПМ. Необходими са ремонтни работи на съществуващи мостови съоръжения. Тежко е състоянието на мост по пътя Лехчево – Бели брод (III-1301). Всички елементи на пътната мрежа – габарити, настилки, укрепителни и отводнителни съоръжения, маркировка и сигнализация не отговарят на европейските стандарти за сигурност и комфорт на пътуване. Наложително е извършването на текущи ремонти, а на места основен ремонт.

Общата дължина на РПМ възлиза на 58,872 км. При площ на Община Бойчиновци от 308,334 км², това дава една плътност от 0,191 км/км², което е над средната стойност за страната 0,1716 км/км². Пътищата от Републиканската пътна мрежа преминават през 10 населени места, докато останалите 3 – селата Охрид, Портитовци и Бели брег се обслужват от местни (общински) пътища.

Най-важната транспортна връзка в границите на Общината е път III-816, който осъществява транспортна връзка на Община Бойчиновци с път II-81 (София – Петрохан –

Монтана – Лом) и по този начин директна връзка с път I-1/E-79 (Видин – Монтана – София – КПП Кулата), който на българска територия е част от Трансевропейски транспортен коридор (ЕТК) №4. Вторият по значимост път е III-101, по който се отклоняват трасета, осъществяващи връзка в посока североизток с дунавските пристанища Оряхово, Козлодуй, Лом (част от Трансевропейски транспортен коридор ЕТК - №7, който обхваща цялата северна граница на страната).

От института по пътища и мостове към АПИ са предоставени данни за средно-денонощна годишна интензивност на автомобилното движение през 2015 г. и прогноза до 2035 година.

Преброяванията се извършват само по пътища III-101, III-816. На територията на Общината попадат шест преброителни поста:

- на път III-101 пет поста – Д 1352, Д 1356, А 3092, Д 1358 и Д 1359;
- на път III-816 един пост Д 1355;

Най-натовареният пост е на път III-816 – Д 1355. При него през 2015 година са отчетени 3571 моторни превозни средства (МПС) и оразмерителни автомобили (ОА) за денонощие – 465 ОА. Леките коли са 2590 – 72,53%. Очакваното натоварване за 2035 г. е 5370 МПС или нарастване с 50,38%. Отново с най-голям дял са леките коли – 3967 броя (73,87%) и нарастването е с 53,17%.

По път III-101 най-високи стойности са отчетени при пост А 3092. Те са за 2015 г. – 1841 МПС, от тях леки коли 1556 броя (84,5%) и прогноза 2035 година – 2845 МПС, от тях леки коли 2436 броя (85,62%). Нарастването на МПС е 54,54%, а при леките коли е 56,55%.

Общинска пътна мрежа (местни пътища)

Общинската пътна мрежа включва 6 пътни връзки за вътрешно-общински комуникации. От ОПУ – Монтана е представена обобщена справка за дължините на местните (общински) пътища на територията на Община Бойчиновци. Данните за състоянието на общинските пътища ни бяха представени от експерти на Общината, обобщени в Приложение №2.

Общинската пътна мрежа включва 25,500 км пътища. Състоянието на съществуващите общински пътища е лошо. Всички пътища са с асфалтова настилка. Само един участък от 3,00 км от път MON 1042 (1-ва категория) и 1,90 км от път MON 3044 (3-та категория) са без асфалтова настилка.

Общинската пътна мрежа се нуждае от реконструкция. Наложителна е реконструкцията на моста над р.Огоста при км 16+500 на общински път VRC 1067.

Плътността на общинските пътища е 0,083 км/км² при средна за страната 0,1614 км/км². Общата плътност на Републиканската и Общинската пътни мрежи е 0,274км/км² при средна за страната 0,33км/км².

Обобщени данни за местните (общинските) пътища на Територията на Община Бойчиновци:

Таблица 51. Данни за местните пътища на територията на Община Бойчиновци

№ п о р е д	№ на пътя	Категория	Наименование на пътя	От км до км	Дължина (км)	Габарит (м)	Състояние
1	MON 1040	1	РП /III-101, Бойчиновци – Мърчево/ - Бойчиновци, кв.Огоста / III-816/	РРIII-101 км 37,008 РРIII-816 км 9,764	1,700	7,00	Асфалт лошо състояние
2	MON 1041	1	РП /III-101, Бойчиновци – Мърчево/ - Портитовци – Бели Брег – Кобиляк / III-101/	РРIII-101 км 38,021 РРIII-101 км 49,395	11,600	от 6,00 до 8,00	Асфалт лошо състояние
3	MON 1042	1	РП /III-101/ Мърчево – Граница Общ./Бойчиновци- Монтана/-Габровница – Вирове /II - 81/	РРIII-101 км 40+001	2,000	от 6,00 до 8,00	Асфалт лошо състояние
				До Граница Общини Монтана Бойчинов- ци	3,000		Черен път в проект
4	MON 2043	2	РП /III-101, Криводол - Бойчиновци / - Охрид	РРIII-101 км 32+135 Център с.Охрид	1,500	6,00	Асфалт лошо състояние
5	MON 3044	3	/III-1301,Бели Брод - Лехчево / -м.Рибине	РРIII-1301 км 27+415 М.Рибине	1,900	-	Черен път
6	VRC 1067	1	/III-101,Криводол - Бойчиновци/ - Ракево – Добруша – Градешница –	Граница Общини Бойчинов-	3,800	от 6,00 до 8,00	Асфалт лошо състояние

			Граница Общ./Криводол – Бойчиновци/ - Громшин / III-101/	ци – Криводол До км 53+174			
				Всичко:	25,5		

Железопътна инфраструктура

Община Бойчиновци е важен ж.п.възел. През територията на общината преминава част от главна железопътна линия №7 София – Мездра – /Монтана/ – Бойчиновци – Видин с дължина 17,213 км. Основната ж.п.линия е единична и напълно електрифицирана.

Железопътна линия №71 Бойчиновци – Монтана – Берковица осигурява транспортното обслужване на населението с ж.п.транспорт до областния център гр.Монтана и туристическия център Берковица. Ж.п. линията е единична и електрифицирана, с дължина 4,566 км на територията на община Бойчиновци.

В обсега на общината влизат следните съоръжения:

- 4 стоманени моста
- 7 прелеза по 7ма ж.п.линия
- 2 прелеза по 71ва ж.п.линия

Натоварването на ж.п. мрежата е 37 пътнически влака за денонощие, от които:

- 10 броя бързи влака
- 7 броя пътнически влака
- 20 броя крайградски пътнически влака

Техническото състояние на релсо-траверсовата скара е добро и гарантира сигурност и безопасност на движението на влаковете с необходимата скорост.

На територията на общината има две ж.п.гари – Бойчиновци и Мърчево. В селата Охрид и Пали Лула има изградени ж.п.спирки. Ж.п. гара Мърчево има добро коловозно обезпечение за обработка на товарни превози в посока Лом (Оряхово), както и за обслужване на преминаващия пътничко-поток. Ж.п.гарите не са в добро състояние и е необходимо тяхното обновяване.

Големите криви и наклони по трасето на основната ж.п.линия, ниските скорости на движение са една от причините за отлив на пътници от ж.п.транспорта.

Индустриалния ж.п. клон от ж.п. линия №7, обслужващ промишлената зона на гр.Бойчиновци, е демонтиран, но сервитутно остава собственост на БДЖ и трасето ще се запази.

Не се предвиждат промени в транспортната схема по отношение на пътническите влакове, както и структурата на ж.п. превозите. Железопътният транспорт в община Бойчиновци представлява потенциален ресурс за развитие на местната икономика. При нови железопътни строежи и при извършване на реконструкция и преустройство на съществуващи железопътни линии задължително да се спазват изискванията на Наредба №55 от 29.01.2004г. за проектиране и строителство на железопътни линии.

Структурни обекти на транспорта

На територията на община Бойчиновци има 2 броя бензиностанции на „Петрол” - в гр.Бойчиновци, кв.”Огоста” - УПИ I-112, кв.6 и в с.Мърчево – УПИ II-240, кв.63, 1 брой бензиностанция и газостанция в с.Лехчево – имот № 145035 в урбанизираната територия на фирма „ГУДА 3”.

На територията на общината няма автогара, а в обслужваните 10 населени места има поставени конструкции на автоспирки.

Има две ж.п.гари в гр.Бойчиновци и в с.Мърчево, а в селата Охрид, Пали Лула и Ерден има ж.п.спирки.

Обществен транспорт, анализ на транспортната достъпност

Транспортното обслужване на населението се извършва с автобуси, изпълняващи линии от областната и републиканска транспортни схеми (в приложения, „7. Данни от други инстанции“). Община Бойчиновци има утвърдена общинска транспортна схема (в приложения, „7. Данни от други инстанции“), но към настоящия момент няма интерес към нея за извършване на превоза. От справката представена ни от Община Бойчиновци е видно, че не всички села в рамките на общината са обслужени. Няма действащи автобусни линии до следните 3 села – Бели брег, Охрид и Пали Лула, а до селата Охрид и Пали лула не са предвидени такива в нито една транспортна схема. В нито едно от населените места няма действаща автогара. Организиран са временни автоспирки. В с.Мърчево има определен терен за автогара в близост до жп гарата, който е запазен и може да се реализира при изява на необходимост.

Междуселищните автобусни линии на територията на общината, за които има сключени договори, се извършват от две транспортни фирми:

„Монтана АТ” ЕООД с адрес на управление в гр.Монтана

- **Монтана – Бели брод – Монтана - от областната транспортна схема**

- **Монтана – Козлодуй – Монтана** - от републиканската транспортна схема с 2 курса на ден, ежедневно.

ЕТ „Елит Експрес – Стефан Стефанов”

- **Монтана – Вълчедръм – Монтана**

„Монтана АТ” ЕООД поддържа **линията „Монтана – Козлодуй – Монтана“ от републиканската транспортна схема**. За осигуряване на маршрута се ползва главно републиканската пътна мрежа – РП III-816 от гр.Монтана до гр.Бойчиновци, РП III-101 от гр.Бойчиновци до селата Мърчево, Владимирово, Кобиляк, Громшин и Лехчево. За връзка с гр.Бойчиновци от РП III-816 до РП III-101 се ползва общински път MON 1040.

„Монтана АТ” ЕООД поддържа **линията „Монтана – Бели брод - Монтана“ от областната транспортна схема** с 2 курса на ден, ежедневно. Автобусната линия обслужва населението на **гр.Бойчиновци и селата Бели брод, Лехчево, Громшин, Кобиляк, Владимирово, Мърчево, Портитовци и Ерден**. За осигуряване на маршрута се ползва главно републиканската пътна мрежа – РП III-816 от гр.Монтана до гр.Бойчиновци, РП III-101 от гр.Бойчиновци до селата Мърчево, Владимирово, Кобиляк, Громшин и Лехчево и РП III-1301 от с.Лехчево до с.Бели брод. За връзка с гр.Бойчиновци от РП III-816 до РП III-101 се ползва общински път MON 1040, а за връзка със с.Портитовци се ползва част от общински път MON 1041.

ЕТ „Елит Експрес – Стефан Стефанов” с адрес на управление гр.Монтана, има договор с община Бойчиновци до 26.01.2022 г. и поддържа **линията „Монтана – Вълчедръм - Монтана“** с 2 курса на ден, без събота и неделя. Тази линия осигурява транспортното обслужване на гр.Бойчиновци и селата Ерден, Мърчево, Владимирово и Мадан като ги свързва с областния център гр.Монтана. За осигуряване на маршрута се ползва главно републиканската пътна мрежа – РП III-816 от гр.Монтана до с.Мърчево, РП III-101 от гр.Бойчиновци до с.Владимирово и РП III-1011 от с.Владимирово до с.Мадан и след това до гр.Вълчедръм.

Анализ на транспортната достъпност с обществен транспорт, включителни трудови пътувания в рамките на общината и към други съседни общински и областни центрове.

На територията на общината няма преброителни пунктове за общинската пътна мрежа. Не се събират и данни за трудовите пътувания. Въпреки това на база данните за трудовата заетост, интереса на транспортните фирми към автобусните линии и

натовареността на жп мрежата може да се направят изводи за това кои са най – натоварените отсечки от пътната мрежа – републиканска и общинска, и кои пътища се нуждаят от специално внимание, както и кои жп съоръжения са особено важни.

Ежедневните трудови пътувания с автомобилен транспорт се осъществяват главно по републиканската пътна мрежа, която свързва населените места в общината с областния център гр.Монтана. Към момента най – натоварените отсечки в рамките на общината от РПМ са тези от РП III-816, РП III-101, РП III-1011 и РП III-1301. От местните пътища най – натоварен е общински път MON 1040, който свързва гр.Бойчиновци от РП III-816 до РП III-101. Това го прави най-натовареният общински път. След него е MON 1041 в отсечката до с.Портитовци и MON 2043, който свързва с.Охрид с РПМ. Село Бели брег се свързва с общинската територия единствено чрез общински път MON 1041 Бойчиновци – Портитовци – Бели брег – Кобиляк, което прави този път изключително важен за населението на с.Бели брег. По трасето на общински път MON 1041 има две мостови съоръжения по поречието на р.Огоста, които се нуждаят от реконструкция. Към момента по данни на общинската администрация има проектна готовност за ремонти на всички пътища от общинската мрежа. Кандидатства се за финансиране на проектите. Предстои избор на изпълнител за реконструкция на местен път VRC 1067.

Железопътният транспорт се ползва за трудови пътувания между гр.Монтана и гр.Бойчиновци, както и до селата, в които има ж.п.спирки - Охрид, Пали Лула и Ерден. Този вид транспорт също се ползва често между общинския център гр.Бойчиновци, с.Ерден и областния център гр.Монтана, тъй като ежедневно има по осем влака и в двете посоки (приложена извадка от разписание на пътнически влакове в приложения, „7. Данни от други инстанции“). До селата Охрид и Пали лула има по пет влака на ден и в двете посоки. Между с.Мърчево и гр.Монтана през гр.Бойчиновци има по седем влака на ден в двете посоки, които минават през гара Бойчиновци. Добрата осигуреност с жп линии и честотата на влаковете прави този вид транспорт изключително удобен и ползван от населението. Това обуславя необходимостта от поддържане на жп инфраструктурата - жп линии и жп гари и спирки. Гара Бойчиновци е обновена с европейско финансиране и се поддържа в добро състояние. От ремонт и обновяване се нуждаят спирките в с.Пали лула, с.Охрид, с.Ерден и гарата в с.Мърчево.

Единственото населено място, което не е обслужено от обществен транспорт е с.Бели брег, което може да бъде коригирано с предвиждане на отклонение до селото на линията Монтана – Бели брод. Предвид броя на населението и възрастовата характеристика, както и липсата на икономически интерес към извършване на автобусни превози от общинската

транспортна схема, не се очертава необходимост от предвиждане на допълнителни автобусни линии. Доброто обслужване с жп транспорт прави икономически неефективно предвиждането на автобусна линия до селата Охрид и Пали лула. За подобряване на транспортното обслужване на населението на територията на общината е препоръчително изследването на възможностите и ефективността от осигуряване на линии на маршрутни таксиметрови превози, които да обхващат всички населени места, да са с по – кратък времеви интервал и с по-малки превозни средства – микробуси. По – голямата честота на превоза ще подобрят достъпа на населението до социални и административни услуги, а по – малките по обем превозни средства ще го направят икономически ефективен за изпълнителите.

12.2. Електрически мрежи и съоръжения

Електропреносни и електроснабдителни мрежи и съоръжения

Анализът на състоянието и техническите параметри на електроснабдителната и електропреносната инженерни мрежи се базира на предоставените изходни данни от ЕСО ЕАД, „ЧЕЗ Разпределение България“ АД. Анализът на състоянието и техническите параметри на електронните съобщителни мрежи се базира на предоставените изходни данни от съответните дружества и институции и на публично достъпни данни.

Електроснабдителна мрежа

На територията на Общината е изградена ЕПС "Бойчиновци" с напрежение 220/110/20 kV, собственост на ЕСО ЕАД, която захранва Община Бойчиновци и съседните общини. Подстанцията е въведена в експлоатация през 1956 год.

В ЕПС "Бойчиновци" са монтирани 2 броя силови автотрансформатори 220/110 kV с мощност по 200 MVA и 2 броя силови трансформатора 110/20 kV с мощност 16 MVA и 25 MVA. Подстанцията има резерв, който позволява увеличаване на електрическия товар. Има пет броя необорудвани свободни извода. Подстанцията е присъединена към електроенергийната система чрез 2 броя въздушни електропровода 220 kV и 8 броя въздушни електропроводи 110 kV. Преносни електропроводи ВН са в добро техническо състояние.

Преносни електропроводи ВН на територията на Община Бойчиновци

ВЕП 400 kV

ВЕП 400 kV "Петрохан" , напрежение 400 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София - връзка между АЕЦ „Козлодуй“ и ПС „София – Запад“, въведен в експлоатация през 1980г.;

ВЕП 400 kV "Чирен" , напрежение 400 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София – връзка между АЕЦ „Козлодуй“ и ПС „София – Запад“, въведен в експлоатация през 1986г.; ВЕП 400 kV "Чирен" и ВЕП 400 kV "Вършец" са на обща стълбовна линия на територията на общината

ВЕП 400 kV "Вършец", напрежение 400 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София - връзка между АЕЦ „Козлодуй“ и ПС „София – Запад“, въведен в експлоатация през 1986г.; ВЕП 400 kV "Чирен" и ВЕП 400 kV "Вършец" са на обща стълбовна линия на територията на общината

ВЕП 220 kV

ВЕП 220 kV "Заря", напрежение 220 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София – връзка с ПС „Мизия“, въведен в експлоатация 1969г.

ВЕП 220 kV "Хайредин", напрежение 220 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София – връзка с АЕЦ „Козлодуй“, въведен в експлоатация 1967г.

ВЕП 110 kV

ВЕП 110 kV "Амоняк", напрежение 110 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София – лъчист по ПС „Враца 2“, въведен в експлоатация 1981г., на една стълбовна линия с ВЕП 110 kV "Карбамид"

ВЕП 110 kV "Карбамид", напрежение 110 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София – връзка с ПС „Мездра“, въведен в експлоатация 1981г., на една стълбовна линия с ВЕП 110 kV "Амоняк"

ВЕП 110 kV "Милин камък", напрежение 110 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София - връзка с ПС „Мездра“, въведен в експлоатация 1953г., на една стълбовна линия с ВЕП 110 kV "Леденика"

ВЕП 110 kV "Леденика", напрежение 110 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София - лъчист по ПС „Враца 2“, въведен в експлоатация 1953г., на една стълбовна линия с ВЕП 110 kV "Милин камък"

ВЕР 110 kV "Нипел", напрежение 110 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София – връзка с ПС „Фитинги“, въведен в експлоатация 1953г.,

ВЕР 110 kV "Бучка", напрежение 110 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София– връзка с ПС „Жеравица“, въведен в експлоатация 1980г.

ВЕР 110 kV "Златия", напрежение 110 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София - връзка с ПС „Брусарци“, въведен в експлоатация 1953г., на една стълбовна линия с ВЕР 110 kV "Огоста",

ВЕР 110 kV "Огоста", напрежение 110 kV, собственост на ЕСО ЕАД гр.София - връзка с ПС „Брусарци“, въведен в експлоатация 1953г. ,на една стълбовна линия с ВЕР 110 kV "Златия",

На територията на общината е изградена тягова ЕПС „Бойчиновци“, собственост на ДП НКЖИ, която е захранена от ВЕР 110 kV "Златия" и ВЕР 110 kV "Огоста".

Товаровият график на ЕПР е сравнително постоянен в последните години, както по годишна консумация, така и по максимални товари по месеци.

Електроразпределителна мрежа

Електроразпределителното дружество на територията на Общината е "ЧЕЗ Разпределение България" АД.

Съгласно писмо на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД за предоставяне на изходни данни, дружеството не разполага с кадастрални данни за електроразпределителната мрежа средно напрежение 20 kV и ниско напрежение 0,4 kV и трансформаторните постове на територията на общината.

Степента на изграденост на електропреносната мрежа и инсталираната трансформаторна мощност позволяват увеличаване на електрическия товар на общината и без да се изграждат нови трансформаторни постове.

В община Бойчиновци всички села са електрифицирани. Електроснабдяването в общината се осъществява от Националната Енергийна система посредством въздушни електропроводи СрН с приблизителна дължина 159,6 км и подземни кабелни електропроводи СрН с приблизителна дължина 2,3 км. Мрежата ниско напрежение се

състои от въздушни линии НН с приблизителна дължина 121,4 км и подземни кабелни линии НН с приблизителна дължина 8,4км.

Трансформаторните постове 20/0,4 kV са общо 46 броя, с обща инсталирана мощност 10 050 kVA.

ЕПС "Бойчиновци", собственост на ЕСО АД, захранва с електроенергия населените места на общината чрез електропроводи СрН 20 kV с диспечарски наименования:

„Септември”, „Градини”, „Титов”, „Рибине”, „Макаренко”, „Ерден” и от ВС "Мърчево", собственост на дружеството – „Гагарин” и „Бъзовец”.

Сервитутните отстояния на мрежата високи напрежение са определени съгласно Приложение №1 към чл.7, ал.1 от Наредба №16 за сервитутите на енергийните обекти:

1. При трасе през населени места и селищни образувания: хоризонталното разстояние между крайните неотклонени проводници плюс 4 m, по 2 m от двете страни.

2. При трасе през паркове, зелени зони и др. ценни насаждения: хоризонталното разстояние между крайните неотклонени проводници плюс 2 m, по 1 m от двете страни.

3. При трасе в земеделски земи: общо 7,5 m, в т.ч. спрямо оста на електропровода - 5 m от страната, избрана за обслужване, и 2,5 m от другата страна.

4. При трасе в горски територии – съгласно наредбата

Комунална мрежа ниско напрежение

В повечето от населени места мрежата ниско напрежение е в лошо състояние. Необходимо е реконструкция и модернизация чрез подмяна на проводници - въздушни усукани кабелни линии и стълбове в селата Ерден, Лехчево, Владимирово и др..

Улично осветление

Уличното осветление в общината се поддържа в добро състояние, основно по главните улици, уличните осветителни тела са подменени с енергоспестяващи. В повечето от населени места обаче то не е достатъчно изградено, а в с.Портитовци липсва. Необходимо е доизграждане на уличното осветление и въвеждане на система за централизираното му управление. Необходима е реконструкция и модернизация чрез подмяна на проводници,

доставка и монтаж на икономични улични осветителни тела и стълбове, фотоклетки за управление. Необходимата мощност на уличното осветление е пресметната съгласно дължината на уличната мрежа и е 350 kW.

Възобновяеми енергийни източници

На територията на Община Бойчиновци по поречието на река Огоста са разположени две малки водно-електрически централи – МВЕЦ „Ралица 2” и МВЕЦ „Огоста 9”.

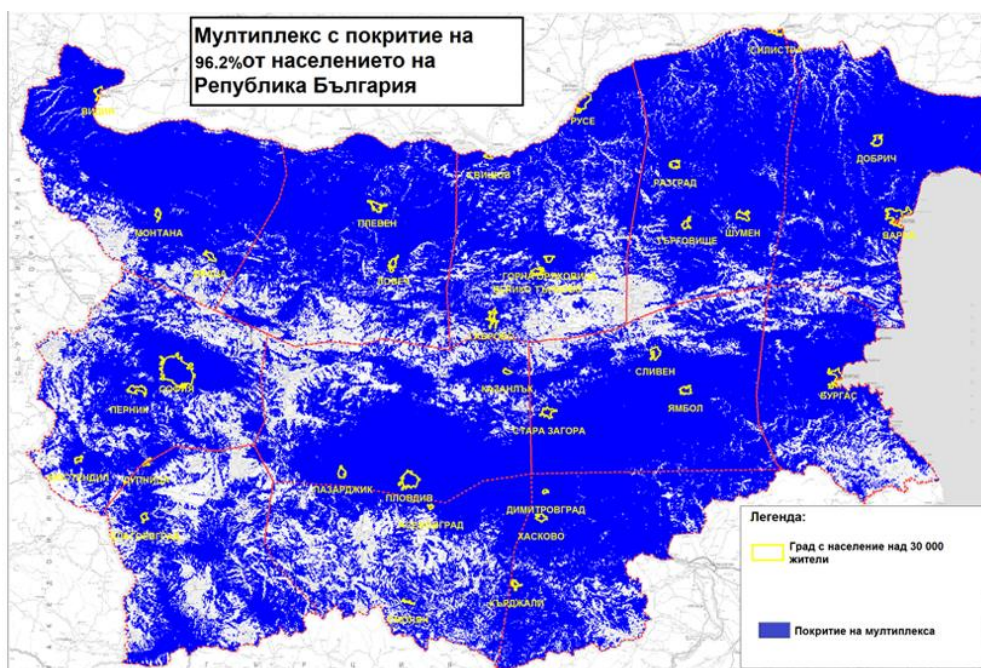
Ветровият потенциал на територията не е подходящ за изграждане на ветрогенератори. Тъй като земеделието е основният икономически отрасъл, който има перспектива за развитие, то не е целесъобразно използването на земеделска земя за разполагане на фотоволтаични централи.

12.3. Телекомуникационни мрежи и съоръжения

Съгласно изходни данни предоставени от КРС, радио и телевизионно покритие на територията на общината се осигурява от:

- Мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване – БНР, „Дарик радио” АД;
- Мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване – „НУРТС Диджитъл” ЕАД и „Фърст Диджитъл” ЕАД.

Карта на населените места в Република България и покритието им с ефирна цифрова телевизия от мрежата на НУРТС Диджитъл с 96,2% покритие:

Фигура 32: Покритие на мултиплекс; Източник: „НУРТС Диджитъл” ЕАД

"Покритие" е налице, ако приемната антена и фидер за UHF (дециметров обхват) отговарят на следните условия:

1. Антената е с вертикална поляризация (елементите на антената да са разположени вертикално)
2. Антената е монтирана на 10 метра над нивото на земята
3. Антената е насочена в посока на най-добрия сигнал
4. Усилване на антената над 10 dB (d)
5. Затихване във фидера (кабелът между антената и приемника) под 3 dB

Приемане на ефирна телевизия с вътрешна антена е възможно само в големите градове и/или при липса на големи препятствия за сигнала.

Таблица 52. Данни за покритието в община Бойчиновци, източник КРС

Област	община	тип	име	степен на покритие
Монтана	Бойчиновци	село	Бели брег	Покритие над 90%
Монтана	Бойчиновци	село	Бели брод	Покритие над 90%
Монтана	Бойчиновци	град	Бойчиновци	Покритие над 90%
Монтана	Бойчиновци	село	Владимирово	Покритие над 90%
Монтана	Бойчиновци	село	Громшин	Покритие над 90%
Монтана	Бойчиновци	село	Ерден	Покритие над 90%
Монтана	Бойчиновци	село	Кобиляк	Покритие над 90%
Монтана	Бойчиновци	село	Лехчево	Покритие над 90%
Монтана	Бойчиновци	село	Мадан	Покритие над 90%
Монтана	Бойчиновци	село	Мърчево	Покритие над 90%

На територията на община Бойчиновци има добро покритие на мрежите на трите съществуващи мобилни оператора.

БТК ЕАД предоставя мобилен достъп до интернет чрез UMTS технология 100% покритие по население. На територията на гр.Бойчиновци и с.Владимирово, БТК ЕАД предоставя достъп до фиксиран високоскоростен интернет по ADSL технология. БТК ЕАД предоставя фиксирани телефонни услуги при 100% степен на цифровизация на територията на цялата Община Бойчиновци. БТК ЕАД предоставя телевизионна услуга по технология Direkt to the Home TV /DTH TV/. GSM покритието е 100% по население за Общината. В землището на с.Лехчево е монтирана приемо-предавателна станция №VZ59 на БТК АД.

Три мобилни телекомуникационни съоръжения са монтирани от „Космо България Мобайл“ ЕАД в землището на с. Владимирово.

Едно мобилно телекомуникационно съоръжение е монтирано от „Мобил Тел“ АД – в землищата на селата Владимирово, Лехчево и гр.Бойчиновци.

„Български пощи“ ЕАД осигурява пощенски клонове в общинския център и в някои от селата.

Таблица 53. Данни за пощенските станции в община Бойчиновци, източник Български пощи

№	Пощенски код	наименование	адрес	телефон
1	3430	Бойчиновци	Гр. Бойчиновци Ул.Г.Генов 2	09513/22 22
2	3431	Ерден	Село Ерден, Ул.17-Та №2	09513/25 05
3	3432	Портитовци	Село Портитовци, Ул.Първа №51	09513/30 34
4	3438	Охрид	Село Охрид, Ул.1-Ва №60	09513/20 29
5	3440	Владимирово	С. Владимирово Ул.Владимир Минчев №77, Ет 1	09514/22 22
6	3442	Кобиляк	Село Кобиляк,Ул.Георги Кирков №14	09517/222
7	3443	Мърчево	Село Мърчево, Ул.1-Ва №61	09518/22 22
8	3444	Громшин	Село Громшин, Ул.Майор Борис Костадинов №26	09516/22 32
9	3445	Лехчево	Село Лехчево Пл.9-Ти Септември 2	09516/2222

12.4. Водоснабдяване и канализация

Община Бойчиновци се намира на територията на област Монтана и обхваща землищата на с.Бели Брег, с.Бели Брод, гр. Бойчиновци, с. Владимирово, с. Громшин, с. Ерден, с. Кобиляк, с. Лехчево, с. Мадан, с. Мърчево, с. Охрид, с. Пали лула и с. Портитовци. Водоснабдителните и канализационните мрежи и съоръжения се експлоатират от „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр.Монтана, с адрес: гр.Монтана 3400, ул.“Ал. Стамболийски“ №11. На национално ниво компетентен орган за управление на водите е МОСВ, а на басейново ниво 4 басейнови дирекции според Закона за водите. „ВиК“ ООД, гр. Монтана попада към Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) с център гр.Плевен. Приложен е списък на разрешителните, издадени от БДДР, за водовземане от подземни води на територията на община Бойчиновци.

Списък на разрешителните, издадени от БДДР, за водовземане от подземни води на територията на община Бойчиновци

№ по ред	Титуляр	Разрешително						Цел на използване	Разрешен годишен обем на водовземане	Разрешен средноденонощен дебит	Кота	Географски координати	
		№	Дата на издаване	Краен срок	Код на водно тяло	Име на водовземно съоръжение	Населено място					N	E
1	"Водоснабдяване и канализация" ООД	101057	22.07.2005	22.07.2030	BG1G000N1BP036	ТК 1-Вик Монтана-Ерден	Ерден	питейно-битово водоснабдяване	48851	1,55		43,47622	23,29089
2	"Водоснабдяване и канализация" ООД	11510374	20.07.2009	20.07.2034	BG1G00000N2034	ТК 2 - Изток - Вик Монтана - Мадан	Мадан	питейно-битово водоснабдяване	78840	2,5	114,9	43,57928	23,42972
3	"Водоснабдяване и канализация" ООД	11510377	27.07.2009	27.07.2019	BG1G000N1BP036	Др - Мърчево - Вик Монтана - Мърчево	Мърчево	питейно-битово водоснабдяване	112000	3,55	112	43,52239	23,33586
4	"Водоснабдяване и канализация" ООД	11510378	27.07.2009	27.07.2019	BG1G0000QAL015	Др - Владимирово - Вик Монтана - Владимирово	Владимирово	питейно-битово водоснабдяване	150000	4,76	85,5	43,52067	23,38900
5	"Водоснабдяване и канализация" ООД	11510379	27.07.2009	27.07.2019	BG1G0000K2S037	КИ - Кобиляк - Вик Монтана - Бели брег	Бели брег	питейно-битово водоснабдяване	510000	16,2	74,8	43,51431	23,45492
6	Водоснабдяване и канализация ООД	11510887	21.10.2013	21.10.2038	BG1G00000N2034	ТК Запад - ВИК Монтана - Мадан	Мадан	питейно-битово водоснабдяване	18922	0,6	146	43,58290	23,40759

7	Водоснабдяване и канализация ООД	11510888	21.10.2013	21.10.2038	BG1G00000N2034	ШК - ВиК Монтана-Мадан	Мадан	питейно-битово водоснабдяване	50458	1,6	143,5	43,58161	23,41470
8	Водоснабдяване и канализация ООД	11510889	21.10.2013	21.10.2038	BG1G00000N2034	ТК2 ПС Мадан - ВиК Монтана - Мадан (изток)	Мадан	питейно-битово водоснабдяване	18922	0,6	144	43,58232	23,41321
9	Водоснабдяване и канализация ООД	11510889	21.10.2013	21.10.2038	BG1G00000N2034	ТК3 ПС Мадан - ВиК Монтана - Мадан (централен)	Мадан	питейно-битово водоснабдяване	28382	0,9	144,6	43,58263	23,41226
10	Водоснабдяване и канализация ООД	11510889	21.10.2013	21.10.2038	BG1G00000N2034	ТК4 ПС Мадан - ВиК Монтана - Мадан (запад)	Мадан	питейно-битово водоснабдяване	18922	0,6	144,7	43,58271	23,41094
11	Водоснабдяване и канализация ООД	11510974	22.10.2014	22.10.2039	BG1G00000N2034	ТК 1 – ВиК Монтана – Лехчево	Лехчево	питейно-битово водоснабдяване	91454	2,9	90,7	43,554889	23,542361
12	Водоснабдяване и канализация ООД	11511000	20.4.2015	20.4.2040	BG1G00000N2034	ШК – ВиК Монтана – Лехчево	Лехчево	питейно-битово водоснабдяване	63072	2	90,5	43,554556	23,544417
13	Водоснабдяване и канализация ООД	11511008	26.9.2005	26.9.2025	BG1G00000TJK044	КИ Палилула - ВиК Монтана - Палилула	Палилула	питейно-битово водоснабдяване	200000	6,34	106	43,436611	23,387000

Водоснабдяване

Дванадесет населени места на територията на общината са водоснабдени и имат изградени водоснабдителни мрежи. Дългогодишния проблем в село Портитовци, където живее предимно ромско население без водоснабдяване, е почти решен с изграждането на водопроводната мрежа в селото със средства от капиталните вложения на общината и довеждащ водопровод от с.Мърчево. Четири от населените места се водоснабдяват самостоятелно, а останалите са обхванати в три водоснабдителни групи.

По данни на НСИ към 31.12.2016 г. в община Бойчиновци живеят 8 475 души. Урбанизацията не е висока - в гр. Бойчиновци живеят 1 323 души или 15,6 % , а в селата 7 152 души или 84,4 % от населението на общината. Селата се включват в категориите:

- средни (с население 1000 - 2000 жит.): Лехчево (1641 души) и Владимирово (1303 души);
- малки (с население 250 - 1000 жит.): 7 бр.;
- много малки (до 250 жит.): 3 бр., от които 2 села са с население до 100 души – Бели брег и Пали лула.

В средните села живее 34,73 % от населението. В малките села е съсредоточено почти половината (45,62 %) от населението, а в много малките села живее само 4,02 % от населението на общината.

На територията на общината развиват дейност предприятия и фирми от хранително-вкусовата промишленост, добив и преработка на инертни материали и земеделски производители. Големите фирми, очертавали в миналото икономическия облик на общината, днес в преобладаващата част са закрити. Новопоявилите се фирми страдат от ниска ефективност на различните производства поради използване на стари технологии и остарели производствени мощности, липса на средства за капиталовложения, хаотичност и нестабилност на пазара, насочване към неприложими производства и т.н. На територията на общината развиват дейност следните предприятия и фирми:

- “Кариана” ЕООД с. Ерден – месопреработка и производство на колбаси
- “ ПОУЛТРИ ПРОДЪКТС” ЕАД – производство на фуражни смеси
- “Екоагрострой” АД – добив и преработка на инертни материали

- “ТБМ 2000” ЕООД – добив и преработка на инертни материали
- “Пътинжинеринг” АД – асфалтова база.
- “АДЛ” ООД – Владимирово – производство на млечни продукти

Водоснабдяването в общината се осигурява от 16 водоизточника. Всичките са подземни, а по вид са както следва: Каптажни извори – 1 бр., Дренажи – 3 бр., Шахови кладенци – 2 бр. и Тръбни кладенци – 8 бр. Качеството на водата при водоизточника и при доставяне отговаря на стандарта "вода за пиене", съгласно Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Дезинфекцирането на суровата вода се извършва с хлорни съединения.

На територията на общината са учредени СОЗ на 5 бр. водоизточници:

- ✓ на 1 бр. извори;
- ✓ на 3 бр. дренажи;
- ✓ на 1бр. тръбен кладенец

Изградени са 15 бр. резервоари, с общ обем 4 320 куб.м. Към момента е необходимо саниране на всички напорни резервоари чрез вътрешна хидроизолация, което не е правено от тяхното изграждане през 60-те и 70-те години на миналия век.

№пo ред	Населено място	Резервоари					
		Общо		в т.ч.;			
				приземни		кула- резервоари	
		брой /бр./	обем /м3/	брой /бр./	обем /м3/	брой /бр./	обем /м3/
1	2	3	4	5	6	7	8
1	гр.Бойчиновци	1	450	1	450	0	0
2	с.Бели Брег	0	0	0	0	0	0
3	с.Владимирово	1	400	1	400	0	0
4	с.Мадан	1	200	0	0	1	200
5	с.Мърчево	1	260	1	260	0	0
		1	100	1	100	0	0
6	с.Охрид	1	200	1	200	0	0
7	с.Пали лула	1	400	1	400	0	0
8	с.Ерден	1	280	1	280	0	0
9	с.Бели брод	1	180	1	180	0	0
10	с.Громшин	1	250	1	250	0	0

11	с.Кобиляк	1	150	1	150	0	0
		1	500	1	500	0	0
12	с.Лехчево	1	400	1	400	0	0
		1	400	1	400	0	0
13	С.Портитовци	1	150	1	150	0	0
	Сума - Община:	15	4320	14	4120	1	200

Към водоснабдителната система на община Бойчиновци в експлоатация са 9 бр. помпени и 6 бр. бункерни помпени станции. Сградите на ПС са в лошо състояние и е необходимо спешно саниране на покриви, дограма, топлоизолация и др.

Дължината на изградената водопроводна мрежа в общината е общо 160,20 км, от които 63,30 км - външни водопроводи и 96,90 км - вътрешна водопроводна мрежа. Мрежата е остаряла и се нуждае от подмяна и реконструкция. Тя е изграждана в периода 1930-2016г. Довеждащите водопроводи са изградени от:

- азбесто-циментови тръби- 180 877м. или 91.86% от общата дължина
- стоманени тръби – 1 797м или 0.91% от общата дължина
- поцинковани – 1 626м или 0.83% от общата дължина
- полиетиленови тръби – 12 603м или 6.40% от общата дължина

Изградените до 2000г. водопроводи са 43 648 м или 68,97%, което обуславя големи загуби, вследствие на честите аварии и прекъсване на водоснабдяването при тяхното отстраняване.

Вътрешната разпределителна мрежа за питейни води на територията на общината е изградена от:

- азбесто-циментови тръби- 180 877м. или 91.86% от общата дължина
- стоманени тръби – 1 797м или (0.91%) от общата дължина
- поцинковани тръби – 1 626м или 0.83% от общата дължина
- полиетиленови тръби – 12 603м или 6.40% от общата дължина

През годините, съгласно инвестиционната си програма „Вик” ООД-Монтана, е подменяло части от водопроводната мрежа на населените места. Проблемни за експлоатацията са водопроводите, изградени от азбесто-циментови, поцинковани и стоманени тръби, изградени през миналия век. Дружеството залага в инвестиционната си програма ежегодно подмяна на част от съществуващата водопроводна мрежа. В началото на календарната година се провежда среща с общината за уточняване на годишните ремонтни и строителни програми. Провеждат се съвместни мероприятия за увеличаване ефекта от подмяна на водопроводи в рамките на амортизационните отчисления чрез поемане на ангажименти от общината за извършване на изкопни работи. Необходими са съвместни задания за проектиране на водопроводни мрежи с цел спазване изискванията на нормативната уредба и спецификите на населените места и по-качествен последващ контрол, както и съгласуване на инвестиционните намерения на Общината с Вик дружеството.

Съгласно Закона за водите - чл.194, ал.1 отнетия при водовземането обем вода да се измерва посредством отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства. При техническа невъзможност за монтиране, поддръжка и контрол на измервателни устройства към водоизточници, установена в двустранен протокол между органа, издаващ разрешителното, и ползвателя, се допуска монтажът им да се извърши на хранителната тръба на напорния резервоар или на довеждащия водопровод, при директно включване на потока във водоснабдителната система на населеното място (чл.194, ал.4).

В инвестиционната програма на дружеството се залагат средства за закупуването и монтирането на измервателни устройства на водоизточниците, а там където са монтирани се следи за тяхната последваща проверка, съгласно сроковете определени в нормативната база. Следи се за своевременно отремонтване на повредени измервателни устройства. Към настоящия момент е незадоволителен броя на монтирани измервателни устройства на водоизточници, поради липса на финансова възможност на дружеството.

На територията на община Бойчиновци в 11 бр. от населените места няма изградена канализационна система. Необходимо е да се изгради пречиствателна станция за отпадъчни води на гр. Бойчиновци и двете по-големи села Владимирово и Лехчево, и да се доизгради канализационната мрежа в общината.

Община Бойчиновци има подготвен проект «Изграждане на канализационна система, реконструкция на водопреносната мрежа и изграждане на пречиствателна станция за

отпадъчните води в с. Лехчево, община Бойчиновци», което ще бъде реализирано в периода 2014 – 2020 по Оперативните програми.

Проблемите свързани с водоснабдяването и канализацията в общината са:

- Големи загуби на вода, вследствие амортизирани водопроводи и съоръжения;
- Своевременно регистриране на възникнали аварии;
- Въвеждане сезонен режим на вода в някои населени места.
- Липса на канализационна мрежа и ПСОВ за населените места

За решаване на проблемите е необходимо да се извършва:

- Подмяна на амортизираната водопроводна мрежа;
- Ремонт и саниране на напорните резервоари(100% водоплътност);
- Диспечеризация на резервоарите, с цел предотвратяване тяхното преливане;
- Подмяна помпени агрегати, с цел оптимизиране енергоемкостта;
- Монтиране измервателни устройства и централизирано следене с цел предотвратяване на течове и аварии.
- Изготвяне на проекти и изграждане на канализационна мрежа и ПСОВ по населени места.

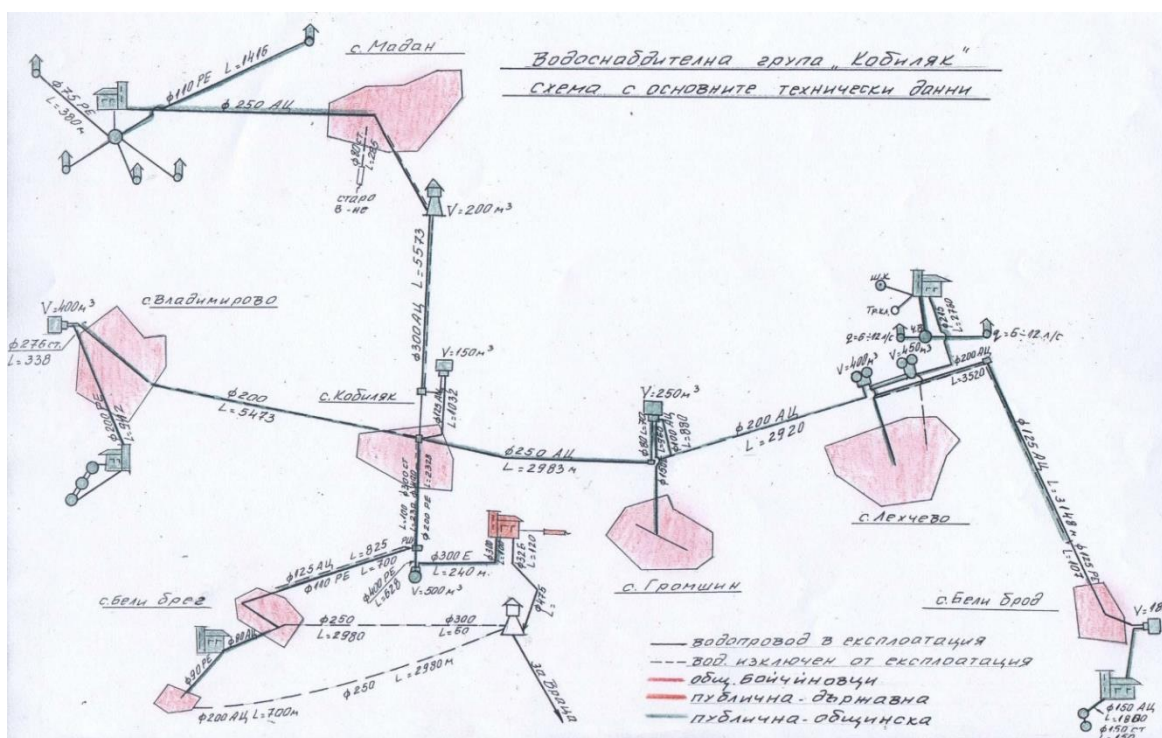
Технически параметри на водоснабдителната мрежа

За питейно битови и противопожарни нужди се използват подземни води. Водоснабдяването на общината се осъществява посредством 1бр. каптажен извор, 3бр дренажи, 2бр. шахтови кладенеца и 8бр. тръбни кладенеца. Осем от селищата на територията на общината се водоснабдяват чрез три самостоятелни централизирани водоснабдителни групи, обединени чрез общи довеждащи водопроводи. Останалите пет

се хранят самостоятелно. По водоснабдителната мрежа са изградени 9 бр. помпени и 6 бр. бункерни помпени станции.

- **Водоснабдителна група с. Кобиляк**

Във водоснабдителна група Кобиляк влизат следните населени места: с. Бели Брег, с. Кобиляк и с. Громшин. Населените места са обединена в една обща водоснабдителна мрежа чрез водоснабдителни съоръжения и довеждащи водопроводи. Селата Владимирово, Мадан, Лехчево и Бели брод, които са били в тази група, към настоящия момент се водоснабдяват самостоятелно.

Фигура 33: Схема на водоснабдителна група Кобиляк; Източник: ВиК ООД - Монтана

Водата за водоснабдителни и противопожарни нужди в тази водоснабдителна група се осигурява от следните водоизточници:

- Площен дренаж със събирателна шахта с площ 562 кв.м с ПС и местоположение при с. Кобиляк притежаващ разрешително за ползване 11510379/27.07.2009г със срок на ползване до 27.07.2019г., разрешен годишен лимит от 510 000 м³. За водоизточниците е учредена и изградена СОЗ със заповеди 276/06.04.2011г.

Водоснабдяването за групата се осъществява посредством водоснабдителни мрежи и съоръжения обединени от общи довеждащи водопроводи изпълнени от АЦ тръби.

В с. Кобиляк водоснабдяването за групата се осъществява посредством ПС Кобиляк, Водна кула с обем 200м³, два резервоара от по 150м³ и 500м³, и хидрофор.

В с. Бели Брег от довеждащ водопровод от с. Кобиляк

В с. Громшин водоснабдяването се осъществява посредством напорен резервоар с обем 250м³ захранен от ПС с. Кобиляк.

Трасетата на външните водопроводи и водоизточниците попадат в земя със статут на публично общинска собственост. Резервоарите за питейни нужди са стоманобетонни полувкопани. Довеждащите водопроводи са изградени в периода 1930-2016г. с обща дължина 13910 м. От тях 8989 м са от етернит, 28 м са от стомана и 4893 м са от ПЕВП.

Необходимо е довеждащите тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят.

Разпределителните вътрешни водопроводни мрежи на селата са изградени от етернитови тръби и са въведени в експлоатация в периода 1980-2016г. Общата дължина на вътрешната водопроводна мрежа на водоснабдителната група е 35 362 м., От тях 37 786 м са от етернит, и 3 004 м са от ПЕВП.

Необходимо е всички вътрешни тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят.

По данни на експлоатиращото ВиК предприятие за последните години във водоснабдителната група са подадени и продадени следните водни количества:

Година	В. сн. Група Кобиляк Q год. м ³	
	подадено	фактурирано
2011	406 427	198 435
2012	452 890	192 224
2013	634 365	188 183
2014	612 805	153 702
2015	743 388	168 702

От данните може да се направи заключение, че вследствие на остарялата водопроводна мрежа средногодишните загуби на вода в водоснабдителната група са над 68%. Основните загуби са вследствие на остарялата и амортизирана мрежа, която следва спешно да се подмени.

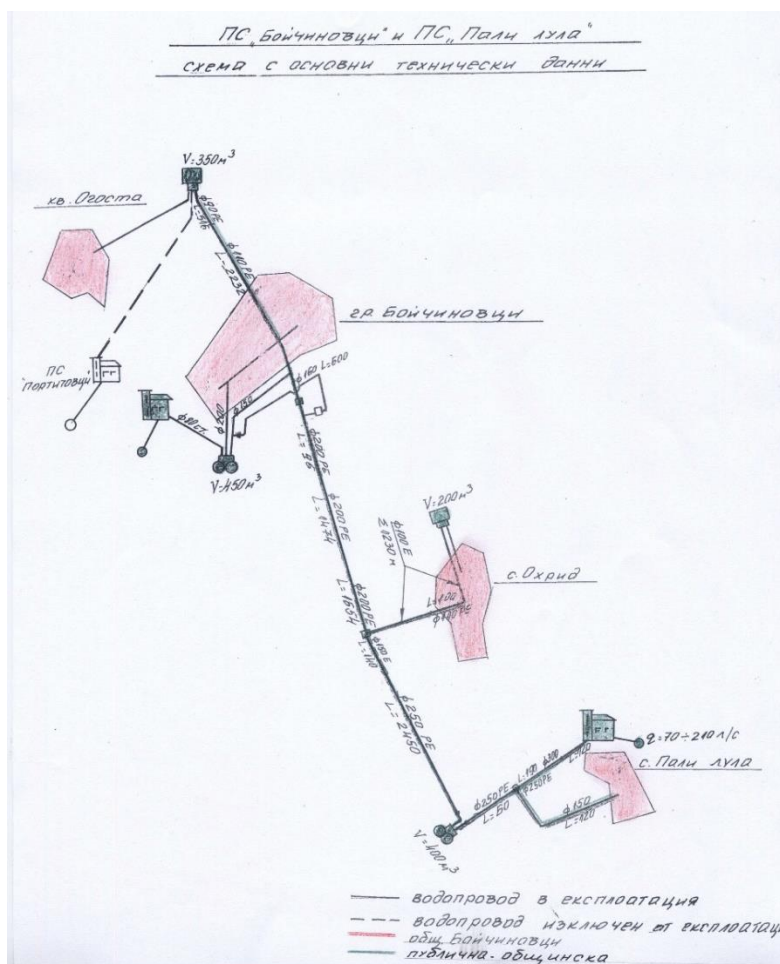
Съгласно издадените разрешителни от басейнова дирекция сумата от лимитите на година подадена вода за водоснабдителната група са 2 069 640 куб.м/год., а средногодишното потребление за подадените водни количества за последните шест години е 5 100 000 куб.м/год., от което може да се направи заключението, че водоизточниците са с достатъчен дебит. Качествата на водата са съгласно изискванията на БДС.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

- 1. Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 64%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби.**
- 2. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на протребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.**
- 3. Необходимо е да се санират резервоарите за вода.**

- **Водоснабдителна група ПС Бойчиновци и ПС Пали лула**

В тази водоснабдителна група влизат следните населени места: кв. Огоста, с. Охрид, с. Пали лула, гр. Бойчиновци. Населените места са обединена в една обща водоснабдителна мрежа чрез водоснабдителни съоръжения и довеждащи водопроводи.

Фигура 34: Схема на водоснабдителна група ПС Бойчиновци и ПС Пали лула; Източник: ВиК ООД - Монтана

Водата за водоснабдителни и противопожарни нужди в тази водоснабдителна група се осигурява от следните водоизточници:

- Карстов извор при с. Пали лула притежаващ разрешително за ползване N101162/26.09.2005г. преномеровано 11511008/29.05.2015г. И реш.1639/29.05.2015г. с срок на ползване до 26.09.2025, разрешен годишен лимит от 200 000м³. За водоизточниците има учредена и изградена СОЗ със заповед 92/07.06.2006г.

- Тръбен кладенец с местоположение при ПС гр. Бойчиновци.

Водоснабдяването за групата се осъществява посредством водоснабдителни мрежи и съоръжения обединени от общи довеждащи водопроводи изпълнени от АЦ тръби.

В с. Пали Лула водоснабдяването се осъществява посредством ПС Пали лула и резервоар с обем 400м³.

В с. Охрид водоснабдяването за групата се осъществява посредством резервоар от 200м³ захранен от ПС Пали лула.

В гр. Бойчиновци водоснабдяването се осъществява посредством ПС Бойчиновци и резервоар с обем 450м³.

В кв. Огоста от довеждащ водопровод от с. Пали лула и резервоар с обем 350м³.

Трасетата на външните водопроводи и водоизточниците попадат в земя със статут на публична общинска собственост. Резервоарите за питейни нужди са стоманобетонни полувкопани. Довеждащите водопроводи са изградени в периода 1930-2016г. с обща дължина 12745 м. От тях 2345 м са от Етернит, 786м са от стомана и 9614м са от ПЕВП.

Необходимо е довеждащите тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят.

Разпределителните вътрешни водопроводни мрежи на селата са изградени от етернитови тръби и са въведени в експлоатация в периода 1980 - 2016г. Общата дължина на вътрешната водопроводна мрежа на водоснабдителната група е 42 005 м., от тях 37 786 м са от етернит, 1 797 м са от стомана и 2 422 м са от ПЕВП.

Необходимо е всички тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят.

По данни на експлоатиращото ВиК предприятие за последните години във водоснабдителната група са подадени и продадени следните водни количества:

Година	В. сн. Група Бойчиновци и Пали лула Q год. м ³	
	подадено	фактурирано
2011	164 646	79 880
2012	197 496	82 848
2013	355 380	98 468
2014	383 879	70 386
2015	434 387	68 473

От данните може да се направи заключение, че вследствие на остарялата водопроводна мрежа средногодишните загуби на вода в водоснабдителната група са над

73%. Основните загуби са вследствие на остарялата и амортизирана мрежа, която следва спешно да се подмени.

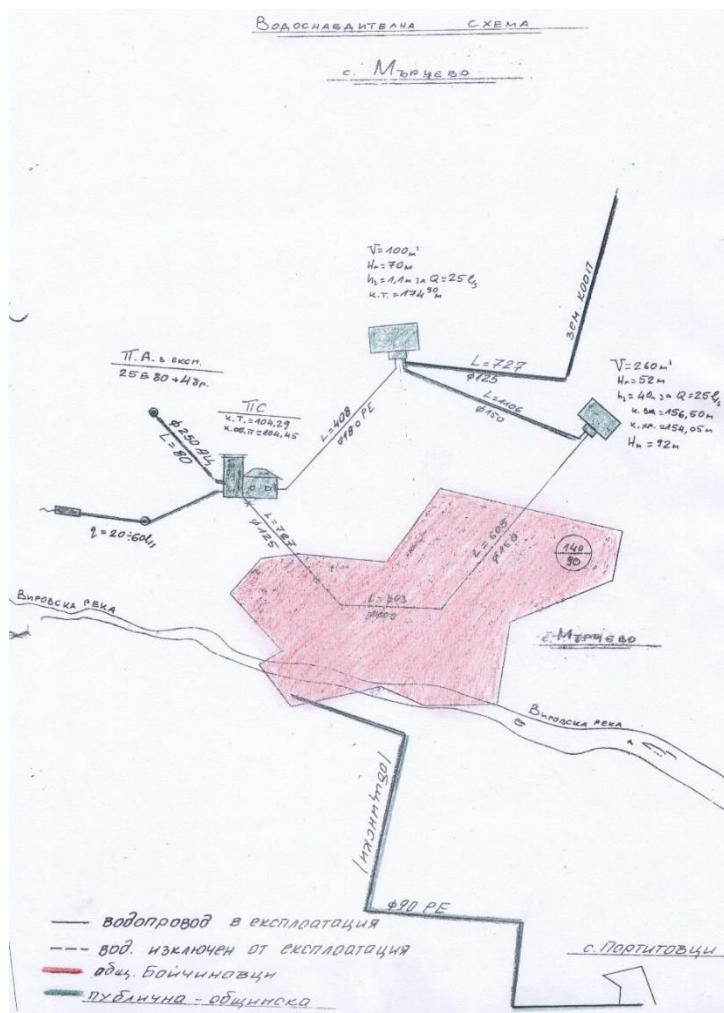
Съгласно издадените разрешителни от басейнова дирекция сумата от лимитите на година подадена вода за водоснабдителната група са 200 000 куб.м/год., а средногодишното потребление за подадените водни количества за последните шест години е 400 055 куб.м/год. При положение, че за водоизточника при гр. Бойчиновци няма изходни данни, може да се направи заключението, че водоизточниците са с достатъчен дебит. Качества на водата са съгласно изискванията на БДС.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

- 1. Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 70%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби.**
- 2. Необходимо е да се изготвят проекти и учредят СОЗ за гр. Бойчиновци.**
- 3. Да се уточнят с Агенцията по кадастъра собствеността на земите попадащи в СОЗ на водоизточниците и ако не са отразени в КВС да се заснемат и отразят.**
- 4. Необходимо е СОЗ пояс 1 на водоизточниците да попада на публична собственост, като за целта е нужно да се извършат необходимите отчуждителни процедури.**
- 5. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на протребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.**
- 6. Необходимо е да се санират резервоарите за вода.**

- **Водоснабдителна схема с. Мърчево**

В тази водоснабдителна група влизат с. Мърчево и с.Портитовци. Населените места са обединена в една обща водоснабдителна мрежа чрез водоснабдителни съоръжения и довеждащи водопроводи.

Фигура 35: Схема на водоснабдителна група Мърчево; Източник: ВиК ООД - Монтана

Водата за водоснабдителни и противопожарни нужди в населеното място се осигурява от следните водоизточници:

Дренаж с ПС притежаващ разрешително за ползване N11510377/27.07.2009г. с срок на ползване до 27.07.2019, разрешен годишен лимит от 112 000м³. За водоизточниците има учредена и изградена СОЗ със заповед 275/17.03.2011г.

Водоснабдяването се осъществява посредством ПС и два резервоара с обеми от 100м³ и 260м³, посредством довеждащи водопроводи.

Трасетата на външните водопроводи и водоизточниците попадат в земя със статут на публична общинска собственост. Резервоарите за питейни нужди са стоманобетонни, полувкопани. Довеждащите водопроводи са изградени в периода 1930 - 2016г. с обща дължина 2 283 м. От тях 1 875 м са от етернит и 408 м са от ПЕВП.

Необходимо е довеждащите тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят.

Разпределителните вътрешни водопроводни мрежи на селата са изградени от етернитови тръби и са въведени в експлоатация в периода 1990 - 2016г. Общата дължина на вътрешната водопроводна мрежа на водоснабдителната група е 22 692 м., от тях 22 160 м са от етернит и 532 м са от ПЕВП.

Необходимо е всички тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят.

По данни на експлоатиращото ВиК предприятие за последните години във водоснабдителната група са подадени и продадени следните водни количества:

Година	В. сн. Група Мърчево Q год. м ³	
	подадено	фактурирано
2011	68 950	33 457
2012	78 740	34 433
2013	106 420	31 310
2014	80 510	22 087
2015	80 250	25 031

От данните може да се направи заключение, че вследствие на остарялата водопроводна мрежа средногодишните загуби на вода във водоснабдителната група са над 64%. Основните загуби са вследствие на остарялата и амортизирана мрежа, която следва спешно да се подмени.

Съгласно издадените разрешителни от басейнова дирекция сумата от лимитите на година подадена вода за водоснабдителната група са 112 000 м³/год., а средногодишното потребление за подадените водни количества за последните шест години е 146 318 м³/год.

Може да се направи заключението че, водоизточника е с недостатъчен дебит и работи на границата. Качества на водата са съгласно изискванията на БДС.

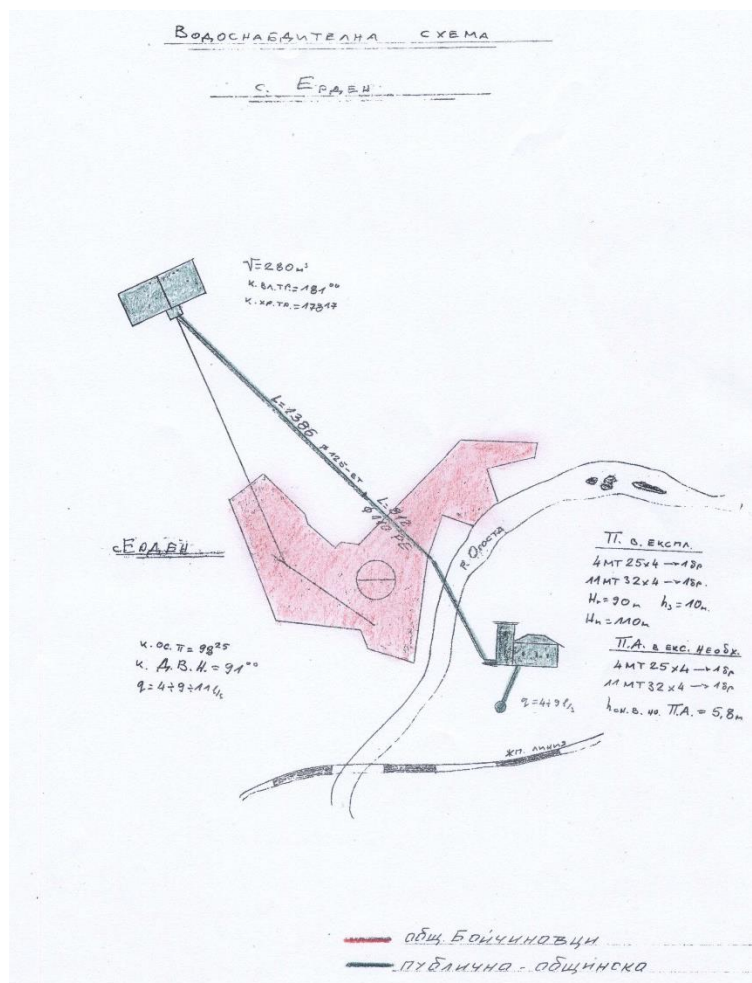
ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

- 1. Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 60%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби.**
- 2. Необходимо е да се търси начин за увеличение на добива на вода или алтернативен водоизточник.**
- 3. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на протребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.**
- 4. Необходимо е да се санират резервоарите за вода.**

Водоснабдителна схема с. Ерден

Водата за водоснабдителни и противопожарни нужди в населеното място се осигурява от следните водоизточници:

Тръбен кладенец притежаващ разрешително за ползване N101057/22.07.2005г. със срок на ползване до 22.07.2030г., разрешен годишен лимит от 48 851м³. За водоизточниците има учредена и изградена СОЗ със заповед 122/16.01.2007г.

Фигура 36: Схема на водоснабдителна група Ерден; Източник: ВиК ООД - Монтана

Водоснабдяването се осъществява посредством ПС и един резервоар с обем 280 м³, посредством довеждащи водопроводи. Трасетата на външните водопроводи и водоизточниците попадат в земя със статут на публично общинска собственост. Резервоара за питейни нужди е стоманобетонен полувкопан. Довеждащите водопроводи са изградени в периода 1930 - 2016г. с обща дължина 3 010 м. От тях 2 198 м са от етернит и 812 м са от ПЕВП.

Необходимо е довеждащите тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят.

Разпределителните вътрешни водопроводни мрежи на селата са изградени от етернитови тръби и са въведени в експлоатация в периода 1990 - 2016г. Общата дължина на вътрешната водопроводна мрежа на водоснабдителната група е 17 401 м., от тях 16 274 м са от етернит и 1 127м са от ПЕВП.

Необходимо е всички тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят.

По данни на експлоатиращото ВиК предприятие за последните години във водоснабдителната група са подадени и продадени следните водни количества:

Година	В. сн. Група Ерден Q год. м ³	
	подадено	фактурирано
2011	49 640	24 409
2012	61 070	29 275
2013	49 022	29 013
2014	51 699	27 669
2015	61 377	27 490

От данните може да се направи заключение, че вследствие на остарялата водопроводна мрежа средногодишните загуби на вода във водоснабдителната група са над 49%. Основните загуби са вследствие на остарялата и амортизирана мрежа, която следва спешно да се подмени.

Съгласно издадените разрешителни от басейнова дирекция сумата от лимитите на година подадена вода за водоснабдителната група са 48 851 куб.м/год., а средногодишното потребление за подадените водни количества за последните шест години е 137 856 куб.м/год. Може да се направи заключението, че водоизточникът е с недостатъчен дебит. Качества на водата са съгласно изискванията на БДС.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

- 1. Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 45%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби.**
- 2. Необходимо е да се търси начин за увеличение на добива на вода или алтернативен водоизточник.**
- 3. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на протрeбените и постъпващи водни количества. Такава**

система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.

4. Необходимо е да се санират резервоарите за вода.

- **Водоснабдителна схема с. Бели брод**

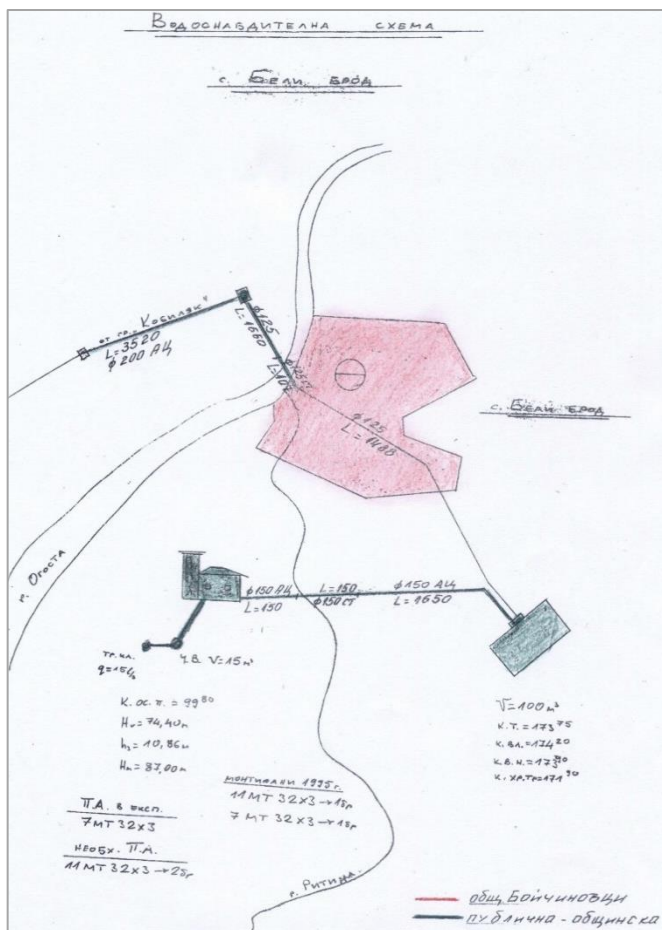
Водата за водоснабдителни и противопожарни нужди в населеното място се осигурява от следните водоизточници:

Тръбен кладенец с помпена станция, намиращ се в землището на с.Лехчево, местност Рибине. За водоизточника няма учредена СОЗ. Водоизточникът е в процес на регистрация и предстои издаването на разрешителното за водоползване.

В с. Бели брод водоснабдяването за групата се осъществява от ПС и резервоар с обем 180м³, който се намира в землището на с.Бели брод, в имот частна държавна собственост.

Трасетата на външните водопроводи и водоизточниците попадат в земя със статут на публична общинска собственост или държавна собственост. Резервоарът за питейни нужди е стоманобетонен, полувкопан. Довеждащите водопроводи са изградени в периода 1930 - 2016г. и са с обща дължина 8 725 м. От тях 8 468 м са от етернит и 257 м са от стомана.

Разпределителната вътрешна водопроводна мрежа на селото е изградена от етернитови тръби и е въведена в експлоатация в периода 1990 - 2016г. Общата дължина на вътрешната водопроводна мрежа е 9 902 м., като всички тръби са от етернит.

Фигура 37: Схема на водоснабдителна група Бели брод; Източник: ВиК ООД - Монтана

По данни на експлоатиращото ВиК предприятие за последните години във водоснабдителната група са подадени и продадени следните водни количества:

Година	В. сн. Група Бели брод, Q год. м³	
	подадено	фактурирано
2011	21 090	10 456
2012	23 800	10 068
2013	24 694	8 981
2014	44 690	7 830
2015	51771	8 593

От данните може да се направи заключение, че вследствие на остарялата водопроводна мрежа средногодишните загуби на вода във водоснабдителната група са

над 70%. Основните загуби са вследствие на остарялата и амортизирана мрежа, която следва спешно да се подмени.

Средногодишното потребление за подадените водни количества за последните шест години е 33 209 куб.м/год. Може да се направи заключението, че водоизточникът е с достатъчен дебит. Качества на водата са съгласно изискванията на БДС.

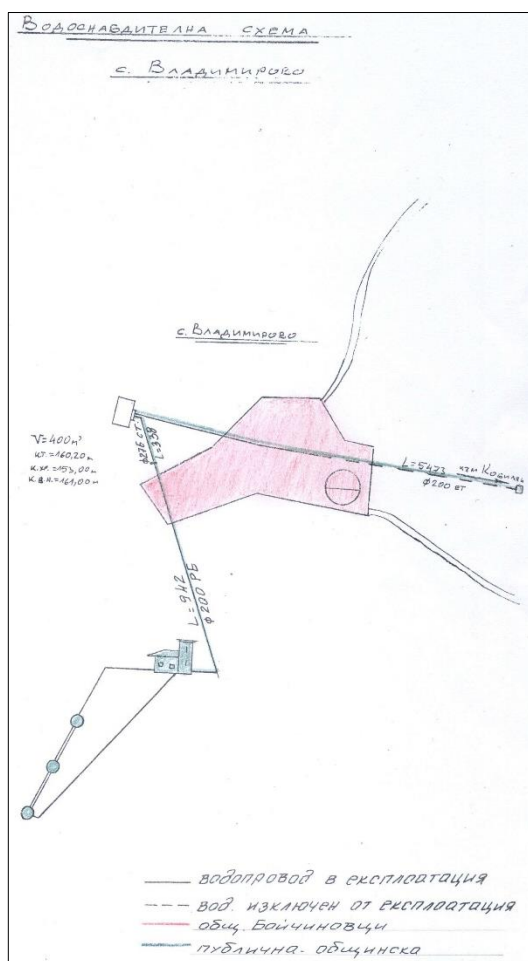
ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

- 1. Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 70%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби.**
 - 2. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на протретените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.**
 - 3. Необходимо е да се санират резервоарите за вода.**
 - 4. Необходимо е довеждащите тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят**
 - 5. Необходимо е всички тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят.**
- **Водоснабдителна схема с. Владимирово**

Водата за водоснабдителни и противопожарни нужди в населеното място се осигурява от следните водоизточници:

- Дренаж с дължина 70м с ПС с местоположение при с. Владимирово притежаващ разрешително за ползване 11510378/27.07.2009г. с срок на ползване до 27.07.2019, разрешен годишен лимит от 150 000 м3. За водоизточниците е учредена и изградена СОЗ със заповеди N 243/ 25.01.2010г.

Водоснабдяването се осъществява посредством ПС и един резервоар с обем 400 м³, посредством довеждащи водопроводи.

Фигура 38: Схема на водоснабдителна група Владимирово; Източник: ВиК ООД - Монтана

Трасетата на външните водопроводи и водоизточниците попадат в земя със статут на публично общинска собственост. Резервоара за питейни нужди е стоманобетонен полувкопан. Довеждащите водопроводи са изградени в периода 1930 - 2016г. с обща дължина 6 476 м. От тях 5 196 м са от етернит, 338 от стомана и 942 м са от ПЕВП.

Разпределителните вътрешни водопроводни мрежи на селата са изградени от етернитови тръби и са въведени в експлоатация в периода 1990 - 2016г. Общата дължина на вътрешната водопроводна мрежа на водоснабдителната група е 19 192 м. , като 17 516 м от тях са от етернит и 1676м от ПЕВП.

По данни на експлоатиращото ВиК предприятие за последните години във водоснабдителната група са подадени и продадени следните водни количества:

Година	В. сн. Група Владимирowo, Q год. м³	
	подадено	фактурирано
2011	120 340	59 544
2012	116 990	51 856
2013	139 260	57 357
2014	137 610	44 004
2015	155 500	54 254

От данните може да се направи заключение, че вследствие на остарялата водопроводна мрежа средногодишните загуби на вода във водоснабдителната група са над 49%. Основните загуби са вследствие на остарялата и амортизирана мрежа, която следва спешно да се подмени.

Съгласно издадените разрешителни от басейнова дирекция сумата от лимитите на година подадена вода за водоснабдителната група са 150 000 куб.м/год., а средногодишното потребление за подадените водни количества за последните шест години е 133 940 куб.м/год. Може да се направи заключението, че водоизточникът е с достатъчен дебит. Качества на водата са съгласно изискванията на БДС.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

- 1. Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 49%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби.***
- 2. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на протребените и постъпващи водни количества. Такава***

система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.

3. Необходимо е да се санират резервоарите за вода.

4. Необходимо е довеждащите тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят

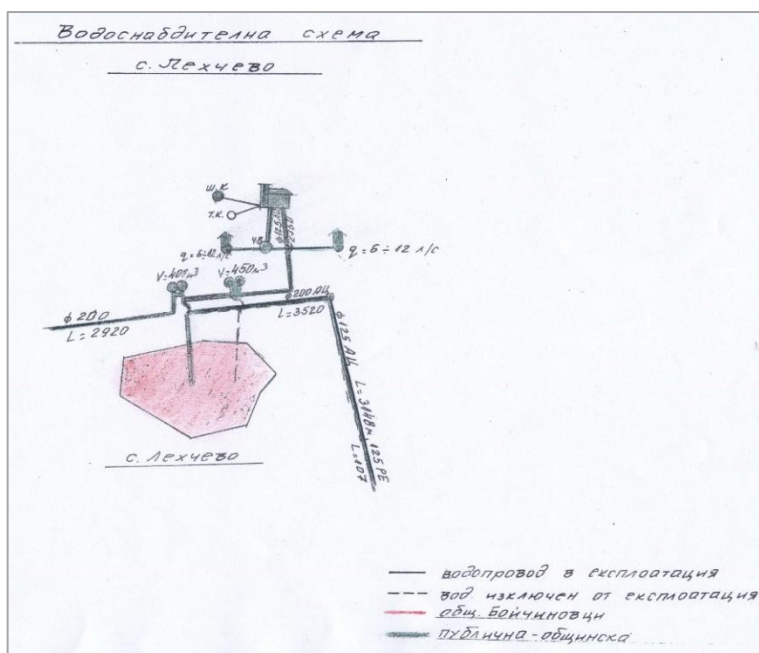
- **Водоснабдителна схема с. Лехчево**

Водата за водоснабдителни и противопожарни нужди в населеното място се осигурява от следните водоизточници:

- Тръбен кладенец при БПС-2 запад с местоположение при с. Лехчево притежаващ разрешително за ползване Ж1510974/22.10.2014г.г с срок на ползване до 22.10.2039, разрешен годишен лимит от 9154м3. За водоизточниците няма учредена и изградена СОЗ.
- Шахтов кладенец с местоположение при с. Лехчево притежаващ разрешително за ползване Ж1511000/20.04.2015г с срок на ползване до 20.04.2040, разрешен годишен лимит от 63072м3. За водоизточниците няма учредена и изградена СОЗ..

В с. Лехчево водоснабдяването за групата се осъществява посредством ПС Лехчево и два хидрофора с обем 450м3 и 400м3.

Трасетата на външните водопроводи и водоизточниците попадат в земя със статут на публично общинска собственост. Резервоара за питейни нужди е стоманобетонен полувкопан. Довеждащите водопроводи са изградени в периода 1930 - 2016г. с обща дължина 6 476 м. От тях 3716 са от етернит, 2 760 м са от стомана и 0 м са от ПЕВП.

Фигура 38: Схема на водоснабдителна група Лехчево; Източник: ВиК ООД - Монтана

Разпределителните вътрешни водопроводни мрежи на селата са изградени от етернитови тръби и са въведени в експлоатация в периода 1990 - 2016г. Общата дължина на вътрешната водопроводна мрежа на водоснабдителната група е 28 839 м., като 28 200 м са от етернит и само 639 м са от ПЕВП.

По данни на експлоатиращото ВиК предприятие за последните години във водоснабдителната група са подадени и продадени следните водни количества:

Година	В. сн. Група Лехчево, Q год. м ³	
	подадено	фактурирано
2011	102 700	50 854
2012	118 500	52 380
2013	163 100	48 708
2014	82 330	40 398
2015	154 400	40 625

От данните може да се направи заключение, че вследствие на остарялата водопроводна мрежа средногодишните загуби на вода във водоснабдителната група са над 70%. Основните загуби са вследствие на остарялата и амортизирана мрежа, която следва спешно да се подмени.

Съгласно издадените разрешителни от басейнова дирекция сумата от лимитите на година подадена вода за водоснабдителната група са 154 526 куб.м/год., а Средногодишното потребление за подадените водни количества за последните пет години е 124 206 куб.м/год. Може да се направи заключението, че водоизточникът е с достатъчен дебит. Качества на водата са съгласно изискванията на БДС.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

- 1. Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 70%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби.**
- 2. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на протребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.**
- 3. Необходимо е да се санират резервоарите за вода.**
- 4. Необходимо е довеждащите тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят**

- **Водоснабдителна схема с. Мадан**

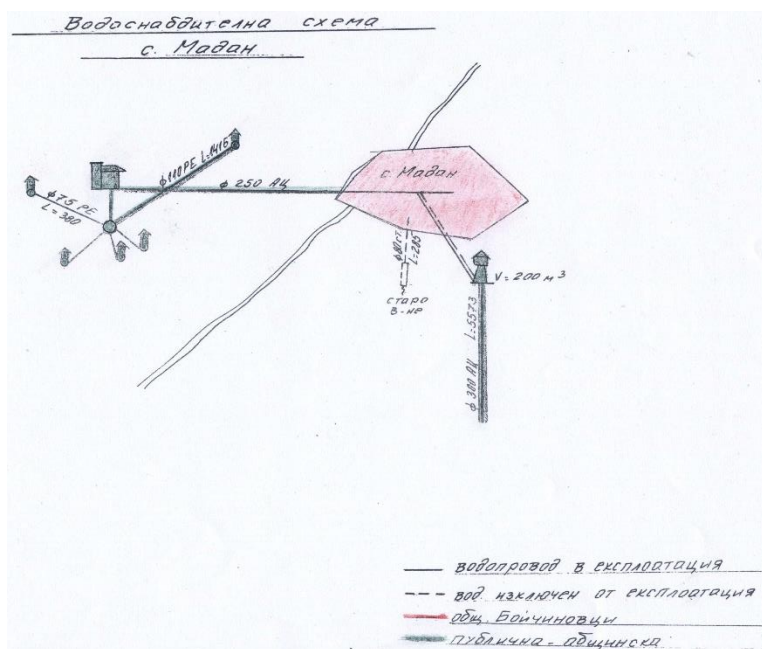
Водата за водоснабдителни и противопожарни нужди в населеното място се осигурява от следните водоизточници:

1. Тръбен кладенец-ТК-2 изток в ПС с местоположение при с. Мадан притежаващ разрешително за ползване N11510889/21.10.2013г с срок на ползване до

- 21.10.2038, разрешен годишен лимит от 18922м3. За водоизточника няма учредена и изградена СОЗ.
2. Тръбен кладенец-ТК-3 централен в ПС с местоположение при с. Мадан притежаващ разрешително за ползване N11510889/21.10.2013г. с срок на ползване до разрешен годишен лимит от 28328м3. За водоизточника няма учредена и изградена СОЗ.
 3. Тръбен кладенец-ТК-4 запад в ПС с местоположение при с. Мадан притежаващ разрешително за ползване N 11510889/21. 10.2013г. с срок на ползване до 21.10.2038, разрешен годишен лимит от 18922м3. За водоизточника няма учредена и изградена СОЗ.
 4. Тръбен кладенец-ТК-2 изток с местоположение при с. Мадан притежаващ разрешително за ползване N11510374/20.07.2009г с срок на ползване до 20.07.2034, разрешен годишен лимит от 78840м3. За водоизточника няма учредена и изградена СОЗ.
 5. Тръбен кладенец-ТК-3 запад с местоположение при с. Мадан притежаващ разрешително за ползване N11510887/21.10.2013г с срок на ползване до 21.10.2038, разрешен годишен лимит от 18922м3. За водоизточника няма учредена и изградена СОЗ.
 6. Шахов кладенец с местоположение при с. Мадан притежаващ разрешително за ползване N 11510888/21.10.2013г. с срок на ползване до 21.10.2038, разрешен годишен лимит от 50458м3. За водоизточника няма учредена и изградена СОЗ.

В с. Мадан водоснабдяването се осъществява посредством ПС Мадан и водонапорна кула с обем 200м3.

Трасетата на външните водопроводи и водоизточниците попадат в земя със статут на публично общинска собственост. Резервоара за питейни нужди е стоманобетонен полукопан. Довеждащите водопроводи са изградени в периода 1930 - 2016г. с обща дължина 6 439 м. От тях 4 433 са от етернит, 290 м са от стомана и 1 716 м са от ПЕВП.

Фигура 39: Схема на водоснабдителна група Мадан; Източник: ВиК ООД - Монтана

Разпределителните вътрешни водопроводни мрежи на селата са изградени от етернитови тръби и са въведени в експлоатация в периода 1990 - 2016г. Общата дължина на вътрешната водопроводна мрежа на водоснабдителната група е 21 510 м., като 17 193 м са от етернит, 1 626 м от поц.тръби и 2 691 м са от ПЕВП.

По данни на експлоатиращото ВиК предприятие за последните години във водоснабдителната група са подадени и продадени следните водни количества:

Година	В. сн. Група Мадан, Q год. м ³	
	подадено	фактурирано
2011	76 430	37 467
2012	84 480	38 807
2013	94 400	37 085
2014	54 900	31 286
2015	77 100	30 943

От данните може да се направи заключение, че вследствие на остарялата водопроводна мрежа средногодишните загуби на вода във водоснабдителната група са над 54%. Основните загуби са вследствие на остарялата и амортизирана мрежа, която следва спешно да се подмени.

Съгласно издадените разрешителни от басейнова дирекция сумата от лимитите на година подадена вода за водоснабдителната група са 214 446 куб.м/год., а Средногодишното потребление за подадените водни количества за последните пет години е 77 462 куб.м/год. Може да се направи заключението, че водоизточникът е с достатъчен дебит. Качества на водата са съгласно изискванията на БДС.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

- 1. Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 70%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби.***
- 2. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на протребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.***
- 3. Необходимо е да се санират резервоарите за вода.***
- 4. Необходимо е довеждащите тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят***

Канализация и пречистване на отпадъчни води

Канализационна мрежа и степен на изграденост

Състоянието на канализационната мрежа е незадоволително. Единствено в две населени места има изградена канализация – гр. Бойчиновци с дължина 5 км и с.Лехчево с дължина 2,5 км. Канализацията в Бойчиновци е заустена директно в р.Огоста без никакви

съоръжения за пречистване, а канализацията в с.Лехчево завършва с дъждопреливник, пясъкоуловител и септична яма, заустени в реката.

Необходимо е да се изгради пречиствателна станция за отпадъчни води на гр. Бойчиновци и двете по-големи села и да се доизгради канализационната мрежа в общината. Община Бойчиновци има подготвен проект «Изграждане на канализационна система, реконструкция на водопреносната мрежа и изграждане на пречиствателна станция за отпадъчните води в с. Лехчево, община Бойчиновци», което ще бъде реализирано в периода 2014 – 2020г. по оперативните програми.

Пречистване на отпадъчни води

На територията на общината няма изградени съоръжения за пречистване на отпадъчните води.

Чувствителност на зоната

Съгласно Доклада за прилагане на изискванията на Директива 91/271/ЕЕС относно пречистване на отпадъчни води от населените места и със заповед №РД-970 от 28.07.2003г. на МОСВ, река Дунав, Черно море и техните водосборни басейни, както и части от реките Струма, Арда, Марица и Тунджа са определени за чувствителни зони.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

1. Съгласно изискванията на Наредба № 6 от 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, за всички агломерации следва да бъде изградена канализационна мрежа, която да събира отпадъчните води от агломерацията, който преди заустването им във водоприемник да бъдат подложени на съответно пречистване в зависимост от големината на агломерацията и чувствителността на водопроемника.
2. Емисионните норми по определени показатели който следва да бъдат постигнати, трябва да бъдат в съответствие с директивата и Наредба № 6 от 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, като конкретните изисквания и показатели, на който следва да отговарят пречистените отпадъчни води, ще се определят от компетентния орган по Закона за водите в разрешителното за заустване и по Наредба № 2 от 2011 г. за издаване на

разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точковите източници на замърсяване, в зависимост от състоянието на водоприемника на отпадъчни води.

12.5. Хидромелиоративни мрежи и съоръжения

На територията на общината има изградени хидромелиоративни съоръжения, държавна собственост. Съоръженията се управляват от „Напоителни системи“ ЕАД, клон Мизия със седалище в гр.Враца.

На територията на общината се изградени следните хидромелиоративни обекти:

1. Напоителна система „Лехчево”

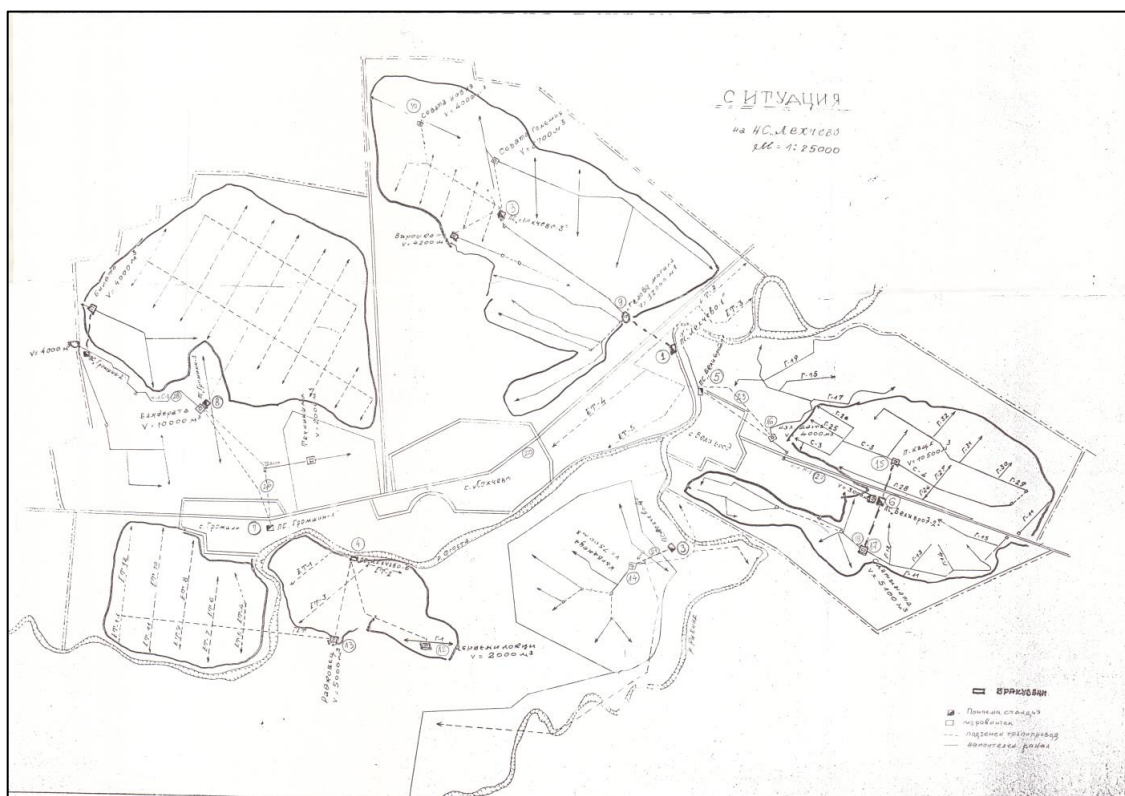
Обхваща землищата на селата Лехчево, Бели брод и Громшин. „Напоителни системи” ЕАД разполага със ситуационна скица на хартия на системата в М 1:25 000, с разположение на помпени станции, изравнители и мрежа от канали. Не е налична цифрова информация. Приложена е справка за сградите и съоръженията на дружеството според наличната информация. В графичните материали към ОУПО са отразени съоръженията на напоителните системи според наличните данни от „Напоителни системи” ЕАД и КВС. Както се вижда от предоставената схема, три от четирите кръга са бракувани. Няма данни за техническото състояние на системата от канали и на съоръженията към тях.

Освен НС „Лехчево” на територията на общината има и други локални напоителни системи, стопанисвани от бившите ТКЗС. За тях няма данни от „Напоителни системи” ЕАД, но в КВС са отразени някои от каналите и съоръженията. Въпреки това поради липсата на каквато и да е информация за собствеността и техническото им състояние, те не могат да се вземат предвид при определяне на режими на териториите, през които преминават.

2. Съоръжение „Диги Буни Мърчево – Громшин”

Съоръжението представлява предпазни диги изградени по течението на р.Огоста между селата Мърчево, Владимироово и Громшин, по протежение на по – ниския бряг от северната страна. Съоръженията са публична държавна собственост. Попадат в следните имоти по КВС:

- Землище с.Мърчево: имот № 000114
- Землище с.Владимирово: имоти №№000260; 000261; 000262; 000263; 000264; 000265; 000266; 000267;
- Землище с.Громшин: липсват данни

Фигура 40: Схема на НС „Лехчево“, източник „Напоителни системи“ ЕАД, клон Мизия

Към момента Областният управител на Област Монтана в качеството си на представител на държавата е инициирал дейности по извършване на ремонт на дигите в землището на с.Владимирово.

Възстановяването на напоителните системи значително би подобрило условията за земеделие в територията. Заедно с добрите качества на почвата и климата, това е условие за развитие на интензивно земеделие.

12.6. Депа за отпадъци

Община Бойчиновци има приета от Общински съвет Програма за управление на отпадъците, съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците. Програмата е разработена в съответствие с целите, структурата и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците за периода 2014-2020г. В наредбата се определят условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането най-малко на следните видове отпадъци:

- битови отпадъци, в т.ч. биоразградими отпадъци;
- отпадъци от хартия и картон, пластмаса, метал и стъкло, различни от отпадъците от опаковки;
- строителни отпадъци;
- био - отпадъци от потока битови отпадъци;
- опасни битови отпадъци;
- масово разпространени отпадъци и др.

На територията на общината няма изградени депа за отпадъци, нито нерегламентирани сметища. Сметището в землището на гр.Бойчиновци е закрито и рекултивирано през 2010г.. Битовите отпадъци се събират, извозват и депонират в Регионално депо за битови отпадъци - Монтана. Депото отговаря на нормативните изисквания и се експлоатира съгласно действащото екологично законодателство. На депото е изградена и сепарираща инсталация, в която от общия поток битови отпадъци се разделят отпадъците от хартия и картон, пластмасови отпадъци, като отпадъци от метелни опаковки и отпадъци от стъкло. Поради ограниченото строителство в последните години и икономическите условия, на територията на общината не се генерират големи количества отпадъци от строителна и строително-ремонтна дейност, като строителните отпадъци и земни маси се депонират в регионалното депо. Към момента няма депа за строителни отпадъци, които да се намират в процес на изграждане или за които да има проектна готовност. Общината не разполага с инсталации за обработка и рециклиране на строителните отпадъци. Общината не разполага със съдове за разделно събиране на отпадъци от опаковки – хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло.

Необходимо е определянето на площадки за временно депониране на строителни отпадъци и на биоразградими отпадъци, компостищи инсталации. Всички органични отпадъци могат да се компостират. От всички “зелени” отпадъци - отпадъци от дворове, като паднали листа, окосена трева, плевели и останки от градински растения, също и хранителни отпадъци, може да се получи компост. Компостиращи съдове може да се изработят в домашни условия и да се поставят във всеки двор. Строителните отпадъци след първична обработка могат да се използват за обратни насипи, рекултивация и др.

В Община Бойчиновци няма въведена система за домашно компостиране и не е планирано въвеждането на такава. Предвижда се въвеждане на система за разделно събиране на битови биоотпадъци, както и на зелени отпадъци от паркове и градини, и транспортирането и рециклирането им чрез компостиране на регионалното депо.

13. Зелена система, отдик и туризъм

13.1. Зелена система на населените места, зони за рекреация и спорт - природни ресурси и потенциал на територията

Зелената система на община Бойчиновци е повлияна от характера на релефа и климата на територията и вида на населените места в общината, които са един град и 12 бр. села. Зелената система включва обществените озеленени площи, в т.ч. всички паркове, градини, улично озеленяване, извънселищни паркове и горски паркове, гробищни паркове, ботанически градини, дендрариуми, защитни насаждения и разсадници.. Зелената система на населените места е развита предимно в частните дворове и по-малко в площите за обществено ползване поради ограниченото им количество. В някои от населените места са изградени и благоустроени централните площадни и пешеходни пространства със средства по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР). При следващи фази на подробно устройствено планиране е необходимо да се прецизира площта на обществените озеленени площи за широко и специфично ползване в населените места, като се преведе в съответствие с изискванията на чл.31 от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони. За гр.Бойчиновци са необходими по 8 кв. м/жител, а за селата по 4 кв. м/жител.

В рамките на общината няма зелени площи обявени за културни ценности и паметници на градинско-парковото изкуство

Зелените площи за обществено ползване на територията на община Бойчиновци са ограничени на брой и имат необходимост от реконструкция, модернизация и добавяне на нови функции и допълнителни елементи на публичната среда, които да дообогатят функционалността и естетическия им вид. Много важно е да се наблегне и на последващото поддържане на растителните обеми и зелените площи за цялостно подобряване качеството на средата. Съотношението между местни и интродуцирани дървесни видове в озеленените площи за широко обществено ползване е в полза на местните. Това е гаранция за нормално развитие и дълговечност на дървесната растителност. Не е нарушен и балансът между иглолистни и широколистни дървесни видове. По-голямата част от дърветата в обществените озеленени площи в населените места на общината са достигнали кулминация в своето развитие, което предполага реконструкция на растителните обеми, както и планиране на подходящи дейности за оздравяване, частично или цялостно премахване на засегнатите растителни индивиди. По-голяма част от новозасадената растителност е все още с доста малки размери. Има

възможности за по-нататъшно развитие на тези зелени площи, както и за реконструкция на по-старите такива.

Уличното озеленяване е недостатъчно. На места напълно липсва. Наложителна е реконструкция на части от уличното озеленяване на селата поради влошено състояние на дървесните индивиди несъответствие с биологичните им изисквания и опасност от неблагоприятни последици.

Резултатите, анализа и обобщенията относно състоянието на дълготрайната дървесна растителност в зелените площи в селищните територии водят до следните препоръки:

- Задължително провеждане на санитарни сечи и резитби;
- Саниране короните на дърветата при частично изсъхнали клони и суховършия;
- Провеждане на ландшафтно-формировъчни сечи за оптимизиране гъстотата на растителните индивиди в определени части на обществените озеленени площи;
- Отстраняване на индивиди с неудачно разположение по отношение потенциалните опасности, които крият при неблагоприятни атмосферни условия около някои архитектурни елементи;
- Грижа за новозасадената растителност и тревни площи и последващата им редовна поддръжка.
- Изграждане на поливни системи в обществени зелени площи с оглед подобряване естетическия им вид

Паркоустрояването и благоустрояването на обектите от социалната и образователната сфера и прилежащите им озеленени площи, както и някои други пространства допълва зелената система посредством озеленените площи за ограничено обществено ползване в имотите за жилищни, вилни, обществени, производствени курортни и спортни сгради и комплекси, както и озеленените площи с друго специфично предназначение – гробищни паркове, защитни насаждения и др. Всички населени места имат спортни игрища, които представляват затревени площадки, но без обслужващи сгради, трибуни, транспортен достъп и паркинг. В с.Ерден е изграден футболен стадион с прилежащата транспортна инфраструктура. Необходимо е благоустрояването на спортните обекти в населените места чрез изграждането на обслужваща инфраструктура.

До настоящия момент на територията на общината има малко обслужващи зелени площи за ограничено обществено ползване като:

- озеленяване на административни сгради, детски заведения, сгради на образованието и др.;
- озеленяване на жилищната среда (дворни градини);

- озеленяване на промишлени терени (складови площадки, изолационни ивици в заводски и промишлени терени изолационни защитни пояси на промишлени зони);
- озеленяване на спортни съоръжения и комплекси;
- мелиоративно озеленяване;

13.2. Обекти за отдих и туризъм

Едно от най - големите богатства на общината, произтичащ от географското и разположение са природните ресурси – умерено-континентален климат, красивите и плодородни долини на реките Огоста, Ботуня и Рибине, както и богатите на редки видове флора и фауна, защитени зони от НАТУРА 2000 по ЗБР. Макар че, местоположението на общината благоприятства развитието на селското стопанство, на територията на община Бойчиновци има добри възможности и условия за развитие и на туризъм. Легловата база на територията на община Бойчиновци е много слабо развита. Категоризирани са следните туристически обекти: Летателен център за въздушни и екстремни спортове в Северозападна България „Ава Спорт“, с. Ерден, Семейен хотел, с. Ерден.

Отдыхът на територията на община Бойчиновци може да бъде категоризиран по следния начин:

- вилен отдих
- екологичен туризъм
- селски туризъм
- културен туризъм.

Развитие на отдиха извън населените места:

- малката река Рибине в землището на с. Лехчево, с естествено езеро с красиви жълти водни рози /*Castalia alba*/;
- язовир „Маданска бара“, с. Мадан - може да се разработи и благоустрои за развитието на спортния риболов и отдих. В околностите на същото село се намират божурови поляни, разположени в близост до горски масив.
- защитените зони по НАТУРА 2000 „Пъстрина“ и „Портитовци - Владимирово“, разположена по поречието на р.Огоста могат да се развият екологичен и орнитоложки туризъм

Развитие на отдиха в населените места, седмичен и годишен отдих:

Отдыхът в населените места на територията на община Бойчиновци може да бъде съчетан с т.нар. културен туризъм и посещаването на различни паметници и обекти с

културно - историческо наследство, религиозни обекти. Бреговете на р.Огоста и притоците и дава богати възможности за обособяването на зони за ежедневен и седмичен отдих в населените места и в близост до тях. Към настоящия момент не са създадени условия за пълноценен седмичен отдих – няма изградени достатъчно паркове и градини и увеселителни обекти.

13.3. Територии и обекти за спорт

Развитието на **спортните дейности** и поддръжката на спортните обекти, които са общинска собственост, са ангажимент на общината. В Община Бойчиновци има десет броя клубове по шахмат, тенис на маса, волейбол и седем футболни отбора. Те организират спортни прояви. В с.Лехчево има спортен комплекс с възможност за развитие на различни спортни дисциплини.

Инфраструктурата на спорта е с капацитет 1700 места и включва следните обекти:

- Футболни стадиони и футболни игрища – в гр. Бойчиновци и селата Лехчево, Ерден, Владимирово и Кобиляк;
- Волейболни игрища – в гр. Бойчиновци и селата Лехчево и Владимирово.
- Футболно игрище на малки врати в гр.Бойчиновци, изградено 2011г. с финансовата подкрепа на МФВС

Към тези спортни обекти следва да се прибавят и физкултурните салони в някои от училищата и училищните спортни площадки, които обаче се нуждаят от ремонти и дооборудване със съвременни спортни уреди, за да предоставят възможности за активен спорт на децата. В близост до населените места има подходящи терени общинска собственост, които могат да се използват за развитие на спортните дейности.

14. Културно наследство

14.1. Историческа справка

По земите на Община Бойчиновци е имало живот от древността. За това свидетелстват археологическите обекти – неолитно селище, антични крепост и сграда, средновековна крепост и др. В пространствено отношение обектите са разположени по основните структурообразуващи направления – течението на река Огоста и пътят в близост до него. Тази пространствена структура на местата за обитаване от хората се е запазила и до днес – съвременната мрежа от населени места е развита по същите

направления. Част от археологическите находки са в самите селища, а останалите се намират в непосредствена близост до тях.

Намерени са останки от късната желязна епоха, от античността – тракийски надгробни могили, ранна и късна римска епоха, от средновековието.

Край с.Охрид има останки от селище от късния енеолит. На север от с.Портитовци са намерени останки от селище и крепост от късната желязна епоха и от енеолита – пещерно селище. Находките не са достатъчно проучени.

В античността по тези земи е живяло тракийското племе трибали. Древногръцкият историк Херодот споменава трибалите като едно от 22-те тракийски племена. Територията, която племето населява през IV в.пр.н.е. опира на запад до Морава, на север до Карпатите, а на юг до Витоша, Плана и Средна гора. Югозападно трибалите граничили с илирите, на изток с мизите, на юг с агрияните, а на югоизток с одрисите. Трибалите се занимавали с традиционните и до днес дейности в района – земеделие, животновъдство, минно дело и добив на метали – злато и сребро, занаяти и търговия. Трибалите успешно воювали - защитавали своите територии и завладявали нови, главно на юг. През 335г.пр.Хр. Александър Македонски завладява територията им и я включва в границите на империята си. През 15г.след Хр. римляните образуват по земите на север от Стара планина провинцията Мизия. От римската епоха са намерени крепост, вила рустика и др. Следи от Средновековието са открити край с.Бели брег – манастира „Св.Троица” и селище. Още от Аспарухова България тези земи са българска територия. За Второто българско царство е характерно феодалното разделение на земите и честите войни между владетелите. Територията преминава ту под българско, ту под сръбско владение. През XIV век цар Иван Срацимир води обречени на провал войни за запазване на Видинското царство първо с унгарския крал Лайош I Велики, а по-късно с Османската империя, като през 1396г. окончателно пада под турско владение. По време на Османския период християнското население остава най-многобройно в района и продължава да се занимава с традиционните си дейности. В края на XVII век в северозападния край на България се водят въоръжени конфликти свързани с войната на Високата порта с Австрия, вдига се Чипровското въстание през 1688г., което бива жестоко потушено. През 1850г. след Видинското въстание се издействат редица права за населението на областта и дори се обсъжда въпросът за автономия на Северозападна България. След Освобождението на България от Османското владичество, населението на общината взема активно участие в балканските и световните войни за запазване на границите на България. За това свидетелстват множеството войнишки паметници.

14.2. Материално културно наследство – недвижимо и движимо, характеристика и местоположение

Културното наследство обхваща нематериалното и материалното недвижимо и движимо наследство като съвкупност от културни ценности, които са носители на историческа памет, национална идентичност и имат научна или културна стойност. Обектите на недвижимите културни ценности (НКЦ) са археологически, архитектурно-строителни, архитектурно-исторически, архитектурно-художествени и исторически. Съгласно чл.6 от ЗКН културно наследство са: наземни, подземни и подводни археологически обекти и резервати; исторически обекти и комплекси; архитектурни обекти и комплекси; етнографски обекти и комплекси; образци на парковото изкуство и ландшафтната архитектура; природни ценности (образци), включително антропологични останки, открити при теренни проучвания, и останки на палеозоологията и култивирани растения; индустриално наследство; произведения на изящни и приложни изкуства; народни занаяти; документално наследство; аудио-визуално наследство; устна традиция и език; книжовни и литературни ценности; обичаи, обреди, празненства, ритуали и вярвания; музика, песни и танци; народна медицина; кулинарни и енологички традиции; народни игри и спортове. Недвижимото културно наследство обхваща културни ценности, които са трайно закрепени към земята, включително под водата, както и прилежащата им среда.

Анализът на културно – историческото наследство се основава на Закона за културното наследство (ЗКН), който се явява основополагащият документ за опазване на културното наследство в Република България, на Националната стратегия за регионално развитие, Национална концепция за пространствено развитие и Концепцията за културните коридори на Югоизточна Европа. Всички те задават общи принципи и методи за опазване на световното културно наследство, за да обособят културни маршрути в Европа и България, които следват традиционните пътища свързващи отделните исторически места и зачитане на културното наследство на всеки един народ и държава, осигуряващи движение и обмен между тях. Опазването на културното наследство е системен процес на издирване, изучаване, идентификация, документиране, регистрация, консервация, реставрация и адаптация.

С писмо с изх.№0800-1787/02.12.2016г. от НИНКН при МК е предоставена информация за НКЦ на територията на общината. Приложен е списък – извадка от справочника за

недвижимото културно-историческо наследство в Област Монтана, Община Бойчиновци, за обектите със статут на недвижими паметници на културата по смисъла на чл.12 от ЗПКМ/отм./, които съгласно §10, ал.1 и §12, ал.1 от преходните и заключителни разпоредби на ЗКН притежават статут на недвижими културни ценности (НКЦ). С разпореждане на МС №1711/22.101962г. всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове са обявени за паметници на културата и съгласно §10, ал.1 от преходните и заключителни разпоредби на ЗКН притежават статут на НКЦ с категория „национално значение“. С писмо №4349/04.12.1992г. на НИПК всички възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 години са даklарирани като исторически паметници на културата и съгласно §12 от преходните и заключителни разпоредби на ЗКН притежават статут на НКЦ. Същите обекти съгласно чл.4 от Закона за военните паметници от 2008г. притежават статут и на военни паметници, за които Министерство на отбраната води публичен регистър. Съгласно ЗКН искания за намеси в НКЦ се съгласуват от министъра на културата или от оправомощени от него лица след писмено становище на НИНКН.

Обектите са придобили статут на НКЦ по реда на действащата в годините нормативна уредба, но са без определени режими за опазването им – териториален обхват и предписания за опазване. НИНКН не е провеждал дейности по актуализиране на списака с НКЦ на територията на общината. Не са известни кадастралните данни за обектите. Адекватна оценка на потенциала на обектите може да се направи след обстоен анализ на фактическото им състояние и определяне на режим за опазването им.

На територията на общината се намират пет църкви с над стогодишна история, които са обекти на НКЦ - в с.Владимирово три броя (св.Николай Чудотворец – стара и нова църкви, св.Иван Пустиник в м.Манастира), в с.Охрид един брой (св.Димитър) и в с.Бели брод (св.Богородица). Предоставеният от НИНКН списък с обекти на НКН съдържа 42 бр. обекти, 16 бр. от които, или 38%, са археологически обекти. Близо една четвърт от обектите са исторически паметници, свързани със Септемврийското въстание от 1923г. – исторически места на сражения, жп гарата, къщата на Владимир Минчев. От тях с най-голямо значение е сградата на жп гарата, която е част от централното градско пространство на общинския център. Сградата е също архитектурно-строителен паметник, обновена е и добре поддържана. В с.Владимирово има две, в с.Охрид три, а в с.Лехчево четири еднофамилни жилищни сгради, които са архитектурно – строителни паметници. Жилищните сгради не са в добро физическо състояние. Три броя от архитектурно – строителните обекти са църкви,

които са и художествени паметници. Църковните сгради се поддържат в добро състояние, предвижда се обновяването им със средства от европейските фондове.

Таблица 54.Списък на НИНКН към МК на обектите на културно-историческото наследство - недвижими културни ценности в Община Бойчиновци; със * са отбелязани археологически обекти, които присъстват и в регистъра на АКБ

№ по ред	№ в НМ	Населено място	ОБЕКТ /адрес, локализация/	Кадастрални данни			деклариран с: писмо №/ № списък	ДВ обявен в: бр./год. /протокол на НСОПК	свален с: писмо №/ протокол № ДВ бр./год.	Вид	Категория
				кв.	ПИ	пл. №					
1	1*	Бели брег	Антична крепост, м. "Селище", на Огоста, 1 км източно					ДВ бр. 98 от 1971 г.		Археологически	Местно
2	1	Бели брод	Антична крепост, р.Рибене, десния бряг, 2 км южно					ДВ бр. 98 от 1971 г.		Археологически	местно
3	2	Бели брод	Керамични пещи, р.Рибене, десния бряг, 2 км южно					ДВ бр. 98 от 1971 г.		Археологически	местно
4	3	Бели брод	Антично селище, р.Рибене, левия бряг, 2 км южно					ДВ бр. 98 от 1971 г.		Археологически	местно
5	4	Бели брод	Антично и средновековно селище, р.Рибене, левия бряг, 3-4 км южно					ДВ бр. 98 от 1971 г.		Археологически	местно
6	5	Бели брод	Църква "Св.Богородица"				писмо № 2836 от 13.08.1976г. писмо № 2585 от 05.07.1979 г.			архитектурно-строителен художествен	

7	1	Бойчиновци	Място на сражение, м."Чукара", 1 км южно					ДВ бр. 5 от 1973г.		исторически	национално
8	2	Бойчиновци	Историческо място, маслодобивната фабрика <u>свален</u>					ДВ бр. 5 от 1973г.	ДВ бр 91 от 1992 г.	исторически	за сведение
9	3	Бойчиновци	Лобно място, м."Салаша"					ДВ бр. 5 от 1973г.		исторически	местно
10	4	Бойчиновци	Лобно място на септемврийци, гарата, 500 м северно					ДВ бр. 20 от 1973 г.		исторически	местно
11	5	Бойчиновци	Сградата на ЖП гара Бойчиновци	49			писмо № 604 от 16.02.1990г.			архитектурно - исторически	
12	1*	Владимирово	Антично селище, 500 м, източно					ДВ бр. 98 от 1971г.		археологически	местно
13	2	Владимирово	Костница на убити септемврийци, площада					ДВ бр. 5 от 1973г.		исторически	местно
14	3	Владимирово	Историческа местност, м."Марков камък", 2 км югоизточно					ДВ бр. 5 от 1973г.		исторически	местно
15	4	Владимирово	Къща на Владимир Минчев	8	42 3	84 5		ДВ бр. 5 от 1973г. ДВ бр 20 от 1973 г.		исторически	местно
16	5	Владимирово	Църква "Св.Николай"				писмо № 2585 от 05.07.1979 г.			художествен	III група
17	6	Владимирово	Старата църква "Св.Николай" Църква "Св.Никола" - старата				писмо № 2836 от 13.08.1976г. писмо № 4282 от 16.12.1976г.			архитектурно строително художествен	

18	7	Владимирово	Къща на Георгия Гергова Цанова <u>свален</u>				писмо № 2836 от 13.08.1976г.		писмо № 3749 от 6.10.1981г.	архитектурно-строителен	
19	8	Владимирово	Къща на Борис Атанасов Спасов				писмо № 2836 от 13.08.1976г.			архитектурно-строителен	
20	9	Владимирово	Къща на Илия Гърдев				писмо № 2836 от 13.08.1976г.			архитектурно-строителен	
21	1	Ерден	Средновековна крепост, м."Калето", на р. Огоста, до селото южно					ДВ бр. 98 от 1971г.		археологически	местно
22	2*	Ерден	Средновековен некропол, м."Стамболийска градина", под м."Калето" южно					ДВ бр. 98 от 1971г.		археологически	местно
23	3*	Ерден	Антично селище и некропол, м."Делниците", до селото северозападно					ДВ бр. 98 от 1971г.		археологически	местно
24	4	Ерден	Старата чешма - 1848 г.				писмо № 4931 от 29.12.1981 г.			архитектурно-строителен	
25	1*	Кобиляк	Антично селище, м."Рогача", 1 км източно					ДВ бр. 98 от 1971г.		археологически	местно
26	1	с.Лехчево	Праисторическо селище, м."Селище", 4 км северно					ДВ бр.89 от 1971 г.		археологически	Местно
27	2*	с.Лехчево	Праисторическо селище на р.Огоста, 5 км южно					ДВ бр.89 от 1971 г.		археологически	Местно

28	3	с.Лехчево	Антично селище в градините на ТКЗС, 1 км югозападно					ДВ бр.89 от 1971 г.		археологически	Местно
29	4	с.Лехчево	Антично селище, м."Маданска бара", 3 км северно					ДВ бр.89 от 1971 г.		археологически	Местно
30	5*	с.Лехчево	Антична сграда, м."Мермера", 2 км източно					ДВ бр.89 от 1971 г.		археологически	Местно
31	6	с.Лехчево	Къща на Никола Попов				Писмо № 2836 от 13.08.1976 г.			архитектурно-строителен	
32	7	с.Лехчево	Къща на Томо Павлов Илчов				Писмо № 2836 от 13.08.1976 г.			архитектурно-строителен	
33	8	с.Лехчево	Къща на Дашо Терзийски				Писмо № 2836 от 13.08.1976 г.			архитектурно-строителен	
34	9	с.Лехчево	Къща на Цветан Петров Медански				Писмо № 2836 от 13.08.1976 г.			архитектурно-строителен	
35	1*	Мърчево	Антична и средновековна крепост, м."Калето", 2 км източно					ДВ бр. 98 1971г.		археологически	местно
36	1*	Охрид	Антична крепост, м. "Орничев", на р.Ботунец, над селото					ДВ бр. 98 от 1971г.		археологически	местно
37	2*	Охрид	Антично селище, м."Пъстрина", над ДЗС					ДВ бр. 98 от 1971г.		археологически	местно
38	3	Охрид	Къща на Дамян Ламбов				Писмо № 2836 от 13.08.1976г.			архитектурно -	

										строите лен	
39	4	Охрид	Къща на Митко Пецов				писмо № 2836 от 13.08.1976г.			архитек турно - строите лен	
40	5	Охрид	Къща на Иван Киров				писмо № 2836 от 13.08.1976г.			архитек турно - строите лен	
41	6	Охрид	Църква "Св.Димитър"				писмо № 8046 от 04.03.2003г.	НСОПК от 17.06.2003г .		архитек турно- художес твен	мест но /пред в. кат./
42	1	Пали лула	Антично селище, м."Сандъково", 1 км южно					ДВ бр. 98 от 1971г.		археоло гически	мест но
43	2	Пали лула	Оброк, м."Гробищата"				Регистър на ПК от 1956 г.			етногра фски	
44	1*	Портитовци	Антично укрепено селище,м."Калет о", 1км източно					ДВ бр. 98 от 1971г. .		археоло гически	мест но

От национално значение са археологическите находки, повечето от които не са достатъчно проучени. Съгласно чл.146, ал.3 от ЗКН недвижимите археологически обекти притежават статут на НКЦ с категория „национално значение” до установяването им на такива по реда на ЗКН. Културните ценности, археологически обекти по смисъла на чл. 146, ал. 1, произхождащи от територията и акваторията на Република България, са публична държавна собственост. Като изходни данни са приложени регистрационни карти на археологическите обекти на територията на общината изготвени от НАИМ към БАН, който е национален координатор според Наредба №11-2 от 2011г. за СППИАИС „Археологическа карта на България”.

Режимите за ползване на териториите на археологически обекти са определени според чл. 35 от Наредба № 7 на МРРБ от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони. Всички обекти са с определен режим за ползване на територията „А“ – забраняват се всички видове дейности

– строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект. Необходимо е да се уточни, че 90 % от регистрационните карти за археологическите обекти от Община Бойчиновци са изготвени в периода 1992-1993 г. По тази причина те са с твърде приблизителна локализация и без прецизен картен материал. Картите и GPS координатите, които са приложени към анотациите на обектите, са изготвени сега по наличните данни в АИС АКБ и след справка с топографски карти и сателитни снимки. Затова при някои местоположенията на обектите е указано приблизително. Необходимо е да се направи уточнението, че предоставената информация е единствено за обекти, регистрирани в АИС АКБ в резултат на инцидентни теренни проучвания. На територията на Община Бойчиновци не са правени системни издирвания на археологически обекти, които значително биха обогатили познанията за археологическото наследство в този регион.

Археологическите обекти не са достатъчно проучени и не е известен потенциалът им за включване в местната икономика. Разнообразието от представените чрез обектите исторически епохи е достътно условие, след детайлни проучвания, да бъдат определени обекти подходящи за включване в познавателни маршрути и други форми на социализация.

На територията на общината има общо 25 бр. археологически обекти. Две пещерни селища от енеолита са открити в землищата на с.Охрид и с.Портитовци. От късната желязна епоха има останки от крепост в землището на с.Портитовци. Надгробните могили в територията са 8 бр. и не са проучени, не е определен и от кой период са. От античността са останали общо 7 бр. обекти – четири крепости, две селища и едно светилище. От римската епоха има 4 бр. обекти – две вили рустика, една постройка с неопределено предназначение и една крепост. Вила рустика е основната жилищна сграда на селските имения, в които се е произвеждала селскостопанска продукция. Това съответства на традиционното стопанско предназначение на територията. Римската крепост в м.Калето над с.Мърчево е разположена на подходящо място за охрана на пътя, който е минавал по трасето на днешния път. От Средновековието има 2 бр. обекти в землището на с.Бели брег – селище и манастир. Най – голям е броят на античните обекти – общо 11 бр., което говори за разцвет на района в годините на траките и римската империя. Там са намерени и са музейни експонати оръдия на труда, оръжия, монети, битова и строителна керамика. От тях се съди за поминъка в този край – земеделие и овцевъдство.

Таблица 55. Археологически обекти на територията на Община Бойчиновци, включени в АИС АКБ;

Източник: НАИМ към БАН

№	Регистрационна карта	Местоположение:		Особености: площ	Вид	хронология	Режим на ползване	Режим на опазване	История на проучването
		Населено място	Местност						
1	0200010	с. Владимир ово	Селището, до циганското гробище	5 дка	Единич на постройка	Римска епоха	А	Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН	Г. Александров, 1992 г.
2	0200011	с. Владимир ово	Манастира	1 дка	светилище	Античност	А		
3	0200021	с. Кобиляк	Рогача	1 дка	Надгробна могила	неопределима	А	обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.	
4	0200024	с. Лехчево	Костадин	3 дка	Крепост	Античност	А	Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН	
5	0200025	с. Лехчево	Рибине, Черкезка лъка	5 дка	Селище	Античност	А		
6	0200026	с. Лехчево	Рибине	3 дка	Селско имение, вила рустика	Римска епоха	А		
7	0200027	с. Лехчево	Кушан	15 дка	Селище	Късна античност, Възраждане	А		
8	0200037	с.Мадан	Големия Мичоол	1 дка	Надгробна могила	неопределима	А	обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.	
9	0200038	с.Мадан	Могила, Малий Мичоол	1 дка	Надгробна могила	неопределима	А		

10	0200042	с.Мърчево	Калето	4 дка	крепост	Късна римска епоха	A	Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН	
11	0200044	с.Охрид	Градо	5 дка	селище	Късен енеолит	A		
	0200044	с.Охрид	Градо	5 дка	крепост	античност	A		
12	0200045	с.Охрид	Манастира	10 дка	Селско имение , вила рустика	Римска епоха	A		Г.Александров, 1990г
13	0200081	с.Ерден	Стамболийски градини	5 дка	каменоломна	неопределима	A		
14	0200082	с.Ерден	Делниците	5 дка	селище	неопределима	A		
15	0200087	с.Бели брег	Св. Троица	1 дка	манастир	средновековие	A		
16	0200088	с.Бели брег	Могилата	1 дка	Надгробна могила	неопределима	A	обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.	
17	0200089	с.Бели брег	Селището	10 дка	селище	средновековие	A	Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН	Г.Александров, 1993г
18	0200090	с.Портитовци	Калето	3 дка	Крепост	Късна желязна епоха	A		
						късна античност			
19	0200091	с.Портитовци	Могилата	0,5 дка	Надгробна могила	неопределима	A	обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.	

20	0200092	с.Портитовци	Пропастта	1 дка	Пещера, галерии	неопределима	А	Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН	
21	0200093	с.Портитовци	Пещерите	1 дка	Пещерно селище	енеолит	А		
22	0200094	с.Владимирово	Голо бърдо	2 дка	крепост	Късна античност	А		
23	10001866	с.Мърчево	-	1 дка	Надгробна могила	неопределима	А	обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.	М.Марков 2014
24	10001868	с.Лехчево	Западна част на селото	1 дка	Надгробна могила	неопределима	А		
25	10001870	с.Громшин	Северна част на селото	1 дка	Надгробна могила	неопределима	А		

По данните, с които се разполага към момента, като обекти с потенциал за бързо включване в икономиката на общината могат да се отбележат трите църкви в селата Бели брод, Владимирово и Охрид и ЖП гара Бойчиновци. След допълнителни проучвания интерес ще представляват праисторическите селища и светилища, както и обектите от античността. Достъпът до тях е лесно осъществим, обслужваща инфраструктура може да се изгради в населените места.

Военни паметници

За анализ на състоянието на военните паметници в общината са използвани данни предоставени от общинската администрация. Военните паметници са общо девет броя, от които шест паметни плочи и три паметника. Паметниците се поддържат в добро състояние. Три обекта има в с.Бели брег и два в с.Мадан. В общинския център няма рeregистрирани военни паметници.

1. Паметна плоча на героите от войните 1912-1913 г., 1915-1918 г. в с.Мадан.

Местоположение	с. Мадан, в сградата на училището
----------------	-----------------------------------

Вид	Паметна плоча Височина - 1.25 м, Ширина -0.70 м.
Материал, година на построяване	мрамор
В памет на	Герои от войните -1912-1913 г., 1915-1918 г.
Вид собственост	Общинска собственост
Състояние	Добро

2. Паметна плоча на героите от отечествената война в с.Мадан

Местоположение	с. Мадан, в сградата на училището
Вид	Паметна плоча Височина - 1.25 м., Ширина -0.70 м.
Материал, година на построяване	мрамор
В памет на	Герои от отечествената война
Вид собственост	Общинска собственост
състояние	Добро

3. Паметник на загиналите във войните в с.Мърчево

Местоположение	с. Мърчево В центъра на селото
Вид	Паметник На загиналите във войните - основата е квадрат с дължина - 2.50 м., Височина - 5.00 м.
Материал, година на построяване	Камък, 1955 г.
В памет на	Герои от Балканската, Междусъюзническата и Първата световна войни, Септемврийското въстание 1923 г. и Втората световна война
Вид собственост	Общинска собственост
Състояние	Добро

4. Паметник на загиналите в Отечествената война в с.Бели брод

Местоположение	с. Бели брод В центъра на селото
----------------	-------------------------------------

Вид	Паметник На загиналите във войните с височина - 2.00 м., Ширина - 0.60 м.
Материал, година на построяване	мрамор 1946 г.
В памет на	Герои от Отечественната война
Вид собственост	Общинска собственост , построен от родителите
Състояние	Добро

5. Паметна плоча на загиналите в Отечественната война в с.Бели брод

Местоположение	с. Бели брод Читалище „Христо Ботев“
Вид	Паметна плоча Височина - 0.50 м. Ширина - 0.70 м.
Материал, година на построяване	Мрамор
В памет на	Герои от Отечественната война
Вид собственост	Общинска собственост
Състояние	Добро

6. Паметна плоча на загиналите в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война в с.Бели брод

Местоположение	с. Бели брод На входа в сградата на кметството
Вид	Паметна плоча Височина - 90 см. Ширина - 65 см.
Материал, година на построяване	мрамор
В памет на	Герои от Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война
Вид собственост	Общинска собственост
Състояние	Добро

7. Паметник на загиналите във войните в с.Громшин

Местоположение	с. Громшин В центъра на площада
----------------	---------------------------------

Вид	Паметник На загиналите във войните- основата на паметника е квадрат с дължина - 1.00 м, височина - 3.50 м.
Материал, година на построяване	мрамор
В памет на	Герои от Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война 1912-1913 г. и 1915-1918 г.
Вид собственост	Общинска собственост
Състояние	Добро

8. Паметна плоча на загиналите в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна войни в с.Портитовци

Местоположение	с.Портитовци На кула в парка в центъра на селото
Вид	Паметна плоча Височина - 1.00 м. Ширина - 0.70 м.
Материал, година на построяване	Гранит, 2 юни 2008 г.
В памет на	Загиналите в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна войни
Вид собственост	Общинска собственост
Състояние	Отлично

9. Паметник на Загиналите в Септемврийското въстание 1923 г., Междусъюзническата, Първата световна и Втората световна войни в с.Кобиляк

Местоположение	с.Кобиляк На площада в центъра на селото
Вид	Паметник Основата е квадрат със страна 1.00 м. Височина на паметника - 1.60 м. На лицевата страна има 2 бр. мраморни плочи.
Материал, година на построяване	Бетон и мрамор, 5 септември 2010 г.

В памет на	Загиналите в Септемврийското въстание 1923 г., Междусъюзническата, Първата световна и Втората световна войни 6-ти септември – Съединението на България
Вид собственост	Общинска собственост
Състояние	Отлично

14.3. Нематериално културно наследство

Нематериалното културно-историческо наследство са запазените от хората обичаи, обреди, музика, песни и танци, предания и легенди, занаяти и приложни изкуства, кулинарни традиции. Те се съхраняват чрез дейностите, които се развиват в селските читалища в 11 от тринадесетте населени места. Някои от тях са създадени в 1900г. – „Нов живот” в с.Владимирово, в 1911г. – „Развитие” в с.Лехчево. Други са създадени в периода от 1921г. до 1934г. Най-късно, в 1960г., е създадено читалището в с.Мадан. Читалищата и дейността им са разгледани подробно в раздел „Социална инфраструктура”. В читалищата се съхраняват събраните артефакти от фолклора – словестни и музикални, характерни танци и обичаи.

В културния календар на Община Бойчиновци присъстват официалните национални празници, народни празници, чествания на събития, събори на селата. Националният празник Трети март се отбелязва в общинския център. На Тодоров ден се организира надбягване с коне в селата Владимирово и Лехчево. Осми април се отбелязва като ден на ромите в общинския център. През месец април се провежда и годишната среща на Съюза на слепите. През пролетта се организират особено тържествено Майски празници на културата „Пролет край Огоста”, отбелязва се и Денят на славянската писменост и култура 24 май. За Деня на детето се организира представление на куклен театър. Денят на народните будители се отбелязва във всички училища.

Всяко от населените места има свой празник, който се отбелязва с тържество и събор на селото. Денят на Община Бойчиновци се отбелязва на 7-ми октомври. Празникът събор на с.Громшин е през месец май, на с.Кобиляк и с.Мадан през август. Празникът на с.Лехчево се отбелязва през август с фолклорен фестивал „Голяма Богородица”. За празника на с.Мърчево се организира „Мърчевска кушия” през юли, а през месец октомври

е съборът на селото. Празникът събор на с.Портитовци е през септември, на с.Кобилjak, с.Охрид и с.Ерден – през октомври, на с.Владимирово – през ноември. Читалищата в отделните села организират празнуване и изпълнение на ритуалите за празници като Лазаров ден , Възкресение Христово с рисуване на яйца, Рождество Христово, Бабин ден, първи март „баба Марта” и др.

15. SWOT анализ

Силни страни	Слаби страни
<ol style="list-style-type: none"> 1. Коефициентът на раждаемост е по-висок от средния за областта и за страната 2. Положителен механичен прираст 3. Намаляване нивата на безработица през последната година, намаляване дела на безработните лица до 29 г. 4. Нарастване на произведената продукция в сектор индустрия и сектор услуги 5. След силния спад през 2011 г., от 2012 г. стабилизиране и постепенно нарастване на произведената продукция в селскостопанския сектор 6. Висок процент земеделски територии в границите на общината 7. Висок процент обработваема земя, два пъти по-висок от средния за областта 8. Висок процент отглеждани животни 9. Благоприятни природни дадености за развитие на селското стопанство 10. Голям дял на естествените пасища и ливади 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Влошена демографска и възрастова структура, висок относителен дял на възрастните хора/застаряване на населението 2. Отрицателен естествен прираст 3. Коефициентът на смъртност е значително по-висок от средния за областта и за страната 4. Висок относителен дял на ромското население като източник на асоциални, малообразовани и без добри трудови навици лица 5. Ниско образователно равнище на населението 6. Ниска икономическа активност на населението 7. Ниски доходи и ниска покупателна способност на населението 8. Висока и постоянна структурна безработица, като преобладава делът на ниско образованите и неквалифицираните безработни 9. Влошаване на качествата на човешките ресурси 10. Разпокъсаност и маломерност на основната част от земеделските земи 11. Липса на модерна високоефективна селскостопанска техника
Възможности	Заплахи
<ol style="list-style-type: none"> 1. Развитие на биологично земеделие и зеленчукопроизводство 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Задълбочаване на негативните демографски тенденции 2. Обезлюдяване на част от територията

2. Производство на екологично чиста продукция – мляко, месо, яйца, мед и др.	3. Силна зависимост от земеделието и животновъдството, като източник на заетост и доходи
3. Развитие на пчеларството	4. Ограничени възможности за заетост
4. Развитие на фуражното растениевъдство	5. Влощаване на икономическия профил на общината
5. Интегриране на земеделските производители с преработвателните предприятия и фирми	6. Недостатъчно оползотворяване на възможностите на географското местоположение
6. Развитие на алтернативен и специализиран туризъм – екологичен, селски и др.	7. Продължаващ процес на изтичане на квалифицирана работна ръка от общината
7. Доразвитие на съществуващата и изграждането на нова техническа, социална, административна и екологична инфраструктура	
8. Използване на възможностите на ЕСИФ, вкл. на трансграничните програми, за развитие на общината	

III. ПРОГНОЗА ЗА СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКО И ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

Визията за устройство на територията на Община Бойчиновци е чрез създаване на пространствена планова основа за развитие на основните функционални системи на територията да се осигурят по – добри условия за обитаване, труд и отдих на населението, като това се постига чрез използване на местния потенциал при спазване на принципите на устойчивото развитие и опазване на природната среда.

Визията за устройство на територията на Община Бойчиновци, предложена в ОУПО Бойчиновци, е в синхрон с визията за икономическо развитие на общината, определена с приетия Общински план за развитие 2014-2020. Тъй като прогнозният хоризонт на ОУПО е до 2037г., той надхвърля значително прогнозният период от седем години на ОПР. Въпреки това основните фактори, които определят приоритетите в развитието на общината, остават непроменени – това са местоположението на територията, географските и природни дадености, културното наследство и човешкият потенциал.

Приетата визия за развитие на Община Бойчиновци в приетия ОПР 2014-2020 е: „Запазила и усвоила своя природо-географски потенциал, Община Бойчиновци е развит селски район в сърцето на Северозападна България, където хората оползотворяват своя потенциал и откриват нови възможности за развитие”. Тази визия ще бъде постигната чрез създаване на устройствени условия за качествено оползотворяване на ресурсите на общината. Прогнозата за социално – икономическо и пространствено развитие на територията се основава на визията за развитие на общината.

1. Прогноза за икономическо развитие

1.1. Мотивация на целевата концепция за икономическото развитие на общината в дългосрочна перспектива

При формулиране на сценариите/хипотезите за икономическо развитие следва да се отчете влиянието на комплекс от условия и фактори. Те са свързани с:

- необходимостта от придаване на нов динамизъм на икономиката на общината и използването на устройствени фактори за реализацията на този динамизъм;
- влиянието на комплекса от разнообразни фактори, под чието въздействие ще се определят и параметрите на развитието на икономиката.

Параметрите на икономиката на община Бойчиновци се определят от множество обективни фактори, предпоставки, условия и стимули:

- добра транспортна комуникативност и благоприятно географско разположение на общината, което е предимство по отношение на интензивността на икономическите връзки, както с другите общини около нея, така и между двете области Монтана и Враца. Въпреки че община Бойчиновци има периферно разположение спрямо пространствените оси на урбанизационно развитие за областта и СЗР: главната - Видин - Монтана - Враца - София, и второстепенните Монтана - Лом и Враца - Козлодуй, тя се отличава с важно предимство спрямо другите общини от периферията, а именно - разположена е в сърцевината на територията, заключена между три от осите на развитие за Северозападния район, както и в близост до големите центрове Монтана и Враца и до столицата. Достъп до р. Дунав по две направления - през пристанище Лом и през пристанище Оряхово. Обслужване с главна жп линия, част от ЕТК № 4 и добре развита жп инфраструктура;

- благоприятни природо-географски условия – равнинен характер на релефа, естествено плодородие на почвите, умерено-континентален климат и природни ресурси, привлекателна и разнообразна природна среда с наличие на редки видове флора и фауна и защитени местности от НАТУРА 2000, водно богатство (долините на реките Огоста, Ботуня и Рибине), чиста околна среда, които дават възможност за развитие на екологичен и селски туризъм и осигуряват ресурси за разнообразни икономически дейности (биологично земеделие, екологично животновъдство, добив на горски ресурси);

- развитието на националната икономика, икономиката на района, областта и съседните общини. Външните икономически условия са предпоставка не само за развитие на отделните отрасли, производства и дейности, но и за формирането на тяхната структура, резултати, тенденции и перспективи. Икономическата криза оказва съществено влияние върху състоянието и развитието на икономиката в общината по линия на заетостта, инвестиционната активност, възможностите за разкриване на нови дейности и производства;

- зависимостта на общината от влиянието на по-силно икономически развити съседни общини, привличащи работна сила от общината за изпълнение на своите икономически функции;

- сравнително добра изграденост на енергийната и телекомуникационната системи в общината;

- развитие на екстремните въздушни спортове като запазена марка на общината;

- поминъкът на живеещото в общината население, неговия предприемачески дух, изградената материално-техническа база, инфраструктура и други местни условия и особености;
- натрупан опит и традиции в развитието на селското стопанство, независимо от миграцията на младите и квалифицирани кадри;
- ефективно използване на възможностите за развитие, предоставяни от трансграничните стратегии и програми, в частност Дунавската стратегия и Програмите за ТГС България - Сърбия и България - Румъния.

Въпреки природо-географските си ресурси община Бойчиновци се включва в икономиката на област Монтана с незначителен дял - около 1,5% (отчетен на база на нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия в общината).

Бъдещото развитие на общината е свързано с активното сътрудничество и коопериране с община Монтана, със съседните общини от област Монтана и Враца, както и с отварянето и към съседните Сърбия и Румъния. Голямо предизвикателство за общината е реализиране на икономическия си потенциал като природни ресурси и работна сила с оглед мобилизиране на вътрешните си фактори за растеж за излизане от кризата и динамизиране на икономическото развитие и повишаване доходите на населението в следващите периоди.

Общинският план за развитие на община Бойчиновци за периода 2014-2020 г. определя следната визия за развитие на общината: „Запазила и усвоила своя природо-географски потенциал, община Бойчиновци е развит селски район, в сърцето на Северозападна България, където хората оползотворяват своя потенциал и откриват нови възможности за развитие.“

Една от основните приоритетни области, в която са концентрирани усилията на политиките за развитие, е създаване на по-добра икономическа среда и насърчаване на растежа чрез привличане на инвестиции и развитие на предприемачество и по-висока заетост. Съответно Стратегическа цел 1 на Общинския план за развитие е „Насърчаване на икономическата активност и предприемачеството за развитие на конкурентоспособността на местната икономика“. Тази стратегическа цел е фокусирана върху желаното състояние на икономиката в общината. Поставя се акцент върху усъвършенстването на традиционните отрасли - селско стопанство, хранително-вкусова промишленост и развитието на нови сектори от икономиката, за които има природен и географски потенциал, като транспорт и логистика. Освен това, стратегическата цел

адресира основните потребности на икономиката в община Бойчиновци, свързани с липсата на конкурентоспособност и ниската икономическа активност и предприемачеството. Освен догонващ растеж чрез специално насочена подкрепа, общината трябва да мобилизира и включи специфичния си потенциал.

За осъществяване на стратегическата цел ОПР следва да допринесе чрез реализация на дейности по следните приоритети:

Приоритет 1.1. Насърчаване на предприемачеството чрез подкрепа на развитието на нови бизнес идеи и създаването на нови фирми

Приоритет 1.2. Привличане на инвестиции и развитие на нови сектори в икономиката;

Приоритет 1.3. Оползотворяване на специфичния потенциал на местната икономика;

Приоритет 1.4. Развитие на селското стопанство и съпътстващите го преработвателни отрасли;

Приоритет 1.5. Подобряване и подкрепа на бизнес средата.

Устройствените решения и фактори са друго важно условие за реализацията на целите и приоритетите в развитието на общината, заложи в приетия и действащ планов документ, разгръщане на инвестиционната инициатива като предпоставка за динамизиране на икономиката, както и за цялостното подобряване на жизнената среда с опазване и развитие на природните дадености и ресурси на територията.

1.2. Сценарии/хипотези за развитие на икономиката

За целите на ОУП на община Бойчиновци са представени два варианта за развитие на общинската икономика - тенденциален и умерено-оптимистичен.

Основа на вариантите е динамиката и характера на досега протичащите процеси, както и общите тенденции и поставените стратегически цели в развитието на националната, регионалната и общинската икономика. Отчитат се и предвижданията на целевите прогнози за развитието на националната икономика, доколкото възстановяването на икономическия растеж в страната ще окаже влияние върху растежа на общинската икономика.

Вариантите се базират на следите хипотези:

Първият до голяма степен тенденциален или реалистичен вариант на прогнозата отчита оценката на досега протичащите процеси и тенденции в развитието на икономиката и заетостта. Прогнозните разчети отчитат и забавянето на икономическото възстановяване на общината спрямо средните параметри на развитие на страната. При този вариант основната хипотеза е реализиране на слаб (в периода до 2020 г.) и умерен икономически растеж (2025-2040 г.) на основата на усвояване на потенциалите на общината, подкрепа от страна на общинската администрация за подобряване на всички видове инфраструктура, бизнес услугите, насърчаване на икономическите субекти активно да усвояват средства по европейски и национални програми, поява на нови малки и средни предприятия и диверсификация на местната икономика.

Вторият (умерено-оптимистичен) вариант отчита тенденциите в развитието на икономиката и заетостта в общината, но той се базира на вероятностното доминиращо влияние на фактори, които ще оказват относително благоприятно въздействие върху развитието на икономиката, по-оптимистична прогноза за цялостното икономическо развитие на страната, целева подкрепа за развитие на икономическите единици, обвързване на предприемаческата среда с всички видове елементи на техническата инфраструктура (удобен и бърз транспортен достъп, качество на съобщителните комуникации, развитие на базовата пътна и водоснабдителна инфраструктура), лесно и удобно взаимодействие с елементи на пазарната инфраструктура, удобен достъп до различните елементи на социалната инфраструктура и повишаване на тяхното качество, инвестиционна активност от страна на общинската администрация и бизнеса.

И по двата сценария развитието на система Труд се характеризира с динамично развитие. Липсва хипотеза, която да води до негативни предвиждания за развитието на тази подсистема. В допълнение, са отчетени мерките за развитие на общинската икономика, които са заложили в ОПР на община Бойчиновци 2014-2020 г.

1.3. Прогноза за динамиката и структурата на икономиката на община Бойчиновци

Работната хипотеза за прогнозната секторно-отраслова структура на икономическия комплекс на община Бойчиновци отчита насоките, определящи мястото и значимостта на отделните сектори в икономическата и социална база на общината. Тя следва да води до реализиране на Стратегическа цел 1. на ОПР Бойчиновци –

„Насърчаване на икономическата активност и предприемачеството за развитие на конкурентоспособността на местната икономика“. Това включва:

- развитие на конкурентен аграрен сектор и хранително-вкусова промишленост, възможност за развитие на биологично земеделие и животновъдство;
- развитие на общината, свързано с нейното регионално местоположение – оползотворяване на благоприятните предпоставки по линия на добрата транспортна достъпност;
- развитие на екологичен и селски туризъм, стъпил върху благоприятни природо-географски условия и интегриран с аграрния сектор и селското наследство;

диверсификация на местната икономика и подкрепа за индустрия, реализираща местните сравнителни предимства с повишена ефективност и конкурентоспособност и отговаряща на изискванията на модерната икономика. Привличане на нови динамични производства, съобразени с икономическия потенциал на общината и местните фактори и условия.

1.4. Прогнозни икономически разчети – динамика и секторна структура по показател произведена продукция

Прогнозните разчети общо за икономическия сектор на общината се разработват на базата на средногодишни темпове, заложи в стратегически и планови документи на национално ниво, както и съобразно потенциалите на общината. Прогнозата за развитие на икономическия комплекс на община Бойчиновци до 2040 г. се обосновава с работни хипотези за развитие на отделни сектори на икономиката. Структурните особености в залаганите темпове на растеж и по двата варианта на прогнозата отчитат заложените хипотези за мястото и значимостта на отделните сектори в социално-икономическия и инфраструктурен комплекс на община Бойчиновци, а именно – водещо място на първичния сектор (базиран на развитието на модерно и ефективно селско стопанство) при същевременно запазване значимостта на вторичния сектор (индустрия). Развитието на третичния сектор (на услугите) включва използване на потенциала на общината за развитието на туризма.

Таблица 56. Прогнозни средногодишни темпове на нарастване на икономиката на община Бойчиновци по показателя „произведена продукция“ в периода до 2040 г. (по варианти)

	Тенденциален вариант		Умерено-оптимистичен вариант	
	2020-2025	2030-2040	2020-2025	2030-2040
Общо	3.5%	4.6%	4.4%	5.7%
Сектор Селско, горско и рибно стопанство	3.9%	5.3%	4.9%	6.6%
Сектор Индустрия	3.2%	4.0%	4.0%	5.0%
Сектор Услуги	2.8%	3.5%	3.3%	4.2%

Изготвена за целите на ОУП

Първият, тенденциален, вариант на прогнозата предвижда относително по-ниски средногодишни темпове на растеж на икономиката - около 3.5-4.6% през целия прогнозен период. Независимо, че предвидените темпове на растеж на икономиката са високи за период от 20 години, те са недостатъчни за съществено доближаване до средните стандарти за равнище на икономическо развитие на страната. По отношение на конкурентоспособността на продукцията и структурата на икономиката, най-добри перспективи се очертават в подотрасли селско стопанство и преработваща промишленост, като се предполага, че пазарът сам ще насочи икономическото развитие в тази посока.

Вторият, умерено-оптимистичен, вариант характеризира темповете и структурата на производството, необходими за постигане на едно сравнително по-високо равнище на развитие. Той е разработен при условие на преобладаващо действие на фактори със стимулиращо въздействие върху развитието на общинската икономика. Реализацията на втория вариант предполага наличие на целенасочени управляващи действия и усвояване на средства по европейски програми в помощ на бизнеса. Предвидените средногодишни темпове по този вариант са малко по-високи - в рамките на 4.4-5.7% средногодишен растеж. И при този вариант производствената структура ще включи развитие на селското стопанство и преработващата промишленост, като основният акцент е върху стимулирането на високопродуктивна и екологично чиста индустрия, развитие на балансиран аграрен сектор, интегриран с хранително-вкусова индустрия и туризъм.

Таблица 57. Прогнозна структура на икономиката на община Бойчиновци по основни сектори по показателя „произведена продукция“ в периода до 2040 г. (по варианти)

	Състояние	Тенденциален вариант		Умерено-оптимистичен вариант	
	2015	2025	2040	2025	2040
Общо	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Сектор Селско, горско и рибно стопанство	51.49%	51.69%	51.83%	51.75%	51.92%
Сектор Индустрия	35.66%	35.56%	35.46%	35.53%	35.42%
Сектор Услуги	12.85%	12.76%	12.71%	12.71%	12.66%

Изготвена за целите на ОУП

Следва да се отбележи, че прогнозната структура по двата варианта на прогнозните разчети не се отличава съществено, доколкото тя се предопределя от факторите и условията, характерни за общината като природни ресурси и икономически потенциал.

Селското стопанство е отрасълът, който увеличава своя дял в структурата на икономиката на общината. По първия вариант на развитие, първичният сектор достига дял в общата структура на икономиката през 2025 г. 51,69%, а през 2040 г. – 51,83%. По втория вариант към 2040 г. делът на селското стопанство в общинската икономика достига 51,92%.

Според прогнозните оценки и по двата варианта индустрията се включва в структурата на икономиката на общината с около 35,4-35,6%.

Третичният сектор достига прогнозни оценки по отношение на бруто продукция към 2025 г. около 12,71-12,76% и към 2040 г. – 12,66%.

В структурата на промишленото производство ще преобладава делът на малките и микропредприятията. В преобладаващата си част сега те се характеризират с много нисък размер на добавената стойност. Необходими са мерки, които да доведат до повишаване на тяхната ефективност.

Към 2015 г. делът на сектора на услугите в общинската икономика е много нисък. Основен фактор за това е ниският жизнен стандарт на населението. Възможно е при реализиране на заложения икономически растеж в секторите селско стопанство и индустрия, с което ще се увеличи благосъстоянието на населението, секторът на услугите да претърпи значително по-високо развитие от заложеното.

1.5. Прогноза за икономическото развитие по сектори

Възприетият методически подход за разработване на прогнозата включва:

- Формулиране на работни хипотези за стратегическите насоки и устройствените изисквания в развитието на икономиката. Основата на хипотезите са формулираните цели и мерки за перспективното развитие на отделните сектори и отрасли в плановите и стратегически документи (Регионален план за развитие на Северозападен район 2014-2020 г., Областна стратегия за развитие на област Монтана 2014-2020 г. и Общински план за развитие на община Бойчиновци 2014-2020 г.), Техническото задание за разработване на ОУПО Бойчиновци, както и вижданията и предложенията на заинтересованите страни, включително представители на общинската администрация и кметствата и на проектантския екип;
- Необходимостта от осигуряване на заетост на местното население;
- Съчетаване на отрасловите с териториалните виждания за развитие на икономическия комплекс на общината.

Първичен сектор

Насоките за развитие на първичния сектор на социално-икономическия комплекс на общината са свързани с по-пълното и ефективно използване на териториалните ресурси – земеделски земи, както и на тези в горския фонд. Развитието на селското стопанство и съпътстващите го преработвателни отрасли е предвидено като приоритет в ОПР 2014-2020 на община Бойчиновци.

В работната хипотеза за перспективното развитие на община Бойчиновци основен стратегически ресурс и предпоставка за развитието на икономиката на общината са земеделските земи. Благоприятните почвено–климатични условия и традиции създават възможности за силно развитие на зърнено-житните и маслодайните култури. Наличието на естествени, както и изкуствени водоеми, даващи възможност за напояване, определят увеличаване на засетите площи. Модернизирането и въвеждането на нови технологии във фермите ще им даде възможност да се конкурират на вътрешните и външни пазари.

Значимостта на земеделските земи за производството на селскостопански продукти, чието търсене и цени все повече ще нараства в перспектива, има и съответните устройствени аспекти. Това е и основанието, в предлаганите устройствени решения, свързани с развитието на аграрния сектор в разглежданата територия, да се предлагат мерки за защита на земеделските земи и ограничения при смяната на предназначението им. В този смисъл ОУПО ограничава до необходимия минимум отнемането на земеделски

земи за нуждите на урбанизацията и за друго сторително усвояване извън нуждите на отрасъла.

Хипотезата за развитие на аграрния сектор се гради върху допусканията за реализиране на следните мерки в перспектива, част от които са включени и в Общинския план за развитие на община Бойчиновци 2014-2020 г.:

- Развитие на земеделието като традиционен поминък за района;
- Включване в стопански оборот на цялата обработваема земя на общината;
- Създаване на нови масиви от зърнено-житни и маслодайни култури;
- Развитие на биологичното земеделие, в т.ч. биологично зеленчукопроизводство и трайни насаждения (овощни градини и лозя) и въвеждане на селскостопански практики с грижа за природната среда, създаване на бази за екологично чисто производство (ферми, мандри и др.);
- Развитие на пчеларството;
- Стимулиране въвеждането на съвременни технологии на производство;
- Модернизация и технологично обновяване на стопанствата и инфраструктурата в отрасъла, изграждане на нова инфраструктура в общината, свързана със селското стопанство – бази за обработка и съхранение на селскостопанската продукция по видове, бази за специализирана техника и др.
- Възстановяване, изграждане на нови напоителни канали, разширяване и модернизиране на хидромелиоративната инфраструктура, осигуряваща ефективно използване на водните ресурси - реализация на проекти за изграждане и поддръжка на хидромелиоративни мрежи и съоръжения, захранвани от залежите на подпочвени води и повърхностните водни ресурси;
- Реализация на проекти за управление на инфраструктурата за защита на селскостопанските територии и личните дворове от наводнения - поддържане в добро състояние на инфраструктурата за предпазване от вредното въздействие на водите - диги, речни корекции, дренажи и др.;
- Насърчаване на отрасловата диверсификация и добавяне на стойност към дейностите в селското стопанство чрез изграждане на производствен цикъл в хранително-вкусовата промишленост;
- Поддържане и съхраняване на природните ресурси - прилагане на земеделски практики за опазването на околната среда и природосъобразното поведение за

опазване на почвите, ландшафта и водите и устойчиво управление на природния ресурс; предприемане на мерки за предотвратяване на замърсяването на подпочвените води в общината;

- Максимално използване на възможностите за развитие на отрасъла, които дават ЕСИФ.

Значителният размер на земеделски земи в общината, традициите и производствения опит в селскостопанското производство, повишаване достъпа до европейски фондове, насърчаващи развитието на отрасъла, както и реализиране на подходяща национална политика за стимулиране на селското стопанство са фактори, които се отчитат при прогнозите за развитие на аграрния сектор в общината.

Прогнозните разчети за размера на земеделските територии включват увеличаване на площите за засяване със земеделски култури и намаляване на необработваемите земеделски земи.

Перспективите за използване на земеделските земи в общината за развитие на растениевъдството са свързани с агроекологичните условия в отделните и части. От гледна точка на агроекологичните потенциали, традициите в производството и специализацията в селскостопанското производство се препоръчва да се обособят зони с определена специализация на отглежданите селскостопански култури:

- Северна зона, включваща основно землищата на селата Мадан, Владимирово, Кобиляк, Громшин, Лехчево, Бели брод и Мърчево
- Южна зона, включваща землищата на селата Бели брег, Ерден, Портитовци, Охрид, Палилула и гр. Бойчиновци.

Населените места и в двете зони на общината са облагодетелствани от наличието на водни ресурси, което в перспектива е предпоставка за развитието на селскостопанското производство.

Характерът на релефа в северната зона дава възможност за обособяване на по-големи масиви обработваеми земи, което е предпоставка за развитие на селскостопанско производство със стоков характер и за повишаване на неговата рентабилност. Перспективите за развитие на аграрния сектор в тази зона са свързани с доразвитие на съществуващата специализация на селскостопанското производство в сферата на зърнено-житните и фуражни култури, лозарството (Владимирово, Лехчево) и на животновъдството.

В тази зона се намират над 60% от териториите в общината, заети с мери, пасища и естествени ливади, които могат да се използват за производство на висококачествена екологично чиста продукция – мляко, месо, вълна, яйца, мед и др.

За нуждите на аграрното производство в северната зона на общината следва да се резервират терени за изграждане на нова съпътстваща селскостопанското производство обслужваща и бизнес-инфраструктура. За обслужване на земеделските производители се очертава необходимостта от изграждане на селскостопанска борса за изкупуване на селскостопанската продукция със сектор за селскостопанска техника, сектор за торове и т.н.

Южната територия на общината е с по-маломерни земи (от гл.т. на собствеността), което донякъде затруднява обособяването на големи масиви с хомогенна структура. Близо 60% от горските земи в общината се намират в тази зона на общината.

Перспективите за развитие са в областта на производството на овощни култури и лозя. Като по-обезлюдената територия на общината, южната зона е подходяща за отглеждане на нетрадиционни за селското стопанство алтернативни култури – билки и някои етерично-маслени култури, съществуват условия за създаване на насаждения от орех. В устройствен аспект, алтернативното земеделие не поражда сериозни конфликти с опазване на природната среда.

Работната хипотеза за развитие на животновъдството в общината е съобразена с очакваното влияние на два основни фактора:

- Размер на потенциалните поземлени ресурси за осигуряване на необходимата фуражна база;
- Организационно-икономически условия за развитие на фермерско животновъдство.

Наличните поземлени ресурси, пригодени за развитие на фуражна база включват земеделските земи, осигуряващи груби фуражи (ливади, естествени пасища и ниви за отглеждане на фуражни култури). От териториалния баланс тези поземлени ресурси са сравнително големи. Площта на естествените ливади и пасищата е 33 110 дка. От обработваемите земи се осигуряват част от основните фуражи – фуражни зърнени храни, царевица за силаж и др.

При прилагане на нормите за необходимите площи, осигуряващи групи фуражи за единица глава едър рогат добитък и за дребен рогат добитък потенциалът на общината (оценен само от гл.т. на поземления разполагаем ресурс) е за отглеждане на:

- 2100-2200 глави едър рогат добитък (говеда);

- 9500-9700 глави дребен рогат добитък (овце и кози).

При отчитане влиянието на икономическия и демографския фактор и на реалните възможности за развитие на животновъдството, прогнозите за развитие на животновъдството, които се залагат в ОУП на общината, са в следните рамки:

- Прогнозен брой на говедата – 1900-2000 глави;
- Прогнозен брой на овцете – 6700-6800 глави;
- Прогнозен брой на козите – 2600-2700 глави.

Ефективни форми за развитие на животновъдството в общината включват развитие на малки семейни животновъдни стопанства (до 15-20 глави едър рогат добитък и до 50-75 глави дребен рогат добитък), както и на средни животновъдни ферми (50-60 глави едър рогат добитък и 150-200 глави дребен рогат добитък). В прогнозния брой на селскостопанските животни са включени и тези, отглеждани в домашните стопанства. Като алтернативни форми на животновъдството могат да бъдат развивани тези, които са със сезонен характер и изискват по-ограничен трудов ресурс – основно развитие на пчеларство.

Вторичен сектор

Вторичният сектор (добивна и преработваща промишленост и строителство) е с второстепенно място в показателите, които определят състоянието и възможностите на социално-икономически комплекс на общината. Анализите и оценките на стопанските субекти и на икономическите показатели дават възможност да се определи профила на вторичния на територията на община Бойчиновци. Неговата специализация е главно в производства, свързани с ресурсите на територията – фирми за добив и преработка на инертни материали; производство на хранителни продукти – млечни продукти, месни продукти; преработка на маслодайни суровини и производство на растителни, хранителни, технически и хидрогенни масла; производство, преработка, изкупуване и реализация на селскостопанска продукция от растителен и животински произход; производство на нетъкани текстилни изделия и др.

Работната хипотеза за бъдещото развитие на вторичния сектор на икономиката на община Бойчиновци в периода до 2040 г. очертава подчиненото значение на преработващата и добивната промишленост. С по-добри перспективи за развитие е

икономическа дейност „Производство на храни, напитки и тютюневи изделия“ (хранително-вкусовата промишленост).

Прогнозите за развитие на вторичния сектор, отчитани в работната хипотеза, са свързани с:

- развитие на промишленост, неизискваща висока квалификация на работната сила като възможност за осигуряване на повече работни места, но с добро позициониране на регионалния пазар;
- приоритетно развитие на производствата на хранително-вкусовата промишленост с акцент върху екологично чистите производства, а така също и маслодайни култури;
- диверсификация на промишлените дейности чрез изграждане на нови малки и микро-предприятия (производствени мощности) в различни отрасли (преработка на мляко, месо и други селскостопански суровини) в зависимост от пазарното търсене;
- предпоставка за бъдещото развитие на промишления отрасъл на общината е интегрирането на земеделските производители с преработвателните предприятия и фирми;
- стимулиране на публично-частното партньорство, целесъобразно ползване на общинския поземлен и сграден фонд съобразно с обществения интерес при спазване на законовата уредба;
- приоритетно доразвитие на съществуващата и изграждане на нова техническа, социална, административна и екологична инфраструктура е предпоставка за създаване на благоприятна среда за привличане на чужди инвестиции.

Строителството е с перспективи и показатели за развитие, което се обосновава с възможностите за изграждане на инфраструктура на транспортното и комунално строителство, на производствени обекти, както и на туристически обекти (при усвояване на местния потенциал за развитие на екологичен и селски туризъм).

Третичен сектор

Отраслите от третичния сектор, които са представени в общината и в хоризонта на действие на ОУП с бюджетен характер, са образование, здравеопазване, социални дейности, държавно управление и др.

От дейностите с обслужващ характер, които се развиват на пазарни принципи, са търговията, туризма, транспорта и др.

Съществуващата към момента инфраструктура за търговска дейност и за ремонтни автоуслуги е съобразена с потребностите на населението. Перспективите за развитие на търговията са в зависимост от по-нататъшно развитие на първичния и вторичния сектор на икономиката на общината. Същите са и насоките за развитие на транспорта.

Общинският план за развитие на община Бойчиновци 2014-2020 отделя специално внимание на оползотворяване на местния специфичен потенциал на общината, част от който са природните ресурси и наличието на уникални за региона инвестиции. Една от мерките, заложи в ОПР е „брандиране на община Бойчиновци като уникална туристическа дестинация за екстремни въздушни спортове“. Целта е реализация на публични и частни проекти за развитие на туристическата инфраструктура и туристически маркетинг, обвързани с местните забележителности и културно-историческо наследство.

Общината определя съхранението на околната среда като предпоставка за създаване на подходящи условия за развитие на екотуризъм и повишаване благополучието на местните жители. „Опазването и поддържането на биологичното разнообразие, защитените територии и развитие на екотуризма“ е залегнало като мярка в ОПР 2014-2020. Дейностите по тази мярка предвиждат поддържане на благоприятно природозащитно състояние на природните местообитания, осъществяване на мониторинг за установяване на промени, с оглед инициране на природозащитни мерки, както и опазването, поддържането и възстановяването на местообитания и видове в района.

Насоките за развитие на туристическия сектор в общината са свързани с използване на природните дадености, наличните обекти, културно-историческото наследство и др., които при целенасочена политика и изграждане на съответната туристическа инфраструктура могат да привлекат туристически интерес.

Устройствените решения следват техническото задание и ОПР 2014-2020 и набелязаните насоки и прогнози за развитие на туризма са свързани с:

- селският характер на района е добра основа за развитие на селски или агро-туризъм – такъв може да се развива във всички населени места в общината;
- опазване на природните ресурси, които са от изключително значение за общината – плодородна земя, богатата на реки с чисти води и редки видове от растителния и животински свят на България и със защитени територии по Закона за биологичното разнообразие;
- приоритетно развитие на селското стопанство за производство на екологично чисти биопродукти;

- наличието на защитени природни обекти в комбинация с развитието на селското стопанство дава възможност за развитието на туристически дейности – селски и еко туризъм;
- развитието на животновъдството и като възможност за развитие на селски туризъм;
- подобряване на комплексните условия на средата, модернизиране и благоустрояване на вече урбанизираните територии в общината, което ще привлече население за ползване на населените места за функциите „обитаване” и „отдых“;
- развитието на селски туризъм търси като вариант оползотворяването на наличния сграден фонд в населените места; такова решение ще е щадящо спрямо земеделските и горските територии и ще стимулира развитието на населените места в рамките на урбанизираните терени;
- създаване на бази за развлекателни спортове – езда, лов и риболов, като се ползват ресурсите на р.Огоста и нейното поречие;
- създаване на бази за организация на допълващи образователни дейности – например учебна биоферма, където децата ще се учат да отглеждат растения и домашни животни;
- създаване на кътове за краткотраен отдих;
- създаване на местен туристически продукт, който да съчетава развитие на въздушни спортове, лов и риболов с дегустация на екологично чисти хранителни продукти;
- взаимодействие със съседни общини и приоритетно с община Монтана за реализация на съвместни инициативи за допълване и разнообразяване на туристическия продукт.

2. Демографска прогноза

За изминалите двадесет години отрицателните процеси в демографското развитие на общината рязко се засилват. Между преброяването в 1992 г., 2001 г. и 2011 г. населението на общината намалява с 36% (от 14 247 жители през 1992 г. на 9 137 жители през 2011 г.) За първото десетилетие от 1992 г. до 2001 г. намалява от 14 247 жители на 12 307 жители, т.е. с 13,6%. За второто десетилетие от 2001 г. до 2011 г. намаляването е от 12 307 жители на 9 137 жители, т.е. с 26% спрямо 2001 г. Вижда се, че населението намалява с все по-

висок темп. Това се отнася както за селата, така и за центъра на общината. Населението на гр. Бойчиновци намалява от 2 428 жители през 1992 г. на 1 532 жители през 2011 г., средно с 37%. Под средното за общината е намалението на населението в селата Портитовци, Владимирово и Лехчево – съответно с 5,4%, 26,7% и 34,2%. Особено критична е ситуацията в селата Бели брег, Бели брод и Палилула, където населението за периода 1992-2011 г. намалява съответно с 56,8%, 50,5% и 49,3%.

Таблица 58. Брой на населението по населени места в община Бойчиновци съгласно преброяване на населението през 1992 г., 2001 г. и 2011 г.

Населено място	1992	2002	2011	Намаление 2001/1992	Намаление 2011/2001	Намаление 2011/1992
	бр.	бр.	бр.	%	%	%
с. Бели брег	213	167	92	-21.6	-44.9	-56.8
с. Бели брод	479	398	237	-16.9	-40.5	-50.5
гр. Бойчиновци	2428	2080	1532	-14.3	-26.3	-36.9
с. Владимирово	1913	1662	1403	-13.1	-15.6	-26.7
с. Громшин	1294	1110	795	-14.2	-28.4	-38.6
с. Ерден	849	686	546	-19.2	-20.4	-35.7
с. Кобиляк	574	441	314	-23.2	-28.8	-45.3
с. Лехчево	2705	2373	1781	-12.3	-24.9	-34.2
с. Мадан	1245	1131	742	-9.2	-34.4	-40.4
с. Мърчево	1373	1137	819	-17.2	-28.0	-40.3
с. Охрид	587	528	381	-10.1	-27.8	-35.1
с. Палилула	138	105	70	-23.9	-33.3	-49.3
с. Портитовци	449	489	425	8.9	-13.1	-5.3
Община Бойчиновци	14247	12307	9137	-13.6	-25.8	-35.9

*Източник: Общински план за развитие на община Бойчиновци 2014-2020 г.,
Национален статистически институт*

Намаляването на населението в общината е в резултат преди всичко на отрицателния естествен прираст и в по-малка степен на отрицателния механичен прираст. Броят на умрелите е значително по-висок от броя на живородените. По отношение на миграционните процеси, за последните години най-висок е броят на хората със средно

образование, напуснали общината. От последните данни се вижда, че населението в общината е близо 35% в надтрудоспособна възраст и едва около 15% в подтрудоспособна възраст - населението не се възпроизвежда, активното младо население не е вече там и населените места постепенно се обезлюдяват. Над 40% от населението на селата Бели Брег, Бели брод и Палилула е в трудоспособна възраст. В тях няма население в под трудоспособна възраст, което означава, че възможностите на тези села за естествено възпроизводство вече не съществуват. Население в под трудоспособна възраст има в гр. Бойчиновци, с. Владимирово, с. Громшин, с. Лехчево, с. Мадан и с. Мърчево.

Демографският фактор е един от основните, ползвани както за анализи на социално-икономическото и инфраструктурното развитие на населените места и териториалните общности, така и за параметриране на устройствените решения в устройствените планове. С броя на населението (настоящо и прогнозно) се определят различните потребности на населението от жилища, социална и техническа инфраструктура, зелената система и др.

Демографските прогнози представляват възпроизводството на дадено население в перспектива през определен период. Информационното им съдържание се състои от данни за очакваната обща численост на населението по пол и възраст в края на всяка от годините на прогнозния период. По своята същност те представляват едно предполагаемо развитие на населението, което почива на определени хипотези за очаквана фертилност, смъртност и миграционни движения през определения период. Глобалните процеси също влияят на изменението в демографското, брачното и фертилното поведение на населението. Към тези промени следва да прибавим интензивната икономическа емиграция.

Основните документи, които са съобразени при разработването на прогнозата на населението на общината са:

- Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012-2030 г.;
- Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.;
- Национална стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012-2022 г.;
- ОП Развитие на човешките ресурси 2014-2020 г.;

- Национална стратегия на Република България по миграция и интеграция 2008-2015 г.
- Прогнози на НСИ за населението на страната и област Монтана;
- Общински план за развитие на община Бойчиновци 2014-2020 г.;
- Областна стратегия за развитие на област Монтана 2014-2020 г.;
- Статистически данни от последните 15 г. за преценка на реалната демографска ситуация в общината.

В условията на демографски преход от режим на нарастване на населението към режим на намаляване и остаряване, концепцията за демографско развитие на населените места в страната е изградена върху принципа за баланс на населението, при който водеща цел е повишаване качеството на живот.

Комплексният анализ на основните параметри на демографската ситуация в община Бойчиновци показва, че поради голямата инерционност, с която се характеризират демографските процеси значително увеличаване на броя на населението от демографска гледна точка не може да бъде обосновано в периода до 2040 г.

Извършеният анализ на състоянието и тенденциите в демографското развитие на общината и населените места очертава някои основни демографски проблеми, които определят насоките в развитието на населението през прогнозния период:

- Проблеми, свързани с процесите на раждаемост, смъртност и миграция на населението:
- намаляване на броя на родените деца поради спад на общата фертилност и намаляване на броя на жените във фертилна възраст;
 - запазване на високата обща смъртност;
 - променящ се семеен модел с увеличаващо се предпочитание към съжителство без брак;
 - емиграция предимно на млади хора и семейства в активна репродуктивна и трудоспособна възраст;
 - запазване на териториалните различия в демографското развитие на населените места – с най-благоприятни параметри се характеризират с. Владимирово и с. Лехчево. Към тях може да бъде отнесен и гр. Бойчиновци. В останалите населени места демографските параметри са нарушени.

Според прогнозните разчети, независимо от предполагащото слабо повишение, равнището на раждаемост ще остане под необходимото за разширено възпроизводство на населението. В резултат на това, въпреки предвижданото увеличаване на средната продължителност на живот ще се запазят ниските нива на естествено възпроизводство. Дори положителен миграционен прираст трудно може да компенсира негативното развитие на естествените възпроизводствени процеси. В този смисъл основното реалистично решение на посочената група проблеми е забавяне на негативното развитие на демографските процеси, след което да се постигне стабилизирането им.

→ Проблеми, свързани с влошаване на качествените параметри на възпроизводството на населението:

- остаряване на населението и намаляване на броя на населението в активна трудоспособна възраст;
- незадоволително състояние на репродуктивното здраве особено сред ромския етнос;
- в образователната структура на населението на общината неграмотните млади хора са предимно сред ромската етническа общност.

Повишаването на качествените параметри на възпроизводството на населението е основна компонента в прогнозата за демографско развитие на общината.

В прогнозите за перспективното развитие на функционалните системи и на проблемните направления използвани при изработване на ОУП, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ТСУ (Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените планове на МРРБ, обн. ДВ бр. 57/2001 г., посл. изм. ДВ бр. 22/2014 г.) се използва тривариантна времева прогноза. Прогноза за демографското развитие на общината в три варианта - песимистичен, оптимистичен и реалистичен вариант, препоръчва и техническото задание за изготвяне на ОУП на община Бойчиновци:

- песимистичен, базиран на очакваното влияние на фактори, свързани с относително неблагоприятно развитие на социално-икономическия комплекс на общината и продължаващо влошаване на демографските процеси;

- тенденциален, при който е заложено запазване на тенденциите от досегашното демографско, социално-икономическо и инфраструктурно развитие на общината;

- оптимистичен, основаващ се на вероятностното доминиращо влияние на фактори със стимулиращ характер, които ще оказват относително благоприятно въздействие върху

демографските процеси и на икономиката – по-нататъшно развитие на икономическите функции на общината, развитие на модерен аграрен сектор, развитие на съвременна техническа и социална инфраструктура и др.

При наличие на определени аргументи прогнозите могат да се базират на двувариантен подход с възможност за обединяване на два от трите варианта. В прогнозите, използвани при изработване на ОУП на община Бойчиновци, е приложен двувариантен подход, като са развити следните два варианта:

- тенденциален (реалистичен, обединяващ в себе си песимистичния вариант) - основава се на запазване на тенденциите в досегашното социално-икономическо и демографско развитие на общината
- умерено-оптимистичен – основава се на преобладаващото влияние на фактори със стимулиращо въздействие върху демографските процеси и в резултат подобряване на социално-икономическото състояние на общината.

Поради силно негативния характер и голямата инертност на демографските процеси в общината, песимистичният вариант в прогнозите не е разгледан самостоятелно. Допълнителен аргумент за това е неголямата разлика в прогнозните стойности на демографската прогноза. Не на последно място, приемането на преобладаващото въздействие на факторите със стимулиращ характер върху социално-икономическото развитие следва да се подкрепят от устройствените решения на плана.

При разработването на отделните варианти на демографската прогноза се отчитат както досегашните тенденции в демографското ретроспективно развитие, така и очакваното въздействие на различни по своя характер фактори. В този смисъл са и различията в числовите величини на отделните варианти на демографската прогноза.

Като цяло прогнозите и по двата варианта са с хипотезен характер. При прогнозиране на демографското развитие се използват класическите демографски методи за прогнозиране, които се съпоставят с очакваните въздействия и на фактори с подчертан социално-икономически характер.

Прилаганият метод за разработване на демографската прогноза в тенденциалния вариант отчита сегашната динамика на естествен и механичен прираст и очертаните тенденции в последните 15 години, изводите от анализа на демографското развитие и очакваните тенденции в раждаемостта, смъртността, а така също и предвижданията за фертилността на жените, заселванията и изселванията. Настоящите/протичащите

демографски процеси и тенденции се отчитат и при умерено-оптимистичния вариант, но очертаната в периода до 2040 г. тенденция е коригирана към смекчаване на влиянието на негативните фактори и в резултат по-ниски темпове на обезлюдяване на територията и по-слабо намаляване на броя на населението.

Важна особеност на демографската прогноза за общината за срока на действие на ОУПО е, че, и по двата варианта, като важни ориентири, се отчитат тенденциите, заложи в демографската прогноза на страната и на област Монтана, в състава на която е община Бойчиновци, разработена от НСИ. Тези тенденции са негативни и показват, че броят на населението дори и при оптимистичните варианти ще намалява.

Прогнозите, на базата на които се разработва и самият проект на ОУП на община Бойчиновци, са съобразени с прогнозния срок за действие на ОУП – прогнозен хоризонт 2040 г.

Освен по показателя „общ брой на населението“ е съставена прогноза и за общите и за специфични възрастови и други структури, имащи отношение към развитието на отделни функционални системи на Общия устройствен план на общината (население в основните възрастови групи в подтрудоспособна, в трудоспособна и в надтрудоспособна възраст, прогноза за заетите лица).

Прогноза за броя на населението на община Бойчиновци

В основата на прогнозните разчети за броя на населението, както и за неговата възрастова структура се залагат предвижданията за:

- повъзрастовата раждаемост (със съответните натрупвания във времевите етапи на прогнозния период)
- повъзрастовата смъртност на населението, свързана с процесите на застаряване на населението и влиянието на социално-значимите заболявания на населението;
- миграцията на населението.

В съответствие с възприетия методически подход, следвайки тенденцията в динамиката на населението на общината в последните 15 години и съобразно прогнозата на НСИ за област Монтана, прогнозните разчети за демографското развитие на община Бойчиновци до 2040 г. се предлагат по определените 2 варианта – тенденциален и умерено-оптимистичен, както следва:

Таблица 59. Прогноза за броя на населението на община Бойчиновци в периода 2020-2040 г. (по варианти)

Прогнозен хоризонт по години	Варианти на прогнозата (брой)	
	Първи вариант (тенденциален)	Втори вариант (умерено- оптимистичен)
2016 г. - състояние	8475	8475
2020 г. - прогноза	7894	7941
2025 г. - прогноза	7270	7377
2030 г. - прогноза	6752	6924
2035 г. - прогноза	6347	6585
2040 г. - прогноза	6069	6369

Изготвена за целите на ОУП

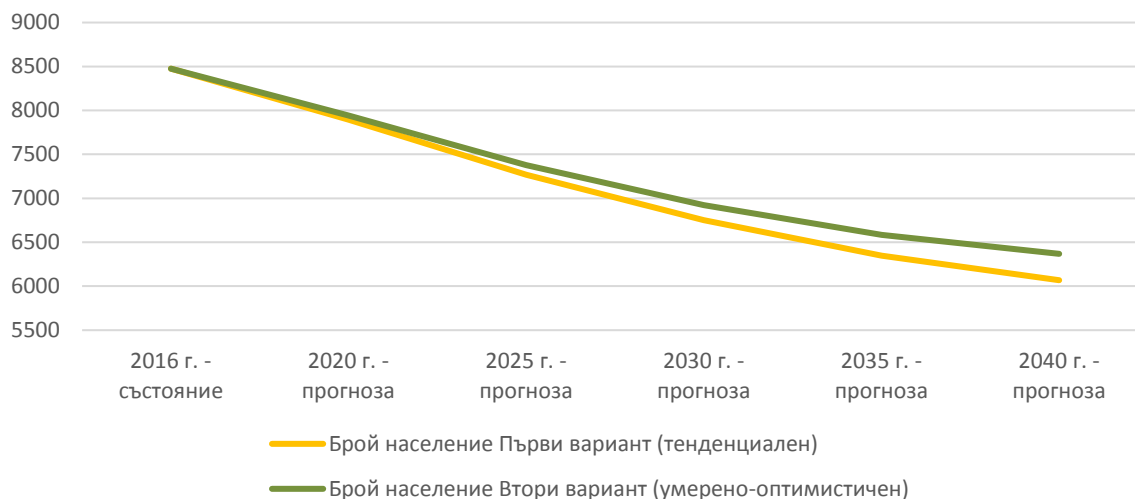
И при двата варианта на демографската прогноза се залага намаляване на броя на населението на общината, базирано на отрицателната тенденция в периода 2002-2016 г. Прогнозата е съобразена с параметрите на демографската прогноза за област Монтана, разработена от НСИ, която по всички варианти е със значително намаляване на броя на населението на областта в перспектива до 2070 г.

При тенденциалния вариант се очаква населението на община Бойчиновци да продължи да намалява със същия интензитет, като към края на прогнозния период (2040 г.) да достигне 6069 души. Прогнозираното намаление на населението за периода до 2040 г. е с 28,4%. По-нататъшното намаляване и остаряване на населението е резултат от продължителното действие на общи и специфични тенденции, предвид реалната възрастова структура, намаления брой на жените във фертилна възраст и отрицателния естествен прираст. Съществено влияние оказват и социално-икономическите промени през последните 2 десетилетия, които също допринасят за неблагоприятните процеси във възпроизводството на населението.

Умерено-оптимистичният вариант на демографската прогноза може да се определи като относително по-благоприятен в сравнение с тенденциалния, тъй като се базира на стимулиране на възможностите за нарастване на населението по естествен път. Въпреки че и при този вариант е заложена хипотезата за намаление на населението, темповете на намаление са по-благоприятни. Прогнозираното намаление на населението на общината е с 24,9%, в резултат на което броят на населението към 2040 г. ще възлиза на 6369 души. Числовите стойности на разчетите за броя на населението при този вариант се основават на влиянието на фактори, водещи до повишаване на социално-икономическото развитие,

както и на забавянето на негативните демографски процеси и очакван механичен прираст с неголям интензитет, главно на контингенти в трудоспособна и надтрудоспособна възраст. Планира се стабилизиране на естествения прираст, както и заселване в общината на хора на по-напреднала възраст с предпочитания към местните условия на живот и благоприятната екологична обстановка. Заложена е и хипотезата, че броят на населението в подтрудоспособна възраст също ще се запази стабилен. С натрупването на положителни въздействия и подобряването на средата на живот може да се очаква намаляване на интензитета на демографските процеси, но въпреки това не се очакват съществени промени във възрастовата структура. Важно значение ще придобие образованието, способностите, уменията и здравословното състояние на хората, т.е. човешкия капитал. Върху стабилизиране на демографската структура може да се въздейства чрез създаване на нови възможности за заетост, предоставяне на достатъчно и качествени социални и културни услуги и подобряване на средата за живеене и отдых. Интервенциите и подпомагането на развитието на тези области ще неутрализира обезлюдяването на населените места в общината. Може да се очаква, че бъдещите благоприятни изменения на средата ще водят до благоприятни изменения във възпроизводствените процеси на населението.

Фигура 41. Прогноза за броя на населението на община Бойчиновци до 2040 г.

Изготвена за целите на ОУП

Прогноза за броя на населението по населени места в община Бойчиновци

Демографската прогноза е диференцирана по населени места по отделните варианти, както следва:

Таблица 60. Прогноза за броя на населението по населени места в община Бойчиновци до 2040 г. (по варианти)

	Съст ояни е	Първи вариант (тенденциален)					Втори вариант (умерено-оптимистичен)				
		Прогн оза	Прогн оза	Прогн оза	Прогн оза	Прогн оза	Прогн оза	Прогн оза	Прогн оза	Прогн оза	Прог ноза
	2016	2020	2025	2030	2035	2040	2020	2025	2030	2035	2040
Община Бойчиновци	8475	7894	7270	6752	6347	6069	7941	7377	6924	6585	6369
с. Бели брег	67	54	40	28	19	14	53	38	26	18	12
с. Бели брод	208	180	150	125	106	93	182	155	134	117	107
гр. Бойчиновци	1323	1209	1,086	984	905	850	1218	1,107	1,018	952	909
с. Владимирово	1303	1253	1,201	1,159	1,127	1,107	1253	1,201	1,159	1,127	1,107
с. Громшин	703	637	567	508	463	431	643	579	528	489	465
с. Ерден	479	448	414	386	364	349	450	420	395	377	365
с. Кобилък	296	275	252	233	218	208	277	256	239	227	219
с. Лехчево	1641	1530	1,411	1,312	1,235	1,181	1539	1,431	1,345	1,280	1,239
с. Мадан	709	643	571	512	466	434	648	584	532	493	468
с. Мърчево	812	765	715	673	640	618	769	723	687	659	642
с. Охрид	424	407	388	373	361	352	408	391	378	368	361
с. Палилула	66	62	58	54	52	50	62	59	56	53	52
с. Портитовци	444	438	431	426	421	418	438	432	428	424	422

Изготвена за целите на ОУП

Както е видно от таблицата, в прогнозния период не се очертават съществени изменения и териториално преразпределение на населението в отделните населени места поради голямата инерционност на демографските процеси. Най-големи по брой население се очертава да бъдат селата Лехчево и Владимирово и гр. Бойчиновци, а с най-малък брой на населението – селата Палилула, Бели брег и Бели брод, които са застрашени от обезлюдяване.

По отношение на естествените възпроизводствени процеси може да се отбележи, че почти всички генерации живородени момичета, които ще формират фертилните контингенти до 2020 г. са вече родени и числеността им е известна. Около половината от тях също са родени включващи се в състава до 2030 г. При това положение оценките за очакваната численост на най-фертилната група на фертилния контингент на населението на общината и населените места са валидни в много голяма вероятност. Различията между отделните варианти и параметрите на възпроизводство са в зависимост от множество други фактори, в т. ч. от миграционните процеси, фертилността и социално-икономическото развитие.

Прогноза за броя на населението по възрастови групи

От методическа гл.т., при прогнозиране на възрастовата структура на населението се прилага метода на т.нар. „повъзrastово“ придвижване. Прогнозата за основните възрастови групи е от значение за прогнозиране на активното население, в т.ч. и работната сила.

Процесът на застаряване и намаляване на населението на общината ще продължи и в перспектива. Поради по-доброто им демографско развитие, този процес ще бъде по-слабо изразен в селата Лехчево и Владимирово и гр. Бойчиновци, които ще запазят характера си на относително благоприятна възрастова структура. Останалите села се характеризират с намален контингент на население в под трудоспособна възраст. В перспектива те се очертават с влошена възрастова структура.

Таблица 61. Прогноза за броя на населението по стандартните възрастови групи в община Бойчиновци до 2040 г. (по варианти)

Варианти на прогнозата	Общ брой население	Под трудоспособна възраст	В трудоспособна възраст	Над трудоспособна възраст	%	Под трудоспособна възраст	В трудоспособна възраст	Над трудоспособна възраст
2016 г. - състояние	8475	1243	4341	2891	100	14.7	51.2	34.1
Тенденциален вариант								
2020 г.	7894	1173	4168	2553	100	14.9	52.8	32.3
2025 г. -	7269	1148	3918	2203	100	15.8	53.9	30.3
2030 г. -	6752	1110	3644	1998	100	16.4	54.0	29.6
2035 г. -	6347	1070	3457	1820	100	16.9	54.5	28.7

2040 г. -	6069	1040	3342	1687	100	17.1	55.1	27.8
Умерено-оптимистичен вариант								
2020 г. -	7941	1230	4193	2518	100	15.5	52.8	31.7
2025 г. -	7377	1225	3976	2175	100	16.6	53.9	29.5
2030 г. -	6924	1209	3767	1948	100	17.5	54.4	28.1
2035 г. -а	6585	1201	3606	1778	100	18.2	54.8	27.0
2040 г. -	6369	1193	3547	1629	100	18.7	55.7	25.6

Изготвена за целите на ОУП

Следвайки тенденциите на естествения и механичен прираст в общината и съобразно принципа на т.нар. „повъзrastово“ придвижване при прогнозиране структурата на населението, изследването достига до следната възрастна структура на населението:

- и при двата варианта (тенденциален и умерено-оптимистичен) населението в подтрудоспособна възраст намалява, но при умерено-оптимистичния вариант темповете на намаление са много ниски (поради по-голям брой заселени във възраст 0-15 г. и/или родени);

- делът на населението в трудоспособна възраст до 2025 г. (и при двата варианта) е еднакъв, тъй като вече е ясна структурата и броя на населението от 0 до 15 г.; след 2030 г. умерено-оптимистичният вариант предвижда нарастване на дела на трудоспособното население, базирайки се на много ниските темпове на намаление на населението в подтрудоспособна възраст; освен това, при прогнозиране броя на населението в трудоспособна възраст се залага и очакваното повишаване на възрастта за пенсиониране през този период. Като цяло, за разглеждания 20-годишен период, делът на населението в трудоспособна възраст ще нараства, като при тенденциалния вариант ще се увеличава броя на населението в горната половина от категорията 16-65 г., а при умерено-оптимистичния вариант (поради заложената по-висока раждаемост) ще нараства абсолютния брой на лицата в долната половина на възрастовата категория;

- делът на населението в надтрудоспособна възраст и при двата варианта намалява поради характерната висока смъртност, като умерено-оптимистичният вариант на прогнозата залага по-висока раждаемост и по-ниска смъртност и от там по-голямо намаление на дела на населението в надтрудоспособна възраст за сметка на увеличение на този на населението в подтрудоспособна възраст.

Тенденциалният вариант на възрастова структура се очертава като възможен в най-висока степен, като се базира на сегашното неблагоприятно състояние на естественото движение на населението, което ще продължи да оказва влияние и през следващите години.

Умерено-оптимистичният вариант прогнозира по-слаб темп на намаление на населението в общината и в резултат подобряване на структурата на населението – по-ускорено нарастване на относителния дял на населението в подтрудоспособна и в трудоспособна възраст за сметка на намаление на дела на населението в над трудоспособна възраст. Този вариант се очертава като възможен и се базира на превеса на благоприятните фактори през следващите години.

Прогноза за икономически активното население

Прогнозните разчети за икономически активното население на общината се основават на следните хипотези и данни от фактическото състояние:

- Частта от демографската прогноза за броя и възрастовата структура на населението на общината;
- Статистическите данни за броя на заетите лица в социално-икономическия и инфраструктурен комплекс на общината през периода 2011 – 2016 година;
- Очакваното увеличение на пенсионната възраст;
- Очакваната бъдеща тенденция за намаляване на безработицата - дял на броя на безработните лица от работната сила (икономически активното население), като той се приближи до националното ниво и заеме приемлива стойност в рамките на обективно постижимите за общината нива.

Община Бойчиновци се характеризира с един от най-ниските коефициенти на икономическа активност в страната (34% през 2011 г. и 31% през 2016 г.). За сравнение, за областта и страната стойностите на показателя са съответно 41% и 52,1% (2014 г.)

От лицата извън работната сила (неактивните лица), съществен и значително по-висок дял от този за страната заема групата на обезкуражените лица. Това са лица, които желаят да работят, но не търсят активно работа, тъй като смятат, че няма да намерят такава. Основните причини за неактивност са липсата на работни места, подходящи за образователното и квалификационното им равнище, липсата на квалификация, умения или трудов опит и др. Обезкуражените лица са част от населението извън работната сила,

които в условията на икономически растеж и подобрена ситуация на пазара на труда могат отново да започнат да търсят активно работа. Активното поведение на пазара на труда на тези хора зависи от комплекс от фактори – икономическа ситуация, предлагане на труд, осигурителна и данъчна тежест, адекватна политика за активиране и др.

В условията на намаляващо население, работната сила на общината бележи тенденция към намаляване. Предвижданията са тя да продължи да се свива като брой лица, но по отношение на относителния си дял да се запази в първите години и да реализира ръст по-нататък през срока на действие на ОУП.

В политиката и мерките по отношение на работната сила следва да бъдат очертани два основни приоритета (направления):

- намаляване дела на безработните лица в рамките на икономически активното население;
- приобщаване на лицата извън работната сила, в това число обезкуражените.

Таблица 62. Прогноза за броя на работната сила на община Бойчиновци до 2040 г. (по варианти)

Показатели / Варианти	Състояни е	Прогноз а	Прогноз а	Прогноз а	Прогноз а	Прогноз а
	2016	2020	2025	2030	2035	2040
Население на възраст над 15 години (2016 г.)	7 253	6 691	6 091	5 612	5 242	4 999
Тенденцилен вариант						
Коефициент на безработица (%)	40.3	38	35	25	20	15
Коефициент на заетост (%)	29	29	30	31	32	33
Коефициент на иконом. активност (%)	31	31	32	33	34	35
Работна сила	2248	2074	1949	1852	1782	1750
Умерено оптимистичен вариант						
Коефициент на безработица (%)	40	33	28	20	20	10
Коефициент на заетост (%)	29	29	37	35	41	42
Коефициент на иконом. активност (%)	31	31	34	39	45	47
Работна сила	2248	2074	2071	2076	2097	2250

Изготвена за целите на ОУП

От изложените в таблицата данни е видно, че дори в умерено-оптимистичния вариант работната сила в община Бойчиновци остава значително по-малка в края на ОУП от тази за страната, която към края на периода се очаква да бъде в рамките на 66-68%.

Докато в условията на съществуващите в страната икономическо състояние и демографски процеси за община Бойчиновци ще е трудно да реализира ефективни мерки

за значително увеличаване броя и дела на работната сила, намаляване на броя и дела на безработните лица в рамките на работната сила е реално постижимо и в тази насока следва да бъдат насочени най-съществените усилия. Това следва да се осъществи чрез създаване на условия за стимулиране на икономическата активност в общината, както и чрез осигуряване на допълнителна заетост.

Неактивните лица са потенциал за увеличаване на предлагането на труд. Активирането на продължително безработните и на неактивните лица е важен приоритет на политиката на пазара на труда и се обуславя, както от необходимостта от увеличаване на работната сила за поддържане на икономическия растеж, така и от гледна точка на социалното включване. Предвижда се през следващите години да бъде провеждана активна политика на пазара на труда, която да е приоритетно насочена към групата на неактивните лица, в т.ч. обезкуражените. От съществена необходимост е да бъдат насочени действия към безработните лица от ромски произход, които са с ниско образование и без квалификация, не са активни на пазара на труда, защото са с ниска или без пригодност за заетост.

3. Прогноза за развитие на социалната инфраструктура – образование, здравеопазване, социални услуги, обществено обслужване, култура, спорт и отдых

Социалната инфраструктура в общината е достатъчно развита с оглед броя на обслужваното население. Имайки предвид демографската прогноза за прогнозния период на ОУПО и резултатите от консултациите с местната общност, не се регистрира необходимост от разкриване на нови обекти на образователната, здравната и културната инфраструктура. Подобряване и развитие на съществуващата спортна инфраструктура и условията за отдых ще подобри условията за живеене в общината и ще допринесе за развитието на туризма. Затова в ОУПО са предвидени нови терени за развитие на спортни и развлекателни дейности и зони за отдых при всяко населено място. Културната инфраструктура следва да се поддържа и популяризира, да се подобри достъпността до културните обекти, да се предвиди рехабилитация и доизграждане на довеждаща инфраструктура. За развитие на социалните услуги и по-специално на социалните грижи следва да се търсят възможности за реконструкция на съществуващата обществено-обслужваща материална база. Добри възможности за разкриване и на работни места има в превръщането на изоставени обществени сгради в домове за стари хора или хосписи.

Подходяща възможност има в с.Лехчево – сградата на закритата болница може да се преустрои в хоспис и да осигури и допълнителни лекарски услуги за селото.

От основно значение за развитието и подобряването на предлаганите услуги в социалната сфера е подобряването на транспортния достъп между населените места. Необходимо е и подобряване на съществуващата материалната база в сферата на образованието – училища и детски градини, и в сферата на здравеопазването – обновяване и оборудване на лекарски и дентални кабинети.

В обезлюдените села могат да се закупят на добра цена жилищни сгради, които след ремонт, реставрация и адаптация биха могли да се ползват успешно като места за настаняване или вили. В сградите на закритите училища могат да се организират ученически летни и други ваканционни лагери или зелени училища на някаква тема – за опазване на гората, летни школи по музика, танци и пеене, спортни школи, които да завършват със състезание; пленери на художественото изкуство, които да завършват с изложби и награди.

4. Прогноза за пространствено развитие на територията и селищната мрежа

4.1. Развитие на йерархичната структура на населените места и функционалните системи, основни урбанистични оси

Пространствената структура на селищната система на Община Бойчиновци се обуславя от природните дадености на територията като релеф, води и природни ресурси, и от възможностите за развитие на различни дейности в нея. Системата от населени места, съставляващи общината, се развива в посока югозапад - североизток, по основната урбанистична ос, както на север и на юг от нея, в хълмист и полупланински терен. Населените места са разположени линейно по основната пътна артерия. Пространствените структури са устойчиви, тъй като се развиват без да изчерпват или променят факторите, които ги обуславят.

В територията се наблюдават една главна и две второстепенни оси на урбанистично развитие. Главната ос минава успоредно на течението на р.Огоста и основната пътна артерия на общинската територия републикански път III-101. По тази ос са трите по – големи населени места в общината – общинския център гр.Бойчиновци и селата Лехчево и Владимирово, както и повечето от останалите села. Първата вторична ос минава по трасето на жп – линията като свързва гр.Бойчиновци и селата Мърчево, Охрид и Пали лула. Втората вторична ос свързва гр.Бойчиновци, с.Владимирово и с.Мадан, което остава

периферно спрямо останалите населени места. Повечето от населените места са разположени в равнинния пояс на сравнително малки разстояния едно от друго, наредени по основната пътна артерия, която е и връзката с останалата територия на страната. Разположени са в гънките на хълмовете, като оставят свободни годните за обработване земеделски земи. Населените места по основната урбанистична ос имат компактна добре обособена структура, характерна за равнинните села.

В предвижданията на ОУПО населените места запазват йерархичната си структура. Общинският център гр.Бойчиновци е основният урбанистичен център. Вторичните центрове са двете по-големи села Лехчево и Владимирово. Населените места в общината са разположени на малки разстояния от порядъка на 5 до 20 км и концентрирането на обслужването в по-големите населени места е целесъобразно с оглед демографската прогноза на намаляване броя на населението. Тази концентрация ще изисква осигуряване на редовен обществен транспорт, който да свързва всяко от населените места с обслужващия го център и с общинския център. Ще си появи и необходимостта от по – голям брой паркоместа в населените места – обслужващи центрове – гр.Бойчиновци, с.Владимирово и с.Лехчево. С предвижданията на ОУПО се доразвиват вече урбанизираните територии чрез уплътняване и групиране на терени със сходни функции, като промяна на предназначението на земеделски територии е сведено до минимум. Не се предвижда промяна на предназначението на горски територии с изключение на терена на концисионната площ на находище „Ерден“, за която има сключен концесионен договор с държавата в лицето на МЕ.

В общата пространствена структура от населени места са очертани три групи около трите урбанистични центъра, а именно:

1. „Група Бойчиновци“ с център гр.Бойчиновци и гравитиращи села Ерден, Мърчево, Портитовци, Охрид и Пали лула
2. „Група Владимирово“ с център с.Владимирово и гравитиращи села Мадан, Кобиляк и Бели брег
3. „Група Лехчево“ с център с.Лехчево и гравитиращи села Громшин и Бели брод

4.2. Устройствено зониране и функционално предназначение на селищните територии – режими на устройство и строителни граници

Устройството на населените места се осъществява съобразно устройствените планове и правилата и нормативите за прилагането им. За територията на общината няма

действащи общи устройствени планове. Устройствовите зони в населените места са жилищни с преобладаващо малкоетажно застрояване, производствени зони, терени за озеленяване и спорт, обществено-обслужващи зони, зони за отдих и терени за гробищни паркове. Преобладаващото застрояване в населените места е нискоетажно, с малки изключения в гр. Бойчиновци, сградите са разположени свободно или сключено в поземлените имоти. С ОУПО се запазват режимите на устройство в строителните граници на населените места, с някои изключения. Предвиждат се разширения на жилищните терени в някои от селата, където има регистриран интерес – Владимирово, Мърчево и Ерден. В регулационните граници на населените места има неусвоени терени, но тяхното използване често е възпрепятствано от проблеми със собствеността и затова се търсят други възможности за осъществяване на нови инвестиционни намерения. Предимно производствени зони – Пп, са предвидени на територията на бившите стопански дворове в селата. Тези терени са с изградени елементи на техническата инфраструктура и имат транспортен достъп. На практика това са урбанизирани терени с достъп, инженерна инфраструктура и сгради, но вида на земята е земеделска, което води до трудности с усвояването на тези терени като производствени зони, тъй като се прилагат правилата за застрояване в земеделска земя. С настоящия устройствен план се цели решаването на този проблем, за да се отвори възможност за ефективното използване на тези вече застроени терени и ограничаване на използването на ценната земеделска земя за други цели. За обектите на културното наследство са определени устройствени режими на особена териториалоустройствена защита в граници съгласно изискванията на ЗКН. Предвижданията на ОУПО обхващат промяна на предназначението на части от териториите в населените места, което е свързано с предвиденото развитие на промишлеността и прилежащите терени към двете жп гари в гр.Бойчиновци и с.Мърчево. Селищни образувания като урбанизирани терени без постоянно население, се предвиждат в непосредствена близост до населените места или извън тях. Към момента има съществуващи селищни образувания с производствено предназначение. Новопредвидените селищни образувания са върху терени на бивши стопански дворове на ТКЗС и съседни поземлени имоти, с които образуват компактна структура. Устройствовите зони и режими са разгледани подробно в правилата и нормативите за прилагане на ОУПО. В проекта за общ устройствен план са съобразени предвижданията на заварените подробни устройствени планове, одобрени до датата на издаването на разрешенията по чл.124 от ЗУТ. Проектите за подробни устройствени планове, чието изработване е разрешено по реда на ЗУТ, и които не са одобрени към датата на влизане в сила на общия

устройствен план, се съобразяват с предвижданията на общия устройствен план и с правилата и нормативите за неговото прилагане. С влизането в сила на новия общ устройствен план се спира действието по прилагане на заварените подробни устройствени планове в частите, в които с общия устройствен план се предвижда промяна на предназначението и начина на устройство на поземлените имоти. Заварените подробни устройствени планове могат да се изменят по реда на чл.134, ал1, т.1 от ЗУТ.

С ОУПО се конкретизират строителните граници на населените места, като те са поставени в съответствие с действащите регулационни планове. След изработването на цифрови кадастрални карти е необходимо да се изработят нови подробни устройствени планове за населените места в общината, отговарящи на актуалните кадастрални данни и на предвижданията на настоящия общ устройствен план. На първо място това са населените места - урбанистични центрове, а именно гр.Бойчиновци и селата Владимирово и Лехчево, а веднага след тях и селата Ерден, Мърчево, Мадан и Громшин. С подробните устройствени планове се конкретизират устройството и застрояването на териториите на населените места и землищата им, както и на селищните образувания. Предвижданията на подробните планове са задължителни за инвестиционното проектиране, което определя същественото им значение за устройственото развитие на населените места.

4.3. Устройствено зониране и функционално предназначение на извънселищните територии и селищни образувания – режими на устройство

Териториите извън населените места в голямата си част запазват съществуващото си предназначение и начин на ползване. При определяне на нови устройствени зони извън съществуващите граници на населените места е спазван принципът за опазване на земеделските земи с висока категория, още повече, че земеделската земя е основния поземлен ресурс на общината и перспектива за развитието на земеделието като основен отрасъл на икономиката ѝ. Устройствените зони в извънселищната територия са производствени зони, терени за озеленяване и спорт, вилни зони, обществено-обслужващи зони извън населените места и терени за гробищни паркове. Производствени зони са определяни предимно върху терени на бивши селскостопански обекти. Определена е и предимно производствена зона с конкретно предназначение за животновъдни обекти.

Не се предвижда промяна на предназначението на горски територии с изключение на терена на концесионната площ на находище „Ерден”, за която има сключен концесионен

договор с държавата в лицето на МЕ, и за експлоатацията на която е необходимо да се проведе процедура по промяна на предназначението. След изтичане на срока на концесионния договор, концесионерът е длъжен да изпълни планът за рекултивация на терена, който е част от условията на концесионния договор.

Концесионните площи, да които има сключени договори, са отразени в плана с конкретните си очертания по данни предоставени от МРРБ и МЕ.

Специално внимание е отделено на земеделските земи с изградени хидромелиоративни съоръжения, за които има налични данни. На територията на общината има изградени хидромелиоративни съоръжения, държавна собственост. Съоръженията се управляват от „Напоителни системи” ЕАД, клон Мизия, със седалище в гр.Враца. Това са напоителна система „Лехчево”, която обхваща землищата на селата Лехчево, Бели брод и Громшин, и съоръжение „Диги Буни Мърчево – Громшин”. Възстановяването на напоителните системи значително би подобрило условията за земеделие в територията. Заедно с добрите качества на почвата и климата, това е условие за развитие на интензивно земеделие. Затова в предвижданията на ОУПО са определени земеделски земи със забрана за промяна на предназначението им. Това са земи, които попадат в обхвата на напоителна система „Лехчево” съгласно приложената схема от „Напоителни системи” ЕАД. Строителство в земеделски земи без промяна на предназначението е възможно само за оранжерии, а за други селскостопански обекти – при условията на Наредба №19 за СЗЗПП. За реализиране на бъдещите инвестиционни намерения, засягащи земеделски земи в обхвата на общия устройствен план, с които са осигурени териториални резерви за бъдещото му развитие, следва да се проведат процедурите по Закона за опазване на земеделските земи и Правилника за прилагането му на основание разработени подробни устройствени планове. За разполагане на преместваеми обекти, които не са трайно свързани с терена, както и за други нужди без застрояване, се допуска ползване на земеделски земи от физически и юридически лица за не повече от 10 години. Временното ползване на земеделската земя се разрешава с решение на комисията по чл. 17, ал. 1 от ЗОЗЗ. При предвижданията на бъдещи ПУП - ПЗР/ПЗ и реализирането на инвестиционни предложения е необходимо да не се допуска деградирането на местните естествени екосистеми с цел опазване на земеделските и горски територии и поддържане на биологичното равновесие.

Територии с публична държавна и с публична общинска собственост и режим на тяхното устройство.

Териториите с публична държавна собственост са териториите с водни обекти – реки, езера и изкуствени водоеми, както и участък покрай държавната граница, който по вид на земята представлява горска територия. Собствеността върху имоти - публична държавна собственост, не подлежи на възстановяване. Върху имотите могат да се учредяват концесии при условията на Закона за държавната собственост и Закона за концесиите, при условие, че се използват съобразно предназначението им. С ОУПО Бойчиновци не се предвижда промяна на предназначението и на устройството на поземлени имоти публична държавна собственост.

Териториите с публична общинска собственост са терените заети от общинската пътна мрежа и от някои полски пътища, терени за гробищни паркове и за спортни игрища. С общия устройствен план е предвидено увеличаване на терените за гробища, обособяване на зони за спорт и атракции и реконструкция на участъци от съществуващи пътища, общинска собственост.

4.4. Конкретните предвиждания на ОУПО Бойчиновци за населените места и землищата им, подредени по категория и място в структурата на селищната мрежа, са следните:

Много малък град, общински център

град Бойчиновци		MON04	ЕКАТТЕ код община
		05236	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	274,81	5	Категория

Град Бойчиновци е единственият град в общината и нейн общински център, в който са съсредоточени по – голямата част административните и социални услуги и промишлеността, с което са съобразени предвижданията за развитие на територията му. В гр.Бойчиновци живее 15,6 % от населението на общината. Градът се състои от две обособени части – същинския град, развит около жп гарата, и кв.Огоста, в който е разположена най – голямата производствена зона в града. И двете части имат разчленена структура, която следва транспортните артерии преминаващи през територията. Това са жп линията №7 „София – Враца – Видин”, отклонението ѝ към гр.Монтана, републикански път III-101 и III-816 и местен път MON-1040. Същинският град е с добре обособено централно пространство, включващо предгаровия площад. Терените в строителните

граница на населеното място запазват съществуващите си устройствени режими, с изключение на зоната западно от жп гарата, която е определена като „предимно производствена“. В тази територия се предвижда развитие на складови и производствени бази на леката промишленост и обслужващи центрове, свързани с пътническите и товарни жп превози. Тъй като сградата на жп гарата е обект на НКЦ, за поземления имот, в който попада е определен режим „Ткин“. Терените на бившия стопански двор на ТКЗС източно от града са определени като „предимно производствена зона“, като се запазва мястото на ветеринарната лечебница. В зоната ще се развият чисти производства поради непосредствената ѝ близост с жилищните квартали. Животновъдни комплекси са предвидени на разстояние от града в източна посока върху терени на бивши животновъдни обекти, които са в близост до ветеринарната лечебница. Предвидено е разширение на гробищния парк върху общински терен в непосредствена близост до съществуващото гробище. Определен е терен за изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води северно от града, до река Огоста. В землището има две учредени концесии за добив на строителни материали (чакъл, пясък и трошен камък) – „Ерден“ и „Ерден 2“. Съгласно нормативната уредба за тях е предвидена временна промяна на предназначението и е определен специфичен режим „Чисто производствена за добив на полезни изкопаеми, в границите на концесонна площ“, като територията подлежи на рекултивация и възстановяване на първоначалния и вид след приключване на концесионния договор. За имот ПИ № 000103 с ЕКАТТЕ 05236, в землището на гр.Бойчиновци, е определена зона Пп. Теренът на изоставена кариера за камък, който е нарушена територия, е определен за рекултивация.

Средни села, вторични центрове

с.Владимирово		MON04	ЕКАТТЕ код община
		11418	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	142,78	5	Категория

Село Владимирено е вторичен обслужващ център за общината, в който живее 15,37 % от населението на общината. Селото има добре развита компактна структура с обособена централна част, през която преминават две от пътните артерии на общината – републикански път III-101 и отклонението за с.Мадан – републикански път III-1011. Селото има добре развита производствена зона в територията на бившия стопански двор на ТКЗС, разположен на север. В ОУПО се предвижда развитие на тази територия, като към нея се

включват непосредствено прилежащи имоти, които се групират с вече съществуващите производствени терени в компактна структура. По този начин е възможно осигуряването с техническа инфраструктура на терените, като се използва съществуващата, която може да се надгражда и реконструира. В близост до зоната е определен терен за площадка за биоразградими отпадъци, която е върху терена на старо сметище. На запад от производствената зона се намира депо за хумус, съществуващо. В източна посока е определена нова жилищна зона, тъй като е налице интерес към изграждане на нови жилища, а в съществуващите строителни граници на селото има редица проблеми свързани със собствеността, които правят невъзможно използването на съществуващия сграден фонд, въпреки намаляващото население. Този проблем съществува и в други населени места в общината, а и в страната. Зоната е предвидена върху общинска земя, която към момента не се използва по предназначението си „пасище, мера“, тъй като е камениста и не дава добра тревна покривка. От южната страна на селото е предвиден нов републикански път, който в границите на неселеното място става част от уличната мрежа. Предназначението му е да поеме част от товарния поток, който сега преминава през селото и запрашава въздуха. Втори обходен път е предвиден за северната промишлена зона, по съществуващо трасе на полски път и бивш републикански път, по чието трасе е предвиден и нов общински път в посока община Якимово. Двете нови обходни трасета се свързват чрез съществуваща улица по източната граница на селото и правят пълен обход на населеното място, като го освобождават от товарния автомобилен трафик. В южна посока, между селото и река Огоста се предвидени зона за спорт и атракции и зона за отдих. Втора зона за отдих е предвидена на отсрещния бряг на реката, върху общински имот, където традиционно се провежда събор. Целта е да се благоустрои мястото и да се направи привлекателно за седмичен и ежедневен отдих. Определен е и терен за пречиствателна станция за отпадъчни води. За археологическите обекти в землището са определени граници на охранителна зона и режим „Ткин“. Теренът на находище „Владимирово“, за който е учредена концесия, е с определен специфичен режим „Чисто производствена за добив на полезни изкопаеми, в границите на концесонна площ“, като територията подлежи на рекултивация и възстановяване на първоначалния и вид след приключване на концесионния договор. Теренът пред него, в който са разположени съоръженията за добив и обработка, са с режим на чисто производствена зона. Нарушените територии в землището са определени за рекултивация.

с.Лехчево		MON04	ЕКАТТЕ код община
		43517	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	285,94	5	Категория

Село Лехчево е вторичен обслужващ център, в който живее една пета от населението на общината. Селото е най – голямото населено място в общината по брой на населението и по площ на землището. Има компактна, леко издължена по основната пътна артерия РП III-101, структура и добре обособено централно пространство, от което тръгва отклонението за с.Бели брод републикански път III-1301. На територията на землището му се намират част от поливните земеделски земи в обхвата на напоителна система „Лехчево“, в които са изградени хидромелиоративни мрежи и съоръжения, собственост на държавата. За тези земи е определен режим на превантивна устройствена защита и забрана за промяна на предназначението им. В строителните граници на населеното място са предвидени предимно производствена зона върху терена на бившия стопански двор в западната част на селото. Две нови предимно производствени зони са обособени непосредствено до селото от западната и източната му страна. Те са разположени върху земи, в част от които има промяна на предназначението и определянето им като урбанизирани производствени терени, а също има и изоставени селскостопански обекти. По северната граница на селото е предвиден обходен местен път, минаващ в по-голямата си част по трасето на съществуващ полски път, с което се цели изнасяне на товарния автомобилен трафик извън населеното място. Определени са три зони за спортни обекти – две в строителните граници на селото и една извън него, като и в трите има съществуващи спортни площадки. В южната част на селото е определена територия за смесена многофункционална зона, разположена от двете страни на пътя за с.Бели брод. Между селото и река Огоста е определен терен общинска собственост за зона за отдих и озеленяване. Втора такава зона е определена за остров в поречието на р.Огоста, който е общинска собственост. В близост до съществуващото гробище е определен терен за нов гробищен парк. В съответствие с извършени проучвания за територията е определено място за изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води. Отредени са и предимно производствени зони с конкретно предназначение за животновъдни обекти, които са на достатъчно отстояние извън населеното място. Изоставени и нарушени територии са определени за рекултивация. За обектите на НКЦ са определени граници и режим „Ткин“ за опазване на културното наследство.

Малки села

с.Бели брод		MON04	ЕКАТТЕ код община
		03397	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	59,46	7	Категория

Село Бели брод е разположено в най-източната част на общинската територия и е свързано с останалите населени места в нея чрез републикански път III-1301, който се отклонява от основната пътна артерия на общината в с.Лехчево. Има компактна структура разположена от двете страни на републиканския път, който е и главната улица на селото, и добре обособен център. В строителните граници на населеното място не се предвиждат промени в съществуващите устройствени режими. От югоизточната му страна извън строителните граници е обособена предимно производствена зона върху терена на бившия стопански двор. По – голямата част от земеделските земи са поливни и са част от напоителна система „Лехчево“, в които са изградени хидромелиоративни мрежи и съоръжения, собственост на държавата. За тези земи е определен режим на превантивна устройствена защита и забрана за промяна на предназначението им. Извън строителните граници са определени три нови зони за отдих и озеленяване, две от които са разположени по брега на р.Рибине върху имоти общинска собственост. Едната от зоните за отдих е разположена в непосредствена близост до археологическите обекти до р.Рибине и е предназначена за благоустрояване на подхода към тях при евентуалното им експониране. Нарушените територии са предвидени за рекултивация. В северната част на землището е разположен теренът на МВЕЦ „Ралица 2“. Предвиден е нов общински път по трасето на съществуващ полски път обходен маршрут за поемане на товарния поток от селскостопанска техника северозападно от село Бели брод, който да се свърже директно с републиканската пътна мрежа.

с.Громшин		MON04	ЕКАТТЕ код община
		17943	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	115,78	6	Категория

Село Громшин е разположено на основната пътна артерия на общината републикански път III-101 между селата Кобиляк и Лехчево, на изключително малки разстояния от тях – на 2 км от Кобиляк и на 0,5 км от Лехчево, с което почти се е сляло. Населеното място има осигурена връзка и с общински път VRC1067, преминаващ през територията на Община Криводол и Община Бойчиновци. Има компактна структура и добре обособена централна зона. В непосредствена близост до строителните му граници са обособени предимно производствена и чисто производствена зона и зони за животновъдни обекти. По северната

строителна граница на селото е приобщена територия предвидена за озеленяване, която е в непосредствена близост със зона за опазване на НКЦ, като двете образуват комплекс чрез който ще се социализира археологическия обект и ще се свърже плавно с урбанизираната територия. Зона за отдих и озеленяване е определена в източната част на селото, по брега на р.Огоста. По – голямата част от земеделските земи са поливни и са част от напоителна система „Лехчево“, в които са изградени хидромелиоративни мрежи и съоръжения, собственост на държавата. За тези земи е определен режим на превантивна устройствена защита и забрана за промяна на предназначението им.

с.Ерден		MON04	ЕКАТТЕ код община
		27557	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	117,06	6	Категория

Село Ерден се намира в западната част на общинската територия. Разположено е на основната пътна артерия РП III-816 и е първото населено място от общината, в което се влиза по посока републикански път I-1 (Е 79, европейски транспортен коридор №4), областния център гр.Монтана и останалата територия на страната. Близостта му с гр.Монтана е предпоставка за високия интерес към него по отношение на вилен отдих, спорт и развлечения, а също и за създаване на малки предприятия. Селото има компактна издължена структура, разположена от двете страни на републиканския път, който е и главната улица. Има добре обособен и благоустроен център. Устройствоното зониране в строителните граници на населеното място се запазва. В строителните му граници има свободни неусвоени терени. В непосредствена близост до северозападната граница на селото е обособена предимно производствена зона върху терена на бившия стопански двор. В участъка между селото и река Огоста е определена чисто производствена зона за добив на полезни изкопаеми върху терени със същия начин на трайно ползване, в чиито граници може да се монтират съоръжения за добив, първична обработка и складиране на материалите, а след изчерпване на ресурса земята подлежи на рекултивация и определяне на предназначение (Пч1). Зоната е допълнена с терени за предимно производствена зона, в които да се разположат свързани производства. В землището се намира и част от концесионната площ на находище Ерден 2”, за която е определен режим на Чисто производствена за добив на полезни изкопаеми, в границите на концесонна площ, като статутът им се променя за периода на концесията с одобряването на ПУП за промяна на предназначението, след което земята подлежи на рекултивация и определяне на предназначение (Пч2). Източно от селото е определена зона за вилен отдих.

Североизточно от селото се намира летателен център, заради който вече е променено предназначението на поземлени имоти. С плана се предвижда оформянето на зона за рекреация от типа „други рекреационни дейности“, която групира съществуващи имоти с това предназначение и новопредвидени такива. Определена е и площадка за развитие на летателна писта и необходимите сервитути към нея, означена като терен за транспорт. Върху участъци от землището, които тангират със землището на гр.Бойчиновци, попада част от жилищната зона на кв.Огоста, която не е усвоена, и част от товарната жп линия, обслужваща промишлената зона на кв.Огоста. Теренът при жп линията е определен като предимно производствена зона и е приобщен пространствено със съществуващата промишлена зона. Предвидено е разширение на съществуващото гробище с приобщаване на съседен терен, който е извън строителните граници. Теренът на църквата западно от селото е с нов режим на общественообслужваща зона. В землището е определен терен за площадка за временно събиране на строителни отпадъци, която е в близост до пътя към обслужващото общината Регионално депо за отпадъци Монтана. Площадката е разположена върху нарушена територия за добив на трошен камък, която не се използва. Между нея и жилищната зона на селото е предвиден защитен горски пояс. Площадката е отделена и чрез естествени форми на релефа. Нарушените територии са определени за рекултивация. В землището на селото е определено място за монтаж на апаратура за известяване на горски пожари.

с.Мадан		MON04	ЕКАТТЕ код община
		46036	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	125,52	6	Категория

Село Мадан е разположено в северния край на общинската територия и се свързва с нея чрез републикански път III-1011, който минава през с.Владимирово и свързва общината с гр.Лом. Селото има компактна издължена структура в посока изток – запад, която следва естествената форма на релефа, и добре обособено централно пространство. Територията е заета предимно от земеделска земя, която се обработва. Част от нея е поливна и попада в обхвата на напоятелна ситема „Лехчево“, в чиито граници е определен режим на превантивна устройствена защита и е забранена промяната на предназначението на земята. От север на населеното място е разположен бившия стопански двор на ТКЗС, който заедно със съседни терени е определен като предимно производствена зона. В западна посока са определени терени за животновъдни обекти. Изоставени селскостопански терени, в които сградите са разрушени са определени за рекултивация.

Източно от селото са определени граници на терени, в които се намират археологически обекти, с режим „Ткин” за опазване на културното наследство. Територията на населеното място в строителните и граници запазва съществуващите устройствени режими. В южната и част има неусвоени терени в близост до микроязовир за напояване, които биха могли да се използват освен за жилищно застрояване и за обекти за настаняване на туристи.

с.Мърчево		MON04	ЕКАТТЕ код община
		49607	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	160,21	6	Категория

Село Мърчево е разположено на северозапад от общинския център и е свързано с него чрез РП III-101 и III-816. Селото е с компактна селищна структура и централно пространство разделено от жп линията. През селото преминава трасето на жп линия №7 София – Враца – Видин, като гара Мърчево е ключова за товарните превози в района. Във връзка с това са определени терени за разширяване на производствените и складови зони в близост до гарата, а също е предвидена смесена многофункционална зона западно от нея. Предвидено е приобщаване на терени с жилищни функции към строителните граници на селото. Теренът на бившия стопански двор е обособен като предимно производствена зона. Съществуващото гробище в североизточна посока е разширено с допълнителен терен, общинска собственост. Извън селото по трасето на РП III-101 е предвидена зона с общественообслужващи функции. Северозападно от селото са разположени площадки за техническо обслужване на летището в с.Габровница, чийто режим се запазва. В землището има два археологически обекта, за които са определени граници на охранителна зона и режим на териториалноустройствена защита „Ткин”. В южната част на селото има урбанизирана територия в близост до строителната граница на с.Мърчево, която е включена в строителните му граници.

с.Охрид		MON04	ЕКАТТЕ код община
		54496	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	84,02	7	Категория

Село Охрид се намира в югозападния участък на общинската територия. РП III-101 преминава западно от с.Охрид, както и жп линия №7 София – Враца – Видин. Населеното място има осигурена транспортна свързаност чрез утвърден общински път MON 2043/ III-101, Криводол-Бойчиновци/ - Охрид. Селото се състои от две обособени части, разположени от двете страни на река Ботуня, като новата част се е образувала между реката и пътя, жп линията. Източната част на селото е с разчленена структура и обособено

централно пространство, на чиято територия се намира едното от двете свлачища в общината. Две предимно производствени зони са обособени върху бившите стопански дворове. Съгласно условията в становището на РИОСВ Монтана, за намаляване на степента на въздействие върху местообитание 6210 „Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик {Festuco Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)“ площта на УЗ 54496.9 2Пп1 е редуцирана с 50%, като от 0,82 ха е намалена на 0,41 ха. В землището се намира теренът на бивш военен полигон и казарми, като границите са очертани и е определен режим на специални терени. Съгласно становище на МО терените могат да се използват съобразно начинът им на трайно ползване, който е земеделска земя. В южната част на землището е учредена концесионна площ за находище „Гредо“, участък „Охрид“, за която е определен устройствен режим на чисто производствена зона за добив на полезни изкопаеми, в границите на концесонна площ, като статутът им се променя за периода на концесията с одобряването на ПУП за промяна на предназначението, след което земята подлежи на рекултивация и определяне на предназначение (Пч2). В землището има два археологически обекта, за които са определени граници на охранителна зона и режим на териториалноустройствена защита „Ткин“.

с.Портитовци		MON04	ЕКАТТЕ код община
		57844	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	51,77	7	Категория

Село Портитовци се намира на изток от общинския център, като се свързва с него чрез местен път MON-1041. Селото има издалжена и леко разчленена структура, организирана около главната улица, която съвпада с общинския път, и обособено централно пространство. Устройствените режими в строителните граници на селото не се променят. Разположеният от север стопански двор е определен като предимно производствена зона, изключва се от строителните граници на неселеното място и се обособява като селищно образувание. Предвидено е разширение на гробищния парк, разположен северно извън селото. По северната граница на землището са регистрирани четири археологически обекта, разположени в редица с посока изток – запад и на малки разстояния един от друг. Достъпът до обектите е чрез полски пътища. Обектите не са достатъчно проучени, но концентрацията им в този участък говори за трайно усвояване на тази територия в миналото и заслужава специален интерес. За обектите са определени граници на охранителна зона и режим на териториалноустройствена защита „Ткин“.

с.Кобиляк		MON04	ЕКАТТЕ код община
		37424	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	60,00	7	Категория

Село Кобиляк е разположено на основната пътна артерия на общинската територия РП III-101, между селата Владимирово и Громшин на малки разстояния от тях. В селото се срещат РП III-101 и местен път MON-1041, който свързва селата Кобиляк, Бели брег, Портитовци с общинския център. Населеното място има компактна структура и добре обособено централно пространство. В строителните му граници не се предвижда промяна на устройствените режими. Голяма част от земеделската земя в землището на с.Кобиляк попада в обхвата на напоителна ситема „Лехчево“, в чиито граници е определен режим на превантивна устройствена защита и е забранена промяната на предназначението на земята. Теренът на бившия стопански двор в западна посока е окрупнен със съседни имоти и е определен като предимно производствена зона. Запазват се терените отредени за бензиностанция. В границите на съществуващ изоставен животновъден комплекс е обособена зона за животновъден обект. В землището има археологически обекти, за които са определени граници на охранителна зона и режим на териториалноустройствена защита „Ткин“. В строителните граници на селото от южната страна са включени терени, които са били изключени от регулация с предишен регулационен план, но са снабдени с електричество и вода и имат достъп до улица.

Много малки села

с.Бели брег		MON04	ЕКАТТЕ код община
		03383	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	68,96	8	Категория

Село Бели брег се намира на южния бряг на р.Огоста между селата Кобиляк от север и Портитовци от юг, като се свързва с тях и общинската територия чрез местен път MON-1041. Селото се състои от две напълно самостоятелни части – старо село и ново село, които се намират на разстояние 1,5 км едно от друго. Между тях се намира бившият стопански двор, който се превръща в предимно производствена зона. Северният стопански двор се превръща в животновъден обект, а южният е предвиден за рекултивация. Устройството на населеното място в строителните му граници се запазва в съществуващия си вид. В строителните граници на старото село има неусвоени терени. Земеделската земя запазва начинът си на трайно ползване. В землището има археологически обекти, за които

са определени граници на охранителна зона и режим на териториалноустройствена защита „Ткин“.

с.Пали лула		MON04	ЕКАТТЕ код община
		55258	ЕКАТТЕ код населено място
Площ на землището, ха	26,71	8	Категория

Село Пали лула е най-малкото по население и площ на землището село в общината. Разположено е в най – южния край на територията, непосредствено до с.Охрид. През него преминава РП III-101 и жп линия №7 София – Враца – Видин. Устройствените режими в строителните граници на селото се запазват. Час от землището попада в ЗЗ”Пъстрина”. В северната му част се намира концисионната площ на находище „Гредо”, участък „Пали лула”, за който е определен режим на Чисто производствена за добив на полезни изкопаеми, в границите на концесонна площ, като статутът им се променя за периода на концесията с одобряването на ПУП за промяна на предназначението, след което земята подлежи на рекултивация и определяне на предназначение (Пч2). В землището няма обекти на КИН.

4.5. Устройство на територии със специфични характеристики, нарушени територии, територии с превантивна устройствена защита, територии за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия

Територии с особена териториалноустройствена защита

Според определенията на ЗУТ "Територии с особена териториалноустройствена защита" са защитените територии за природозащита по Закона за защитените територии, за културно-историческа защита по Закона за културното наследство, други територии със специфична характеристика, чийто режим на устройство и контрол се уреждат в отделни закони (високопланинските и крайграничните територии, морското крайбрежие, територията на столицата и други), свлачищните територии, санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води - публична държавна собственост съгласно Закона за водите. С ОУПО се запазват приетите с обявяването на зоните ограничения и правила за устройство на територията им.

В териториалните граници на Община Бойчиновци не попадат защитени територии за природозащита по Закона за защитените територии.

Защитени зони по Закона за биологичното разнообразие са 33 Портитовци – Владимирово” с код BG000517, която попада изцяло в границите на общината, и 33 „Пъстрина” с код BG0001037, която попада частично в границите на общината.

Защитените територии с културно-историческа защита по Закона за културното наследство на територията на Община Бойчиновци са терените на археологическите обекти. Режимът за опазване на недвижимата културна ценност се определя с акта за нейното деклариране или за предоставяне на статут. С режима за опазване на недвижимата културна ценност се посочват териториалният обхват и предписанията за опазване на недвижимата културна ценност и нейната среда. Към момента на територията на общината няма НКЦ с определен режим. Единичните и груповите недвижими културни ценности с техните граници и охранителни зони формират защитени територии за опазване на недвижимото културно наследство, които се отразяват в общите и подробните устройствени планове съгласно Закона за устройство на територията. Териториалният обхват се определя от границите на недвижимата културна ценност и на охранителната ѝ зона. Защитени територии са и археологическите обекти, намиращи се в земните пластове, на тяхната повърхност, на сушата или под вода, като временните им граници и охранителни зони се определят с разрешението за теренно проучване. В ОУПО Бойчиновци са отразени границите и режимите на ползване на НКЦ, за които има предоставени данни от съответните инстанции. За всички археологически паметници се прилага чл.79, ал.4 на ЗКН. С правилата и нормативите за прилагане на ОУПО са определени параметрите за устройство на териториите с културно – историческо наследство, които съответстват на Наредба №7 от 2003г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони. За археологическите обекти е определен режим „А”, който забранява всякакви дейности в терена на обекта.

Санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води - публична държавна собственост се устройват съгласно Закона за водите и Наредба № 3 от 16.10. 2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди. Осъществяването на дейности в границите на СОЗ, определените и предвидени забрани и ограничения са в съответствие с Приложение №2 към чл.10, ал.1 от Наредба № 3 от 16.10. 2000г. За защитени или незащитени водни обекти в зависимост от типа на водоизточника. Санитарно-охранителните зони осигуряват физическа охрана на

водоизточника и/или съоръжението; защита срещу постъпване на замърсители във водоизточниците; гарантиране на проектното количество и качеството на водите във водоземните съоръжения за срока на действие на разрешителното за водоползване; запазване на водоизточника в състояние, позволяващо ползването му за питейни цели от бъдещите поколения. Границите на СОЗ се определят и оразмеряват при условията и по реда на глава четвърта от Наредба №3. В СОЗ се определят и учредяват охранителни режими, с които се забраняват, ограничават, наблюдават, спират и контролират дейности, които унищожават, увреждат или застрашават да предизвикат в дългосрочен план отрицателна промяна на качеството и/или количеството на водите, непосредствено или като увредят елементите на околната среда. Охранителните режими за подземните води се разпростират и върху проучването, добива и използването на подземните, в т.ч. и минералните води. Към момента по данни на БД "Дунавски район" - Плевен, на територията на Община Бойчиновци са отразени учредените СОЗ. Собствеността на първи охранителен пояс е публична – държавна или общинска. Наложително е узаконяването на ползването за питейно водоснабдяване на водоизточници, за които няма учредени СОЗ чрез провеждане на процедури по учредяването им.

Нарушени територии

Съгласно данните за територията в Община Бойчиновци нарушени територии са терените заети от кариери за добив на инертни материали – действащи и изоставени. С ОУПО се предвижда рекултивацията на тези терени. За терените на концесионните площи с действащи договори е предвиден отделен режим – промяна на предназначението и последваща рекултивация, съгласно условията на договора и изискванията на приложимата нормативна уредба.

Терени за рекултивация

Терените за рекултивация са участъците заети от депа за отпадъци или открити минни и добивни басейни, които след изчерпване на залежите подлежат на закриване. В общината има четири държавни концесии – находище „Ерден” в землището на гр.Бойчиновци, находище „Ерден 2” в землището на с. Ерден и гр.Бойчиновци, находище „Гредо” в землището на с. Охрид и с.Пали лула, и находище „Владимирово” в землището на с.Владимирово.

Съгласно договорите концесионерът е длъжен да изготви и представи на министъра на регионалното развитие и благоустройството проект за рекултивация на концесионната площ, съгласуван с компетентните органи, в чието съдържание следва да се посочи размерът на необходимите парични средства за извършване на заложените мероприятия

в него; проектът да предвижда етапна рекултивация; проектът за рекултивация става неразделна част от концесионния договор. С подробен устройствен план в обхвата на концесионната площ се определя площадка и се променя предназначението на земеделската земя в съответствие с предмета на концесионния договор, като се определят поземлени имоти за добив на полезни изкопаеми. След изтичане на срока на концесията и изпълнение на дейностите по рекултивация се провеждат необходимите процедури по промяна на предназначението на земята и превръщането и в земеделска или друга съгласно одобрения проект за рекултивация.

При рекултивацията на нарушени терени в горски територии и терени за добив на полезни изкопаеми, както и при ерозираните терени, се създават нови защитни горски насаждения от характерни местни видове и генотипове.

Територии с режим на превантивна устройствена защита

"Територии с режим на превантивна устройствена защита" са определени с концепции и схеми за пространствено развитие и с устройствени планове територии, които притежават висока природно-ландшафтна, екологическа и културна стойност, но не са обявени за защитени със специален закон. За територията на Община Бойчиновци такива са следните земи, попадащи извън границите на населените места и селищните образувания, определени с ОУПО: земеделските земи от I-ва до IV-та бонитетна категория включително, заедно с прилежащите полезащитни горски пояси, земеделските земи с трайни насаждения и земите, заети от ливади, пасища и мери, земеделски земи, попадащи в границите на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие; земеделски земи със забрана за промяна на предназначението в обхвата на поливна система „Лехчево“ в землищата на селата Лехчево, Мадан, Кобиляк, Громшин и Бели брод; заливаемите тераси на реките и ивицата от 15 м от двете страни по протежение на речното корито. С ОУПО се установява режим на превантивна защита, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества. Тези територии следва да се отбележат с конкретните им граници в следващи фази на устройствено планиране – подробни устройствени планове.

4.6. Територии с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита

Наводнения

Наводненията спадат към предвидимите природни бедствия, които нанасят тежки негативни последици върху живота и здравето на хората, както и върху селищната, транспортната, техническата и социалната инфраструктура. Наводненията са първостепенна опасност за района на България. Сред най-често срещаните причини за появата им са количеството и интензивността на валежите, характера на релефа и постилащата повърхност. При определени метеорологични условия могат да настъпят наводнения по поречията на реките Огоста и Ботуня, заплаха има и по деретата, особено ако не са почистени от растителност. Особено разрушително може да се окаже наводнение по поречието на р.Огоста от язовер „Огоста“, в заливната зона на който попадат 11 бр. населени места с население над 8000 души. Последиците от тези наводнения могат да бъдат разрушени къщи, удавени хора и животни, разрушена инфраструктура и др.

Територията на Община Бойчиновци се характеризира с нисък риск от наводнения. Въпреки това е необходимо редовното проследяване и почистване на речните корита за предотвратяване образуването на бентове. Заливаемата ивица на реките, както и ивицата от 15 м от двете страни на реката извън населените места са зони с превантивна устройствена защита и подлежат на защитни мероприятия и контрол. Защитата от вредното въздействие на водите включва: защита от наводнения, защита на леглата и бреговете на реките от ерозия, защита от опасно повишаване или понижаване нивото на подземните води, защита на водосборните басейни от водна ерозия, защита от изкуствен самоизлив на подземни води. Защитата е оперативна и постоянна. Оперативната защита се осъществява при наводнения и природни бедствия, причинени от води, и се ръководи от компетентните органи на държавната администрация. Оперативната защита се осъществява в съответствие с аварийен план за действие. Аварийните планове се изработват от собствениците или ползвателите на водностопанските системи и хидротехнически съоръжения и се съгласуват с компетентните органи на държавната администрация, които могат да предписват актуализиране на аварийните планове. Постоянната защита включва: изграждане и поддържане на диги и други хидротехнически и защитни съоръжения, което е ангажимент на собственика; създаване и поддържане на системи за наблюдения, прогнози и предупреждения, което е ангажимент на държавата; регулиране нивото на подземните води при опасното им повишаване или понижаване и дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия – ангажимент на съответната басейнова дирекция; поддържане проводимостта на речните легла, което се извършва по нареждане на областния управител.

За защита от вредното въздействие на водите се забранява:

1. нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици;
2. намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително;
3. използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси;
4. извършването на строежи над покритите речни участъци;
5. съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.

По дигите се забранява:

1. преминаването с превозни средства извън определените за това места;
2. обработването и нарушаването на повърхността им;
3. поставянето на стълбове или знаци;
4. засаждането на дървета и храсти;
5. преминаването на домашни животни извън определените за това места;
6. строеж на кладенци или рибарници;
7. изхвърляне на отпадъци и други материали и предмети.

Хидротехническите и защитните съоръжения се поддържат от собственика или ползвателя им, освен ако в разрешителното за ползване или в договора за концесия не е уговорено друго.

Защитните диги и съоръженията и системите за укрепване на речните легла в границите на населените места са публична общинска собственост и подлежат на контрол и мероприятия по изграждане, поддръжка и наблюдение, което е ангажимент на общинската администрация.

Забранява се разполагането на нови жилищни и вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките. Басейновите дирекции уведомяват органите, издаващи разрешение за строеж на жилищни, вилни и стопански постройки, за местоположението и обхвата на крайбрежните заливаеми ивици на реките.

Свлачища

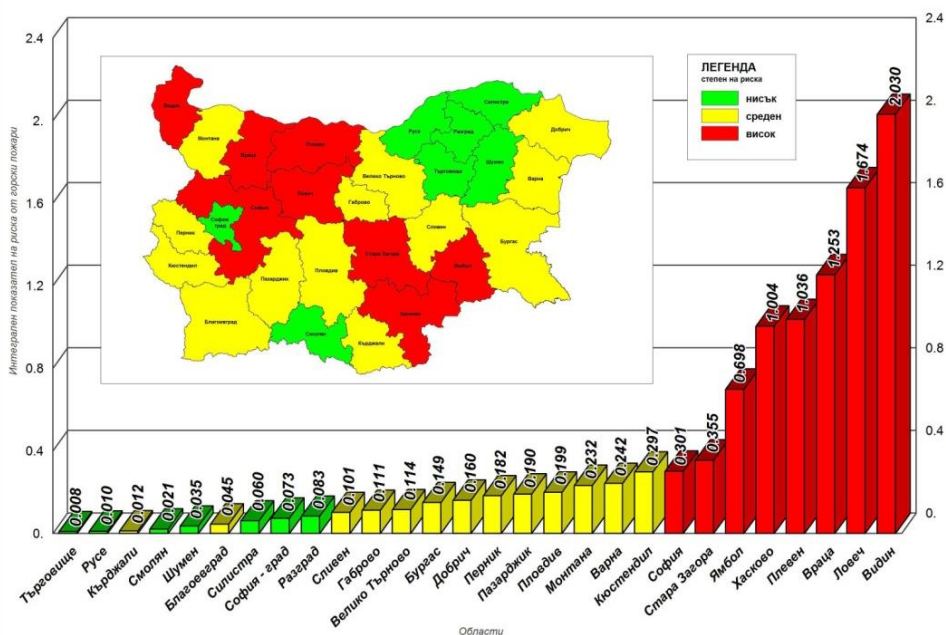
На територията на Община Бойчиновци са регистрирани 2 бр. свлачища, чието местоположение е отразено в графичния материал с координати по данни на „Геозащита” Плевен. Свлачищата са с идентификатори MON04.46036.01 и MON04.54496.01. Основни геотехнически характеристики на свлачищата са класът и групата им, но значение при избора на комплекса от геозащитни мероприятия има и тяхната категория.

Терените на свлачищата подлежат на постоянно наблюдение за активни процеси и провеждане на геозащитни мероприятия съгласно Наредба №12 от 2001г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони. Превантивността на развитието на свлачищните процеси е свързана с регулиране на повърхностния отток и защита на бреговете на реките и доловете от въздействието на ерозионните процеси.

Горски пожари

Опасност от пожари има в обществените и жилищни сгради, в които се ползва предимно отопление на твърдо гориво, а също в обширните площи засети със зърнени култури; опасност има и в горските масиви.

Горските територии в границите на общината, която е част от Област Монтана, са класифицирани със среден риск от горски пожари, съгласно данни на ИАГ към МЗХ и извършената оценка на риска от горски пожари:

Фигура 42: Графично рангово подреждане на областите по риска от горски пожари, източник: МЗХ - АГ

Превантивните мерки за опазване и защита на горските територии от пожари са подробно описани в изработения план за противопожарно устройство, който е част от горскостопанския план или лесоустройствен проект на ДГС Монтана. Условиата и редът за защита на горските територии от пожари се определят с Наредба № 8 от 11.05.2012 г. за условиата и реда за защита на горските територии от пожари. Изпълнението и поддържането на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари се организира и осъществява от:

1. държавните предприятия (ДП) по чл. 163 от Закона за горите (ЗГ) и техните териториални поделения - държавни горски стопанства (ДГС) и държавни ловни стопанства (ДЛС) - в горски територии - държавна собственост, както и в такива, предоставени им за управление - за тяхна сметка;

2. Министерството на околната среда и водите (МОСВ) - в горските територии и земите от защитените територии - изключителна държавна собственост по смисъла на Закона за защитените територии, за сметка на неговия бюджет;

3. учебно-опитните горски стопанства (УОГС) - в управляваните от тях горски територии, както и в такива, предоставени им за управление - за тяхна сметка;

4. общините - в горски територии - общинска собственост, както и в такива, предоставени им за управление - за сметка на общинския бюджет;

5. собствениците и ползвателите на гори и земи в горските територии извън посочените в т. 1 - 4, на гори в земеделските територии и на обекти във или в близост до тях - за тяхна сметка.

Органите на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" (ГДПБЗН) към Министерството на вътрешните работи (МВР) осъществяват своите правомощия по предотвратяване, откриване, ограничаване и ликвидиране на пожари в горските територии съгласно Закона за МВР (ЗМВР) и Правилника за прилагане на ЗМВР. Изпълнителната агенция по горите (ИАГ), нейните структури и специализирани териториални звена контролират изпълнението на действията, мерките и мероприятията, както и спазването на изискванията за защита на горските територии от пожари. Държавните предприятия по чл. 163 ЗГ чрез ДГС/ДЛС и УОГС, МОСВ, както и общинските и частни горски структури организират система за своевременно откриване на пожари в горските територии, създават организация и участват в тяхното гасене.

Противопожарното устройство на горските територии включва проектирането на система от лесовъдски, лесокултурни, лесотехнически и други мероприятия, наречени общо противопожарни мероприятия, с цел предотвратяване възникването на пожар в горските територии, ограничаване на тяхното развитие и разпространение и осигуряване на условия за своевременното им откриване и успешно гасене. В плановете противопожарните мероприятия се залагат по вид, обем и параметри, утвърдени с планове на дейностите за опазване на горските територии от пожари. Собствениците и/или ползватели на сгради и постройки осигуряват и поддържат минерализована ивица с широчина не по-малко от 3 м, която отделя имотите от горските им територии. Лицата, стопанисващи пътищата, които минават през и/или покрай горски територии, изпълняват

следните противопожарни мерки и изисквания към пътищата и местата за спиране и паркиране на превозни средства:

1. поддържат чисти от сухи треви, дървесни отпадъци и други горими материали банкетите и канавките на пътищата от пътната мрежа;
2. провеждат санитарни противопожарни мероприятия съгласно изискванията на утвърдените планове за дейностите по опазване от пожари, горскостопански планове и програми, както и в планове за управление на защитените зони и защитените територии покрай пътищата от пътната мрежа и местата за спиране и паркиране;
3. извършват мероприятията по т. 1 и 2 покрай горските пътища;
4. отделят местата за паркиране от околните площи с минерализована и/или санитарна ивица, с параметри, определени в планове за дейностите по опазване от пожари, горскостопанските планове и програми, както и в планове за управление на защитените зони и защитените територии.

Частите от насажденията покрай пътищата от пътната мрежа и горските пътища се стопанисват и поддържат по начин, определен с изискванията на утвърдените планове за дейностите по опазване от пожари, горскостопански планове и програми, както и в планове за управление на защитените зони и защитените територии.

Не се допуска поставянето и/или складирането на дървени материали върху пътното платно на горските пътища по начин, който намалява тяхната широчина. Не се допуска оставянето на остатъци от сечта на горите на разстояние, по-малко от 20 м от краищата на пътните платна на пътищата от републиканската пътна мрежа, на горските пътища, и на разстояние, не по-малко от 5 м от краищата на платната на останалите автомобилни пътища.

Местата за палене на огън в горските територии се определят в съответствие с предвиденото в планове за дейностите по опазване на пожари, в горскостопанските планове и програми, както и в планове за управление на защитени територии и на защитени зони, и по възможност да са в близост до водоизточник (язовир, река, ручей и др.). На определените места се поставят обозначителни знаци с текст: "Място за палене на огън". Местата представляват огнища с кръгла форма с диаметър не по-голям от 1 м, като:

1. огнището се огражда с венец от камъни с височина не по-малко от 20 см или се вкопава в земята, като извадената от него пръст се насипва по периферията му;
2. изграденото огнище се обхваща с минерализована ивица с широчина не по-малко от 1 м;

3. горенето в огнището се организира така, че височината на пламъците да не надхвърля 0,5 м, а дебелината на слоя тлеещи въгли да не превишава половината от височината му.

Лицата, собственици или стопанисващи гробищни паркове, сметища, депа за отпадъци и други обекти, граничещи или изградени в горските територии, са длъжни да изпълняват следните изисквания за пожарна безопасност:

1. ограждат с масивна или метална ограда или с телена мрежа с височина не по-малка от 1,5 м гробищните паркове, сметищата, депата за отпадъци и други обекти, граничещи или изградени в горските територии;

2. осигуряват от външната страна на оградата минерализована ивица с широчина не по-малко от 2 м, която се поддържа в постоянна изправност.

Преди настъпване на пожароопасния сезон електроснабдителните и електроразпределителните дружества извършват санитарни мероприятия по събиране и/или изсичане и изнасяне на сухата и паднала дървесна маса и на другите горими материали в просеките за преминаване на въздушни електропроводни линии през горските масиви. Горимите материали от сечта се изнасят на разстояние не по-малко от 5 м от краищата на просеките за преминаване на въздушни електропроводни линии през горските масиви. Не се допуска поставянето и/или складирането на дървени материали в просеките на въздушните електропроводни линии. Забранява се оставянето на изсечена храстова растителност, клони и треви в просеките на въжените линии и лифтовете за транспорт на хора и материали (включително дългометражните горски въжени линии) и за другите линейни обекти с постоянен характер, минаващи през горски територии. Земеделските култури и трайни насаждения, разположени в горските територии или граничещи с тях, се ограждат с минерализована ивица с широчина не по-малко от 2 м, изградена в територията за земеделско ползване. Не се допуска натрупването на остатъци от земеделски култури на разстояние, по-малко от 10 м, както и складирането на груби фуражи на разстояние, по-малко от 50 м от границите на горските територии.

Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение са показани на специализираните схеми към ОУПО за съответните мрежи. Означени са сервитутните ивици и охранителните зони. В територии в обхвата на пътищата (от републиканската пътна мрежа и общинските пътища) в съответствие със Закона за пътищата могат да се изграждат търговски обекти, мотели, бензиностанции и газостанции, сервиси, площадки и

съоръжения за поддържане на пътищата и подземни проводни на техническата инфраструктура.

Съгласно данни на ОПУ Монтана са отразени зони с потенциален риск от природни бедствия и аварии по републиканските пътища – III - 101 и III – 1011. Мерки за поддържането им ще бъдат предприети по компетентност.

5. Обитаване и жилищен фонд - прогноза за развитие

На базата на направения анализ не се очертава необходимост от обособяване на нови жилищни територии и увеличаване на жилищния фонд. Изключение правят някои села като Владимирово и Мърчево, в които има интерес към усвояване на нови терени, поради различни проблеми в границите на населеното място. При съществуващите тенденции на отрицателен прираст на населението в бъдеще не се очаква рязко повишаване в търсенето на жилища. В усвоените урбанизирани територии на населените места има възможност за реновиране на съществуващи и изграждане на нови жилищни сгради на мястото на амортизирани стари постройки. Значителният дял на остарелите сгради предполага развитие на строителството на жилищни сгради в прогнозния период. Очаква се развитие на тенденцията за използване на сградите сезонно за отдих и туризъм.

6. Прогноза за развитие на техническата инфраструктура

6.1. Транспортна инфраструктура

Републиканска пътна мрежа

Развитието на пътната мрежа в границите на общината е главен инфраструктурен раздел. Наличието на една оптимална пътна мрежа ще гарантира бързи и безконфликтни връзки със съседните общини и с областния център.

Необходимо е извършването на технически обследвания на състоянието на мостовите съоръжения на републиканската и общинската пътни мрежи и определяне на мерки за тяхната поддръжка. Тези пътни съоръжения имат важна роля в осъществяване на връзката с общинския и областния център.

По отношение прогнозното развитие на Републиканската пътна мрежа на територията на Община Бойчиновци ще отбележим, че общината ще следва изготвената Стратегия за развитие на пътната инфраструктура в Република България. Програмният период е 2020 ÷ 2025 год. Това ще подобри качеството на съществуващата пътна мрежа, както и изграждане на нови пътни връзки със съседните общини, областни центрове и трансевропейска пътна мрежа.

Съгласно данни на ОПУ Монтана се предвижда реализирането на следните проекти:

1. За участъка от Републикански път (РП) III-101 „От Граница ОПУ-Враца-Бойчиновци-до начало обход Мърчево“ (при кръстовището с път III-816) има изготвен работен проект за основен ремонт: от км 28+450 до км 40+061 (дължина 11,671км). С оглед подобряване на технико-експлоатационните характеристики и безопасността на движение, проектът предвижда габаритът на пътя от км 37+058 до км 39+970 с дължина 2,912 км, да бъде коригиран: пътна настилка от 5,20м на 6,00м (две ленти по 3,00м) и банкети – 2х1,00м. Предвидени са уширения в участъците с хоризонтални криви; Приблизително са изчислени необходимите площи за отчуждение: земеделски земи - 11,117 дка и горски фонд - 0,891 дка.

2. ОПУ Монтана е предложило пред Агенция „Пътна инфраструктура“ за рехабилитация през 2018г. Републикански път III-816 „II-81-Ерден-Мърчево(III-101)“ от км0+000 до км12+567, имайки предвид неговото лошо експлоатационно състояние, значението му за Община Бойчиновци и Областен център Монтана, както и в осигуряване на направленията за Козлодуй и Оряхово.

3. За РП III-101 „Обходен път Мърчево“ има изготвен работен проект от км 40+061=0+000 до км 2+040, с дължина 2,040км (работен километраж) по ново трасе. Обектът е стартиран, но е консервиран през 1990г. За две трети от трасето са проведени отчуждителни процедури и е достигнат проектния габарит. Останалата част минава по полски път с ширина 3,50м и се предвижда отчуждаване на приблизително 0,64 ха земеделска земя.

4. За РП III-101 „Обходен път Владимирово“ по съществуващо трасе, но без настилка в определени участъци, от която има предвидено отклонение за бъдеща зона за отдих. По тази отсечка ще се провежда и товарното движение от посока Бойчиновци към посока Михайлово от път III-101. Има изготвен работен проект за изграждане на „Обходен път Владимирово“ от км 2+040 до км 6+083 с дължина 4,043км (работен километраж) по ново трасе, който е предаден на община Бойчиновци от ОПУ Монтана. Трасето на пътя е проведено, голямата част от него е в границите на населеното място.

Развитието и поддържането в изправност на РПМ са ангажимент на държавата в лицето на Агенция „Пътна инфраструктура“, която планира ремонти на участъци в зависимост от финансовата възможност. Спешна нужда от ремонт има мостът над р.Огоста при с.Лехчево, част от републикански път III-1301.

По отношение натоварванията на пътната мрежа от ЦИПТНЕНС е предоставено прогнозното натоварване с хоризонт 2035 год. в обхвата на настоящия проект. Резултатите сочат едно очаквано нарастване на трафика за крайния срок, но не може да се говори за изчерпване на пропускателната способност на тези пътища.

Общинска пътна мрежа

В общината няма населени места без осигурен транспортен достъп. Основно инвестициите следва да се насочат към реконструкция и рехабилитация на съществуващата пътна инфраструктура на общинските пътища, които не са в добро състояние. Това се отнася за всички елементи на пътя: габарит, настилки, укрепителни и отводнителни съоръжения, хоризонтална маркировка и вертикална сигнализация. На база на направения анализ на натоварването и значението за свързаността на населените места в територията на пътищата от общинската пътна мрежа са определени конкретни приоритетни участъци. На първо място това е общински път MON 1040, който участва в свързването на общинския център гр.Бойчиновци с областния център гр.Монтана като прави връзка между РП III – 816 и РП III – 101. От съществено значение са и останалите общински пътища, като на първо място това е общински път MON 1041. От съществено значение е поддържането на мостовите съоръжения, които са част от общински път MON 1041 в участъка от км 0+000 до км 11+600, тъй като този път е единствената връзка на селата Портитовци и Бели брег с територията на общината и страната. Спешна нужда от ремонт има мостът над р.Огоста при с.Кобиляк, част от местен път MON 1041. Община Бойчиновци има конкретни инвестиционни намерения по отношение поддържането на общинската пътна мрежа, които съответстват на изводите от направения анализ за целите на ОУПО. Изготвени и одобрени са два броя работни проекти, касаещи общинската пътна мрежа, с които е кандидатствано за финансиране:

I. „Рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа, община Бойчиновци

1. Път MON 1040 – от км 0+000 до км 1+695,37
2. Път MON 1042 – от км 0+000 до км 1+685,43
3. Път MON 2043 – от км 0+000 до км 1+481,48“

II. „Реконструкция и рехабилитация на съществуващ общински път MON 1041 /III-101, Бойчиновци – Мърчево/ - Портитовци – Бели брег – Кобиляк от км 0+000 до км 11+600“.

III. Проведена е процедура за избор на изпълнител и предстои изпълнението на обект „Ремонт на общински път VRC 1067 /III-101, Криводол – Бойчиновци/ - Ракево – Добруша – Градешница – Граница община /Криводол – Бойчиновци/ - Громшин /III-101/”.

IV. С решение на Общинския съвет на Община Бойчиновци ще бъде предложено пред МРРБ бивш Републикански път IV-10127 „Владимирово – Граница Община Якимово - Якимово“ от км0+000 до км9+700, дължина 9,700км (път в проект) да бъде включен в Общинската пътна мрежа. Има изготвен работен проект за път IV-10127 „Владимирово – Граница Община Якимово - Якимово“. Обектът е стартиран, като по трасето има изградени пътни съоръжения (водостоци) и участъци с трошенокаменна настилка. Същият е консервиран през 1988г. Бившия Републикански път IV-10127 „Владимирово – Граница Община Якимово - Якимово“ е с важно значение за Община Бойчиновци и Община Якимово. Към настоящия момент строителната документация за пътя е предадена от ОПУ Монтана на общинската администрация. Политиката на общината предвижда цялостна рехабилитация и поддържане в отлично състояние на общинската пътна мрежа. С направения анализ за целите на ОУПО са отбелязани проблеми, свързани с придвижването на селскостопански камиони и техника през населените места – запрашаване на въздуха, високи нива на шум и вибрации, кални улици. За решаване на тези проблеми са изследвани възможностите за изграждане на обходни пътища, които да поемат трафика на селскостопански камиони. С ОУПО се предвижда изграждане на следните нови пътни връзки от общинската пътна мрежа:

- 1) Общински път (обход) северно на селата Громшин и Лехчево, който ще поеме транзитния товарен поток от посока Бойчиновци към посока Михайлово (Оряхово) от път III-101
- 2) Пътна връзка североизточно на с.Владимирово за провеждане извън жилищната зона на товарното движение от път III-1011 към промишлената зона на селото (отклонение от бивш Републикански път IV-10127 „Владимирово – Граница Община Якимово - Якимово“)
- 3) Пътна връзка (обход) източно на с.Владимирово, за осигуряване транспортна връзка между път III-101 и III-1011.
- 4) Пътна връзка (отклонение от път III-1301) от с.Бели брод до МВЕЦ „Ралица“
- 5) Пътна връзка (отклонение от път III-816) до Летателен център за въздушни и екстремни спортове на територията на с.Ерден

Препоръчително е изготвянето на дългосрочна общинска програма за реализация на новите пътни връзки, осигуряващи една завършена транспортна инфраструктура на територията. За подобряване на местната мобилност освен поддържане в изправност на съществуващата пътна мрежа и изграждане на нови пътни връзки, в сервитутните ивици на пътищата се предвижда изграждането на велоалеи, тъй като равнинния и леко хълмист

релеф на територията благоприятства използването на велосипеди за придвижване между селата. Необходимо е провеждането на предварителни проучвания за трасетата и изработването на технически и работни проекти за новите пътни връзки, както и за изграждането на велоалеите.

Развитие на обществения транспорт

На база извършеният анализ на обществения транспорт на територията на общината се очертават приоритетите за подобряване на транспортното обслужване. По отношение на автомобилния обществен транспорт приоритет е поддържането на пътната мрежа в добро техническо състояние. Ежедневните трудови пътувания с автомобилен транспорт се осъществяват главно по републиканската пътна мрежа, която свързва населените места в общината с областния център гр.Монтана. Към момента най – натоварените отсечки в рамките на общината от РПМ са тези от РП III-816, РП III-101, РП III-1011 и РП III-1301. Поддържането на РПМ е ангажимент на държавата чрез Агенция „Пътна инфраструктура“. От местните пътища най – натоварен е общински път MON 1040, който свързва гр.Бойчиновци от РП III-816 до РП III-101. Това го прави най-натовареният общински път. След него е MON 1041 в отсечката до с.Портитовци и MON 2043, който свързва с.Охрид с РПМ. Село Бели брег се свързва с общинската територия единствено чрез общински път MON 1041 Бойчиновци – Портитовци – Бели брег – Кобиляк, което прави този път изключително важен за населението на с.Бели брег. Общинската администрация е наясно със значението и проблемите на пътната мрежа, която е нейна собственост и отговорност. В инвестиционната програма на общината са предвидени ремонт и реконструкция на общинските пътища, което отговаря и на направените изводи в анализа на трудовите пътувания и обществения транспорт. По отношение на маршрутите на автобусния транспорт е необходимо предвиждане на отклонение до селото на линията „Монтана – Бели брод“, част от областната транспортна схема, до с.Бели брег, тъй като това е единственото населено място без никаква връзка с обществен транспорт. Предвид броя на населението и възрастовата характеристика, както и липсата на икономически интерес към извършване на автобусни превози от общинската транспортна схема, не се очертава необходимост от предвиждане на допълнителни автобусни линии. Доброто обслужване с жп транспорт прави икономически неефективно предвиждането на автобусна линия до селата Охрид и Пали лула. За подобряване на транспортното обслужване на населението на територията на общината е препоръчително изследването на възможностите и ефективността от осигуряване на линии на маршрутни таксиметрови превози, които да обхващат всички населени места, да са с по – кратък времеви интервал и с по-малки

превозни средства – микробуси. По – голямата честота на превоза ще подобрят достъпа на населението до социални и административни услуги, а по – малките по обем превозни средства ще го направят икономически ефективен за изпълнителите.

Тъй като жп транспортът има основна роля в транспортната свързаност на територията, то е необходимо да се запази обслужването на територията с жп транспорт по оста „Бойчиновци – Монтана“. Жп транспортът е единствен обществен транспорт за селата Охрид и Пали лула. Жп транспортът е част от потенциала на общината за икономическо развитие както по отношение на пътническия, така и по отношение на товарния превоз. Необходимо е планирането на обновяване и развитие на жп гарите и жп спирките в гр.Бойчиновци и селата Мърчево, Ерден, Охрид и Пали лула. Разширение и реконструкция ще се наложи на гарата в с.Мърчево за приваждането и в съответствие с развитието и като транспортен център за товарни превози.

6.2. Електрически мрежи и съоръжения

Електроснабдяването на общината е на добро ниво. През територията преминават преносни електропроводи високо напрежение свързващи АЕЦ „Козлодуй“ с територията на страната. На територията на Общината е изградена ПС "Бойчиновци" с напрежение 220/110/20 kV, собственост на ЕСО ЕАД, която захранва Община Бойчиновци и съседни общини. Подстанцията е въведена в експлоатация през 1956 год. В ПС "Бойчиновци" са монтирани 2 броя силови автотрансформатори с напрежение 220/110 kV с мощност по 200 MVA и 2 броя силови трансформатора с напрежение 110/20 kV с мощност 16 MVA и 25 MVA. Подстанцията има резерв, който позволява увеличаване на електрическия товар. Има пет броя необорудвани свободни извода. Подстанцията е присъединена към електроенергийната система чрез 2 броя въздушни електропроводи с напрежение 220 kV и 8 броя въздушни електропроводи с напрежение 110 kV. Преносните електропроводи ВН са в добро техническо състояние. Електроразпределителното дружество на територията на Общината е "ЧЕЗ Разпределение България" АД. Степента на изграденост на електропреносната мрежа и инсталираната трансформаторна мощност позволяват увеличаване на електрическия товар на общината и без да се изграждат нови трансформаторни постове.

В община Бойчиновци всички села са електрифицирани. Електроснабдяването в общината се осъществява от Националната Енергийна система посредством въздушни електропроводи СрН с приблизителна дължина 159.6км и подземни кабелни

електропроводи СрН -2,3 км. Мрежата ниско напрежение се състои от въздушни линии НН -121,4км и подземни кабелни линии НН-8,4км. Трансформаторните постове 20/0,4 kV са общо 46 броя, с обща инсталирана мощност 10 050 kVA. ПС "Бойчиновци", собственост на ЕСО АД, захранва с електроенергия населените места на общината чрез електропроводи СрН 20 kV.

Демографската прогноза за общината показва тенденция за намаляване на населението. Въз основа на тези данни може да се направи заключението, че изградената електроснабдителна и електроразпределителна мрежа ще покрива нуждите на общината в прогнозния период. В общината няма неелектрифицирани населени места. Към настоящия момент електрозахранването на територията е достатъчно с оглед намаляване на населението и натоварването на мрежата. Съгласно ппановете на ЕСО ЕАД за развитие на електроенергийната система, на територията на Община Бойчиновци не се предвижда изграждане на нови електропроводни линии. Съществуващата електропреносна мрежа и инсталираната трансформаторна мощност позволяват увеличаване на електрическия товар без изграждане на нови подстанции.

"ЧЕЗ РазпределениеБългария " АД не предвижда изграждане на нови ел.съоръжения на територията на Община Бойчиновци, а само поддържане и рехабилитация на съществуващите. В новопредвидените извънселищни зони за отдих и разширенията на производствените зони необходимите допълнителни мощности могат да се пресметнат след представяне на изходни данни от ЧЕЗ за мощностите на съществуващите в близост трансформаторни постове. Новите зони за промишлена дейност са в непосредствена близост да съществуващи производствени терени. Те са електроснабдени с въздушни и кабелни линии. Изградени са и трафопостове. При конкретни инвестиционни намерения има техническа възможност за увеличаване на инсталираната мощност.

На територията на Община Бойчиновци по поречието на река Огоста са разположени две малки водно-електрически централи – МВЕЦ „Ралица 2” и МВЕЦ „Огоста 9”.

Ветровият потенциал на територията не е подходящ за изграждане на ветрогенератори. Тъй като земеделието е основният икономически отрасъл, който има перспектива за развитие, то не е целесъобразно използването на земеделска земя за разполагане на фотоволтаични централи. За развитието на производството на електрическа енергия от ВЕИ е необходимо провеждането на специализирани предварителни проучвания за определяне на терени с необходимия потенциал и при

спазване на разпоредбите на ЗОЗЗ, който допуска изграждане на фотоволтаични централи върху неполивни земеделски земи от седма до десета категория. За подобряване на енергийната ефективност в общината е необходимо да се реализират проекти за саниране на сградите и модернизиране на отоплителните уредби, оптимизиране на уличното осветление и информационна и разяснителна дейност сред населението по проблемите, свързани с енергийната ефективност.

Сервитутните отстояния на мрежата високи напрежение са определени съгласно Приложение №1 към чл.7, ал.1 от Наредба №16 за сервитутите на енергийните обекти:

Мрежи високо напрежение:

1. При трасе през населени места и селищни образувания:

За BE 110 - 400 kV; хоризонталното разстояние между крайните проводници при максималноотклонение, плюс:

8 m за BE 110 kV, по 4 m от двете страни;

12 m за BE 220 kV, по 6 m от двете страни;

18 m за BE 400 kV, по 9 m от двете страни.

За BE 750 kV; хоризонталното разстояние между крайните проводници при максимално отклонение плюс 120 m, по 60 m от двете страни.

2. При трасе в земеделски земи – хоризонталното разстояние между крайните проводници примаксимално отклонение плюс 6 m, по 3 m от двете страни.

3. При трасе в горски територии – съгласно наредбата

Мрежи средно напрежение

1. При трасе през населени места и селищни образувания: хоризонталното разстояние между крайните неотклонени проводници плюс 4 m, по 2 m от двете страни.

2. При трасе през паркове, зелени зони и др. ценни насаждения: хоризонталното разстояние между крайните неотклонени проводници плюс 2 m, по 1 m от двете страни.

3. При трасе в земеделски земи: общо 7,5 m, в т.ч. спрямо оста на електропровода - 5 m от страната, избрана за обслужване, и 2,5 m от другата страна.

4. При трасе в горски територии – съгласно наредбата

6.3. Телекомуникационни мрежи и съоръжения

Към настоящият момент БТК ЕАД няма планирани инвестиционни намерения за развитие на мрежата си, които засягат публичната общинска собственост на Общината.

Мобилните оператори осигуряват достатъчно покритие с наличните си съоръжения и не предвиждат нови.

Предвижда се изграждане на електронни съобщителни линии и комуникационни възли от Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на държавната администрация за нуждите на националната сигурност. Изпълнителна Агенция ЕСМИС развива единната мрежа, като изгражда поетапно оптична свързаност до сградите на общинските и другите администрации, осигурява необходимото оборудване и увеличава преносния капацитет на мрежата по инвестиционни програми и проекти, съгласувани и утвърдени от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. При изработването на подробни устройствени планове за територията на населените места и извънселищната територия и инвестиционни проекти, свързани с изграждане или реконструкция на подземни мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура на територията на Община Бойчиновци да се определят териториите за разполагане на елементи на техническата инфраструктура и предвидят за изграждане и електронни съобщителни мрежи и съоръжения за свързаност към ЕЕСМ на общинските администрации и на разположените на територията на общината администрации на други държавни органи и техни структури. В проекта за ОУПО е определено трасе за изграждане на оптична кабелна връзка, свързваща общинския център с останалата част от страната, което дублира трасето на съществуващ съобщителен кабел и ползва сервитутите на пътната мрежа. Предвидени са трасета на оптичен кабел за високоскоростен интернет и връзка с общинския център до всички населени места в общината. Подробните проучвания в следващи фази на проектиране ще определят конкретното разположение на трасето спрямо теренните и други условия.

6.4. Водоснабдяване и канализация

Община Бойчиновци се намира на територията на област Монтана и обхваща землищата на с.Бели Брег, с.Бели Брод, гр. Бойчиновци, с. Владимирово, с. Громшин, с. Ерден, с. Кобиляк, с. Лехчево, с. Мадан, с. Мърчево, с. Охрид, с. Пали лула и с. Портитовци. Водоснабдителните и канализационните мрежи и съоръжения се експлоатират от „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр.Монтана, с адрес: гр.Монтана 3400, ул.“Ал. Стамболийски“ №11. На национално ниво компетентен орган за управление на водите е МОСВ, а на басейново ниво 4 басейнови дирекции според Закона за водите. „ВиК“ ООД,

гр. Монтана попада към Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) с център гр.Плевен. Приложен е списък на разрешителните, издадени от БДДР, за водовземане от подземни води на територията на община Бойчиновци.

Дванадесет населени места на територията на общината са водоснабдени и имат изградени водоснабдителни мрежи. Дългогодишния проблем в село Портитовци, където живее предимно ромско население без водоснабдяване, е почти решен с изграждането на водопроводната мрежа в селото със средства от капиталните вложения на общината и довеждащ водопровод от с.Мърчево. Четири от населените места се водоснабдяват самостоятелно, а останалите са обхванати в три водоснабдителни групи.

За питейно битови и противопожарни нужди се използват подземни води. Водоснабдяването на общината се осъществява посредством 1бр. каптажен извор, 3бр дренажи, 2бр. шахтови кладенеца и 8бр. тръбни кладенеца. Единадесет от селищата на територията на общината се водоснабдяват чрез две самостоятелни централизирани водоснабдителни групи, обединени чрез общи довеждащи водопроводи. Останалите две се захранват самостоятелно. По водоснабдителната мрежа са изградени 9 бр. помпени и 6 бр. бункерни помпени станции.

Предвид данните и перспективите на НСИ за намален прираст в общината и направените анализи за водоизточниците може да се каже че, изградените и налични към момента водоизточници са достатъчни за задоволяване на потребностите за ПБН.

В перспективно отношение с оглед на осигуряването с вода и канал на ново-приобщените зони, да се направи анализ в който да се вземат предвид наличните свободни ресурси на водоснабдителната мрежа и съоръжения и прецени тяхната достатъчност и при необходимост да се изградят нови такива. За тези зони да се предвидят и изградят локални ПСОВ отговарящи на изискванията на българското и европейското законодателство.

Спешно е необходимо за всички водоизточници за който няма учредена СОЗ, да се изготвят проекти и учредят СОЗ. Следващата важна задача е да се подменят старите АЦ тръби, да се санират резервоарите и реновират морално остарелите ПС. Необходимо е да се монтират водомери за следене на добиваната и изразходваната вода. Предвид голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на пртребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии

по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.

Водоснабдителна група с. Кобиляк

Във водоснабдителна група Кобиляк влизат следните населени места: с. Бели Брег, с. Кобиляк и с. Громшин. Населените места са обединена в една обща водоснабдителна мрежа чрез водоснабдителни съоръжения и довеждащи водопроводи. Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 65%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби, което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби, както довеждащите така и вътрешните. Необходимо е да се санират резервоарите за вода. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на пртребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.

Необходимо е да се изготвят проекти и учредят СОЗ. Да се уточнят с Агенцията по кадастъра собствеността на земите попадащи в СОЗ на водоизточниците и ако не са отразени в КВС да се заснемат и отразят. Необходимо е СОЗ пояс 1 на водоизточниците да попада в поземлени имоти публична собственост, като за целта е нужно да се извършат необходимите отчуждителни процедури.

Водоснабдителна група ПС Бойчиновци и ПС Пали лула

В тази водоснабдителна група влизат следните населени места: кв. Огоста, с. Охрид, с. Пали лула, гр. Бойчиновци. Населените места са обединена в една обща водоснабдителна мрежа чрез водоснабдителни съоръжения и довеждащи водопроводи.

Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 70%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби, което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби. Необходимо е да се санират резервоарите за вода. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на пртребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.

Необходимо е да се изготвят проекти и учредят СОЗ за гр. Бойчиновци. Да се уточнят с Агенцията по кадастъра собствеността на земите попадащи в СОЗ на водоизточниците и ако не са отразени в КВС, да се заснемат и отразят. Необходимо е СОЗ пояс 1 на водоизточниците да попада в поземлени имоти публична собственост, като за целта е нужно да се извършат необходимите отчуждителни процедури.

Водоснабдителна схема с. Мърчево

В тази водоснабдителна група влизат с. Мърчево и с.Портитовци. Населените места са обединена в една обща водоснабдителна мрежа чрез водоснабдителни съоръжения и довеждащи водопроводи. Трасетата на външните водопроводи и водоизточниците попадат в земя със статут на публична общинска собственост. Резервоарите за питейни нужди са стоманобетонни, полувкопани. Довеждащите водопроводи са изградени в периода 1930-2016г. с обща дължина 2 283 м. От тях 1 875 м са от етернит и 408 м са от ПЕВП.

Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 60%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби, което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби. Необходимо е да се търси начин за увеличение на добива на вода или алтернативен водоизточник. Необходимо е да се санират резервоарите за вода. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на протребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.

Водоснабдителна схема с. Ерден

Трасетата на външните водопроводи и водоизточниците попадат в земя със статут на публична общинска собственост. Резервоара за питейни нужди е стоманобетонен полувкопан. Довеждащите водопроводи са изградени в периода 1930-2016г. с обща дължина 3 010 м. От тях 2 198 м са от етернит и 812м са от ПЕВП.

Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 45%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби, което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби. Необходимо е да се санират резервоарите за вода. Необходимо е да се търси начин за

увеличение на добива на вода или алтернативен водоизточник. Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на пртребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.

- **Водоснабдителна схема с. Бели брод**

Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 70%. Разпределителната вътрешна водопроводна мрежа на селото е изпълнена от етернитови тръби, което е недопустимо. Необходимо е всички тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят. Необходимо е да се санират резервоарите за вода.

Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на пртребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.

- **Водоснабдителна схема с. Владимирово**

Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 49%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби. Необходимо е довеждащите тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят. Необходимо е да се санират резервоарите за вода.

Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на пртребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.

- **Водоснабдителна схема с. Лехчево**

Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 70%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби.

Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на пртребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.

Необходимо е да се санират резервоарите за вода. Необходимо е довеждащите тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят

- **Водоснабдителна схема с. Мадан**

Загубите на вода по водоснабдителната мрежа вследствие на амортизираните водопроводи надхвърлят 70%. Мрежата е изпълнена от етернитови тръби което е недопустимо. Крайно наложително е да се подменят всички етернитови тръби.

Предвид на голямата дължина на мрежата е уместно да се инсталира система от измервателни устройства позволяващи следенето в реално време на пртребените и постъпващи водни количества. Такава система ще бъде в състояние да дава информация за течове и аварии по мрежата, както и пренасочване на водни количества към съседни населени места в общината.

Необходимо е да се санират резервоарите за вода. Необходимо е довеждащите тръбопроводи от етернитови тръби да се подменят.

Канализация

Състоянието на канализационната мрежа е незадоволително - само в две населени места има изградена частична канализация – гр. Бойчиновци с дължина 5 км и с.Лехчево с дължина 2,5 км. Канализацията в Бойчиновци е заустена директно в р.Огоста без съоръжения за пречистване, а канализацията в с.Лехчево завършва с дъждопреливник, пясъкоуловител и септична яма, заустени в реката.

С проекта за ОУПО Бойчиновци са предвидени площадки за изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води на гр. Бойчиновци и двете по-големи села

Лехчево и Владимирово. Изграждането на канализационната мрежа в общината е предмет на следващи подробни фази на проектиране. Община Бойчиновци има подготвен проект «Изграждане на канализационна система, реконструкция на водопреносната мрежа и изграждане на пречиствателна станция за отпадъчните води в с. Лехчево, община Бойчиновци», което ще бъде реализирано в периода 2014 – 2020г. по оперативните програми.

Съгласно изискванията на Наредба № 6 от 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, за всички агломерации следва да бъде изградена канализационна мрежа, която да събира отпадъчните води от агломерацията, който преди заустването им във водоприемник да бъдат подложени на съответно пречистване в зависимост от големината на агломерацията и чувствителността на водопроемника. В територията на общината водоприемниците са класифицирани като чувствителни. Емисионните норми по определени показатели който следва да бъдат постигнати, трябва да бъдат в съответствие с директивата и Наредба № 6 от 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, като конкретните изисквания и показатели, на който следва да отговарят пречистените отпадъчни води, ще се определят от компетентния орган по Закона за водите в разрешителното за заустване и по Наредба № 2 от 2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точковите източници на замърсяване, в зависимост от състоянието на водоприемника на отпадъчни води. Незаконно действащата в момента канализация е необходимо да се реконструира и да се изградят ПСОВ.

6.5. Хидромелиоративни мрежи и съоръжения

На територията на общината има изградени хидромелиоративни съоръжения, държавна собственост. Съоръженията се управляват от „Напоителни системи” ЕАД, клон Мизия със седалище в гр.Враца. На територията на общината се изградени следните хидромелиоративни обекти:

1. Напоителна система „Лехчево”

Обхваща землищата на селата Лехчево, Бели брод и Громшин (Кобиляк). Три от четирите кръга в системата са бракувани. Няма данни за техническото състояние на системата от канали и на съоръженията към тях. Освен НС „Лехчево” на територията на общината има и други локални напоителни системи, стопанисвани от бившите ТКЗС.

2. Съоръжение „Диги Буни Мърчево – Громшин”

Съоръжението представлява предпазни диги изградени по течението на р.Огоста между селата Мърчево, Владимироово и Громшин, по протежение на по – ниския бряг от северната страна. Съоръженията са публична държавна собственост. Към момента Областният управител на Област Монтана в качеството си на представител на държавата е инициирал дейности по извършване на ремонт на дигите в землището на с.Владимирово.

Възстановяването на напоителните системи значително би подобрило условията за земеделие в територията. Заедно с добрите качества на почвата и климата, това е условие за развитие на интензивно земеделие. Напоителните системи в общината ще се развиват съгласно Общата стратегия за управление и развитие на хидромелиорациите и защита от вредното въздействие на водите в България. Стратегията очертава рамка от правни и институционални реформи, която предвижда споделяне на отговорността за изграждането, управлението и поддръжката на хидромелиоративните системи между системните оператори и държавата. За развитие на дейностите в стратегията е предвидена времева рамка. Предвижда се възстановяване на хидромелиоративната инфраструктура и съответно поливните земеделски площи, определяне на защитени плодородни земеделски земи, защита от наводнение и корекции на реки. В тази връзка в ОУПО са определени участъци от земеделски земи, които попадат в обсега на бракуваните напоителни системи, за които е определен режим на забрана за промяна на предназначението. Отразени са и всички хидромелиоративни съоръжения, за които има данни. По този начин се гарантира опазване на земеделските земи до възстановяване на напоителните системи и превръщането им в поливни земеделски площи.

6.6. Депа за отпадъци

Определени са площадки за временно събиране на строителни отпадъци и биоразградими отпадъци. Площадката за строителни отпадъци е в терена на нарушена територия – бивша кариера за инертни материали, югозападно от с.Ерден. Площадката има естествена природна преграда към селото - хълм, а с проекта за ОУПО е предвиден защитен горски пояс. Площадките за биоразградими отпадъци са две – в землището на Владимирово. И двете площадки са устроени върху терени с подобна функция. В Община Бойчиновци няма въведена система за домашно компостиране и не е планирано въвеждането на такава. Предвижда се въвеждане на система за разделно събиране на битови биоотпадъци, както и на зелени отпадъци от паркове и градини, и транспортирането и рециклирането им чрез компостиране на регионалното депо.

7. Прогноза за развитие на зелената система и ландшафта, туризъм и отдих

Една от целите на плана е да предложи най-подходяща по характер и съдържание концепция за развитие на зелената система на общината, като изяви извънселищни територии и природни дадености с рекреационен, познавателен или природозащитен потенциал и създаде естествена и мотивирана връзка във функционално, обемно-пространствено, ландшафтно и паркоустройствено отношение с разположените в близост селищни територии и туристически или културни обекти. В рамките на общината няма зелени площи обявени за културни ценности и паметници на градинско-парковото изкуство.

Равнинният характер на общината, преобладаването на земеделските територии е предпоставка за изграждането на нови и поддържането на вече изградените ветрозащитни пояси и стопански трайни насаждения. Природо - географските условия и ресурси са значим фактор, свързан с териториалното планиране на общината. Като се отчитат максимално и оползотворяват ефективно специфичните природо – географски характеристики, могат да се очертаят териториални предпоставки за устойчиво, балансирано и комплексно развитие на общината. Природните ресурси на общината са предпоставка за развитие на туризъм (опознавателен, ловен и пр.), икономически дейности (земеделие и животновъдство, отглеждане на билки и др.), спорт (туристическо ориентиране, колоездене и пр.), рекреация (седмичен и годишен отдих) и др. Наличният климатичен, почвен, растителен и воден ресурс, както и съществуващите традиции са важни условия за модерно, екологично селско стопанство (животновъдство, поливно земеделие). Определени са трасета на пътеки за екотуризъм, веломаршрути в границите и извън границите на урбанизираните територии. Велоалеите са проведени успоредно на пътните артерии. Изграждането на ветрозащитни пояси по същите трасета ще подобри значително средата – велосипедният транспорт ще стане предпочитан за местните хора, ще намалее автомобилният трафик и запрашаването на въздуха. Част от велоалеите са свързани в трасе за спортно колоездене и провеждане на състезания – по затворен контур гр.Бойчиновци – с.Портитовци – с.Бели брег – с.Кобиляк – с.Владимирово – с.Мърчево - гр.Бойчиновци. В населените места с набелязани туристически дестинации е предложено изграждане на обекти за настаняване: гр.Бойчиновци като общински център, с.Ерден – доразвиване на летателен център с нови обекти, с.Владимирово и близостта му със ЗЗ „Портитовци – Владимирово” и археологическите обекти източно от река Огоста, с.Мадан с риболовния туризъм около язовира и поляната с божури, с.Лехчево и с.Бели брод с археологическите обекти и поречието на река Рибине. Тъй като в населените места има

възможности за изграждане на обекти за настаняване, то не са отреждани нови устройствени зони с такива функции в извънселищната територия. Предмет на допълнителни проучвания е трасето на екопътека за орнитоложки и познавателен туризъм по десния бряг на река Огоста в територията на защитената зона. Екопътека е предложена и по поречието на р.Рибине, която свързва зоните за отдих, красивото поречие и архелогическите обекти като започва и свършва в селото.

Животинският свят няма съществено стопанско значение. Някои видове бозайници могат да бъдат обект на ловен туризъм, а поречията на реките на риболовен туризъм. Срещаните редки животински и растителни видове могат да представляват туристически и изследователски интерес. Язовир „Маданска бара” има потенциал да се използва за риболов.

Гробищните паркове представляват озеленени площи със специфично предназначение допълващи зелената система. Всяко населено място разполага с гробищен парк. Съгласно данните за демографската характеристика и прогноза за развитие на населението в общината, съществуващите гробищни паркове в селата не са достатъчни и имат нужда от допълнително разширяване, което е предвидено конкретно за всяко село.

По отношение на елементите от зелената система на общината, попадащи в извънселищните територии, планът се основава на действащи стратегии, програми, планове и проекти, засягащи тези територии и очертаващи тяхното бъдещо устройство и развитие. След извършване на инвентаризация на горите ОУПО ще бъде актуализиран, ако има такава необходимост. С ОУПО са предвидени защитни пояси за източниците на прахово замърсяване – площадката за строителни отпадъци и кариерата „Владимирово”.

Много важно е да се проведат мерки за рекултивация на нарушените територии, получили се вследствие индустриалното развитие на община Бойчиновци в миналото, настоящите концесии за добив на инертни материали и замърсените терени. Освен рекултивацията им, чрез засаждане на подходящи растителни видове, които ще неутрализират замърсяванията и ще подобрят състоянието на почвата, мелиоративно озеленяване е необходимо и да се обърне внимание на последващо развитие чрез подходящи функции в тях – напр. преотреждане на бивши производствени терени за друга инвестиционна дейност и др.

8. Културно наследство и културни ландшафти - прогноза за развитие, опазване и социализация

Опазването на културното наследство е тясно свързано с неговото социализиране и включване в съвременния живот и икономиката на общината, чрез което то ще получи нов живот и ще изяви стойността си за обществото. Това може да стане чрез развитието на културен туризъм, религиозно – поклоннически и познавателен туризъм, както и комбинациите им със селския, екотуризма и различните видове спортен туризъм. Община Бойчиновци планира да използва своето природно и културно – историческо наследство, носители на местна и регионална специфика и потенциал, в икономическото си развитие, в развитието на селищата и тяхното население. За целта е необходимо провеждането на целенасочени действия по опазване и експониране на културното наследство чрез отговорните и оторизирани институции и чрез публично – частни партньорства със заинтересовани организации в националната стратегия за културното наследство. Общинските органи за управление и контрол на дейностите по опазване на културното наследство, музеите, културните организации по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата, както и Светия синод на Българската православна църква и централните ръководства на другите регистрирани вероизповедания са част от националната система по опазване на културното наследство. Те осъществяват дейността си в сътрудничество с Българската академия на науките, висшите училища, творчески съюзи, професионални сдружения и други неправителствени организации.

В територията на Община Бойчиновци има много на брой и различни НКЦ, повечето от които не са проучени добре и са без определена категория и статут. Не са регистрирани групови обекти на НКЦ. Необходимо е предприемането на действия по изготвяне на окончателни оценки по реда на ЗКН за обектите, за които не е определена категория и режими за опазване. Трите църкви, обекти на НКЦ в селата Владимирово, Охрид и Бели брод, са с категория „местно значение“. Необходимо е прецизиране и актуализиране на списъците на НКЦ и определянето на режими за опазването им. Режимът за опазване на недвижимата културна ценност се определя с акта за нейното деклариране или за предоставяне на статут. Териториалният обхват се определя от границите на недвижимата културна ценност и на охранителната ѝ зона. Съгласно ЗКН с режима за опазване на НКЦ се определят териториалният обхват и предписанията за опазване на недвижимата културна ценност и нейната среда, а когато няма определен териториален обхват за нейни граници се смятат границите на имота, а за охранителна зона - територията, обхващаща непосредствено съседните имоти, а при улици до 14 метра - и срещулежащите през улицата имоти, както и уличното пространство между тях.

В рамките на общината няма зелени площи обявени за културни ценности и паметници на градинско-парковото изкуство.

С ОУПО са определени режими за опазване на обектите на НКЦ, включително за археологическите обекти, които съответстват на изискванията на нормативната уредба. Съгласно чл.79, ал.4 от ЗКН за всички единични НКЦ без определен териториален обхват за граници се смятат границите на имота, а за охранителна зона - територията, обхващаща непосредствено съседните имоти, а при улици до 14 метра - и срещулежащите през улицата имоти, както и уличното пространство между тях. Единичните и груповите недвижими културни ценности с техните граници и охранителни зони формират защитени територии за опазване на недвижимото културно наследство, които се отразяват в общите и подробните устройствени планове съгласно Закона за устройство на територията.

Археологическите обекти от предоставения регистър АКБ са с определени режими за опазване за всеки от обектите, тъй като представляват защитени територии, намиращи се в земните пластове, на тяхната повърхност, на сушата или под вода. Охранителните зони за тези обекти се определят с разрешението за теренно проучване, но тъй като такова не е налично, то са определени граници на охранителни зони с превантивна устройственена защита, които обхващат зона с радиус 30 метра около обекта. Приложени режими за устройство на териториите, на които се намират археологически обекти, съгласно чл.35 от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони:

Режим „А“ – забраняват се всички видове дейности – строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект – 25 бр. обекти;

На територията на се установени обекти с режими „Б“, „В“ и „Г“. Списъкът с археологическите обекти и устройствените режими е приложен в анализа на културното наследство.

За целите на ОУПО обектите на НКЦ са групирани тематично и по хронология. При определянето на групите се има предвид приоритизиране на обектите с цел ефективното им включване в икономическото и културно развитие на общината. Определени са следните групи:

„Праистория“ – две пещерни селища между с.Портитовци и с.Владимирово и селище при с.Охрид

„Тракийско царство на трибалите и Римска империя“ – в тази група има най-много обекти: надгробните могили, повечето от които се намират по поречието на р.Огоста и в

близост до населените места, две антични селища и четири крепости и два броя вила рустика, няколко сгради с неопределено предназначение. По всичко личи, че през античността и римската епоха районът е бил много развит.

„Средновековна България” – 2 бр. обекти в землището на с.Бели брег – селище и манастир

„Септемврийско въстание 1923г.” – исторически обекти и местности в гр.Бойчиновци и околностите му, жп гара Бойчиновци – архитектурно-строителен и исторически обект

„Християнство” – църковни сгради, архитектурно – строителни и художествени обекти на НКЦ в селата Владимирово, Бели брод и Охрид

Към настоящия момент в най – добро състояние и готовност за социализация са църковните сгради от група „Християнство” и историческите обекти от група „Септемврийско въстание 1923г.”. Тези обекти са с осигурен достъп и техническа инфраструктура, тъй като се намират в границите на населените места, и могат веднага да бъдат включени в съответните общински програми за развитие. Обектите, които представляват особен интерес и са най-голям брой, са от групите „Праистория” и „Тракийско царство на трибалите и Римска империя”. За съжаление те не са достатъчно проучени, нямат транспортен достъп и техническа инфраструктура. С предвижданията на ОУПО са определени прилежащи територии за тези обекти с определен устройствен режим. След провеждане на проучвания и оценка на категорията и стойността им в следващи фази на устройствено планиране следва да бъдат предвидени довеждаща инфраструктура и други мероприятия, необходими за експонирането им.

Обектите на културното наследство са свързани чрез културни маршрути, отразени в схемата на зелената система, отдиха и туризма. Те обхващат групите от НКЦ в различните направления и задават опорните точки за развитие на туристическа инфраструктура.

За развитието на културно-познавателен туризъм от първостепенно значение е промотирането на обектите, които определят дестинацията. Общинският туристически информационен център е отговорен за съставянето на база данни за наличните обекти, предмет на интерес: културно – исторически ценности на територията на общината и природни забележителности, както и за популяризирането им. Данните може да включват и обекти от съседните и общини, което ще обогати възможностите за по - добри маршрути и за сътрудничество между съседните общини. Развитието на туризъм в различните му форми ще доведе до оживяване и в други отрасли, ще се увеличи заетостта и ще намалее безработицата в общината.

Нематериално културно наследство

Нематериалното културно наследство следва да се опазва чрез процес на идентификация, съхраняване на данните и практикуване в общността. За това са отговорни читалищата и чрез подкрепяне и развиване на дейността им се осигурява опазването на нематериалното културно наследство. Дейности, които са препоръчителни в тази насока са организирането на теренни проучвания на фолклора и публикуване на резултатите от тях, провеждане на семинари, екскурзии и летни лагери с конкретна тема, свързана с културното наследство.

9. Околна среда, нарушени територии – въздух, води, почви, отпадъци

Нарушените територии, които не се в контура на учредени концесионни площи са определени като терени за рекултивация. Такива се и терени на бивши стопански дворове на ТКЗС, които не се ползват и сградите в тях са разрушени. Подобни терени има в землището на с.Мадан.

Определени са площадки за събиране на строителни отпадъци и биоразградими отпадъци. За подобряване на качествата на въздуха ще допренесе изграждането на защитни пояси при каманните кариери и на ветрозащитни пояси и велоалеи покрай пътищата. Определени са терени за изграждане на ПСОВ за трите големи населени места – гр.Бойчиновци, с.Лехчево и с.Владимирово. За промишлените предприятия чрез нормативната уредба са поставени изисквания за заустването на отпадъчните води и изхвърлянето на вредни емисии в атмосферата.

10. Баланс на територията

Баланс на територията е представен по начин на трайно ползване и по вид на земята и нейното трайно предназначение. Представените данни се отнасят за територията извън населените места. Територията на населените места е представена като територия с „жилищни функции“, което отговаря на преобладаващия вид устройствена зона, а именно жилищни зони за застрояване с малка височина. Най-голямо е нарастването на производствените територии – два пъти, което е за сметка главно на необработваеми земи.

Таблица 63. Баланс на територията на общината с предвиждания за промяна в начина на трайно ползване на земята

№	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
		в ха	в %	в ха	в %
ТЕРИТОРИИ С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ					
1	Жилищни функции	1563,60	5,09	1606,32	5,23
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	7,76	0,03
3	Производствени дейности	228,68	0,74	425,99	1,39
4	Складови дейности	6,60	0,02	4,42	0,01
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	3,70	0,01
6	Озеленяване, паркове и градини	14,43	0,05	58,14	0,19
7	Спорт и атракции	8,85	0,03	12,53	0,04
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	20355,80	66,26	20199,17	65,75
	9.1. обработваеми земи - ливади	702,31	2,29	672,15	2,19
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	678,16	2,21	676,42	2,20
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	2864,42	9,32	2728,72	8,88
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	2613,23	8,51	2607,27	8,49
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	17,83	0,06	17,74	0,06
11	Водни площи	558,80	1,82	558,80	1,82
12	Транспорт и комуникации	902,36	2,94	915,88	2,98
13	Техническа инфраструктура	3,92	0,01	5,39	0,02
14	Добив на полезни изкопаеми	60,89	0,20	74,59	0,24
15	Индустриални и битови отпадъци	8,88	0,03	5,89	0,02
16	Деградирали земи	5,50	0,02	5,50	0,02
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	125,18	0,41	118,96	0,39
19	За рекултивация	0,00	0,00	14,10	0,05
20	ОБЩА ПЛОЩ	30719,43	100	30719,43	100,00
ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ					
A	За природозащита - защитени територии и защитени зони	1302,18	4,238945	1302,18	4,238947

Б	За опазване на културното наследство	0	0	5,68	0,01849
В	С особена териториална защита	0	0	0	0
Г	За възстановяване и рекултивация	0,00	0	14,10	0,045886
Д	С активни и потенциални свлачища и срутища	0,5	0,0016276	0,5	0,001628
Е	Други нарушени територии	0	0	0	0
Ж	ОБЩА ПЛОЩ (с отчитане на припокриването)	1302,68	4,2405727	1322,456	4,304951

Таблица 64. Баланс на територията на общината с предвиждания за промяна в начина на трайно ползване на земята по землища на населените места

№	Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
		в ха	в %	в ха	в %
БЕЛИ БРЕГ					
1	Жилищни функции	68,96	4,25	71,16	4,38
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Производствени дейности	5,21	0,32	12,47	0,77
4	Складови дейности	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Спорт и атракции	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	988,61	60,92	987,83	60,87
	9.2. обработваеми земи - ливади	2,58	0,16	2,58	0,16
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	19,83	1,22	19,63	1,21
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	321,69	19,82	313,21	19,30
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	155,61	9,59	155,61	9,59
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Водни площи	20,92	1,29	20,92	1,29
12	Транспорт и комуникации	33,36	2,06	33,36	2,06
13	Техническа инфраструктура	0,68	0,04	0,68	0,04
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00	0,00	0,00
16	Деградирани земи	0,00	0,00	0,00	0,00

17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	5,44	0,34	5,44	0,00
19	За рекултивация	0,00	0,00	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	1622,89	100,00	1622,89	100,00
БЕЛИ БРОД					
1	Жилищни функции	61,87	4,12	63,88	4,25
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Производствени дейности	10,63	0,71	14,54	0,97
4	Складови дейности	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	1,46	0,10	5,25	0,35
7	Спорт и атракции	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	1029,71	68,54	1026,70	68,34
	9.2. обработваеми земи - ливади	30,33	2,02	29,98	2,00
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	50,57	3,37	50,57	3,37
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	195,42	13,01	188,49	12,55
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	43,01	2,86	43,01	2,86
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Водни площи	22,62	1,51	22,62	1,51
12	Транспорт и комуникации	49,04	3,26	49,82	3,32
13	Техническа инфраструктура	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	3,33	0,22	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,09	0,01	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	4,30	0,29	4,10	0,27
19	За рекултивация	0,00	0,00	3,42	0,23
20	ОБЩА ПЛОЩ	1502,37	100,00	1502,38	100,00
БОЙЧИНОВЦИ					
1	Жилищни функции	247,75	15,50	243,55	15,23
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Производствени дейности	44,49	2,78	83,77	5,24
4	Складови дейности	0,00	0,00	0,00	0,00

5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	1,64	0,10	3,34	0,21
7	Спорт и атракции	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00		0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	716,13	44,79	693,72	43,39
	9.2. обработваеми земи - ливади	7,29	0,46	7,29	0,46
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	113,35	7,09	113,03	7,07
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	165,45	10,35	161,32	10,09
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	204,25	12,77	198,30	12,40
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	1,75	0,11	1,66	0,10
11	Водни площи	24,78	1,55	24,78	1,55
12	Транспорт и комуникации	49,63	3,10	50,83	3,18
13	Техническа инфраструктура	0,04	0,00	0,41	0,03
14	Добив на полезни изкопаеми	16,49	1,03	11,04	0,69
15	Индустриални и битови отпадъци	2,66	0,17	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	3,16	0,20	3,16	0,20
19	За рекултивация	0,00	0,00	2,66	0,17
20	ОБЩА ПЛОЩ	1598,85	100	1598,85	100,00
ВЛАДИМИРОВО					
1	Жилищни функции	142,79	3,39	150,15	3,56
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Производствени дейности	31,86	0,76	61,17	1,45
4	Складови дейности	1,39	0,03	1,39	0,03
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	0,32	0,01	8,81	0,21
7	Спорт и атракции	2,20	0,05	3,97	0,09
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	2880,44	68,36	2859,00	67,85
	9.2. обработваеми земи - ливади	59,23	1,41	58,61	1,39
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	66,04	1,57	66,04	1,57

	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	399,71	9,49	359,37	8,53
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	331,11	7,86	331,11	7,86
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Водни площи	154,69	3,67	154,69	3,67
12	Транспорт и комуникации	126,64	3,01	126,89	3,01
13	Техническа инфраструктура	0,13	0,00	1,23	0,03
14	Добив на полезни изкопаеми	13,00	0,31	27,12	0,64
15	Индустриални и битови отпадъци	4,31	0,10	4,31	0,10
16	Деградирали земи	0,00	0,00	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
19	За рекултивация	0,00	0,00	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	4213,86	100,00	4213,86	100,00
ГРОМШИН					
1	Жилищни функции	115,78	4,54	115,78	4,54
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Производствени дейности	12,05	0,47	23,17	0,91
4	Складови дейности	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	2,89	0,11	16,70	0,66
7	Спорт и атракции	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	1990,03	78,11	1985,89	77,95
	9.2. обработваеми земи - ливади	120,47	4,73	106,73	4,19
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	2,18	0,09	2,18	0,09
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	79,76	3,13	74,08	2,91
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	88,71	3,48	88,71	3,48
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Водни площи	61,11	2,40	61,11	2,40
12	Транспорт и комуникации	71,09	2,79	72,33	2,84
13	Техническа инфраструктура	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	2,61	0,10	0,00	0,00

15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00	0,00	0,00
16	Деградирали земи	1,10	0,04	1,10	0,04
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
19	За рекултивация	0,00	0,00	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	2547,77	100,00	2547,77	100,00
ЕРДЕН					
1	Жилищни функции	117,37	5,80	120,82	5,97
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	0,56	0,03
3	Производствени дейности	20,40	1,01	48,66	2,41
4	Складови дейности	1,27	0,06	1,27	0,06
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	3,70	0,18
6	Озеленяване, паркове и градини	0,12	0,01	0,25	0,01
7	Спорт и атракции	0,17	0,01	0,17	0,01
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	1253,84	62,00	1220,22	60,34
	9.2. обработваеми земи - ливади	16,00	0,79	14,42	0,71
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	36,07	1,78	35,91	1,78
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	147,01	7,27	141,06	6,98
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	269,50	13,33	269,49	13,33
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Водни площи	32,56	1,61	32,56	1,61
12	Транспорт и комуникации	51,57	2,55	59,12	2,92
13	Техническа инфраструктура	0,01	0,00	0,01	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	22,78	1,13	15,46	0,76
15	Индустриални и битови отпадъци	1,12	0,06	1,58	0,08
16	Деградирали земи	0,00	0,00	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	52,46	2,59	49,658	2,46
19	За рекултивация	0,00	0,00	7,320	0,36
14	ОБЩА ПЛОЩ	2022,25	100,00	2022,25	100,00
КОБИЛЯК					
1	Жилищни функции	60,91	5,06	64,48	5,36
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	0,00	0,00

3	Производствени дейности	10,20	0,85	15,21	1,26
4	Складови дейности	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	1,05	0,09	2,02	0,17
7	Спорт и атракции	0,00	0,00	1,48	0,12
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	983,75	81,71	981,12	81,49
	9.2. обработваеми земи - ливади	0,00	0,00	0,00	0,00
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	2,56	0,21	2,56	0,21
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	108,51	9,01	100,11	8,31
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Водни площи	6,68	0,56	6,68	0,56
12	Транспорт и комуникации	29,91	2,48	29,91	2,48
13	Техническа инфраструктура	0,41	0,03	0,41	0,03
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
19	За рекултивация	0,00	0,00	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	1203,98	100,00	1203,98	100,00
ЛЕХЧЕВО					
1	Жилищни функции	295,91	5,81	295,91	5,81
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	3,47	0,07
3	Производствени дейности	27,95	0,55	51,69	1,01
4	Складови дейности	0,31	0,01	0,31	0,01
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	2,65	0,05	15,00	0,29
7	Спорт и атракции	1,32	0,03	1,32	0,03
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	3556,23	69,78	3535,27	69,36
	9.2. обработваеми земи - ливади	42,71	0,84	42,71	0,84

	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	212,75	4,17	212,23	4,16
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	372,13	7,30	355,41	6,97
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	298,15	5,85	298,15	5,85
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Водни площи	105,96	2,08	105,96	2,08
12	Транспорт и комуникации	166,14	3,26	168,00	3,30
13	Техническа инфраструктура	0,03	0,00	0,03	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00	0,00	0,00
16	Деградирали земи	4,40	0,09	4,40	0,09
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	9,98	0,20	6,76	0,13
19	За рекултивация	0,00	0,00	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	5096,62	100,00	5096,62	100,00
МАДАН					
1	Жилищни функции	126,02	3,32	147,54	3,89
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Производствени дейности	24,22	0,64	40,78	1,08
4	Складови дейности	0,98	0,03	0,98	0,03
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	1,63	0,04	2,78	0,07
7	Спорт и атракции	3,11	0,08	3,54	0,09
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	3120,02	82,31	3112,33	82,10
	9.2. обработваеми земи - ливади	4,29	0,11	3,21	0,08
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	5,72	0,15	5,72	0,15
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	315,29	8,32	284,40	7,50
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	55,13	1,45	55,13	1,45
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Водни площи	23,11	0,61	23,11	0,61
12	Транспорт и комуникации	110,45	2,91	110,45	2,91

13	Техническа инфраструктура	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,70	0,02	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
19	За рекултивация	0,00	0,00	0,70	0,02
20	ОБЩА ПЛОЩ	3790,68	100,00	3790,68	100,00
МЪРЧЕВО					
1	Жилищни функции	160,52	5,69	163,19	5,78
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	3,73	0,13
3	Производствени дейности	16,09	0,57	29,59	1,05
4	Складови дейности	2,18	0,08	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	0,60	0,02	1,50	0,05
7	Спорт и атракции	2,05	0,07	2,05	0,07
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	1658,33	58,78	1657,57	58,75
	9.2. обработваеми земи - ливади	300,64	10,66	287,85	10,20
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	98,90	3,51	98,36	3,49
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	122,02	4,32	119,54	4,24
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	299,61	10,62	299,61	10,62
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	9,45	0,33	9,45	0,33
11	Водни площи	44,97	1,59	44,97	1,59
12	Транспорт и комуникации	91,45	3,24	92,09	3,26
13	Техническа инфраструктура	0,108	0,00	0,11	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	2,688	0,10	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,000	0,00	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,000	0,00	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,000	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	11,824	0,42	11,82	0,42
19	За рекултивация	0,000	0,00	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	2821,42	100,00	2821,42	100,00
ОХРИД					

1	Жилищни функции	87,23	3,55	91,38	3,72
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Производствени дейности	18,25	0,74	37,61	1,53
4	Складови дейности	0,47	0,02	0,47	0,02
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Спорт и атракции	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				
	9.1. обработваеми земи - ниви	1154,96	46,97	1135,76	46,18
	9.2. обработваеми земи - ливади	75,37	3,06	75,37	3,06
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	41,15	1,67	41,15	1,67
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	372,37	15,14	368,06	14,97
	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	584,94	23,79	584,94	23,79
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Водни площи	23,67	0,96	23,67	0,96
12	Транспорт и комуникации	63,10	2,57	63,10	2,57
13	Техническа инфраструктура	1,64	0,07	1,64	0,07
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	36,00	1,46	36,00	1,46
19	За рекултивация	0,000	0,00	0,00	0,00
14	ОБЩА ПЛОЩ	2459,15	100,00	2459,15	100,00
ПАЛИ ЛУЛА					
1	Жилищни функции	26,71	7,16	26,71	7,16
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Производствени дейности	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Складови дейности	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Спорт и атракции	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				

	9.1. обработваеми земи - ниви	199,46	53,48	179,47	48,12
	9.2. обработваеми земи - ливади	0,95	0,25	0,95	0,25
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	8,54	2,29	8,54	2,29
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	40,15	10,76	39,17	10,50
10	Горски територии, в т.ч.				
	10.1. гори	59,90	16,06	59,90	16,06
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	2,11	0,57	2,11	0,57
11	Водни площи	15,67	4,20	15,67	4,20
12	Транспорт и комуникации	18,57	4,98	18,57	4,98
13	Техническа инфраструктура	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00	20,97	5,62
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	0,92	0,25	0,92	0,25
19	За рекултивация	0,00	0,00	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	372,98	100,00	372,98	100,00
ПОРТИТОВЦИ					
1	Жилищни функции	51,77	3,53	51,77	3,53
2	Обществено обслужващи функции	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Производствени дейности	7,34	0,50	7,34	0,50
4	Складови дейности	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Озеленяване, паркове и градини	2,08	0,14	2,49	0,17
7	Спорт и атракции	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Комунално обслужване и стопанство	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Земеделски територии, в т.ч.				0,00
	9.1. обработваеми земи - ниви	824,29	56,20	824,29	56,20
	9.2. обработваеми земи - ливади	42,45	2,89	42,45	2,89
	9.3.обработваеми земи - трайни насаждения	20,50	1,40	20,50	1,40
	9.4.необработваеми земи, пасища и мери	224,90	15,33	224,49	15,31
10	Горски територии, в т.ч.				0,00
	10.1. гори	223,31	15,23	223,31	15,23
	10.2.защитни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.3.рекреационни гори	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4.горски земи	4,53	0,31	4,53	0,31

11	Водни площи	22,07	1,51	22,07	1,51
12	Транспорт и комуникации	41,40	2,82	41,40	2,82
13	Техническа инфраструктура	0,88	0,06	0,88	0,06
14	Добив на полезни изкопаеми	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Индустриални и битови отпадъци	0,00	0,00	0,00	0,00
16	Деградирали земи	0,00	0,00	0,00	0,00
17	Специално предназначение	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Без определено стопанско предназначение	1,09	0,07	1,09	0,07
19	За рекултивация	0,00	0,00	0,00	0,00
20	ОБЩА ПЛОЩ	1466,62	100,00	1466,62	100,00

Таблица 65. Баланс на територията на общината с предвиждания за промяна във вида на земята

Наименование на териториален елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи		Разлики	
	в ha	в %	в ha	в %	+ ha	- ha
1. Урбанизирани територии						
1.1 Населени места	1647,2	5,36	1711,23	5,57	64,03	
1.2 Друг вид терени със селищен характер	5,66	0,02	504,41	1,64	498,75	
2.Земеделски територии		0,00		0,00		
2.1. Ниви /орна земя/	20355,8	66,26	20203,69	65,77		152,11
2.2. Трайни насаждения		0,00		0,00		
- овощни градини	7,65	0,02	7,65	0,02		
- лозя	378,43	1,23	378,43	1,23		
- други трайни насаждения	292,08	0,95	290,34	0,95		1,74
2.3.Необработваеми земи		0,00		0,00		
- естествени ливади	702,21	2,29	672,15	2,19		30,16
- мери и пасища	2608,82	8,49	2474,48	8,06		134,34
3.Други необработваеми площи	625,43	2,04	377,94	1,23		247,49
4.Горски територии	2631,07	8,56	2625,11	8,55		5,96
5.Водни площи	558,80	1,82	558,80	1,82		
6.Транспортна мрежа и комуникации	902,36	2,94	909,91	2,96	7,55	
7.Техническа инфраструктура	3,92	0,01	5,39	0,02	1,47	
Площ на землищата	30719,43	100,00	30719,43	100	571,80	571,80

IV. ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ОУПО

Приложение №1 към Правила и нормативи за прилагане на ОУПО Бойчиновци (резюме)						
Устройствена зона	Инициали	Устройствени показатели				Предназначение, функции и ограничения
		Плътност на застрояване, макс., %	Височина на застрояването, макс., м/етажи	Кинт, макс.	Площ озеленяване, мин., %	
1. Жилищни устройствени зони						
Жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина (до 10 м)	Жм	60	10/3	1,2	40	Преобладаващо жилищно застрояване в самостоятелни УПИ, свободно или свързано
Жилищна зона с преобладаващо застрояване със средна височина (до 15 м)	Жс	60	15/5	2,0	30	Преобладаващо жилищно застрояване в самостоятелни УПИ, свободно или свързано
Забележка	Една трета от озеленената площ трябва да бъде осигурена за озеленяване с дървесна растителност					
2. Производствени и складови устройствени зони						
Чисто производствена зона	Пч	80	-	2,5	20	Терени, които се застрояват само с производствени, складови и обслужващи сгради и съоръжения.
Чисто производствена зона за добив на полезни изкопаеми	Пч1	50	-	1,0	20	Терени за добив на инертни материали; след изчерпване на ресурса земята подлежи на рекултивация
Чисто производствена зона за добив на полезни изкопаеми-концесионни площи	Пч2	50	-	1,0	20	Терени, които са в очертанията на концесионни площи за добив на полезни изкопаеми; статутът им се променя за периода на концесията с одобряването на ПУП за промяна на предназначението, след което земята подлежи на рекултивация
Предимно производствена зона	Пп	80	-	2,5	20	Терени, които се застрояват предимно с производствени, складови, административни, търговски и обслужващи сгради и съоръжения. В тях не се допускат производства с вредни отделения, като предприятия на химическата и каучуковата промишленост с отпадъчни технологични продукти; варо-бетонни центрове и асфалтови бази; всякакъв вид леярни за черни и цветни метали
Предимно производствена зона за животновъдни комплекси	Пп1	40	-	1	20	Терени, които се застрояват предимно с производствени, складови, административни, търговски

						и обслужващи сгради и съоръжения на животновъдството. В тях не се допускат производства с вредни отделения, като предприятия на химическата и каучуковата промишленост с отпадъчни технологични продукти; варо-бетонни центрове и асфалтови бази; всякакъв вид леярни за черни и цветни метали
Забележка	Една трета от озеленената площ трябва да бъде осигурена за озеленяване с дървесна растителност					
3. Рекреационни устройствени зони						
Вилна зона	Ов	40	7/10м до било/ 2,5 етаж	0,8	50	За застрояване със сгради за сезонно обитаване; освен вилни сгради може да се разполагат и: магазини и заведения за хранене; сгради за социални, здравни, културни, спортни и други обслужващи дейности; малки хотели с до 40 легла; сгради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура; бензиностанции и газостанции; половината от озеленената площ в УПИ трябва да бъде осигурена за дървесна растителност
Рекреационна зона	Од	40	-	0,8	50	Терени за обекти на отбиха извън населените места; допуска се изграждането на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура,
Забележка	Една трета от озеленената площ трябва да бъде осигурена за озеленяване с дървесна растителност					
4. Обществено-обслужващи устройствени зони						
Обществено-обслужваща зона в населено място	Оо	60	12/4	2,0	30	Територии за изграждане на обекти на образование; здравеопазване и социални грижи; култура; религия; административни услуги; търговия, обществено хранене и битови услуги; други общественообслужващи дейности
Обществено-обслужваща зона извън населено място	Оо1	60	12/4	2,0	40	Територии за изграждане на обекти на образование; здравеопазване и социални грижи; култура; религия; административни услуги; търговия, обществено хранене и битови услуги; други общественообслужващи дейности извън населените места
Забележка	За терените на учебни и детски заведения и заведения за социални грижи конкретните стойности на устройствените показатели се определят с ПУП съгласо чл.40, 41 и 44 от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони					
5. Устройствени зони за озеленяване						
Зони за обществено озеленяване в населени места	Оз					Терени за обществени паркове и градини в населените места; допуска се изграждането на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, обслужващи озеленените площи, и застрояване, необходимо за поддържане на зелената система; преместваеми

						търговски обекти по чл. 56 ЗУТ, които общо може да заемат площ не повече от 1 на сто от територията на паркове с площ над 3 ха и не повече от 2 на сто от територията на паркове и градини с площ до 3 ха; открити обекти за спортни и културни развлечения и забави (концертни естради, летни амфитеатри, атракциони, изложбени площи и спортни съоръжения), които общо може да заемат площ не повече от 10 на сто от територията на парка (градината); детски площадки; мемориални и декоративни обекти
Терени за гробищни паркове	Оз1	5	-	0,1	-	Терени за гробищни паркове; допуска се застрояване с обслужващи сгради и религиозни обекти
Зони за обществено озеленяване извън населени места, зони за отдих	Оз2	5 За площни обекти 10	-	0,2	-	Терени за обществени паркове и градини извън населените места; допуска се изграждането на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, обслужващи озеленените площи, и застрояване, необходимо за поддържане на зелената система; преместваеми търговски обекти по чл. 56 ЗУТ, които общо може да заемат площ не повече от 1 на сто от територията на паркове с площ над 3 ха и не повече от 2 на сто от територията на паркове и градини с площ до 3 ха; открити обекти за спортни и културни развлечения и забави (концертни естради, летни амфитеатри, атракциони, изложбени площи и спортни съоръжения), които общо може да заемат площ не повече от 10 на сто от територията на парка (градината); детски площадки; мемориални и декоративни обекти
6. Устройствени зони за спорт и атракции						
Зона за спорт и атракции	Са	-	-	-	20	Терени за изграждане на обществено достъпни спортни обекти и обслужващите ги сгради; конкретното застрояване се определя с ПУП
7. Устройствени зони със смесени функции						
Смесена многофункционална устройствена зона	Смф	60	12/4	2,5	30	Територии със смесени функции – жилищни, обслужващи, рекреационни, спортни и други безвредни за околната среда дейности; допускат се жилищни и обществено-обслужващи сгради, хотели и заведения за хранене и развлечения, бензиностанции, газостанции и надземни и подземни гаражи и паркинги за леки автомобили, сгради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура; конкретното

						предназначение и начин на застрояване се определя с ПУП в обхват цялата територия на устройствената зона
8. Устройствени зони на територии с културно-историческо наследство						
Устройствена зона за опазване на културно-историческо наследство	Ткин	Защитени територии с режим на културно-историческа защита с оглед опазване на културно-историческото наследство за археологически обекти с определен режим на защита А (забраняват се всички видове дейности – строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект) ; Защитени територии с режим на културно-историческа защита с оглед опазване на културно-историческото наследство в населените места				
9. Терени на техническата инфраструктура						
Терени за транспортна инфраструктура	Тти	Терени за елементи на транспортната инфраструктура, вкл.улицы, пътища, летища, гари и станции и др.п.; Показателите за застрояване се определят с ПУП				
Терени за обекти за снабдяване с петролни продукти за горива	Тп	Терени за бензиностанции, газостанции и други подобни; Показателите за застрояване се определят с ПУП				
Терени за площадки за биоразградими отпадъци	Тсм	Терени за площадки за биоразградими отпадъци; Показателите за застрояване се определят с ПУП				
Терени за площадка за строителни отпадъци	Тсм-стр	Терени за площадка за строителни отпадъци; Показателите за застрояване се определят с ПУП				
Терени за обекти на електроснабдяването и телекомуникациите	Тел	Терени за площни обекти и съоръжения на електроснабдяването, телекомуникациите, телефонни, радио и телевизионни централи; Показателите за застрояване се определят с ПУП				
Терени за обекти на ВиК	Твк	Терени за площни обекти и съоръжения на водоснабдяването и канализацията, вкл.пречиствателни станции, помпени станции и др.подобни; Показателите за застрояване се определят с ПУП				

ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ОУПО БОЙЧИНОВЦИ

ГЛАВА I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Общият устройствен план на Община Бойчиновци обхваща цялата територия на общината в административно – териториалните ѝ граници, всички населени места в и техните землища, и е основа за цялостното ѝ териториално устройство. Прогнозният период на ОУПО е 20 години от влизането му в сила.

Чл.2. Главна цел на ОУПО Бойчиновци е създаването на пространствена планова основа за цялостното устойчиво устройствено развитие на територията на общината, на основните и структурни части и на отделните населени места в нея с техните землища, като осигури оптимални условия за превръщането им в по-добри места за живеене и реализация на дейности за приоритетно социално-икономическо развитие.

Чл.3. (1) С правилата и нормативите за прилагане на ОУПО Бойчиновци се определят конкретните стойности на параметрите за устройството на отделните видове територии и устройствени зони на територията на общината, с оглед на нейното ефективно устойчиво развитие и създаването на благоприятни условия за живеене, труд и отдих на населението.

(2) Правилата и нормативите за прилагане на ОУПО Бойчиновци, текстовата част от плана и графичните материали към него, включително схемите, са неразделна част от плана.

(3) Предвижданията на ОУПО Бойчиновци, с които се определят общата структура и преобладаващото предназначение на териториите, видът и предназначението на техническата инфраструктура и опазването на околната среда и обектите на културно-историческото наследство, са задължителни при изготвянето на подробните устройствени планове за територията.

(4) При прилагането на ОУПО Бойчиновци за създаване на подробни устройствени планове правилата и нормативите, определени в Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, се спазват чрез конкретните стойности, определени от плана, а когато не са определени такива, се спазват установените в наредбата стойности.

(5) Правилата и нормативите за прилагането на ОУПО Бойчиновци са изработени при спазване на разпоредбите на приложимата действаща нормативна уредба от по-високо ниво и отчитане на конкретните дадености и условия на територията. За непредвидените в тези правила и нормативи случаи се прилага действащата нормативна уредба.

(6) Общият устройствен план няма пряко приложение за разрешаване на строителство. Промяна на предназначението на територии и поземлени имоти с цел застрояване, в т.ч. изграждане на линейни обекти на техническата инфраструктура, се извършва въз основа на подробен устройствен план за съответната територия или за съответните поземлените имоти.

Чл.4. (1) ОУПО може да се изменя при следните условия:

1. когато настъпят съществени промени в общественно-икономическите и устройствените условия, при които е бил съставен планът;
2. при възникване на нови държавни или общински нужди за обекти - собственост на държавата, на общините или на експлоатационните дружества;
3. когато възникнат инвестиционни инициативи, които ще се реализират със средства, осигурени по международни договори или от държавния бюджет, както и от инвеститори, сертифицирани по реда на Закона за насърчаване на инвестициите;
4. при отпадане необходимостта от изграждане на сгради, мрежи и съоръжения за специални нужди на отбраната и сигурността на страната;
5. когато се констатира явна фактическа грешка, имаща значение за предвижданията на плана;

(2) Изменения на действащия ОУПО се допускат от Общинския съвет по предложение на кмета на общината или на частни физически или юридически лица, придружено от задание по чл. 125 от ЗУТ.

(3) Когато изменение на подробен устройствен план налага и изменение на действащия общ устройствен план на общината, първо се изменя общият устройствен план. Общинският съвет, който разрешава изработването на проекта за изменение на общия устройствен план, може да допусне двата плана да се изменят едновременно при условията и по реда за съответния план, предвидени в закона за устройство на територията, като изменението на подробния устройствен план се одобрява след одобряване изменението на общия устройствен план.

ГЛАВА II

УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ТЕРИТОРИИТЕ И ПОЗЕМЛЕНИТЕ ИМОТИ

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.5. (1) С ОУПО Бойчиновци се определят следните територии с основно предназначение съгласно чл.7 от ЗУТ:

1. урбанизирани територии (населени места и селищни образувания);
2. земеделски територии;
3. горски територии;
4. защитени територии;
5. нарушени територии за възстановяване
6. територии заети от водни обекти
7. територии на транспорта

(2) Границите и обхватът на териториите по ал.1 се определят в съответствие с наличното предназначение на териториите (фактическото им ползване) и в съответствие с предвиждането на общия устройствен план.

(3) Територии с предназначение земеделски, горски или урбанизирани територии могат да бъдат едновременно и с предназначение защитени територии, определени със закон.

Чл.6. (1) С ОУПО се определя най-общ режим на устройство, който се изразява с цели, мерки, ограничения и изисквания за опазване, използване, застрояване и развитие на териториите. Конкретното предназначение и регулационни граници на поземлените имоти в границите на новопредвидените територии за урбанизация се определят с подробен устройствен план, обхващащ цялата територия на зоната.

(2) Промяната на предназначението на територии и на поземлени имоти с цел застрояване се извършва въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план при условията и по реда на Закона за устройство на територията и в съответствие на прадвижданията на ОУПО Бойчиновци.

Чл.7. С ОУПО Бойчиновци се определят следните видове устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях:

1. Жилищни зони с преобладаващо застрояване с малка височина до 10 м (Жм);
2. Жилищна зона с преобладаващо застрояване със средна височина (до 15 м) (Жс);
3. Чисто производствени зони (Пч);
4. Чисто производствени зони за добив на полезни изкопаеми (Пч1);
5. Чисто производствени зони за добив на полезни изкопаеми – концесионни площи (Пч2);
6. Предимно производствени зони (Пп) ;
7. Предимно производствени зони за животновъдни комплекси (Пп1);
8. Обществено-обслужваща зона в населено място (Оо);
9. Обществено-обслужваща зона извън населено място (Оо1);
10. Зони за рекреация – вилна зона (Ов);
11. Зони за рекреация – други (Од);
12. Зони за обществено озеленяване в населено място (Оз);
13. Зони за обществено озеленяване с конкретно предназначение за гробищни паркове (Оз1);
14. Зони за обществено озеленяване извън населени места, зони за отдих (Оз2);
15. Зони за спорт и атракции (Са);
16. Зони със смесени обществено – обслужващи функции, смесена многофункционална зона (Смф);
17. Устройствена зона за опазване на културно-историческо наследство (Ткин);
18. Терени за обекти и елементи на техническата инфраструктура :
 - Терени за транспортна инфраструктура (Тти);
 - Терени за обекти за снабдяване с петролни продукти за горива (Тп);
 - Терени за площадки за биоразградими отпадъци (Тсм);
 - Терени за площадка за строителни отпадъци (Тсм.стр);

- Терени за обекти на електроснабдяването и телекомуникациите (Тел);
- Терени за обекти на ВиК (Твк).

РАЗДЕЛ II ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА УСТРОЙСТВО В ОТДЕЛНИТЕ ВИДОВЕ ТЕРИТОРИИ И УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ

II.1. УСТРОЙСТВО НА ЖИЛИЩНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ

Чл.8. (1) Територията на всички населени места в Община Бойчиновци, с изключение на гр.Бойчиновци, се определя като жилищна устройствена зона с преобладаващо ниско застрояване с височина до 10 м (Жм).

(2) В бруто площта на жилищните зони по ал. 1 са включени: жилищни терени (урегулирани жилищни имоти), терени (урегулирани имоти) за обществени и обслужващи сгради, терени за улици и паркинги и терени (урегулирани имоти) за обществени озеленени площи.

Чл.9. (1) Урегулирането и определянето на конкретното предназначение на поземлените имоти в жилищните устройствени зони става чрез подробни устройствени планове, изработени при спазване на изискванията на ЗУТ, Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, санитарно-хигиенните и противопожарни изисквания и предвижданията на ОУПО Бойчиновци.

Чл.10. В жилищните устройствени зони освен урегулирани поземлени имоти с жилищни функции, отделни поземлени имоти могат да се урегулират с подробен устройствен план за нежилищни обслужващи обекти, както следва:

1. сгради за социални, учебни, просветни, културни, спортни, здравни и религиозни дейности;
2. магазини и заведения за хранене;
3. сгради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура;
4. обществени озеленени площи;
5. надземни и подземни гаражи и паркинги за леки автомобили.
6. административни и делови сгради;
7. хотелски сгради;
8. занаятчийски работилници;
9. сгради за безвредни производствени дейности;
10. бензиностанции, газостанции и автосервизи.

Чл.11. (1) Урегулираните имоти в жилищните зони се устройват и застрояват по следните правила и нормативи:

Устройствена зона	Означение	Устройствени параметри				Допълнителни правила
		Максимална плътност на	Максимална височина на	Максимална	Минимална озеленена площ, %	

		застрояване , %	застрояването в метри (етажи)	стойност на Кинт		
Жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина до 10 м	Жм	60	10м (3 ет.) (с изключение на съществуващи жилищни и обществени сгради)	1,2	40	Една трета от озеленената площ трябва да бъде осигурена за озеленяване с дървесна растителност
Жилищна зона с преобладаващо застрояване със средна височина (до 15 м)	Жс	60	15м (5 ет.)	2,0	30	

(2) Ограниченията за максимална височина на застрояването и Кинт не се прилагат за спортни, култови и религиозни обекти и съоръжения и обекти от системата на културата, попадащи в границите на жилищните зони.

(3) В урегулираните имоти за жилищни нужди освен жилищните сгради (основното застрояване) са допустими и постройки на допълващото застрояване при спазване на правилата и нормативите по раздел седми от ЗУТ.

II.2. УСТРОЙСТВО НА ПРОИЗВОДСТВЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ

Чл.12. (1) Производствените територии са предназначени за устройство и застрояване предимно със сгради и съоръжения за производствени и складови дейности, включително в областта на селското стопанство и отглеждането на животни, при спазване на санитарно – хигиенните и противопожарни норми.

(2) Производствените зони се устройват съгласно изискванията на чл.24, 25 и 26 от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони и предвижданията на ОУПО Бойчиновци.

Чл.13. Производствените устройствени зони според допустимостта за съчетаване на дейности се отнасят към следните разновидности на производствена устройствена зона:

1. Чисто производствена (Пч), която се застроява само с производствени, складови и обслужващи сгради и съоръжения; Обслужващи сгради и съоръжения са здравни пунктове, магазини и заведения за обществено хранене за ежедневните нужди на работещите, административни сгради и научно- експериментални бази към предприятията, гаражи и паркинги, както и жилища за охраната;
2. Чисто производствена за добив на полезни изкопаеми, в чиито граници може да се монтират съоръжения за добив, първична обработка и складиране на материалите, а след изчерпване на ресурса земята подлежи на рекултивация и определяне на предназначение (Пч1);
3. Чисто производствена за добив на полезни изкопаеми, в границите на концесонна площ, като статутът им се променя за периода на концесията с одобряването на ПУП за промяна на предназначението, след което земята подлежи на рекултивация и определяне на предназначение (Пч2);

4. Предимно производствена (Пп), която се застрояват предимно с производствени, складови, административни, търговски и обслужващи сгради и съоръжения. В тях не се допускат производства с вредни отделения, като предприятия на химическата и каучуковата промишленост с отпадъчни технологични продукти; варо-бетонни центрове и асфалтови бази; всякакъв вид леярни за черни и цветни метали. Допуска се изграждане на жилищни сгради и общежития за персонала в предприятията, магазини и заведения за обществено хранене, хотели, здравни заведения, професионално-технически училища, професионални бази и сгради на научно-експериментални бази към предприятията.
5. Предимно производствена, специално за животновъдни комплекси, която се застроява предимно с производствени, складови, административни, търговски и обслужващи сгради и съоръжения на животновъдството (Пп1). В тях не се допускат производства с вредни отделения, като предприятия на химическата и каучуковата промишленост с отпадъчни технологични продукти; варо-бетонни центрове и асфалтови бази; всякакъв вид леярни за черни и цветни метали.

Чл.14. Урегулираните имоти в производствените зони се устройват и застрояват по следните правила и нормативи:

Устройствена зона	Означение	Устройствени параметри				Допълнителни правила
		Максимална плътност на застрояване, %	Максимална височина на застрояването в метри (етажи)	Максимална стойност на Кинт	Минимална озеленена площ, %	
Чисто производствена зона	Пч	80	-	2,5	20	Една трета от озеленената площ трябва да бъде осигурена за озеленяване с дървесна растителност
Чисто производствена зона за добив на полезни изкопаеми	Пч1	50	-	1,0	20	
Чисто производствена зона за добив на полезни изкопаеми-концесионни площи	Пч2	50	-	1,0	20	
Предимно производствена зона	Пп	80	-	2,5	20	
Предимно производствена зона за животновъдни комплекси	Пп1	40	-	1	20	

II.3. УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИИ ЗА РЕКРЕАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ

Чл.15. (1) Устройствените зони за рекреационни дейности от типа „вилна зона“ и допълващите ги дейности се обособяват като селищни образувания и са разположени извън населените места (Ов);

(2) В границите на устройствените зони за от типа „вилна зона“ се отреждат терени и се урегулират имоти, в които могат да се изграждат:

1. магазини и заведения за хранене;
2. сгради за социални, здравни, културни, спортни и други обслужващи дейности;
3. малки хотели с до 40 легла;
4. сгради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура;

(3) Устройствените зони за рекреация от типа „вилна зона“ се устройват и застрояват по следните правила и нормативи:

Устройствена зона	Означение	Устройствени параметри				Допълнителни правила
		Максимална плътност на застрояване, %	Максимална височина на застрояването в метри (етажи)	Максимална стойност на Кинт	Минимална озеленена площ, %	
Устройствена зона тип „вилна зона“	Ов	40	височина на вилната сграда - 7,0 м, а до билото на покрива - 10 м.(2,5)	0,8	50	Една втора от озеленената площ трябва да бъде осигурена за озеленяване с дървесна растителност

Чл.16. (1) Устройствените зони за рекреационни дейности от типа „други“ и допълващите ги дейности се обособяват като селищни образувания и са разположени извън населените места (Од); в тях се изграждат голф игрища, аквапаркове, атракционни паркове, увеселителни и други подобни обекти;

(2) В границите на устройствените зони за от типа „други“ освен обектите по ал.1 се отреждат терени и се урегулират имоти, в които могат да се изграждат:

1. магазини и заведения за хранене;
2. сгради за социални, здравни, културни, спортни и други обслужващи дейности;
3. малки хотели с до 40 легла;
4. обекти на транспорта и движението: гаражи и паркинги, автогари, пешеходни алеи и площи, велосипедни алеи, скиорски пътеки и плацове, станции на въжени линии,

яхтени пристанища и др.п

5. сгради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура;

(3) Устройствените зони за рекреация от типа „други“ се устройват и застрояват по следните правила и нормативи:

Устройстве на зона	Означение	Устройствени параметри				Допълнител ни правила
		Максимална плътност на застрояване, %	Максимална височина на застрояването в метри (етажи)	Максимална стойност на Кинт	Минимална озеленена площ, %	
Устройствена зона тип „други атракции“	Од	40	-	0,8	50	Една втора от озеленената площ трябва да бъде осигурена за озеленяван е с дървесна растителнос т

II.4. УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИИ ЗА ОБЩЕСТВЕНО ОБСЛУЖВАНЕ

Чл.17. (1) Устройството на зоните за обществено обслужване се осъществява при спазване на изискванията на Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони.

(2) Обектите за обществено обслужване осигуряват следните видове дейности:

1. образование;
2. здравеопазване и социални грижи;
3. култура;
4. религия;
5. административни услуги;
6. търговия, обществено хранене и битови услуги;
7. други общественообслужващи дейности.

Чл.18. (1) С подробни устройствени планове за населените места при спазване на санитарно-хигиенните и противопожарните изисквания е възможно в преобладаващо жилищни територии да бъдат определени отделни урегулирани поземлени имоти или група от урегулирани поземлени имоти, които да бъдат от типа „зона за обществено обслужване“ (Оо);

(2) С подробни устройствени планове извън населените места при спазване на санитарно-хигиенните и противопожарните изисквания са определени отделни урегулирани поземлени имоти или група от урегулирани поземлени имоти, които да бъдат от типа „зона за обществено обслужване“ (Оо1);

(3) С подробните устройствени планове обектите за обществено обслужване се предвиждат в:

1. жилищните, производствените, курортните, вилните и смесените територии като отделни обекти в урегулирани имоти с обслужващо значение за съответната територия;
2. самостоятелни територии за научни, учебни, здравни, търговски и други комплекси с обслужващо значение за целия град.

(4) Устройство зони за обществено обслужване се устройват и застрояват по следните правила и нормативи:

Устройство зона	Означение	Устройство параметри				Допълнителни правила
		Максимална плътност на застрояване , %	Максимална височина на застрояването в метри (етажи)	Максимална стойност на Кинт	Минимална озеленена площ, %	
Зона за обществено обслужване в населено място	Оо	60	12/4	2,0	30	Една втора от озеленена та площ трябва да бъде осигурена за озеленяване с дървесна растителност
Зона за обществено обслужване извън населено място	Оо1	60	12/4	2,0	40	

(5) Според конкретното предназначение на урегулираните поземлени имоти за обществено обслужване - за детско заведение, училище, колежи и за учебно-производствени обекти с интернати, висше учебно заведение, болница или заведение за социални грижи, се определят устройствените им параметри съгласно изискванията на чл.40 – 44 от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони и могат да се различават от определените в ал.4.

II.5. УСТРОЙСТВО НА ОЗЕЛЕНЕНИ ТЕРИТОРИИ

Чл.19. (1) Зелената система на Община Бойчиновци включва обществените озеленени площи, в т.ч. всички паркове, градини, улично озеленяване, извънселищни паркове и горски паркове, гробищни паркове, ботанически градини, дендрариуми, защитни насаждения и разсадници (Оз);

(2) При устройството на зоните за озеленяване в населените места се спазват изискванията на чл.32 от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони;

(3) В устройствената зона „Оз” се допуска изграждането на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, обслужващи озеленените площи, и застрояване, необходимо за поддържане на зелената система; преместваеми търговски обекти по чл.

56 от ЗУТ, които общо може да заемат площ не повече от 1 на сто от територията на паркове с площ над 3 ха и не повече от 2 на сто от територията на паркове и градини с площ до 3 ха; открити обекти за спортни и културни развлечения и забави (концертни естради, летни амфитеатри, атракциони, изложбени площи и спортни съоръжения), които общо може да заемат площ не повече от 10 на сто от територията на парка (градината); детски площадки; мемориални и декоративни обекти.

Чл.20. (1) В границите на населените места и селищните образувания, както и извън тях се определят зони за обществено озеленяване с конкретно предназначение на поземлените имоти „за гробищен парк“ (Оз1);

(2) В зоната се допуска разполагане на религиозни обекти, мемориални обекти (надгробни паметници и плочи, гробници) и спомагателни и обслужващи постройки, чиито функции са пряко свързани с предназначението на терена и чиято обща застроена площ е по-малка или равна на 5% от площта на терена при Кинт 0,1.

Чл.21. (1) Извън границите на населените места се определят зони за обществен отдих и озеленяване (паркове и градини), означени като Оз2;

(2) Изграждането и благоустрояването на зоните за отдих се допуска след одобряване на подробен устройствен план с обхват територията в границите на зоната и довеждащата инфраструктура; разрешение за строеж се издава на основание одобрен инвестиционен проект за елементите на парковата среда и основните и обслужващи обекти в нея;

(3) В зоните за отдих се допуска изграждането на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, обслужващи озеленените площи, и застрояване, необходимо за поддържане на зелената система; места за паркиране; преместваеми търговски обекти по чл.56 от ЗУТ, които общо може да заемат площ не повече от 1% от територията на паркове с площ над 3 ха и не повече от 2% от територията на паркове и градини с площ до 3 ха; открити обекти за спортни и културни развлечения и забави (концертни естради, летни амфитеатри, атракциони, изложбени площи и спортни съоръжения), които общо може да заемат площ не повече от 10 % от територията на парка (градината); детски площадки; елементи на парковото обзавеждане; мемориални и декоративни обекти, информационни и рекламни елементи по чл. 57 от ЗУТ; спомагателни и обслужващи постройки към обектите, ако се изискват с нормативен акт и без тях е невъзможно функционирането на обектите;

(4) Изграждането и поставянето на обектите по ал.2 може да се разрешава само ако:

1. са предвидени в действащия подробен устройствен план на зоната за отдих;
2. не се нарушават екологичните, рекреационните и естетичните качества на озеленените площи;
3. необходимите места за паркиране съобразно изискванията на Наредба № 2 от 2004 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии са осигурени в територията на зоната.

(5) В обществените озеленени площи с подробен устройствен план може да се урегулират поземлени имоти - частна собственост, в които да се предвиди разполагане на обектите по ал.3. В тези случаи площта за озеленяване в урегулираните имоти не може да бъде по-малко от 40%.

II.6. УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИИ ЗА СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ

Чл.22. (1) Устройствовите зони и поземлени имоти за спорт и развлечения са разполагат в населените места, селищните образувания и извън тях и са предназначени за изграждане на покрити и открити обекти и съоръжения за спортни дейности, в т.ч. обектите за професионален и масов спорт, с необходимата за функционирането им техническа инфраструктура и места за паркиране.

(2) С подробни устройствени планове за населените места е възможно в преобладаващо жилищни територии да бъдат определени отделни урегулирани поземлени имоти или група от урегулирани поземлени имоти, които да бъдат от типа „зона за спорт и развлечения“.

(3) Устройствовите параметри на зоните и терените за рекреация и спорт се определят с предвижданията на подробен устройствен план за всеки конкретен случай според вида и предназначението на обекта, като минималната озеленена площ заема 20% от площта на поземления имот.

(4) „Открити спортни съоръжения“ са терени (площадки) и оборудване, използвани за масови физически упражнения и спорт на открито: футболни, волейболни, баскетболни, хандбални, бейзболни, ръгби, миниголф и други игрища за колективни спортове, лекоатлетически писти, кортове за тенис и бадминтон, площадки и алеи за колоездене и конна езда, картинг-писти, гимнастически площадки, открити плувни басейни, открити пързалки за зимни кънки, площадки за скейтборд и ролери и други подобни, включващи и необходимите спомагателни постройки и съоръжения, свързани с тяхното функциониране (санитарни възли, съблекални, монтажни трибуни и др.)

II.7. УСТРОЙСТВО НА СМЕСЕНИ МНОГОФУНКЦИОНАЛНИ ТЕРИТОРИИ

Чл.23. (1) Смесените многофункционални зони се устройват в населените места от общината или извън тях, за да осигурят възможност за развитие на различни дейности, които не попадат в обхвата на другите устройствени зони; означени са като „Смф“.

(2) Смесените многофункционални зони са предназначени за застрояване с:

1. административни и делови сгради;
2. сгради за социални, просветни, учебни, културни, религиозни и други обществени дейности;
3. търговски и други обслужващи сгради и комплекси;
4. жилищни сгради, в т.ч. със смесено предназначение;
5. хотели и заведения за хранене и развлечения;
6. сгради за безвредни производствени и занаятчийски дейности;

7. бензиностанции, газостанции и надземни и подземни гаражи и паркинги за леки автомобили;
8. сгради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура;
9. обществени паркинги.

(3) В смесените многофункционални зони задължително се осигуряват необходимите места за гариране и/или паркиране в границите на поземления имот и съгласно изискванията на чл. 43, ал. 1 ЗУТ и Наредба № 2 от 2004 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии

Чл.24.(1) Конкретното предназначение и начин на застрояване на урегулираните поземлени имоти в границите на зоната се определя с ПУП в обхват цялата територия на устройствената зона.

(2) С подробни устройствени планове за населените места е възможно в преобладаващо жилищни територии да бъдат определени отделни урегулирани поземлени имоти или група от урегулирани поземлени имоти, които да бъдат от типа „смесена многофункционална зона“.

Чл.25. (1) Смесените многофункционални зони се устройват и застрояват по следните правила и нормативи:

Устройстве на зона	Означение	Устройствени параметри				Допълнителни правила
		Максимална плътност на застрояване , %	Максимална височина на застрояването в метри (етажи)	Максимална стойност на Кинт	Минимална озеленена площ, %	
Смесена многофункциона лна зона	Смф	60	12 м /4 ет.	2,5	30	Една четвърт от озеленената площ трябва да бъде осигурена за озеленяване с дървесна растителност

(2) За осигуряване на необходимите озеленени площи по ал. 1 озеленени площи може да се изграждат и върху подземното застрояване извън очертанията на сградите, както и върху тях.

II.8. УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИИ С КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Чл.26. Територии с културно-историческо наследство, означени като „Ткин“, са:

1. териториите със статут на групови паметници на културата, включително археологическите обекти, както и териториите на паметници на парковото и градинското изкуство, културни ландшафти и исторически места, определени при условията и по реда на ЗКН;
2. обособените територии в границите на населените места, съдържащи урегулирани имоти с паметници на културата;

3. охранителните зони на паметниците на културата - единични и групови, определени по реда на ЗКН.

Чл.27. (1) Териториалният обхват се определя от границите на недвижимата културна ценност и на охранителната ѝ зона, когато има режим за опазване на недвижимата културна ценност;

(2) За обекти НКЦ без определени режим на опазване и териториален обхват, за техни граници се смятат границите на поземления имот, в който се намират, а за охранителна зона - територията, обхващаща непосредствено съседните поземлени имоти, а при улици до 14 метра - и срещулежащите през улицата имоти, както и уличното пространство между тях;

(3) С ОУПО Бойчиновци са определени териториите и охранителните зони на културно-историческото наследство съобразно разпоредбите на ЗКН. За археологическите обекти извън населените места е предвидена и охранителна зона от 30 м около точковите координати на обекта съгласно АИС „АРХЕОЛОГИЧЕСКА КАРТА НА БЪЛГАРИЯ”.

(4) Не се допуска промяна на предназначението на поземлени имоти, в чиито граници има обекти на недвижимото културно – историческото наследство.

Чл.28. Инвестиционните проекти и искания за намеси в защитени територии за опазване на културното наследство се одобряват и строежите се въвеждат в експлоатация по реда на Закона за устройство на територията след съгласуване по реда на чл.84, Раздел V „Териториалноустройствена защита” от ЗКН.

Чл.29. Археологическите обекти на територията на общината се опазват и устройват съобразно следните режимни изисквания за териториите им, определени със специални проучвания:

1. за територии с режим „А” на археологически обекти не са допустими благоустройствени, строителни, селскостопански, мелиоративни и други дейности, които биха нарушили целостта на почвения слой, като се допуска използването на земята като пасище;

2. за територии с режим „Б” на археологически обекти не са допустими изкопни работи, дълбочинна обработка на почвата, засаждане на дървета и култури с дълбока коренова система, като се допуска плитка обработка на почвата (оран) до 0,25 м ;

РАЗДЕЛ III УСТРОЙСТВО ИЗВЪН ГРАНИЦИТЕ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА В ЗЕМЕДЕЛСКИ, ГОРСКИ, ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ

Чл.30.(1) В землищата извън границите на населените места и селищните образувания устройството и застрояването на отделни поземлени имоти или групи от имоти се определя с предвижданията на ОУПО Бойчиновци. Промяна на предназначението и застрояване в тези поземлени имоти се допуска след одобряване на подробен устройствен план при

спазване на изискванията на приложимата действаща нормативна уредба и предвижданията на ОУПО.

(2) С ОУПО Бойчиновци се определят територии от земеделски земи с недопустима промяна на предназначението, в чиито граници е изградена хидромелиоративна мрежа и съоръжения, подлежащи на възстановяване.

Чл.31. С ОУПО в землищата извън границите на населените места и селищните образувания се определят:

4. територии за природна защита;
5. други територии с особена териториалноустройствена защита по чл. 10, ал. 2 и § 5, т. 4 от ЗУТ - защитените територии за природозащита по Закона за защитените територии, за културно-историческа защита по Закона за културното наследство, други територии със специфична характеристика, чийто режим на устройство и контрол се уреждат в отделни закони (високопланинските и крайграничните територии, морското крайбрежие, територията на столицата и други), свлачищните територии, санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води - публична държавна собственост съгласно Закона за водите;
6. територии с превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 и § 5, т. 5 ЗУТ - територии, които притежават висока природно-ландшафтна, екологическа и културна стойност, но не са обявени за защитени със специален закон;
7. територии за земеделие, в т.ч. и такива, чието предназначение не може да се променя;
8. територии за горскостопанска дейност, в т.ч. и такива, чието предназначение не може да се променя;
9. територии под вода;
10. територии за рекултивация и възстановяване - рудници, кариери и други земи с нарушен почвен профил сгуроотвали, хвостохранилища, сметища и други депа за отпадъци;
11. резервни територии за развитие на урбанизирани територии;
12. територии за изграждане на обекти и съоръжения с различно предназначение.

Чл.32. При условията на чл.30 в определените с ОУПО територии с устройствен режим в землищата извън границите на населените места е възможно да се изграждат:

1. селскостопански обекти;
2. горскостопански обекти;
3. промишлени и складови обекти;
4. транспортни обекти и съоръжения;
5. обекти и съоръжения на техническата инфраструктура;
6. рекреационни и туристически обекти;
7. спортни обекти и съоръжения;
8. търговски и обслужващи обекти;
9. здравни обекти;

10. обекти със специално предназначение;
11. историко-мемориални обекти.
12. обекти за постоянно обитаване, свързани пряко с конкретното предназначение на поземления имот или и в застроени фермерски дворове

Чл. 33. (1) В земеделски територии за изграждането на обекти по чл.32 е необходима промяна на предназначението на земеделската земя за неземеделски нужди по реда на Закона за опазване на земеделските земи на основание предвижданията на ОУПО и след одобряване на ПУП. Без промяна на предназначението на земеделската земя могат да се изграждат оранжерии и обекти, чиито функции са съвместими с предназначението на имотите при условия и ред, определени с Наредба № 19 от 25 октомври 2012 г. за строителство в земеделски земи без промяна на предназначението им.

(2) С ОУПО се установява режим на превантивна защита, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества, за следните земеделски територии:

1. земеделските земи от I-ва до III-та бонитетна категория включително, заедно с прилежащите полезащитни горски пояси;
2. земите, заети от ливади, пасища и мери, които не попадат в обхвата на предвижданията на ОУПО за промяна на предназначението;
3. земеделски земи, попадащи в границите на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие.
- 4.земите, в които са изградени хидромелиоративни мрежи и съоръжения.

(3) Промяна на предназначението на поземлени имоти в териториите по ал. 2 се допуска по изключение за:

1. изграждане на обекти на транспортна и друга техническа инфраструктура и на комуналното стопанство, включително хидромелиоративни мрежи и съоръжения, свързани с тяхната експлоатация;
2. разширение на гробищни паркове или за нови гробищни паркове;
3. изграждане на полезащитни и ветрозащитни пояси;
4. изпълнение на дейности и строителство, свързани с опазването и експонирането на обекти на недвижимото културно наследство.

(4) Допусканията по ал. 3 за земеделски територии, попадащи в обхвата на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) са приложими, доколкото не противоречат на плана за управление на съответната защитена зона, заповедта за обявяване и стандартния формуляр.

(5) За разполагане на преместваеми обекти, които не са трайно свързани с терена, както и за други нужди без застрояване, се допуска ползване на земеделски земи от физически и

юридически лица за не повече от 10 години. Временното ползване на земеделската земя се разрешава с решение на комисията по чл. 17, ал. 1 от ЗОЗ.

Чл.34. В горски територии за изграждането на обекти по чл.32 е необходима промяна на предназначението и изключване на земите от горския фонд съгласно Закона за горите на основание предвижданията на ОУПО и след одобряване на ПУП. Без промяна на предназначението на земи от горския фонд могат да се изграждат обекти, чиито функции са свързани с горскостопанската дейност съгласно Закона за горите.

Чл.35. В нарушени територии се провеждат мероприятия за ландшафтно възстановяване и рекултивация на средата въз основа на подробни ландшафтноустройствени планове и технико-устройствени проекти. Изграждането на обекти по чл.32 е възможно след приключване на предвидените мероприятия и промяна на предназначението на земята на основание предвижданията на ОУПО и след одобряване на ПУП.

Чл.36. В защитените територии с културно-историческо наследство необходимите и допустимите устройствени дейности се осъществяват при условията и по реда на ЗКН.

Чл.37. В защитените територии за природозащита мероприятията по опазване на природната среда и необходимите и допустимите устройствени дейности се осъществяват въз основа на плановете за управление и устройствените планове, както и на техническите планове и проекти съгласно Закона за защитените територии.

Чл.38. В територии в обхвата на санитарно-охранителните зони около водоизточниците на питейни и минерални води и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване необходимите и допустимите устройствени дейности, в т.ч. допустимото застрояване, се съобразяват с изискванията на наредбата по чл. 86, ал. 1 ЗУТ.

Чл.39. В територии в обхвата на пътищата (от републиканската пътна мрежа и общинските пътища) в съответствие със Закона за пътищата могат да се изграждат търговски обекти, мотели, бензиностанции и газостанции, сервиси, площадки и съоръжения за поддържане на пътищата и подземни проводни на техническата инфраструктура.

Чл.40. В територии в обхвата на енергийни мрежи и обекти необходимите и допустимите устройствени дейности се съобразяват с изискванията на Закона за енергетиката.

Чл.41. При промяна на предназначението на поземлен имот или група съседни поземлени имоти предвидена с ОУПО за застрояване, се изработва и одобрява подробен устройствен план за цялата територия на устройствената зона.

Чл.42. При изграждането на обектите по чл.32 в поземлените имоти в земеделски, горски, нарушени и защитени територии се спазват изискванията за разстояния от границите на съседните поземлени имоти по общия ред съгласно чл.35, ал. 2 от ЗУТ независимо от това дали съседните имоти са предвидени за застрояване или за други нужди без застрояване.

РАЗДЕЛ IV УСТРОЙСТВО НА ТЕРЕНИ ЗА МРЕЖИ И СЪОРЪЖЕНИЯ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Чл.43. Устройството на терени за разполагане на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура се осъществява при спазване на изискванията на ЗУТ, Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони и действащата приложима нормативна уредба в зависимост от вида на техническата инфраструктурна мрежа.

Чл.44. (1) На територията на общината има републикански и местни пътища, които осигуряват автомобилния транспорт и достъп между населените места, и селскостопански и горски пътища, които осигуряват достъп до поземлените имоти в земеделските и горските територии.

(2) Терените за елементи на транспортната инфраструктура, вкл.улицы, пътища, летища, гари и станции и др.п. са означени с „Тти“; показателите за застрояване се определят с ПУП според конкретното предназначение на терена и технологичните изисквания.

Чл.45. (1) Размерът на необходимите площи за изграждане на пътища се определя, като към площта необходима за разполагане на земното платно на пътя, се добави площта на ограничителните ивици от двете му страни със следните широчини:

1. два метра - при автомагистралите и пътищата от I и II клас;
2. един метър - при останалите републикански и местни пътища.

(2) Когато улици в населени места са част от републикански или местни пътища, широчината на платното им не може да бъде по-малка от широчината на платното на съответния път извън границите на населеното място

(3) При корекции на реки, дерета, направа на баражи, диги и др.п. за предпазване на пътя се осигурява разстояние до 1 м от двете страни на съоръжението.

(4) За опорни пунктове за поддържането на пътищата, предвидени в ЗП, се предвиждат необходимите терени, определени с проект в съответствие със специфичните технологични изисквания за тяхната дейност.

(5) За изграждане на бензиностанции и газостанции необходимата площ се определя при спазване на следните препоръчителни нормативи: за малък тип - до 2000 кв. м, за среден тип - до 3000 кв. м, за голям тип - до 4000 кв. м, за бензиностанции от голям тип със съоръжения за сервизни услуги - до 5000 кв.м; Терени за бензиностанции, газостанции и други подобни са означени с „Тп“, като показателите за застрояване се определят с ПУП;

(6) Необходимата площ за изграждане на автогари и автоспирки се определя по следните нормативи: за автогари с до 10 автобусни места - по 700 кв. м на едно място; за междинни автоспирки - 500 кв. м, за крайни автоспирки - до 1000 кв.м.

(7) За изграждане на железопътни гари, тягови подстанции и други технически обекти на железопътната инфраструктура необходимата площ се доказва и определя въз основа на одобрен инвестиционен проект.

Чл.46. Необходимата площ за площадки за открито гариране и паркиране на превозни средства се определя с подробните устройствени планове съгласно изискванията на чл.55 от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони:

Чл.47. (1) Водоснабдителните и канализационните мрежи и съоръжения се проектират и изграждат, като се спазва основното изискване прилежащите им терени да не бъдат оводнявани, за да не се влошават качествата на околната среда и да не предизвикват неблагоприятни физико-геоложки процеси.

(2) Терени за площни обекти и съоръжения на водоснабдяването и канализацията, вкл.пречиствателни станции, помпени станции и др.подобни са означени с „Твк“, като показателите за застрояване се определят с ПУП според конкретното предназначение на терена и технологичните изисквания.

Чл.48. (1) Необходимите площи при строителство на обекти за водоснабдяване се определят при спазване на следните нормативи:

1. при помпени станции максималната широчина на ивицата земя, окръжаваща станцията и нейните съоръжения, е до 3 м;

2. за сграда за охрана при помпена станция, за земни резервоари и кулорезервоари, когато са самостоятелни обекти, необходимата площ е до 200 кв. м;

3. при земни резервоари максималната широчина на ивицата земя, окръжаваща резервоара, е до 3 м от стъпките на насипа от всички страни;

4. при кулорезервоари максималната широчина на окръжаващата резервоара ивица земя е до 1 м от чашата на съоръжението на резервоара.

(2) При водовземания от реки, язовири, езера, подземни води, минерални води, при водоизточници в защитени водни обекти и при водоизточници, разположени в строителните граници на урбанизираните територии, необходимата площ, която се включва в границите на санитарно-охранителната зона на пояс I, се определя съгласно изискванията на наредбата по чл. 86, ал.1 от ЗУТ.

(3) За урбанизираните територии се спазват изискванията на наредбата по чл.70, ал. 4 ЗУТ.

(4) Извън урбанизираните територии не се разрешава строителство и разполагане на трайни насаждения по трасетата на подземните водопроводи и канали на разстояние 3 м от двете страни на водопровода, мерено по оста му, а за водопроводи с диаметър над 1500 мм - на разстояние, определено с проекта.

Чл.49. Необходимата площ за изграждане на канализационни обекти се определя, като се прилагат следните нормативи:

1. за пречиствателна станция за отпадъчни води необходимата площ се определя с проект, като в площадката се предвижда и ивица с ширина 15 м за залесителен пояс около станцията, мерено от външните страни или от петите на насипите;

2. при помпена станция с черпещ резервоар максималната ширина на ивицата земя, окръжаваща станцията, сградите и съоръженията, е до 3 м;

3. при септична яма и попивен кладенец максималната ширина на ивицата земя, окръжаваща съоръжението, е до 2 м, мерено от контурите му.

Чл.50. (1) Терени за площи обекти и съоръжения на електроснабдяването, телекомуникациите, телефонни, радио и телевизионни централи са означени с „Тел“; показателите за застрояване се определят с ПУП според конкретното предназначение на терена и технологичните изисквания.

(2) Разположението, размерите и специалният режим за упражняване на сервитутите около енергийните обекти се определят с наредбата по чл. 64, ал. 9 от ЗЕ.

(3) Терените в устройствените зони за обекти на електроснабдителната и съобщителната инженерна инфраструктура (Тел) се застрояват при спазване на хигиенно – защитните и противопожарни норми;

(4) Необходимата площ за изграждане на трафопостове в самостоятелни урегулирани поземлени имоти се определя, като от всички страни на трафопоста се осигуряват най-малко по 3 м разстояние до границата със съседни имоти.

(5) Терените в устройствените зони за обекти и елементи на техническата инфраструктура (Тти) се застрояват при спазване на хигиенно – защитните и противопожарни норми и при следните параметри: П застр.80%; мин.озеленена площ 20%;

Чл.51. Необходимата площ за превантивна охрана за язовири и водоеми се определя от очертанията на чашата при максимално водно ниво на преливника, определено при условията на обезпеченост 1 на сто, като при язовирите откъм сухия откос на стената се добавя ивица, равна на 2 пъти височината на стената, мерено от петата на откоса.

Чл.52. Определените площадки за временно складиране на отпадъци са означени съответно: „Тсм“ за площадки за биоразградими отпадъци и „Тсм-стр“ за площадка за строителни отпадъци; изграждането на площадките се допуска след одобряване на ПУП за промяна на предназначението на земята, ако е необходимо, и след одобряване на инвестиционен проект и издаване на разрешение за строеж/поставяне/монтаж на съоръжение по реда на ЗУТ.

Чл.53. (1) Хидромелиоративните мрежи и съоръжения се проектират и изграждат при спазване на основното изискване по време на тяхната експлоатация да не допускат оводняване на прилежащите им терени, за да не предизвикват влошаване на условията на околната среда, възникване на неблагоприятни физико-геоложки процеси и нарушаване на общата устойчивост на територията.

(2) При изграждане на открити, деривационни, напоителни и отводнителни канали, когато няма обслужващи пътища, съобразно размерите им се осигурява сервитутна ивица със следните размери:

1. при канали с широчина над 6 м - до 3 м от двете им страни;
2. при канали с широчина до 6 м - 3 м от едната страна на канала;
3. при корекции на реки и предпазни диги - 3 м от двете им страни;
4. при предпазни диги - 1 м извън петата на дигата;
5. при главна тръбна мрежа се осигурява аварийен сервитут от 3 м плюс диаметъра на тръбопровода и в него не се допуска застрояване и засаждане на трайни насаждения

(3) При водохващания се осигуряват 3 м от всяка страна на съоръжението.

РАЗДЕЛ V МЕРКИ И УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ ИЛИ ВЪЗМОЖНО НАЙ – ПЪЛНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА ПРЕДПОЛАГАЕМИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА ОУПО

Чл.54. Инвестиционни предложения/планове, програми или проекти, за които се изисква провеждане на процедура по ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС) и оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на ЗБР) да се одобряват по реда на съответния специален закон, само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.

Чл.55. С цел предотвратяване на аварии и ограничаване на последствията от тях, при подробното устройствено планиране на обекти, чиято дейност е свързана с производство и/или употреба, и/или съхранението на опасни химични вещества и при които има риск от възникване на авария, поради наличието на опасни химични вещества, включени в Приложение № 3 към чл. 103 от ЗООС, за същите да се изисква съгласуване е компетентните органи и извършват съответните процедури по реда на глави VI и VII от ЗООС

Чл.56. Одобряване реализацията на производствени дейности, в които е предвидено минимизиране на емисиите в атмосферния въздух чрез прилагане на най-добри налични техники.

Чл.57. Съобразяване на режима на санитарно-охранителните зони около водоизточниците при подробното устройствено планиране и проектиране.

Чл.58. Да се изпълняват приложимите мерки заложи в Програмата от мерки за постигане целите на опазване на околната среда, съгласно ПУРБ 2016-2021 г. в Дунавски район и мерките за намаляване на риска от наводнения и неблагоприятните последици, определени в ПУРН 2016-2021 г. в Дунавски район

Чл.59. При осъществяване на предвидените в ОУП дейности да се вземат предвид приложимите мерки, съгласно Становище по Екологична оценка № 7-3/2016 г. към ПУРБ 2016 - 2021 г. в Дунавски район (Приложение № 7.2.10 и Приложение 7.2.11) и мерките, съгласно Становище по Екологична оценка № 1-1/2016 г. на ПУРН 2016-2021 г. в Дунавски район (Приложение № 16 и Приложение № 17)

Чл.60. При подробното устройствено планиране, да не се допускат дейности, с които се нарушава естественото състояние и проводимостта на речните легла и сухите дерета, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици и използването им като депа за земни и скални маси, съгласно изискванията на Закона за водите (ЗВ)

Чл.61. За всички дейности, засягащи води и водни обекти е необходимо да се проведат съответните процедури за водовземане и/или ползване на воден обект, по реда на ЗВ

Чл.62. Да не се разрешава разполагането на жилищни, вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките и в сервитута на хидротехническите съоръжения, при спазване на разпоредбите на ЗВ.

Чл.63. Определянето на територии с потенциал за изграждане на ВЕИ да бъде съобразено с разпоредбите на ЗОЗ, във връзка с изискването на чл. 23, ал. 3, съгласно който изграждането и/или разширението на обекти за електрическа енергия от възобновяеми електрически източници, използващи фотоволтаични /слънчеви/ системи, освен в случаите, когато производството на електрическа енергия се използва за собствени нужди, се допуска върху неполивни земеделски земи от седма до десета категория или некатегоризуеми, при наличие на становище за присъединяване на обекта, издадено от съответния мрежови оператор.

Чл.64. Към отделните планове или проекти, които ще се изготвят за отделните устройствени зони и територии на ОУП, в проектна част „Озеленяване” дейностите да бъдат извършвани само с представители на характерните за страната или геоботанически район дървесни и храстови видове, включително и по отношение на озеленяването покрай пътната инфраструктура, с цел предотвратяване разпространението на чужди инвазивни видове.

Чл.65. Началото на строителните дейности, свързани с премахване на горска, храстова и тревна растителност да се извършват извън размножителния сезон на повечето животински видове, който е от април до юни, за да се избегне тяхното безпокойство. Подходящо е строителните дейности да започнат рано на пролет (февруари - март) или есен (септември — октомври), когато повечето животински видове са извън размножителните си територии.

Чл.66. През всички етапи на реализиране на ОУП на община Бойчиновци (в УЗ 54496.6 2Пп, 54496.8 1Пп1 и 54496.9 2Пп1 на територията на защитена зона BG0001037 „Пъстрина”) да не се засягат лалугерови колонии (определени с координати в представения ОУП), с цел да не бъдат нарушавани техните местообитания

Чл.67. По време на строителните дейности в съответната устройствена територия в обхвата на ОУП да не бъдат засягани терени, извън определените граници. Да се маркират с трайни знаци и табели външните граници на тези територии и зони.

Чл.68. В границите на защитените зони да не се разкриват съпътстващи строителството строителни площадки, временни депа, паркинги за строителна механизация и транспортните коли извън обхвата на пътя

Чл.69. След приключване на строителните дейности да се извършва цялостна биологична рекултивация на нарушените площи с тревни смеси от местни видове. При озеленяване на УЗ да не се допуска използването на екзотични и инвазивни растителни видове, които създават условия за регресивни сукцесии

Чл.70. Управлението на битовите и строителни отпадъци, образувани на територията на общината да става при спазване изискванията на чл. 19 от Закона за управление на отпадъците

Чл.71. При реализиране на конкретни планове и инвестиционни предложения на територията на общината, включително добив на строителни материали (пясъци и чакъли) от река Огоста, да не се допуска неблагоприятно въздействие върху републиканските пътища и мостовите съоръжения по тях.

РАЗДЕЛ VI МЕРКИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ ПРИ ПРИЛАГАНЕТО НА ОУПО

Чл.71. (1) Община Бойчиновци да изготвя годишен доклад по наблюдението и контрола при прилагането на ОУП на общината, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от осъществяването на плана, който да се представя в РИОСВ - Монтана всяка следваща година

(2) Докладът по наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда да се включи в ежегодните доклади за изпълнение на ОУП по реда на чл. 127, ал. 9 от ЗУТ

(3) При констатирани неблагоприятни последици върху околната среда да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване

Чл.72. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ОУП на община Бойчиновци да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Мярка за наблюдение и контрол	Индикатори	Отговорен орган за контрола и изпълнението
Контрол при планиране на разположението на нови предприятия и/или съоръжения, в които са налични опасни вещества по Приложение № 3 от ЗООС,	Планирани за изграждане предприятия и/или съоръжения, класифицирани като предприятия/съоръжения с висок/нисък рисков потенциал - бр.	Община Бойчиновци РИОСВ - Монтана

класифицирани като предприятия/съоръжения с висок/нисък рисков потенциал.		
Реконструкция и доизграждане на водопроводната мрежа.	Реконструирана/изградена водопроводна мрежа - км Население на територията на общината, обслужвано от водопроводна мрежа, %	Община Бойчиновци „Вик” ООД гр. Монтана
Проектиране и изграждане на канализационни мрежи на населените места.	Изградена канализационна мрежа — км Население на територията на общината, обслужвано от канализационна мрежа, %	Община Бойчиновци „Вик” ООД гр. Монтана
Пречистване на отпадъчните води.	Съотношение на общото количество отпадъчни води спрямо количеството пречистени води, %	Община Бойчиновци „Вик” ООД гр. Монтана
Проектиране и изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ).	Изградени ПСОВ - бр.	Община Бойчиновци
Учредяване на санитарно-охранителни зони (СОЗ) около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване	Брой учредени СОЗ по реда на Наредба № 3 от 16.10.2000 г.	Община Бойчиновци БДДР - Плевен
Съобразяване с режима на СОЗ около водоизточници при подробното устройствено планиране и проектирането.	Брой дадени становища и предписания, относно СОЗ	Община Бойчиновци
Изграждане и реконструкция на пътната и уличната мрежа	Изградена и реконструирана пътна и улична мрежа - км	Община Бойчиновци
Рекултивация на нарушени терени	Площ/год.	Концесионери Община Бойчиновци
Предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища.	Площи, заети с нерегламентирано изхвърлени отпадъци, дка	Община Бойчиновци
Опазване на културно-историческото наследство.	Брой зесегнати и нарушени културни ценности спрямо общия брой културни ценности на територията на общината	Община Бойчиновци РИМ - Монтана

V. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Списък на съкращенията

АИС АКБ - Автоматизирана информационна система-Археологическа карта на България

АМ - Автомагистрала

БАН – НАИМ - Национален археологически институт с музей към Българска академия на науките

БВП – Брутен вътрешен продукт

БДС – Брутна добавена стойност

ВЕИ – Възобновими енергийни източници

Вик – Водоснабдяване и канализация

ГИС - Географска информационна система

ГКПП – Граничен контролно – пропускателен пункт

ДВ – Държавен вестник

ДЗЗД – Дружество по закона за задълженията и договорите

ДПП – Допълнителен преброителен пост

ЕКАТТЕ – Единен класификатор на административно – териториални и териториални единици

ЕООД – Еднолично дружество с ограничена отговорност

ЕС – Европейски съюз

ЗБР – Закон за биологичното разнообразие

ЗЗ - Защитени зони

ЗЗТ – Закон за защитените територии

ЗИДЗУТ - Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията

ЗКН – Закон за културното наследство

ЗКПМ – Закон за паметниците на културата и музеите

ЗСПЗЗ - Закона за собствеността и ползването на земеделските земи

ЗУТ - Закон за устройство на територията

ИАОС – Изпълнителна агенция по околна среда

ИПП – Инструмент за предприсъединителна помощ

КИН – Културно – историческо наследство

МЕ – Министерство на енергетиката

МИЕТ – Министерство на икономиката, енергетиката и туризма

МО – Министерство на отбраната

МОСВ – Министерство на околната среда и водите

МП – местен път

МРРБ - Министерство на регионалното развитие и благоустройство

НИНКН - Национален институт за недвижимо културно наследство

НИПК – Национален институт за паметниците на културата

НКЦ - Недвижими културни ценности

НСИ - Национален статистически институт

НСОПК - Националния съвет за опазване паметниците на културата

НЧ – Народно читалище

ОбС – Общински съвет

ОДЗ – Обединено детско заведение

ОЕСУТ - Общински експертен съвет по устройство на територията

ООД – Дружество с ограничена отговорност

ОПР – Общински план за развитие

ОУ – Основно училище

ОУПО - Общ устройствен план на община

ПМС – Постановление на Министерски съвет

ПРЗ - План за регулация и застрояване

ПСВС - Пречиствателна станция за питейни води

ПСОВ - Пречиствателна станция за отпадъчни води

ПУП – Подробен устройствен план

ПЧИ – Преки чуждестранни инвестиции

РИОСВ – Районна инспекция по опазване на околната среда

РЗИ – Районна здравна инспекция

РП – Републикански път

РПМ – Републиканска пътна мрежа

СБАЛ – Специализирана болница за активно лечение

СУ - Средно училище

ТКЗС - Трудовото кооперативно земеделско стопанство

УПИ – Урегулиран поземлен имот

ЦДГ – Целодневна детска градина

ЦНСТ - Център за настаняване от семеен тип

ЦСМП – Център за спешна медицинска помощ

2. Списък на таблиците

Таблица 1. Данни за добиваните полезни изкопаеми на територията на община Бойчиновци, източник Национален концесионен регистър на МЕ

Таблица 2. Състояние на повърхностни водни тела попадащи в обхвата на Община Бойчиновци, източник БД „Дунавски район” – Плевен

Таблица 3. Обобщени данни за СОЗ, източник БД „Дунавски район” – Плевен

Таблица 4. Състояние на подземни водни тела попадащи в обхвата на Община Бойчиновци, източник БД „Дунавски район” – Плевен

Таблица 5: Вековни дървета попадащи в обхвата на Община Бойчиновци: Източник: Регистър на вековни дървета в България, съгласно закона за биологичното разнообразие; Източник: Регистър на вековни дървета в България, съгласно закона за биологичното разнообразие

Таблица 6. Разпределение на горската площ по вид на горите на територията на ДГС „Монтана“, Източник: ДГС „Монтана“

Таблица 7. Разпределение на горските територии в община Бойчиновци, Източник: ДГС „Монтана“

Таблица 8. Разпределение на горската площ по вид на земите на територията на ДГС „Монтана“, Източник: ДГС „Монтана“

Таблица 9. Разпределение на общата площ по групи гори и функции /горски фонд, предоставен горски фонд, горски поляни и гори в селскостопанския фонд/ на територията на ДГС „Монтана“, Източник: ДГС „Монтана“

Таблица 10. Баланс на територията по начин на трайно ползване на земята

Таблица 11. Баланс на територията по начин на вид на земята

Таблица 12. Баланс на територията по вид собственост по землища

Таблица 13. Баланс на територията по вид собственост за Община Бойчиновци

Таблица 14. Баланс по вид на земята за територията на землищата на населените места

Таблица 15. Баланс по начин на трайно ползване на земята за територията на общината, включително защитени и нарушени територии

Таблица 16. Баланс по начин на трайно ползване на земята за територията на отделните землища в общината

Таблица 17. Структура на населението в област Монтана и в населените места в община Бойчиновци по пол за периода 2002-2016 г. (бр.), Източник: Национален статистически институт

Таблица 18. Възрастова структура на населението на община Бойчиновци и област Монтана за 2011 г. и 2016 г., Източник: Национален статистически институт

Таблица 19. Население в под, в и над трудоспособна възраст в община Бойчиновци, област Монтана и Р България в периода 2002-2016 г. , Източник: Национален статистически институт

Таблица 20. Коефициенти на възрастова зависимост и на демографско заместване в община Бойчиновци и в област Монтана в периода 2011-2015 г. , Източник: Национален статистически институт

Таблица 21. Структура на населението по образование в област Монтана и по населени места в община Бойчиновци към 01.02.2011 г. Източник: Национален статистически институт, преброяване на населението 2011 г. (данните са анонимизирани в съответствие с чл.25 от Закона за статистиката)

Таблица 22. Етническа структура на населението на област Монтана и по населени места в община Бойчиновци към 01.02.2011 г., Източник: Национален статистически институт, преброяване на населението 2011 г. (данните са анонимизирани в съответствие с чл.25 от Закона за статистиката)

Таблица 23. Етническа структура на населението на област Монтана и на община Бойчиновци по данни от преброяванията на населението през 2001 и 2011 г., Източник: Национален статистически институт

Таблица 24. Брой и прираст на населението в област Монтана и по населени места в община Бойчиновци в периода 2002-2016 г., Източник: Национален статистически институт

Таблица 25. Брой население в градове и в селата в област Монтана и в община Бойчиновци и прираст в периода 2002-2016 г., Източник: Национален статистически институт

Таблица 26. Брой на населението в населените места в община Бойчиновци по постоянен и настоящ адрес в периода 2011-2015 г. Източник: ГРАО

Таблица 27. Брой живородени, брой умрели, коефициент на раждаемост, коефициент на смъртност, коефициент на естествен прираст на населението на община Бойчиновци и област Монтана в периода 2011-2016 г., Източник: Национален статистически институт

Таблица 28. Брой раждания в община Бойчиновци по възраст на майката за периода 2011-2016 г

Таблица 29. Брой заселени, брой изселени, коефициент на механичен прираст на населението на община Бойчиновци и област Монтана в периода 2011-2016 г., Източник: Национален статистически институт

Таблица 30. Население на 15 и повече години по икономическа активност в област Монтана и по населени места в община Бойчиновци към 01.02.2011 г., Източник: Национален статистически институт

Таблица 31. Население на 15 и повече години по икономическа активност в област Монтана и в община Бойчиновци при последните две преброявания на населението през 2001 г. и 2011 г., Източник: Национален статистически институт

Таблица 32. Равнище на безработица в община Бойчиновци в периода 2011-2015 г. Източник: Агенция по заетостта

Таблица 33. Брой предприятия от нефинансовия сектор на икономиката в област Монтана и в община Бойчиновци според броя на заетите лица в периода 2010-2015 ., Източник: Национален статистически институт

Таблица 34. Брой предприятия от нефинансовия сектор в община Бойчиновци според броя на заетите лица по икономически сектори в периода 2010-2015 г., Източник: Национален статистически институт

Таблица 35. Основни характеристики на предприятията от нефинансовия сектор на икономиката в община Бойчиновци и в област Монтана в периода 2010-2015 г., Източник: Национален статистически институт

Таблица 36. Основни показатели за развитие на сектор индустрия и сектор услуги в икономиката на община Бойчиновци в периода 2010-2015 г., Източник: Национален статистически институт

Таблица 37. Основни показатели за развитие на предприятията от селскостопанския сектор на икономиката на община Бойчиновци в периода 2010-2015 г., ., Източник: Национален статистически институт

Таблица 38. Земеделски територии в община Бойчиновци

Таблица 39. Брой и разпределение на земеделските стопанства в община Бойчиновци по стопански години според размера на обработваемата земя (дка) Източник: Описание в анкетен формуляр по Наредба 3/1999 за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани; Областна дирекция „Земеделие“, Монтана

Таблица 40. Засети площи с основни земеделски култури в община Бойчиновци в периода 2007-2016 г.

Таблица 41. Вид и брой на животновъдните обекти и животните в община Бойчиновци в периода 2010-2016 г Източник: Областна дирекция по безопасност на храните, гр. Монтана

Таблица 42. Разпределение на горските територии по видове собственост в община Бойчиновци Източник: Регионална дирекция по горите-Берковица

Таблица 43. Регистрирани заведения за доболнична помощ в община Бойчиновци

Таблица 44. Категоризация на населените места в Община Бойчиновци, по данни на Община Бойчиновци

Таблица 45. Разпределение на населението по населените места в Община Бойчиновци

Таблица 46. Улична мрежа, източник: Общинска администрация Бойчиновци

Таблица 47. Планова осигуреност на населените места и урбанизираните територии извън населените места в Община Бойчиновци, източник: Общинска администрация Бойчиновци

Таблица 48. Данни за жилищния фонд в област Монтана, източник НСИ

Таблица 49. Данни за жилищния фонд в Община Бойчинов, източник НСИ

Таблица 50. Данни за пътищата от РПМ на територията на Община Бойчиновци

Таблица 51. Данни за местните пътища на територията на Община Бойчиновци

Таблица 52. Данни за покритието в община Бойчиновци, източник КРС

Таблица 53. Данни за пощенските станции в община Бойчиновци, източник Български пощи

Таблица 54. Списък на НИНКН към МК на обектите на културно-историческото наследство - недвижими културни ценности в Община Бойчиновци;

Таблица 55. Археологически обекти на територията на Община Бойчиновци, включени в АИС АКБ; Източник: НАИМ към БАН

Таблица 56. Прогнозни средногодишни темпове на нарастване на икономиката на община Бойчиновци по показателя „произведена продукция“ в периода до 2040 г. (по варианти)

Таблица 57. Прогнозна структура на икономиката на община Бойчиновци по основни сектори по показателя „произведена продукция“ в периода до 2040 г. (по варианти)

Таблица 58. Брой на населението по населени места в община Бойчиновци съгласно преброяване на населението през 1992 г., 2001 г. и 2011 г. Източник: Общински план за развитие на община Бойчиновци 2014-2020 г., Национален статистически институт

Таблица 59. Прогноза за броя на населението на община Бойчиновци в периода 2020-2040 г. (по варианти)

Таблица 60. Прогноза за броя на населението по населени места в община Бойчиновци до 2040 г. (по варианти)

Таблица 61. Прогноза за броя на населението по стандартните възрастови групи в община Бойчиновци до 2040 г. (по варианти)

Таблица 62. Прогноза за броя на работната сила на община Бойчиновци до 2040 г. (по варианти)

Таблица 63. Баланс на територията с предвиждания за промяна в начина на трайно ползване на земята

Таблица 64. Баланс на територията на общината с предвиждания за промяна в начина на трайно ползване на земята по земища на населените места

Таблица 65. Баланс на територията на общината с предвиждания за промяна във вида на земята

3. Списък на фигурите

Фигура 1: Пространствен модел на транспортната инфраструктура; Източник: Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025

Фигура 2: Местоположение на Община Бойчиновци в Област Монтана; източник: Областна стратегия за развитие на Област Монтана 2014-2020г.

Фигура 3: Йерархична система от градове – центрове; Източник: Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022

Фигура 4: Пространствен модел на транспортната достъпност; Източник: Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025

Фигура 5: Геоложка карта на района

Фигура 6: Контури за търсене и проучване на нефт и газ; Източник: регистър на МЕ

Фигура 7: Повърхностни водни тела и мониторингови пунктове – 2010г.; източник: БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 8: Повърхностни водни тела и мониторингови пунктове – 2014г.; източник: БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 9: Подземни водни тела - слой 1, източник: БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 10: Подземни водни тела - слой 2, източник: БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 11: Подземни водни тела - слой 3, източник: БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 12: Подземни водни тела - слой 4, източник: БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 13: Подземни водни тела - слой 5, източник: БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 14: Местоположение на регистрирано свлачище в село Охрид, източник: ОП „Геозащита” - Плевен

Фигура 15: Местоположение на регистрирано свлачище в село Мадан, източник: ОП „Геозащита” – Плевен

Фигура 16: Карта на заливаемите брегове в коритата на реките в община Бойчиновци, източник БД „Дунавски район” – Плевен

Фигура 17: защитена зона „Пъстрина”, Източник: Натура 2000

Фигура 18: защитена зона „Пъстрина”, Източник: Натура 2000

Фигура 19. Ландшафтно райониране на България (по Петров, 1997) Източник: Ландшафтно райониране на България (Петров 1997)

Фигура 20: Видове територии според предназначението и начинът на ползването им в община Бойчиновци

Фигура 21: Процентно съотношение на отделните видове земя

Фигура 22: Процентно съотношение на отделните видове земеделска земя по НТП

Фигура 23: Процентно съотношение на отделните видове земя по вид собственост

Фигура 24. Брой на населението на община Бойчиновци в периода 2002-2016 г., Източник: Национален статистически институт

Фигура 25. Прираст на населението в населените места в община Бойчиновци в периода 2002-2016 г., Източник: Национален статистически институт

Фигура 26. Естествен прираст на населението на община Бойчиновци в периода 2011-2016 г., ‰, Източник: Национален статистически институт

Фигура 27. Механичен прираст на населението на община Бойчиновци в периода 2011-2016 г., ‰, Източник: Национален статистически институт

Фигура 28. Нетни приходи от продажби по сектори в икономиката на община Бойчиновци в периода 2010-2015 г., Източник: Национален статистически институт

Фигура 29. Произведена продукция по сектори в икономиката на община Бойчиновци в периода 2010-2015 г., Източник: Национален статистически институт

Фигура 30. Засети площи по видове култури в община Бойчиновци през 2016 г., Източник: Областна дирекция „Земеделие“, Монтана

Фигура 31. Разпределение на горските територии по видове собственост в община Бойчиновци, Източник: Регионална дирекция по горите-Берковица

Фигура 32: Покритие на мултиплекс; Източник: „НУРТС Диджитъл“ ЕАД

Фигура 33: Схема на водоснабдителна група Кобиляк; Източник: ВиК ООД – Монтана

Фигура 34: Схема на водоснабдителна група ПС Бойчиновци и ПС Пали лула; Източник: ВиК ООД - Монтана

Фигура 35: Схема на водоснабдителна група Мърчево; Източник: ВиК ООД - Монтана

Фигура 36: Схема на водоснабдителна група Ерден; Източник: ВиК ООД – Монтана

Фигура 37: Схема на водоснабдителна група Бели брод; Източник: ВиК ООД – Монтана

Фигура 38: Схема на водоснабдителна група Лехчево; Източник: ВиК ООД – Монтана

Фигура 39: Схема на водоснабдителна група Мадан; Източник: ВиК ООД - Монтана

Фигура 40: Схема на НС „Лехчево”, източник „Напоителни системи” ЕАД, клон Мизия

Фигура 41. Прогноза за броя на населението на община Бойчиновци до 2040 г.

Фигура 42: Графично рангово подреждане на областите по риска от горски пожари, източник: МЗХ - АГ

4. Данни от НИНКН и НАИМ БАН

5. Данни от експлоатационните дружества, басейнова дирекция и геозащита

6. Становища от заинтересованите инстанции по съгласуване на предварителния проект на ОУПО Бойчиновци

7. Протокол от ОЕСУТ за приемане на предварителния проект на ОУПО и взети решения за отразяване на корекции в окончателния проект

VI. ГРАФИЧНИ МАТЕРИАЛИ НА ОУПО

1. ОПОРЕН ПЛАН КЪМ ОУПО БОЙЧИНОВЦИ

- 1. 1. Опорен план М 1:25 000
- 1. 2. Схема на културно – историческо наследство към опорен план М 1:50 000

2. ОУПО БОЙЧИНОВЦИ

- 2. 1. ОУПО - Устройство на територията М 1:25 000
- 2. 2. Схема на пространствената структура на селищната мрежа и социалната инфраструктура М 1:50 000
- 2. 3. Схема на транспортно – комуникационната мрежа М 1:50 000
- 2. 4. Схема на електроснабдителни и съобщителни мрежи М 1:50 000
- 2. 5. Схема на водоснабдителна и канализационна мрежа М 1:50 000
- 2. 6. Схема на културно – историческо наследство М 1:50 000
- 2. 7. Схема на зелена система, спорт, отдих и туризъм М 1:50 000
- 2. 8. Схема на защитени, нарушени и застрашени територии М 1:50 000
- 2. 9. Схема по вид собственост М 1:50 000